

Kulturstatistikk 2010

Statistiske analysar

I denne serien blir det publisert analysar av statistikk om sosiale, demografiske og økonomiske forhold til ein breiare lesarkrins. Framstillingsforma er slik at publikasjonane også kan lesast av personar utan spesialkunnskapar om statistikk eller bearbeidingsmetodar.

© Statistisk sentralbyrå januar 2012
Ved bruk av materiale frå denne publikasjonen
skal Statistisk sentralbyrå givast opp som kjelde.

ISBN 978-82-537-8297-3 Trykt versjon
ISBN 978-82-537-8298-0 Elektronisk versjon
ISSN 0804-3321
Emne: 07

Trykk: Statistisk sentralbyrå

Standardteikn i tabellar**Symbol**

Tal er umogleg	.
Oppgåve manglar	..
Oppgåve manglar førebels	...
Tal kan ikkje offentleggjera	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte eininga	0
Mindre enn 0,05 av den brukte eininga	0,0
Førebels tal	*
Brot i den loddrette serien	—
Brot i den vassrette serien	
Desimalskiljeteikn	,

Forord

Kulturstatistikk 2010 gir i tekst, figurar og tabellar eit hovudbilete frå ulike kulturområde, og tal for offentlege utgifter, privat forbruk og næringsstatistikk for kultur og kulturelle tenester. Hovudformålet med publikasjonen er å beskrive og gi ei samla oversikt over den tilgjengelege statistikken for ulike område innanfor norsk kultur.

Kulturstatistikk er ein årleg publikasjon som tidlegare har vore publisert i serien Noregs offisielle statistikk, bortsett frå i åra 2004, 2005 og 2009 da statistikken blei publisert i serien Statistiske analysar. Kulturstatistikk 2010 blir òg publisert i serien Statistiske analysar, og den er tilgjengeleg i pdf-format på Statistisk sentralbyrå sine internetsider, sjå http://www.ssb.no/emner/07/nos_kultur.

Hovudsvarleg for utarbeidinga av denne publikasjonen har vore Seksjon for utdanningsstatistikk i Statistisk sentralbyrå. Øyvind H. Henriksen og Liv Taule har vore redaktørar for publikasjonen, og Asta Bårdseth har vore med på utarbeiding og innhenting av datagrunnlaget.

Statistisk sentralbyrå har eit godt samarbeid med fleire offentlege institusjonar og interesseorganisasjonar som leverer datagrunnlag. Talmaterialet byggjer også på tal frå Statistisk sentralbyrå.

Publikasjonen Kulturstatistikk blir utarbeidd i samarbeid med Kulturdepartementet som i hovudsak finansierer utarbeidinga av publikasjonen.

Statistisk sentralbyrå,
Oslo/Kongsvinger, 15. desember 2011

Hans Henrik Scheel

Samandrag

I denne publikasjonen presenterer vi oppdaterte tal og statistikk for ulike område relatert til kultur. Hovudformålet med publikasjonen er å beskrive og gi ei samla oversikt over den tilgjengelege statistikken for ulike område innanfor norsk kultur.

Nokre hovudresultat innanfor temaområda i publikasjonen:

- **Offentlege utgifter til kultur**
Dei statlege utgiftene til kultur over Kulturdepartementets budsjett i 2010 var 7,9 milliardar kroner, dei fylkeskommunale kulturutgiftene var på 1,1 milliard kroner, og dei kommunale utgiftene var på 8,5 milliardar kroner.
- **Nærings- og sysselsetningsstatistikk**
I 2010 var det 35 000 små og store føretak med 112 000 sysselsette blant kulturnæringane.
- **Kunstpolitiske tiltak**
I 2010 vart det delt ut 431 millionar kroner frå Norsk kulturfond til ulike kulturformål, ein auke på 11 prosent frå året før. Litteratur og musikk er dei hovudområda som fekk mest, 126 millionar kvar.
- **Teater, opera, musikk og festivalar**
Det var 2,7 millionar besøk i institusjonsteatra og frie grupper innanfor dans og teater i 2010, ein auke på 15 prosent frå 2009. Til saman var 415 000 publikum på konsertane til medlemmene i Norsk teater- og orkesterforening i 2010, ein nedgang på 4 prosent frå året før. Dei statlege utgiftene til musikk utgjorde 904 millionar kroner i 2010. Det var 1,9 millionar deltagarar på dei ulike arrangementa i regi av Den kulturelle skolesekken. Festivalar er framleis populære, om lag 1,4 millionar besøkte ein festival i 2010. Tilskota til musikkfestivalar var på over 30 millionar i 2010.
- **Museum**
Dei norske musea hadde 10,5 millionar besøk i 2010, ein auke på 16 prosent frå 2009. Besøkstalet utgjer nesten 2,2 museumsbesøk per innbyggjar. Delen betalande besøkjande var på 49 prosent i 2010 og er om lag det same som han har vore på sidan 2005.
- **Bibliotek**
Utlån av bøker og andre medium frå folkebiblioteka i 2010 utgjorde 24,9 millionar utlån, ein nedgang på litt over 1 prosent frå året før. Det var i gjennomsnitt 4,4 besøk per innbyggjar i 2010. Dette er ein nedgang frå 2009 då snittet var på 4,7 besøk per innbyggjar.
- **Bøker**
Det vart totalt utgitt 8 400 bøker i 2010, ein auke på 6 prosent frå 2009. 24 prosent av befolkninga i alderen 9-79 år las ei bok på fritida ein gjennomsnittsdag i 2010.
- **Aviser**
Det samla avisopplaget var på 2,57 millionar i 2010, ein nedgang på 3 prosent frå 2009. På den andre sida er det stadig fleire som les avis på Internett, i 2010 var det 43 prosent som las nettavis ein gjennomsnittsdag.
- **Film og kino**
38 prosent av kinosalane var digitaliserte ved utgangen av 2010. Det var totalt litt over 11 millionar kinobesøk, ein nedgang på 13 prosent frå 2009. Besøket på norske filmar utgjorde 23 prosent av samla kinobesøk.
- **Radio og TV**
I 2010 såg 82 prosent av befolkninga på fjernsyn, mens 56 prosent lytta til radio ein gjennomsnittsdag. I 2009 var tala på høvesvis 80 og 53 prosent.
- **Kulturminne**
Per 31. desember 2010 var det registrert totalt 203 000 freda kulturminne i databasen til Riksantikvaren, ein tilvekst på 8 000 i løpet av det siste året.
- **Idrett**
Det er aukande interesse for å delta i idrettslivet. Ved utgangen av 2010 var det 1 772 000 ordinære medlemskapar i NIF, ein auke på 24 prosent dei ti siste åra.

Innhold

Samandrag.....	4
1. Offentlege utgifter	6
1.1. Nokre resultat.....	6
1.2. Om statistikken for dei offentlege utgiftene	11
1.3. Omgrep og definisjonar	11
1.4. Samanlikningar	13
2. Privat forbruk.....	20
2.1. Nokre resultat.....	20
2.2. Om statistikken – privat forbruk.....	23
3. Nærings- og sysselsetjingsstatistikk	26
3.1. Nokre resultat.....	26
3.2. Om statistikken.....	31
3.3. Omgrep og definisjonar	31
4. Kunstpolitiske tiltak	50
4.1. Nokre resultat.....	50
4.2. Om dei ulike organisasjonane og ordningane	53
5. Scenekunst	60
5.1. Nokre resultat.....	60
5.2. Om statistikken og dei ulike scenekunstorganisasjonane	62
6. Musikk	68
6.1. Nokre resultat.....	68
6.2. Om statistikken – ulike organisasjonar i musikklivet.....	71
7. Festivalar	81
7.1. Nokre resultat.....	81
7.2. Om statistikken – festivalar	83
8. Museum og samlingar	86
8.1. Nokre resultat.....	86
8.2. Om museumsstatistikken	91
8.3. Kulturbruksundersøkingane	93
9. Bibliotek.....	101
9.1. Nokre resultat.....	101
9.2. Om bibliotekstatistikken.....	106
9.3. Pliktavlevering	107
9.4. Kulturbruksundersøkingane	108
10. Arkiv	118
10.1. Nokre resultat.....	118
10.2. Om statistikken – arkivstatistikk	120
11. Bøker	124
11.1. Nokre resultat.....	124
11.2. Om bokstatistikken	127
11.3. Omgrep	128
11.4. Feilkjelder og uvisse	128
12. Aviser, vekepresse og fagpress.....	134
12.1. Nokre resultat.....	134
12.2. Om statistikken – aviser, vekepresse og fagpress	137
13. Film og kino	143
13.1. Nokre resultat.....	143
13.2. Om statistikken og dei ulike organisasjonane	145
13.3. Omfang, publisering og samanlikningar	146
14. Radio og TV	151
14.1. Nokre resultat.....	151
14.2. Om radio- og TV-statistikken.....	156
15. Kulturminne	164
15.1. Nokre resultat.....	164
15.2. Om statistikken kulturminne og kulturminnevern	167
16. Idrett og friluftsliv.....	177
16.1. Nokre resultat.....	177
16.2. Om statistikken og organisasjonane.....	179
17. Trus- og livssynssamfunn og Den norske kyrkja.....	184
17.1. Nokre resultat.....	184
17.2. Om statistikken – trus- og livssynssamfunn og Den norske kyrkja.....	187
Figurregister	194
Tabellregister	196

1. Offentlege utgifter

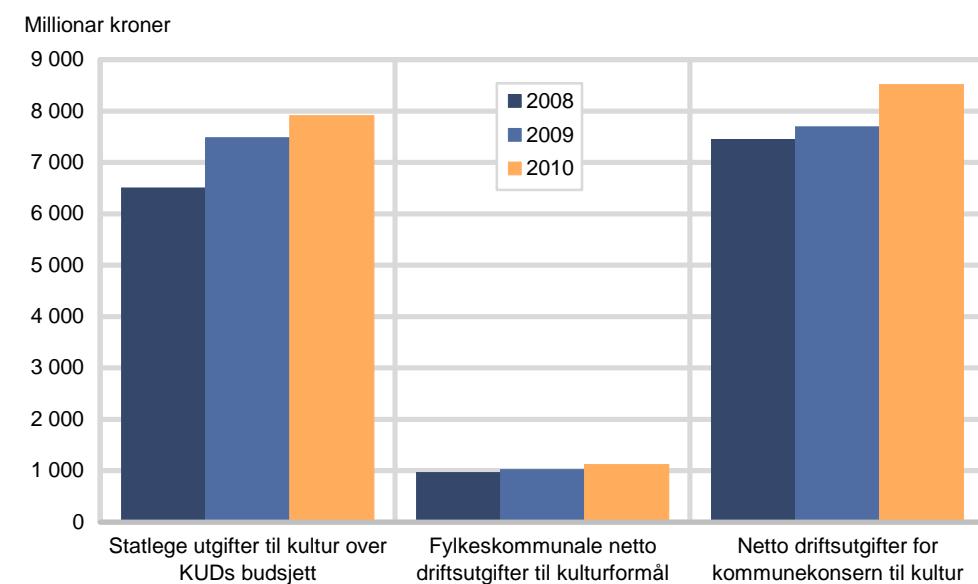
1.1. Nokre resultat

Offentlege utgifter til kultur

Rekneskapane for 2010 syner at:

- Dei statlege utgiftene til kultur var 7,9 milliardar kroner over budsjettet til Kulturdepartementet (KUD) – 1 608 kroner per innbyggjar i gjennomsnitt.
- Fylkeskommunanes netto driftsutgifter til kulturformål var 1,1 milliardar kroner – 229 kroner per innbyggjar i gjennomsnitt.
- Kommunanes netto driftsutgifter til kultur var 8,5 milliardar kroner – 1 731 per innbyggjar i gjennomsnitt.

Figur 1.1. Offentlege utgifter til kultur. 2008-2010. Millionar kroner

Kjelde: Kulturdepartementet og Statistisk sentralbyrå.

1.1.1. Offentlege utgifter – stat

Statlege utgifter til kultur – 1 608 kroner per innbyggjar

Rekneskapstala til Kulturdepartementet viser at det totalt vart løyvd 7,9 milliardar kroner til departementets ulike formål i 2010. Det var ein auke på 0,4 milliardar kroner, eller 6 prosent, sidan 2009. Sidan 2005 har auken vore på 2,6 milliardar, eller 40 prosent, dette speglar satsinga på Kulturløftet. KUDs samla utgifter i 2010 var 0,62 prosent av dei samla statlege utgiftene.

Dei statlege utgiftene til kultur i 2010 svarar til 1 608 kroner per innbyggjar. Tilsvarande beløp for 2009 var 1 540 kroner per innbyggjar. Auken i utgiftene til kultur vart stort sett jamt fordelt på dei ulike postane, bortsett frå frivillighetsformål som vart redusert med 4 prosent frå 2009 til 2010, etter ei nesten dobling frå 2008 til 2009. Utgiftene til kulturbrygg vart òg reduserte i 2010, med 16 prosent frå 2009, men dei hadde over ei dobling året før. Som tidlegare år fekk scenekunstformål mest, med 1 522 millionar kroner i 2010.

1 559 millionar kroner frå spelemidlane til idrett

Overskotet frå Norsk Tipping AS blir også overført til kultur- og idrettsformål. Hovudfordelinga av spelemidlane i 2010 syner at 1 559 millionar kroner gjekk til idrettsformål, det same som året før. Overgangsmidlane som vart delte ut i 2008 og 2009 som erstatning for at inntektene frå speleautomatar fall bort, er no overførte til dei andre formåla som alle har fått ein auke. Idrettsanlegga fekk 750 millionar kroner i 2010, ein auke på 62 millionar, eller 9 prosent frå 2009. Noregs Idrettsforbund og Olympiske Komité fekk 556 millionar kroner i 2010, ein auke på 202 millionar, eller 57 prosent. Tilskot til lokale lag og foreiningar fekk også eit stort løft på 25 prosent i 2010, mens midlar til forskings- og utviklingsarbeid dobla seg til 20 millionar kroner. Jamfør tabell 1.1.2.

417 millionar kroner frå spelemdilane til kultur

Som i dei tre føregåande åra fekk kultursektoren overført 417 millionar kroner frå spelemdilane i 2010. Av dette har Den kulturelle skolesekken fått 167 millionar kroner kvart år. Sentrale tiltak har fått mindre av midlane dei fire siste åra, mens lokale tiltak har fått meir, spesielt har vidaregåande skolar fått meir av midlane. Frifond (jamfør kapittel 5.2) fekk 125 millionar til fordeling, og det same beløpet gjekk til kulturygg. Desse beløpa har også halde seg stabile dei fire siste åra. Jamfør tabell 1.1.3.

229 kroner til kulturformål i fylkeskommunane

Rekneskapstal for Den kulturelle skolesekken i grunnskolen syner at både inntekter og utgifter vart reduserte frå skoleåret 2008/2009 til 2009/2010, med høvesvis 6 prosent og 9 prosent. Jamfør tabell 1.1.4.

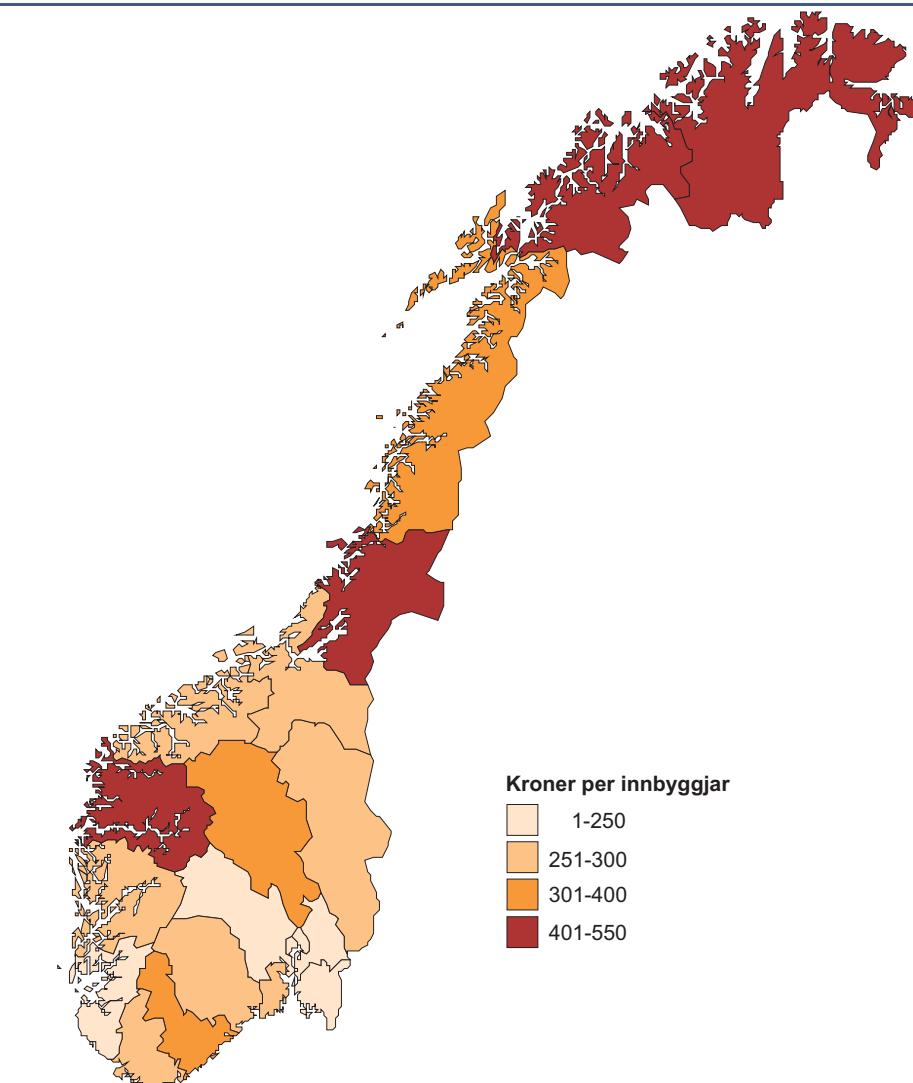
1.1.2. Offentlege utgifter – fylkeskommunar

Rapporteringa i KOSTRA viser at fylkeskommunanes netto driftsutgifter til kulturformål var på 1,1 milliardar kroner. Dette utgjorde 1,7 prosent av totale netto driftsutgifter i 2010, om lag det same som dei to føregåande åra. Netto driftsutgifter auka med 105 millionar kroner, eller 10 prosent, frå 2009. Dette er ein høgare årleg auke enn i dei tre føregåande åra.

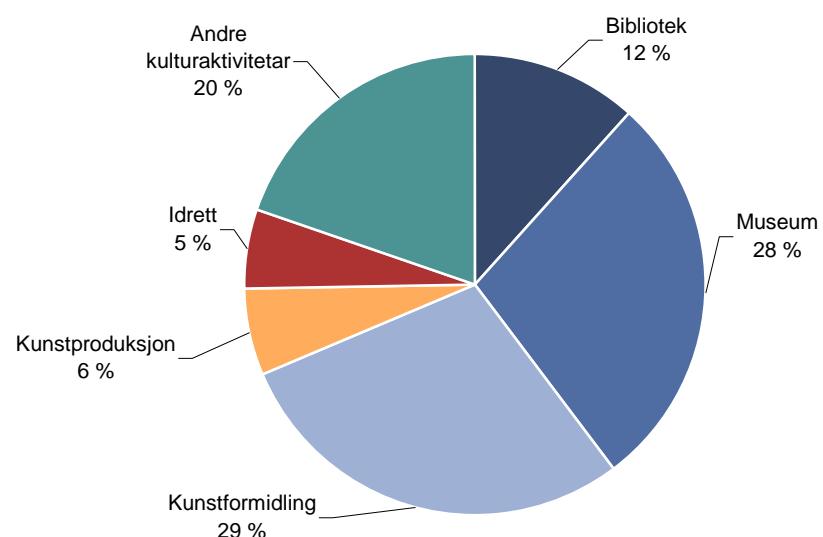
I gjennomsnitt gjekk det 229 kroner per innbyggjar i netto driftsutgifter til kulturformål i fylkeskommunane i 2010, Oslo inkludert. Sogn og Fjordane fylkeskommune brukte 534 kroner per innbyggjar til kulturformål i 2010, mot 506 kroner i 2009. Finnmark fylkeskommune brukte 523 kroner per innbyggjar til kulturformål i 2010, mot 460 i 2009. Tala for Oslo som fylkeskommune viser berre ein liten del av deira utgifter til kultur da Oslo både er kommune og fylkeskommune og rapporterer både som kommune og fylkeskommune. Sjølv om det kan vere uvisse knytt til kva som er kommunale og fylkeskommunale utgifter, er ikkje tala dobbelrapporterte. For å få fram dei totale netto driftsutgiftene for Oslo, kan det vere nyttig å legge saman dei kommunale og dei fylkeskommunale netto driftsutgiftene.

Med ein auke på 44 millionar kroner låg netto driftsutgifter til kunstformidling på 325 millionar kroner i 2010. Dette var 29 prosent av nettoutgiftene til kultur. Netto driftsutgifter til museum i fylkeskommunanes rekneskapar auka med 10 millionar og var på 28 prosent av nettoutgiftene. Andre kulturaktivitetar hadde ein reduksjon på 35 millionar, men hadde likevel 20 prosent av nettoutgiftene til kultur. Bibliotek, kunstproduksjon og idrett fekk høvesvis 12, 6 og 5 prosent av netto driftsutgifter til kultur i fylkeskommunane. Viss ein ser på utviklinga dei siste fem åra, har netto driftsutgifter auka med 29 prosent. Andre aktivitetar og kunstproduksjon har hatt størst auke, på høvesvis 69 og 49 prosent, mens nettoutgiftene til idrett dei siste fem åra har vorte redusert med 30 prosent, truleg på grunn av at fleire fylkeskommuniar har hatt store inntekter på denne funksjonen.

Fordelinga for dei ulike funksjonane i fylkeskommunane varierer ein del. Det største avviket var at netto driftsutgifter til idrett i Akershus var på minusssida. Det vil seie at fylkeskommunen hadde større inntekter enn utgifter på denne funksjonen, nærmere bestemt så hadde dei eit overskot på 55 millionar kroner i 2010. Elles var det Hordaland og Rogaland som hadde størst netto driftsutgifter til kultur, på høvesvis 127 og 100 millionar kroner. Nordland og Akershus hadde høgast nettoutgifter på bibliotek, mens Troms med sine 29 millionar kroner, hadde særslig høge nettoutgifter på kunstproduksjon. Jamfør tabellane 1.2.1 og 1.2.2.

Figur 1.2.1. Netto driftsutgifter til kulturformål i fylkeskommunane. 2010. Kroner per innbyggjar

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 1.2.2. Netto driftsutgifter til ulike kulturformål i fylkeskommunane. 2010. Prosent

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Av dei totale netto driftsutgiftene brukte fylkeskommunane i gjennomsnitt 1,7 prosent til kulturformål i 2010. Delen har vore stabil dei tre siste åra, men den var lågare i 2005 og høgare i 2006 og 2007. Finnmark, Oppland og Vestfold brukte meir enn 3,5 prosent på kulturformål i 2010. Året før brukte Sogn og Fjordane òg meir enn 3,5 prosent på kultur. Jamfør tabell 1.2.4.

Fylkeskommunanes brutto investeringsutgifter til kulturformål i 2010 var 64 millionar kroner. Etter det høge investeringsnivået i 2009 var investeringane igjen på same nivå som i 2008. Ser ein på gjennomsnittet for dei tre åra i perioden 2008–2010, har fylkeskommunane brukt 99 millionar kroner til brutto investeringsutgifter, den høgaste gjennomsnittlege investeringa gjort for ein treårsperiode nokosinne. Nordland og Vestfold fylkeskommunar står framleis for den største delen av dei investerte kronene i den siste treårsperioden, med høvesvis 48 og 20 millionar kroner. Jamfør tabell 1.2.3.

1.1.3. Offentlege utgifter – kommunar

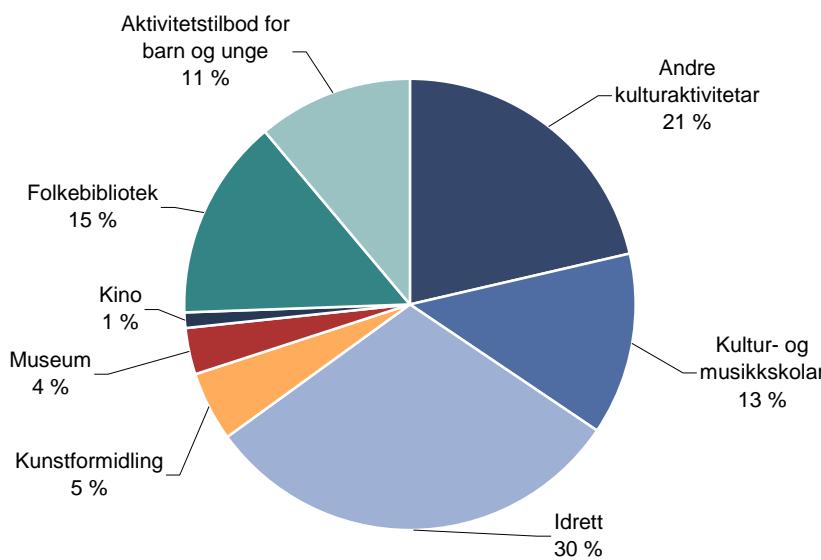
4,4 prosent til kultur i kommunane

Tala for kommunanenes utgifter er henta frå KOSTRA-rapporteringa. Rekneskapsåret 2010 syner at kommunanenes netto driftsutgifter til kultur var 8,5 milliardar kroner, eller 4,4 prosent, av totale netto driftsutgifter, Oslo inkludert. Tala gjeld kommunen som konsern, jamfør kapittel 1.3, rekneskapsomfang. Det er ein auke i utgiftene til kultur på 11 prosent frå 2009, og auken kjem alle kulturområda til gode. Utgiftsdelen i høve til dei totale netto driftsutgiftene auka frå 4,2 prosent til 4,4 prosent. Tala for Den norske kyrkja finn ein i kapittel 17.

Bortsett frå kommunane i Buskerud og Vestfold som begge hadde ein marginal reduksjon, auka nettoutgiftene til kultur i alle fylka i 2010. Den største auken var i Oslo, med 387 millionar, eller 41 prosent frå året før.

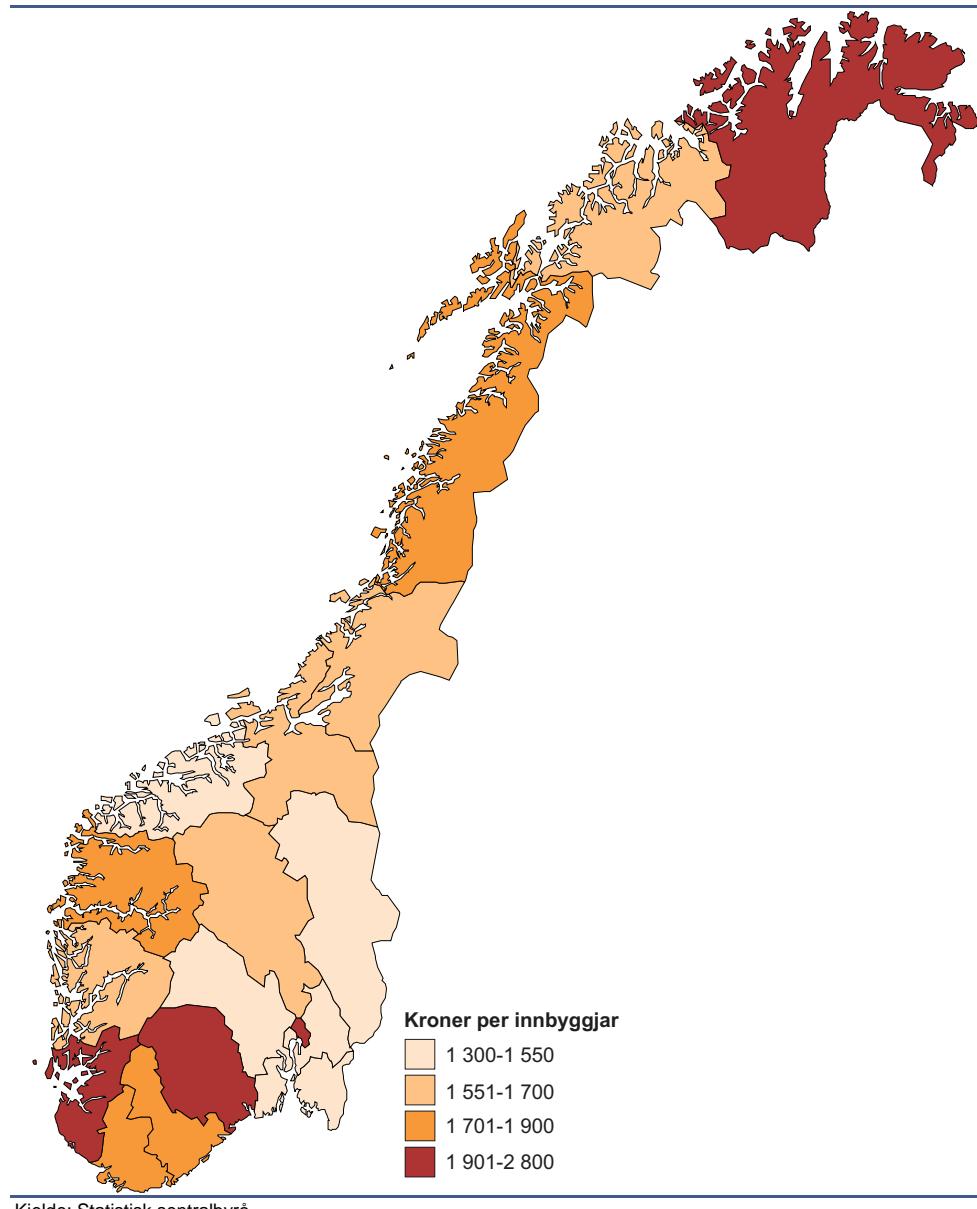
Kommunane i Rogaland, Finnmark og Oslo brukte høgast del av dei totale netto driftsutgiftene til kultur i 2010, høvesvis 5,6, 5,4 og 5,0 prosent i gjennomsnitt i kvart fylke. Kommunane i Østfold og Hedmark brukte lågast del til kultur, i gjennomsnitt 3,7 prosent av dei totale nettoutgiftene.

Figur 1.3.1. Netto driftsutgifter til kultur for kommunekonsern. 2010. Prosent

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 1.3.2. Netto driftsutgifter til kultur for kommunekonsern, etter fylke. 2009. Kroner per innbyggjar

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

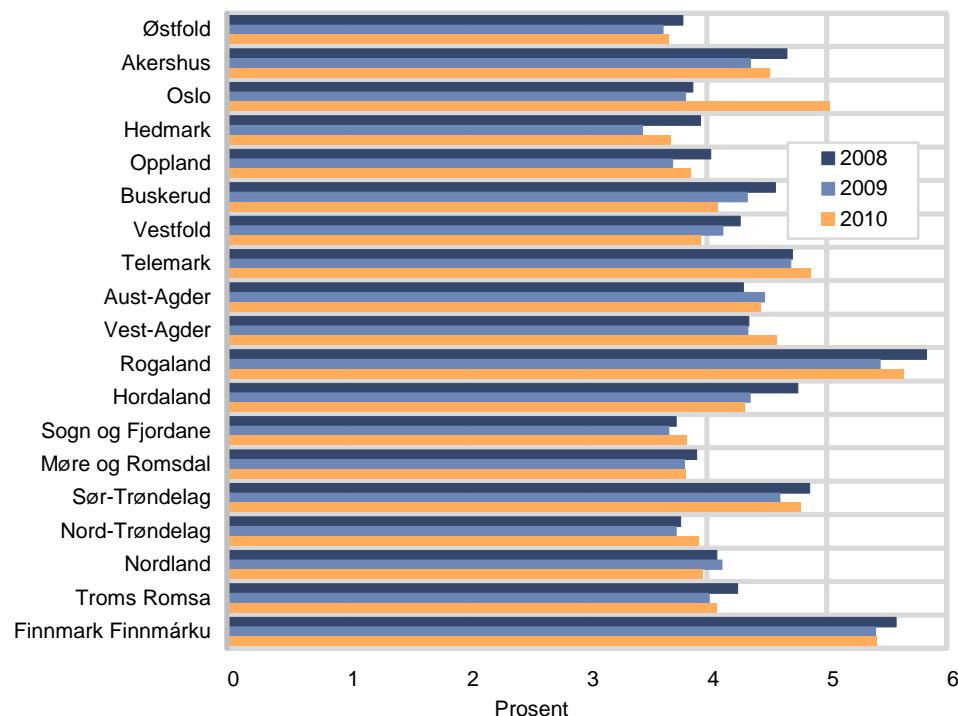
1 731 kroner per innbyggjar til kultur

I gjennomsnitt brukte kommunane 1 731 kroner per innbyggjar til kulturformål i 2010, 147 kroner meir enn året før. Framleis er det kommunane i Finnmark som bruker mest til kultur med 2 764 kroner per innbyggjar, ein auke på 65 kroner eller 2 prosent, og Østfold minst med 1 328 kroner per innbyggjar, ein auke på 59 kroner, eller 5 prosent, samanlikna med året før.

Den største kulturposten i rekneskapane til kommunane var, som i åra før, idrett. Kommunane brukte totalt 2,6 milliardar kroner til idrett i 2010, ein auke på 440 millionar kroner det siste året. Av netto driftsutgifter til kultur gjekk 31 prosent til idrett, og av dei totale netto driftsutgiftene til kommunane fekk idrettsformål 1,4 prosent. Dette var høvesvis 3 prosentpoeng og 0,2 prosentpoeng meir enn i 2009.

Posten andre kulturturaktivitetar var på 1,8 milliardar kroner i 2010, ein auke på 200 millionar, eller 12 prosent frå 2009. Utgifter til folkebibliotek kom på 1,2 milliardar kroner og steig med 50 millionar, eller 4 prosent. Netto driftsutgifter til museum i kommunane var på 300 millionar, ein auke på 9 millionar, eller 3 prosent frå året før. Sjølv om kinoane får minst del av kaka med sine 80 millionar i 2010, var det dei som auka mest, med 30 millionar, eller 59 prosent frå 2009. Jamfør figur 1.3.3 og tabellane 1.3.1 til 1.3.4.

Figur 1.3.3. Netto driftsutgifter til kultur for kommunkonsern, etter fylke. 2008-2010. Prosent av totale netto driftsutgifter

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

1.2. Om statistikken for dei offentlege utgiftene

Dei statlege utgiftene syner i hovudsak utgifter over Kulturdepartementet¹ sitt budsjett slik det går fram av Prop. 1 S frå oktober kvart år. Fylkeskommunale og kommunale utgifter baserer seg på rekneskapane deira som kvart år blir handsama av KOSTRA-systemet. Tala blir publiserte hos SSB på ssb.no, KOSTRA-sidene og i Statistikkbanken.

KOSTRA (Kommune-Stat-Rapportering)

KOSTRA er eit nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om fylkeskommunal og kommunal verksemd. Informasjon om kommunale tenester og bruk av ressursar på ulike tenesteområde blir registrert og samanstilt for å gi relevant informasjon til avgjerdstakarar og andre, både nasjonalt og lokalt. Informasjonen skal tene som grunnlag for analyse, planlegging og styring, og med dette gi grunnlag for å vurdere om nasjonale mål er oppnådde. KOSTRA skal forenkle rapporteringa frå kommunane til staten ved at data berre blir rapporterte ein gong, sjølv om dei skal brukast til ulike formål. All rapportering frå kommunane til SSB skjer ved elektronisk datautveksling. SSB publiserer ureviderte tal for kommunane 15. mars, og retta tal 15. juni. I nøkkeltala blir data sette saman, både tal som blir rapporterte direkte frå kommunane til SSB, og tal henta frå nasjonale register utanfor SSB. Før publiseringa 15. juni har kommunane hatt høve til å rette feil og manglar i sine data, og SSB har gjennomført kvalitetskontrollar og revisjon av datamaterialet. Dei ureviderte nøkkeltala per 15. mars kan innehalde feil.

Spelemidlane

1.3. Omgrep og definisjonar

Kvart år sidan 1948 har overskotet i Norsk Tipping AS gått til samfunnsnyttige formål. Frå 2009 gjeld følgjande fordelingsnøkkelen for speleoverskotet frå Norsk Tipping: 45,5 prosent går til idrettsformål, 36,5 prosent går til kulturformål og 18 prosent til samfunnsnyttige og humanitære organisasjonar som ikkje er knytte til Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF). Midlane til idrettsformål og samfunnsnyttige formål blir fordelt av Kongen. Av midlane til

¹ Før 1. januar 2010 Kultur- og kyrkjedepartementet.

kulturformål skal 2/3 fordelast av Stortinget og 1/3 av Kongen. Av midlane som fordelast av Kongen, skal om lag 40 prosent gå til å realisere Den kulturelle skolesekken over heile landet, om lag 30 prosent til Frifond og om lag 30 prosent til investeringar og vedlikehald av lokale/regionale kulturelle møteplassar (Prop. 1 S, 2011-2012, Kulturdepartementet).

Rekneskapsomfang

Kommunekonsern består av kommunen og særbedriftene som utfører kommunale oppgåver for kommunen som kommunen elles ville ha utført sjølv. Særbedrifter vil seie kommunale føretak organiserte etter kapittel 11 i kommunelova og inter-kommunale selskap organiserte etter lov om interkommunale selskap. Konserntal gjeld frå og med 2007.

Netto driftsutgifter totalt

Netto driftsutgifter viser driftsutgiftene medrekna avskrivingar etter at driftsinntektene, som blant anna inneholder øyremerkte tilskot frå staten og andre direkte inntekter, er trekte frå. Resten av utgiftene må dekkjast av dei frie inntektene som skatteinntekter, rammeoverføringer frå staten med vidare. Netto driftsutgifter vil vise fylkets eller kommunens prioritering av dei frie inntektene i forhold til målgruppa for tenesta.

Brutto driftsutgifter

Brutto driftsutgifter viser dei samla driftsutgiftene medrekna avskrivingar korrigerte for dobbeltføringer som kjem av vidarefordeling av utgifter/internkjøp med vidare. Brutto driftsutgifter minus brutto driftsinntekter skal ikkje vere lik netto driftsutgifter. På funksjon/tenesteområde kjem dette av at brutto driftsutgifter blir korrigerte for artane 710 sjukelønnsrefusjon og 729 kompensasjon mva. tillagde i driftsrekneskapen. Tilsvarande korreksjonar blir ikkje gjorde i brutto driftsinntekter. Netto driftsutgifter blir korrigerte for art 728 kompensasjon mva. tillagde i investeringsrekneskapen. For nærmere informasjon, sjå fagleg rettleiing på <http://www.ssb.no/kostra>.

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter syner investeringsutgifter korrigerte for fordelte utgifter og internsal. For å vise prioritering av nybygging, større utviklingstiltak og andre investeringar blir det brukt brutto investeringsutgifter per innbyggjar. For fleire definisjonar brukta i KOSTRA, sjå fagleg rettleiing på <http://www.ssb.no/kostra/>.

Rekneskapsfunksjonar til kulturformål – fylkeskommunar

- 740 Bibliotek
- 760 Museum
- 771 Kunstformidling
- 722 Kunstproduksjon
- 775 Idrett
- 790 Andre kulturaktivitetar²

Rekneskapsfunksjonar til kulturformål – kommunar

- 231 Aktivitetstilbod til barn og unge
- 370 Bibliotek
- 373 Kino
- 375 Museum
- 377 Kunstformidling
- 380 Idrett
- 381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (ny i 2008)
- 383 Kommunale musikk- og kulturskolar
- 385 Andre kulturaktivitetar og tilskot til andres kulturbrygg³
- 386 Kommunale kulturbrygg (ny i 2008)

² Andre kulturaktivitetar (f790 fylke) omfattar funksjonar som i hovudsak arbeider utadretta mot kulturorganisasjonar og kulturtiltak i kommunane. Omfattar samfunnshus/allaktivitetshus, støtte til nærkringkasting eller anna lokal mediaverksamhet.

³ Andre kulturaktivitetar og tilskot til andres kulturbrygg (f 385 kommune) omfattar i hovudsak tilskot til organisasjonar, aktivitetar, markeringar, kulturdagar og hendingar som blir drivne av eller er baserte på frivillig medverknad.

I tabellane er funksjon 381 slått saman med funksjon 380 idrett, og funksjon 386 er slått saman med funksjon 385 andre kulturaktivitetar. Årsaka til samanslåinga er at det har vore dårlig rapportering på desse funksjonane etter at dei blei innførde i kommunerekneskapen frå 2008.

1.4. Samanlikningar

Samanlikningar over tid og sted

KOSTRA-tala omfattar tal frå 1999, da kommunane kom med i KOSTRA. Frå og med 2001 er alle kommunane pålagde rapportering til KOSTRA. Både i sjølve prosjektperioden og i ettertid har det vore ein god del endringar i statistikkopplegget. Ei generell kompensasjonsordning for meirverdiavgift innført frå 1. januar 2004 kan føre til brot i tidsserien frå 2003 til 2004. Ordninga vil kunne innebere brot i nokre sentrale rekneskapsomgrep. For nærmere forklaring viser ein til fagleg rettleiing til KOSTRA, kapitla 2B–2E. Større brot i tidsseriar kan finnast. Tala i tabellane frå 2007 gjeld kommunekonsern. Tabellane for kapittel 3.3 omfattar utgiftene som kommunane har til kulturformål.

Samanheng med annan statistikk

Eventuell samanheng mellom førebelse og endelege tal, korttidsstatistikk og årsstatistikk innanfor same emne, og høve til å samanlikne med annan statistikk innanfor same område, vil det bli gitt informasjon om for kvart enkelt område.

Referansar

Norsk Tipping: *Års- og samfunnsrapport 2009* (<https://www.norsk-tipping.no/selskapet/samfunnsansvar/rapportering>).
Prop. 1 S (2011-2012). Kulturdepartementet (<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kud/dok/regpubl/prop/2011-2012/prop-1-s-20112012.html>).

Meir informasjon

Norsk Tipping: Spelemedlane (<http://www.spilemidlene.no>).

Tabell 1.1.1 Utgifter til kulturformål over Kulturdepartementets budsjett 2005-2010. Rekneskapstal 2005-2010. Løyvingar.
Millionar kroner og prosent

	Absolutte tal						Prosent					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2005	2006	2007	2008	2009	2010
I alt	6 512,0	6 822,5	7 316,2	7 934,4	9 090,9	7 911,3	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Administrasjon m.m. ¹	152,7	165,6	177,2	179,7	195,4	182,8	2,3	2,4	2,4	2,3	2,1	2,3
Frivillighetsformål i alt	380,4	383,7	439,6	465,7	800,5	794,0	5,8	5,6	6,0	5,9	8,8	10,0
Frivillighetsformål	262,4	263,6	292,9	309,2	596,6	574,5	4,0	3,9	4,0	3,4	6,6	7,3
Kultur og samfunn	-	-	-	-	25,9	34,2	-	-	-	-	0,3	0,4
Tilskot til trussamfunn m.m.	118,0	120,1	146,7	156,4	178,0	185,3	1,8	1,8	2,0	2,0	2,0	2,3
Kulturformål i alt	3 990,8	4 128,9	4 465,6	4 954,4	5 536,9	5 943,7	61,3	60,5	62,4	62,4	60,9	75,1
Allmenne kulturformål ²	355,6	304,5	358,0	394,3	411,9	410,0	4,7	4,5	4,9	4,9	4,5	5,2
Kulturbrygg ³	152,5	24,5	37,4	80,0	207,4	174,8	0,4	0,4	0,5	1,0	2,3	2,2
Norsk kulturråd ⁴	260,7	287,0	300,1	39,6	39,9	43,2	4,4	4,2	4,1	0,5	0,4	0,5
Kunstnarformål	302,4	310,6	325,1	345,1	364,9	378,6	4,8	4,6	4,4	4,3	4,0	4,8
Biletkunst mv.	293,2	278,7	303,4	343,2	378,0	409,7	4,3	4,1	4,1	4,3	4,2	5,2
Musikkformål	482,6	508,0	560,8	708,5	811,5	904,3	7,8	7,4	7,7	8,9	8,9	11,4
Scenekunstformål	900,5	963,9	1 059,2	1 254,7	1 374,9	1 521,6	14,8	14,1	14,5	15,8	15,1	19,2
Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museum	102,2	118,9	127,4	128,7	136,3	145,8	1,8	1,7	1,7	1,6	1,5	1,8
Språk-, literatur- og bibliotekformål	419,9	493,2	484,9	651,3	723,5	775,7	7,6	7,2	6,6	8,2	8,0	9,8
Museums- og andre kulturverIFORMÅL	515,7	613,1	675,0	756,5	808,4	871,0	9,4	9,0	9,2	9,5	8,9	11,0
Arkivformål	205,5	226,5	234,3	252,7	280,2	309,0	3,5	3,3	3,2	3,2	3,1	3,9
Film og media	781,7	850,7	880,8	900,4	946,8	990,8	12,0	12,5	12,0	11,3	10,4	12,5
Den norske kyrkjA⁵	1 206,3	1 293,7	1 352,9	1 434,1	1 611,5	..	19,9	19,0	18,5	18,1	17,7	..
Prosent av statlege midlar i alt ⁶	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
Prosent av BNP i alt	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3

¹ Gjeld drift av Kulturdepartementet og Lotteri- og stiftelsestilsynet. ² Ikke inkl. løyvingar til kulturbrygg og midlar frå Norsk kulturfond.

³ Inkl. nasjonale, regionale og lokale kulturbrygg. Midlar frå Norsk kulturfond er ikkje medrekna. ⁴ Inkl. berre Norsk kulturfond.

⁵ Frå 1.1.2010 hører Den norske kyrkja til eit anna departement, Fornings-, administrasjons- og kyrkjedepartementet.

Kjelde: Kulturdepartementet.

Tabell 1.1.2. Hovudfordeling av spelemidlar til idrettssektoren. 2002-2010. Millionar kroner

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
I alt	858,3	1 050,0	1 200,0	1 200,0	1 200,0	1 250,0	1 418,0	1 558,4	1 558,5
Idrettsanlegg	415,0	546,5	656,2	665,5	664,4	695,0	690,0	687,6	749,6
Nasjonalanlegg/spesielle anlegg	13,0	26,0	22,6	5,2	1,5	13,1	19,6	26,4	27,1
Forsknings- og utviklingsarbeid	20,9	24,7	23,4	23,6	22,8	24,0	20,4	9,6	20,1
Spesielle aktivitetar	23,9	33,4	37,9	36,7	42,3	40,9	41,0	47,8	49,7
Norges Idrettsforbund og Olympiske Komité	299,5	314,4	340,0	349,0	349,0	352,0	354,0	354,0	556,0
Tilskot til lokale lag og foreiningar	86,0	105,0	120,0	120,0	120,0	125,0	125,0	125,0	156,0
Overgangsmidlar	-	-	-	-	-	-	168,0	308,0	-

Kjelde: Kulturdepartementet.

Tabell 1.1.3. Hovedfordeling av spelemedialer til kultur. 2004-2010. Millionar kroner

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
I alt	300,0	400,0	400,0	416,7	416,7	416,7	416,7
Den kulturelle skolesekken							
Lokale tiltak	84,0	128,0	128,0	134,0	147,5	147,5	157,5
Grunnskolen	-	-	-	128,0	122,0	122,0	122,5
Vidaregående skole	-	-	-	6,0	25,5	25,5	35,0
Sentrale prosjekt	36,0	32,0	33,0	33,0	19,5	19,5	9,5
Frifond¹	90,0	120,0	120,0	125,0	125,0	125,0	125,0
Kulturbrygg							
Regionale kulturbrygg	26,0	-	-	-	-	-	-
Lokale kulturbrygg	29,0	-	-	-	-	-	-
Desentralisert ordning for tilskot til kulturhus	-	48,0	48,0	49,7	49,7	49,7	49,7
Regionale møteplassar og formidlingsarenaer for kultur	35,0	72,0	71,0	75,0	75,0	75,0	75,0

¹ Frifond er midlar frå overskotet i Norsk Tipping og gitt til barn og ungdom som driv med frivillige aktivitetar innanfor kultur eller andre fritidsaktivitetar.

Kjelde: Kulturdepartementet.

Tabell 1.1.4. Den kulturelle skolesekken i grunnskolen¹. Inntekter og utgifter. 2006/2007-2009/2010

	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
- 1 000 kroner -				
Inntekter totalt	214 863	226 606	228 173	214 592
Spelemedialar ²	122 157	121 930	122 367	122 015
Eigne midlar/eigeninnsats	45 518	49 359	55 749	34 606
Refusjonar ³	27 353	33 489	32 833	38 123
Eigendalar frå kommunane	17 039	18 492	11 415	14 505
Anna ⁴	2 795	3 334	5 810	5 343
Utgifter totalt	202 217	207 113	208 375	190 577
Formidling/innhald	106 833	110 941	109 710	103 615
Administrasjon	35 683	33 055	36 595	22 084
Nettverk og kompetanseutvikling	1 983	3 045	3 569	2 308
Nettverk anna	2 912	2 384	2 369	1 770
Overføringer til kommunane	53 560	55 036	53 873	59 084
Anna	1 246	2 653	2 259	1 716

¹ Basert på rapportar frå fylkeskommunane. ² Fylkeskommunens eigne spelemedialar. ³ Frå Rikskonsertene og Norsk scenekunstbruk. ⁴ Inkludert renteinntekter.

Kjelde: Den kulturelle skolesekken, Norsk kulturråd.

Tabell 1.2.1. Netto driftsutgifter til kulturformål i fylkeskommunane, etter fylke. 2006-2010. Millionar kroner¹

	Netto driftsutgifter i alt	Bibliotek	Museum	Kunstformidling	Kunstproduksjon	Idrett	Andre kulturaraktivitetar
2006	873,8	116,5	230,1	262,8	47,0	85,9	131,5
2007	943,7	124,4	264,9	268,7	56,0	59,9	169,8
2008	972,6	118,5	242,2	249,5	62,9	89,1	210,5
2009	1 022,3	126,6	306,7	280,8	59,0	-8,3	257,5
2010	1 127,2	132,3	316,9	325,0	70,0	60,4	222,7
2010							
Østfold	62,3	6,7	13,6	12,3	1,5	8,6	19,6
Akershus	0,7	12,2	17,2	17,5	2,4	-54,7	6,1
Oslo	4,9	4,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hedmark	53,5	4,8	13,1	26,5	0,2	1,8	7,0
Oppland	65,0	6,3	12,3	29,4	4,2	7,8	5,1
Buskerud	53,2	8,4	18,0	13,9	0,3	3,2	9,4
Vestfold	66,9	7,0	28,5	14,4	0,2	4,2	12,5
Telemark	45,7	5,5	10,9	7,5	1,5	8,0	12,3
Aust-Agder	34,4	5,9	11,5	6,8	2,2	2,9	5,1
Vest-Agder	46,8	2,5	14,6	22,2	0,1	4,7	2,8
Rogaland	99,9	3,7	25,9	26,1	8,1	0,0	36,1
Hordaland	126,7	6,8	40,4	29,3	0,0	26,9	23,4
Sogn og Fjordane	57,5	5,8	17,3	9,5	0,0	0,2	24,8
Møre og Romsdal	66,7	8,2	17,3	24,8	0,3	12,3	3,8
Sør-Trøndelag	83,1	7,1	23,8	35,2	0,0	3,0	13,9
Nord-Trøndelag	57,1	4,0	15,8	17,5	0,3	11,4	8,1
Nordland	88,0	14,3	22,9	19,0	9,5	4,4	17,8
Troms/Romsdal	76,5	9,5	10,4	9,8	28,8	12,1	5,8
Finnmark/Finnmárku	38,4	8,6	3,4	3,2	10,3	3,8	9,0

¹ Tabellen er oppdatert med 2010-tall 14. februar 2012.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 1.2.2. Netto driftsutgifter til kulturformål i fylkeskommunane, etter fylke. 2006-2010. Prosent

	Bibliotek	Museum	Kunst-formidling	Kunst-produksjon	Idrett	Andre kulturaktivitetar
2006	13,3	26,3	30,1	5,4	9,8	15,0
2007	13,2	28,1	28,5	5,9	6,3	18,0
2008	12,2	24,9	25,7	6,5	9,2	21,6
2009	12,4	30,0	27,5	5,8	-0,8	25,2
2010	11,7	28,1	28,8	6,2	5,4	19,8
2010						
Østfold	10,8	21,9	19,8	2,4	13,8	31,4
Akershus
Oslo	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hedmark	9,0	24,4	49,6	0,5	3,4	13,2
Oppland	9,6	18,9	45,3	6,4	12,0	7,8
Buskerud	15,7	33,9	26,2	0,6	5,9	17,7
Vestfold	10,5	42,7	21,5	0,4	6,2	18,8
Telemark	12,0	23,8	16,5	3,3	17,5	26,9
Aust-Agder	17,2	33,4	19,7	6,4	8,5	14,9
Vest-Agder	5,4	31,1	47,4	0,1	10,0	6,1
Rogaland	3,7	25,9	26,1	8,1	0,0	36,1
Hordaland	5,3	31,8	23,1	0,0	21,2	18,5
Sogn og Fjordane	10,1	30,0	16,5	0,0	0,3	43,1
Møre og Romsdal	12,2	26,0	37,1	0,5	18,5	5,7
Sør-Trøndelag	8,6	28,7	42,4	0,0	3,6	16,7
Nord-Trøndelag	7,0	27,7	30,6	0,5	20,0	14,1
Nordland	16,3	26,1	21,6	10,8	5,0	20,2
Troms Romsa	12,4	13,7	12,8	37,7	15,8	7,6
Finnmark Finnmárku	22,4	9,0	8,4	26,9	9,9	23,5

¹ Netto driftsutgifter for kategorien idrett ligg på -54,7 millionar kroner, medan netto driftsutgifter i alt er 0,7 millionar, derfor gir det inga mening å rekne ut prosentdelen av totalen.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 1.2.3. Netto og brutto driftsutgifter og brutto investeringsutgifter til kulturformål. 2003-2010. Fylkeskommunar. Millionar kroner

	Netto driftsutgifter	Brutto driftsutgifter	Brutto investeringsutgifter
2003	781,7	1 639,3	38,4
2004	788,8	1 624,3	44,0
2005	735,1	1 625,5	56,7
2006	873,8	1 772,2	38,4
2007	943,7	1 856,9	15,5
2008	972,6	1 920,0	64,5
2009	1 022,3	2 290,0	168,3
2010	1 127,2	2 271,0	64,3
Gjennomsnitt 2008-2010			
Heile landet	1 040,7	2 160,3	99,0
Østfold	45,2	107,7	9,9
Akershus	49,8	155,1	0,0
Oslo	0,8	17,9	0,0
Hedmark	50,5	94,2	0,4
Oppland	54,1	93,7	0,2
Buskerud	49,6	108,9	0,0
Vestfold	58,6	113,2	20,3
Telemark	31,5	73,3	0,0
Aust-Agder	30,7	70,0	0,9
Vest-Agder	35,1	77,2	5,5
Rogaland	106,5	198,5	0,1
Hordaland	108,5	206,3	3,9
Sogn og Fjordane	51,9	98,2	6,8
Møre og Romsdal	59,7	126,3	0,1
Sør-Trøndelag	78,0	141,4	0,0
Nord-Trøndelag	48,2	95,5	0,7
Nordland	81,8	168,5	47,9
Troms Romsa	63,5	131,2	1,3
Finnmark Finnmárku	36,7	83,3	1,1

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 1.2.4. Netto driftsutgifter til kulturformål i prosent av totale netto driftsutgifter. Fylkeskommunar. 2005-2010

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Heile landet	1,58	1,79	1,78	1,68	1,67	1,65
Østfold	2,05	2,70	2,09	2,08	1,77	2,85
Akershus	1,95	2,00	1,94	1,75	2,00	0,02
Oslo	0,10	0,00	0,05	-0,02	0,01	0,02
Hedmark	3,40	3,10	3,21	2,96	3,08	2,91
Oppland	2,18	2,20	2,51	2,75	3,52	3,59
Buskerud	2,76	2,70	2,92	2,63	2,75	2,53
Vestfold	2,61	3,60	2,82	2,89	4,08	3,55
Telemark	1,68	2,50	2,30	2,50	1,29	3,03
Aust-Agder	2,54	2,60	3,80	4,39	2,29	3,44
Vest-Agder	4,08	8,10	4,97	2,25	2,40	3,09
Rogaland	2,93	3,30	3,61	3,65	3,09	2,64
Hordaland	2,55	2,90	3,29	2,68	2,76	2,77
Sogn og Fjordane	2,87	3,10	3,91	3,80	4,16	3,47
Møre og Romsdal	2,38	2,00	2,78	2,67	2,54	2,34
Sør-Trøndelag	2,44	3,30	3,48	3,69	3,38	3,27
Nord-Trøndelag	3,64	3,20	0,57	3,33	3,14	3,26
Nordland	2,80	2,70	3,56	2,57	3,30	2,69
Troms Romsa	2,77	3,20	3,66	3,53	3,06	3,42
Finnmark Finnmárku	2,53	3,50	3,43	4,38	3,94	3,72

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 1.3.1 Netto driftsutgifter for kommunekonsern til kultur, etter fylke. 2009-2010

	Netto driftsutgifter		Kroner per innbyggjar		Endring 2009/2010. Kroner per innbyggjar	Netto driftsutgifter til kultur i prosent av totale netto driftsutgifter	
	2009	2010	2009	2010		2009	2010
	—Millionar kroner—						
I alt	7 695	8 517	1 584	1 731	147	4,2	4,4
Fylke							
Østfold	345	365	1 269	1 328	59	3,6	3,7
Akershus	765	824	1 425	1 511	86	3,7	4,5
Oslo	937	1 324	1 596	2 209	612	4,4	5,0
Hedmark	255	283	1 337	1 477	140	4,4	3,7
Oppland	267	290	1 442	1 556	114	4,3	3,9
Buskerud	398	397	1 546	1 520	-26	4,7	4,1
Vestfold	324	324	1 402	1 386	-16	3,8	4,0
Telemark	313	343	1 861	2 025	164	4,1	4,9
Aust-Agder	187	191	1 720	1 738	19	3,7	4,4
Vest-Agder	277	310	1 626	1 799	173	3,8	4,6
Rogaland	840	923	1 964	2 117	153	4,0	5,6
Hordaland	766	801	1 606	1 655	49	3,7	4,3
Sogn og Fjordane	169	185	1 575	1 719	145	4,3	3,8
Møre og Romsdal	367	383	1 460	1 507	47	4,1	3,8
Sør-Trøndelag	458	497	1 578	1 691	113	5,4	4,8
Nord-Trøndelag	185	207	1 407	1 564	156	3,5	3,9
Nordland	400	405	1 694	1 706	12	4,6	4,0
Troms Romsa	245	263	1 565	1 669	104	4,5	4,1
Finnmark Finnmárku	197	203	2 699	2 764	65	5,4	5,4

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 1.3.2. Netto driftsutgifter for kommunekonsern til kultur, etter fylke. 2008-2010. Millionar kroner

	Kultur i alt	Aktivitets- tilbod for barn og unge	Folke- bibliotek	Kino	Museum	Kunst- formidling	Idrett	Kultur- og musikk- skolar	Andre kultur- aktivitetar
2008	7 452,0	861,1	1 177,5	60,6	273,0	423,2	2 035,5	1 022,7	1 598,4
2009	7 694,9	895,0	1 188,2	48,8	290,4	416,6	2 155,6	1 071,9	1 628,4
2010	8 517,1	948,9	1 237,9	77,7	299,1	422,9	2 598,1	1 105,5	1 827,0
2010									
Østfold	365,0	36,4	57,7	0,2	13,6	10,6	116,6	32,3	97,7
Akershus	824,4	91,3	127,6	1,7	9,3	16,8	295,2	108,6	173,9
Oslo	1 323,5	260,6	154,3	0,0	71,5	-10,6	498,5	41,6	307,6
Hedmark	283,1	32,9	51,6	10,2	6,7	11,3	67,8	46,0	56,6
Oppland	289,6	22,3	55,6	5,2	9,8	5,0	81,2	46,7	63,9
Buskerud	396,9	33,3	67,3	3,7	10,4	16,0	107,9	54,3	103,9
Vestfold	323,9	28,6	59,1	3,6	8,1	20,6	94,5	40,7	68,7
Telemark	342,6	31,5	52,1	6,0	10,1	17,5	108,1	52,0	65,4
Aust-Agder	191,3	14,2	29,9	2,9	9,1	3,3	47,8	23,7	60,2
Vest-Agder	310,2	30,8	48,4	3,1	18,6	29,6	75,4	35,5	68,7
Rogaland	923,0	86,6	88,6	6,0	41,4	78,1	260,2	126,7	235,4
Hordaland	801,3	81,4	115,1	4,0	26,6	82,3	264,6	110,9	116,5
Sogn og Fjordane	185,3	12,1	33,8	2,9	2,3	4,1	55,5	36,1	38,5
Møre og Romsdal	382,5	24,0	62,5	4,3	11,4	14,4	94,7	86,1	85,2
Sør-Trøndelag	497,2	59,7	66,9	1,6	8,2	59,8	141,2	87,8	72,0
Nord-Trøndelag	206,6	17,8	36,6	8,8	5,8	6,3	50,0	39,6	41,6
Nordland	404,8	39,6	60,3	7,6	13,2	29,3	109,1	69,0	76,8
Troms Romsa	262,9	25,8	38,7	-0,2	11,5	24,9	67,9	43,2	51,2
Finnmark Finnmark	202,9	20,1	31,9	6,1	11,5	3,6	61,9	24,6	43,2

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 1.3.3. Netto driftsutgifter for kommunekonsern til kultur, etter fylke. 2008-2010. Prosent

	Aktivitets- tilbod for barn og unge	Folke- bibliotek	Kino	Museum	Kunst- formidling	Idrett ¹	Kultur- og musikk- skolar	Andre kultur- aktivitetar ²
2008	11,6	15,8	0,8	3,7	5,7	27,3	13,7	21,4
2009	11,6	15,4	0,6	3,8	5,4	28,0	13,9	21,2
2010	11,1	14,5	0,9	3,5	5,0	30,5	13,0	21,5
2010								
Østfold	10,0	15,8	0,0	3,7	2,9	31,9	8,9	26,8
Akershus	11,1	15,5	0,2	1,1	2,0	35,8	13,2	21,1
Oslo	19,7	11,7	0,0	5,4	-0,8	37,7	3,1	23,2
Hedmark	11,6	18,2	3,6	2,4	4,0	23,9	16,2	20,0
Oppland	7,7	19,2	1,8	3,4	1,7	28,0	16,1	22,1
Buskerud	8,4	17,0	0,9	2,6	4,0	27,2	13,7	26,2
Vestfold	8,8	18,2	1,1	2,5	6,4	29,2	12,6	21,2
Telemark	9,2	15,2	1,8	2,9	5,1	31,5	15,2	19,1
Aust-Agder	7,4	15,7	1,5	4,8	1,7	25,0	12,4	31,5
Vest-Agder	9,9	15,6	1,0	6,0	9,6	24,3	11,4	22,1
Rogaland	9,4	9,6	0,7	4,5	8,5	28,2	13,7	25,5
Hordaland	10,2	14,4	0,5	3,3	10,3	33,0	13,8	14,5
Sogn og Fjordane	6,5	18,3	1,6	1,2	2,2	30,0	19,5	20,8
Møre og Romsdal	6,3	16,3	1,1	3,0	3,8	24,7	22,5	22,3
Sør-Trøndelag	12,0	13,4	0,3	1,7	12,0	28,4	17,7	14,5
Nord-Trøndelag	8,6	17,7	4,3	2,8	3,0	24,2	19,2	20,1
Nordland	9,8	14,9	1,9	3,3	7,2	27,0	17,0	19,0
Troms Romsa	9,8	14,7	-0,1	4,4	9,5	25,8	16,4	19,5
Finnmark Finnmark	9,9	15,7	3,0	5,7	1,8	30,5	12,1	21,3

¹ Gjeld funksjon 380 og 381. ² Gjeld funksjon 385 og 386.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 1.3.4. Brutto investeringsutgifter, kommunekonsern, etter rekneskapsfunksjon for kultur. 2006-2010. 1 000 kroner

	Aktivitets-tilbod for barn og unge	Folkebibliotek	Kino	Museum	Kunstformidling	Idrett ¹	Kultur- og musikk-skolar	Andre kulturaraktivitetar ²
2006	50 576	55 080	10 154	71 625	16 924	1 486 843	11 047	405 562
2007	87 958	75 997	35 821	99 715	28 723	2 038 808	11 421	852 732
2008	111 870	61 259	14 949	142 593	36 253	2 523 518	20 656	1 043 012
2009	35 202	72 654	11 286	115 625	79 462	3 308 660	7 610	1 695 872
2010	22 721	65 102	64 092	105 759	108 632	3 435 366	14 454	1 522 979
Gj.snitt 2008-2010	56 598	66 338	30 109	121 326	74 782	3 089 181	14 240	1 420 621
Østfold	448	295	1 140	1 076	1 104	102 213	548	28 779
Akershus	5 302	4 715	1 067	1 950	2 403	270 741	1 224	61 193
Oslo	20 137	4 447	-	16 324	-	805 197	-	182 046
Hedmark	661	10 018	2 781	2 279	1 594	70 632	812	38 489
Oppland	559	151	1 884	73	167	60 373	40	64 202
Buskerud	1 782	2 819	1 201	15	-4	129 348	596	19 318
Vestfold	314	1 539	3 481	11 788	2 964	70 312	1 189	93 497
Telemark	1 025	6 727	2 052	344	805	140 585	173	33 775
Aust-Agder	4 382	7 212	482	308	392	59 131	4 263	54 600
Vest-Agder	2 855	1 871	1 538	39 617	391	108 087	261	323 649
Rogaland	1 374	10 555	3 917	29 472	8 174	225 203	988	103 986
Hordaland	4 332	4 041	3 040	1 290	54 987	274 133	1 973	89 851
Sogn og Fjordane	592	149	1 358	8 504	401	61 423	475	58 928
Møre og Romsdal	2 962	1 141	778	257	2	234 483	598	63 959
Sør-Trøndelag	2 721	2 006	594	253	728	118 587	7	79 560
Nord-Trøndelag	996	4 747	1 180	568	-	102 798	63	13 933
Nordland	4 275	980	2 146	4 778	446	110 016	711	40 319
Troms Romsa	869	1 728	493	165	216	106 673	295	7 857
Finnmark Finnmark	1 010	1 199	977	2 264	12	39 246	23	62 680

¹ Gjeld funksjon 380 og 381. ² Gjeld funksjon 385 og 386.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 1.3.5. Frivillige lag og foreiningar som får driftstilskot frå kommunane. KOSTRA-skjema 17. 2007-2010

Lag/foreining	Talet på lag/ foreiningar				Samla driftstilskot. 1 000 kroner			
	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
I alt	24 122	19 850	20 470	20 999	540 361	535 374	581 806	614 859
Song- og musikkforeiningar	3 508	3 218	-	-	58 522	58 389	-	-
Teater og danseforeiningar	721	596	-	-	15 189	12 069	-	-
Frivillige barne- og ungdomsforeiningar	8 176	¹ 5 979	5 759	5 947	153 012	² 143 973	156 947	158 830
Idrettslag/skytarlag	5 677	4 605	-	-	238 349	255 531	-	-
Andre foreiningar ³	6 040	5 452	14 711	15 052	75 289	65 412	424 859	456 029

¹ Skjema 17 vart endra i 2007. På grunn av moglege dobbelrapporteringar, kan ikkje tala utan vidare samanliknast med tidlegare år. ² Berekningsgrunnlaget for tilskot til frivillige barne- og ungdomsforeiningar er endra i 2007. Beløpet for 2007 og 2008 er henta frå kommunerekneskapen funksjon 231/art470. ³ Frå 2009 er song- og danseforeiningar, frivillige barne- og ungdomsforeiningar og idrettslag/skytarlag med i summen.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

2. Privat forbruk

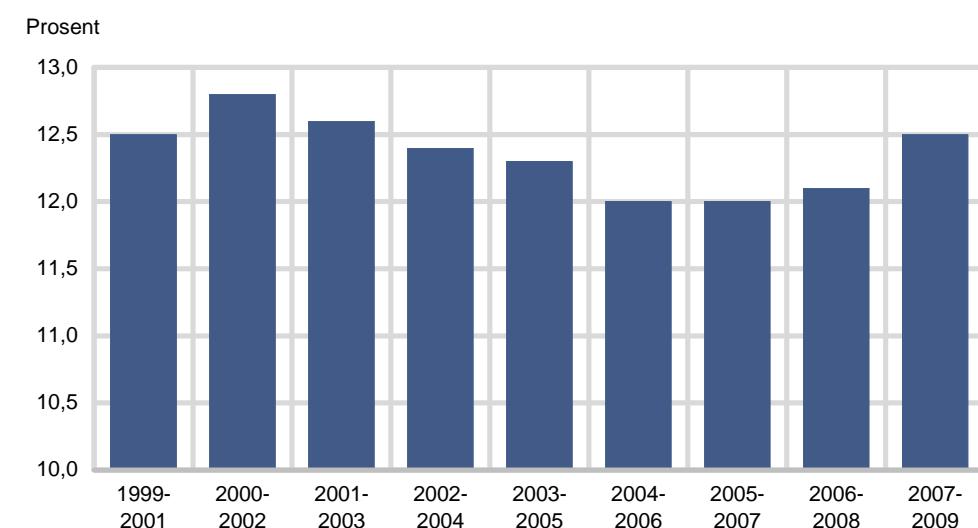
2.1. Nokre resultat

12,5 prosent av hushaldsbudsjettet til kultur og fritid

Forbruksundersøkinga 2007-2009 viser at utgiftene til kultur og fritid var den tredje største utgelta, med 49 000 kroner, og utgjorde 12,5 prosent av dei årlege utgiftene til hushalda. Til samanlikning gjekk 31 prosent av hushaldsbudsjetten til bustad, lys og brensel, 16 prosent til transport og 12 prosent til matvarer og alkoholfri drikke.

Samanlikna med tidlegare år har forbruket til kultur og fritid halde seg relativt stabilt i forhold til det totale forbruket per hushald. I perioden 1999-2009 har delen til kultur og fritid variert mellom 12,0 til 12,8 prosent, jamfør figur 2.1. På 2000-talet har forbruket til kultur og fritid med andre ord auka nokolunde jamt med det totale forbruket per hushald. Ser ein heile perioden under eitt, har forbruket til kultur og fritid auka med 37 prosent, mens det totale forbruket har auka med 36 prosent, frå 1999-2001 til 2007-2009.

Figur 2.1. Del til kultur og fritid per hushald av total forbruksutgift. Frå 1999-2001 til 2007-2009. Prosent

Kjelde: Forbruksundersøkinga, Statistisk sentralbyrå.

Innanfor tenestegruppa kultur og fritid var dei årlege utgiftene for 2007-2009 følgjande på dei ulike grupperingane:

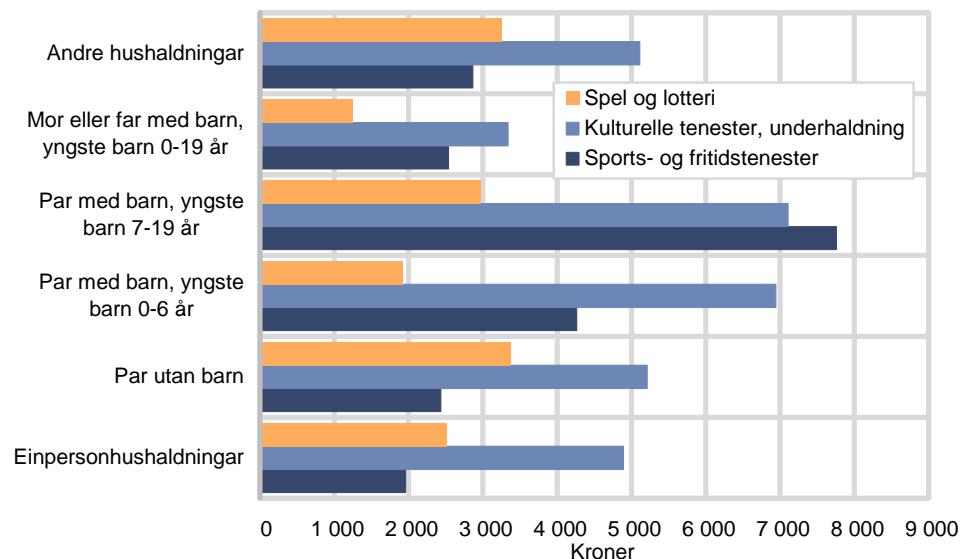
- Audiovisuelt utstyr – 8 900 kroner
- Andre varer, kultur og fritid – 5 500 kroner
- Anna utstyr, fritid og hage – 9 300 kroner
- Tenester, kultur og fritid – 11 200 kroner
- Aviser, bøker og skrivemateriell – 5 800 kroner
- Feriereiser, pakketurar – 8 700 kroner

Ser ein på dei ulike typane hushald, er det til dels store skilnader. Hushald beståande av par med barn, der yngste barnet er mellom 7 og 19 år, brukte mest pengar på kultur og fritid, 91 000 kroner, eller 14,7 prosent av totale forbruksutgifter. Dei som brukte minst på kultur og fritid i forhold til totalt forbruk, var einslege med barn under 20 år, med 39 400 eller 11,2 prosent. Jamfør tabell 2.1.

For gruppa tenester, kultur og fritid syner tala at einpersonshushald brukte forholdsvis meir enn dei andre hushaldstypane. 30 prosent av kulturbudsjetten til einpersonshushald gjekk til tenester, kultur og fritid, mens dei andre

hushaldstypene brukte mellom 18 og 23 prosent. Innanfor gruppa tenester, kultur og fritid bruker hushald med barn minst på spel og lotteri, mens dei andre hushaldstypene bruker minst på sports- og fritidstenester. Par med barn, der yngste barn er mellom 7 og 19 år brukte derimot mest på sports- og fritidstenester. Jamfør figur 2.2.

Figur 2.2. Årlege utgifter per hushald til tenester, kultur og fritid, etter type hushald. 2009-prisar. Kroner

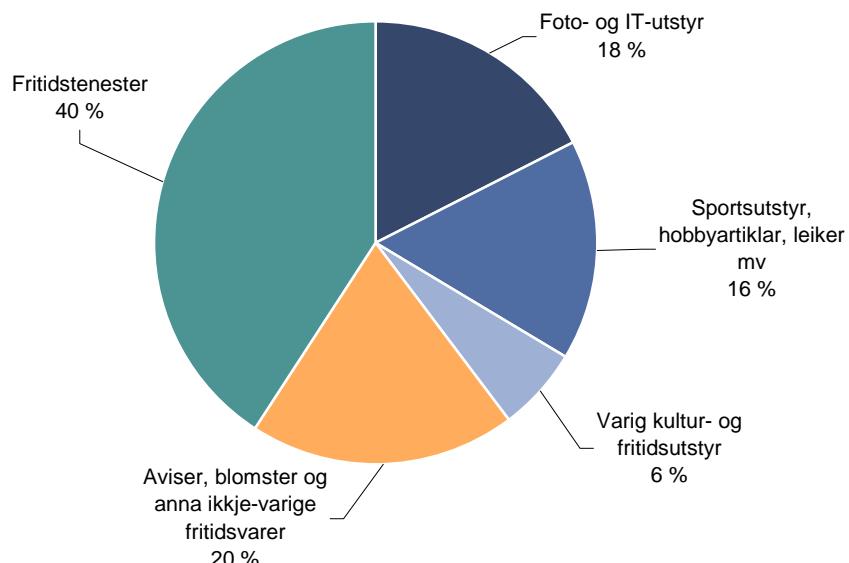

Kjelde: Forbruksundersøkinga, Statistisk sentralbyrå.

Ser ein på forholdet mellom typar hushald i dei andre gruppene, skil einpersonshushald seg ut ved at dei bruker relativt mykje på bøker (5,2 prosent av totalt kulturforbruk) og aviser og tidsskrift (8,2 prosent). Par utan barn bruker også relativt mykje på aviser og tidsskrift (8,3 prosent), men ikkje på bøker (3,4 prosent). Par med barn, der yngste barn er mellom 0 og 6 år, bruker relativt mykje på spel, leiker og hobby (9,3 prosent av totalt kulturforbruk), men også ein del på utstyr til sport og camping (6,4 prosent). Einslege med yngste barn under 20 år bruker også ein del på spel, leiker og hobby (5,0 prosent), men dei bruker meir på utstyr til sport og camping (9,0 prosent). Par med barn, der yngste er mellom 7 og 19 år er dei klart største forbrukarane av større gjenstandar for utandørs rekreasjon, med 19,5 prosent av totalt kulturforbruk. Par utan barn bruker forholdsvis mest på feriereiser, pakketurar (21,0 prosent).

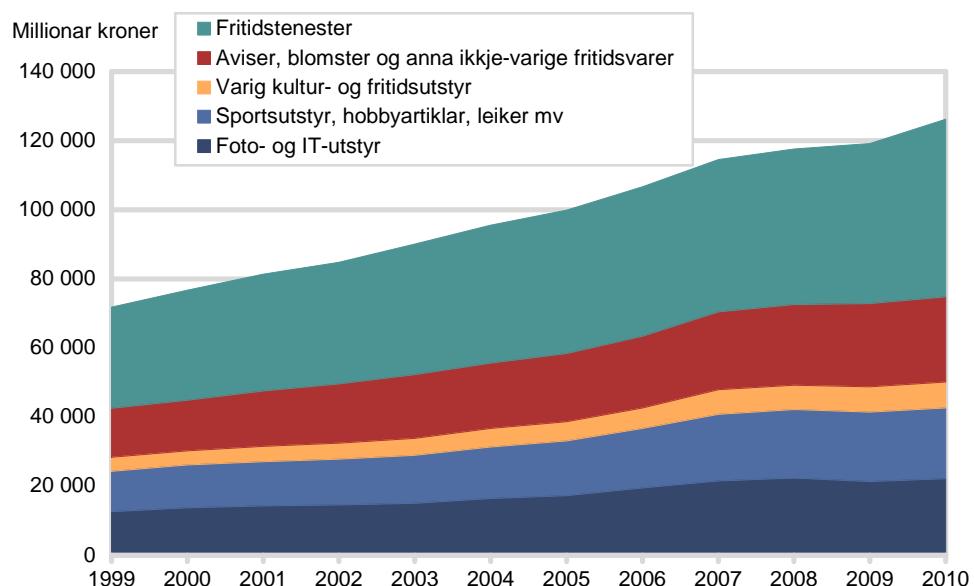
Nasjonalrekneskapen – Konsum i hushald til ulike kulturgode og fritidstenester

Førebelse tal frå nasjonalrekneskapen (jamfør kapittel 2.2) syner at dei norske hushalda brukte til saman over 126 milliardar kroner i 2010 til ulike typar kulturgode og fritidstenester. Dette er ein auke på 7 milliardar kroner, eller 6 prosent frå 2009. Veksten ligg litt høgare dette siste året enn dei to åra før. I 2010 utgjorde fritidstenester 51 milliardar kroner, eller 41 prosent, av det totale kulturkonsumet. Aviser, blomster og anna ikkje-varige fritidsvarer kom på 25 milliardar kroner, eller 20 prosent. Foto- og IT-utstyr utgjorde 22 milliardar, eller 18 prosent, og sportsutstyr, hobbyartiklar, leiker mv. utgjorde 20 milliardar, eller 16 prosent. Jamfør tabell 2.2 og figur 2.3.

Figur 2.3. Konsum i hushald, etter type kulturgode. 2010. Prosent

Kjelde: Nasjonalrekneskapen, Statistisk sentralbyrå.

Konsumet til fritidstenester auka med 5 milliardar kroner, eller 11 prosent, frå 2009. Auken i prosent har aldri vore så stor sidan 1999, sjølv om han frå 1999 til 2000 ikkje var langt unna, med 9 prosent. Konsumet til fritidstenester stod klart for den største delen av auken i kulturkonsumet frå 2009 til 2010, da auken i dei fire andre gruppene låg mellom 1 og 4 prosent. Jamfør figur 2.4.

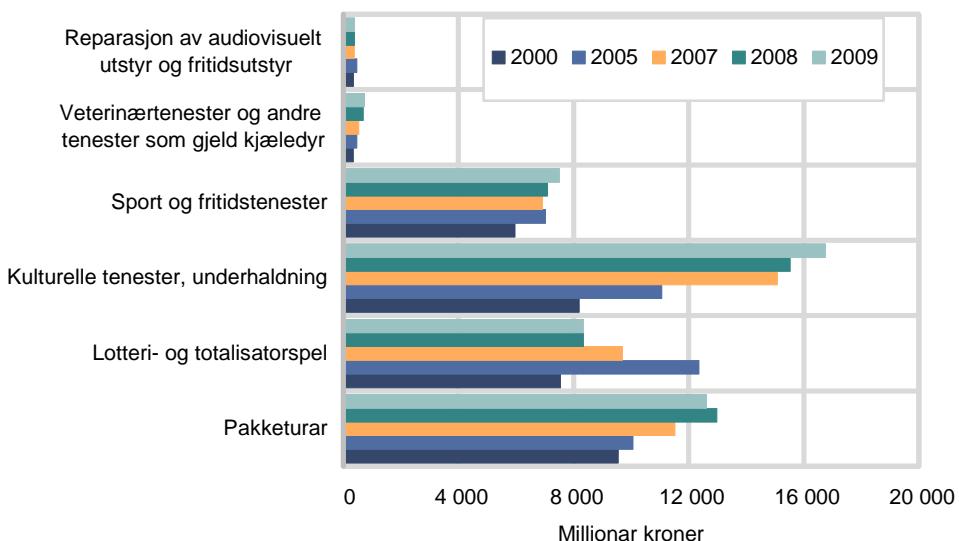
Figur 2.4. Konsum i hushald, hovudgrupper, gjeldande prisar. 1999- 2010. Millionar kroner

Kjelde: Nasjonalrekneskapen, Statistisk sentralbyrå.

Dei reviderte tala for gruppa fritidstenester i perioden 2000-2009 syner at konsumet i gjeldande prisar har auka frå 32 milliardar til over 46 milliardar kroner. Konsumet til gruppa kulturelle tenester og underhaldning har auka mest og var på nesten 17 milliardar kroner i 2009. Konsumet til pakketurar hadde ein liten nedgang frå 2008 til 2009. Konsumet til lotteri- og totalisatorspel har halde seg stabilt, men ser ein tilbake på 2005, har konsumet gått ned med heile 4 milliardar. Delen til kulturelle tenester og underhaldning utgjorde 36 prosent av forbruket for gruppa fritidstenester. Til samanlikning var delen til denne gruppa 26 prosent i år 2000. Delen til dei andre tre store gruppene – pakketurar, lotteri- og totalisatorspel

og sport og fritidstenester har i same tidsrom gått ned, frå høvesvis 30 til 27 prosent, 24 til 18 prosent og 19 til 16 prosent. Jamfør figur 2.5.

Figur 2.5. Konsum i hushald, gruppa fritidstenester, gjeldande prisar. 1997-2008. Millionar kroner

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

2.2. Om statistikken – privat forbruk

Statistisk sentralbyrå (SSB) nyttar to ulike metodar for å kunne syne det private forbruket til ulike kulturgode og tenester i det norske samfunnet. Den eine er forbruksundersøkinga, den andre er nasjonalrekneskapen. Inndelinga i hovudgrupper er noko ulik i desse to kjeldene, men undergruppene er nesten heilt like.

Forbruksundersøkinga

Statistisk sentralbyrås forbruksundersøking er lagt om frå å vere ei årleg til ei periodisk undersøking. Dei nyaste tala er frå 2009, og det blir dermed ikkje presentert nyare tal i dette kapittelet. Neste datainnsamling vil bli i 2012, med publisering av resultat i 2013.

Nasjonalrekneskapen

Nasjonalrekneskapen viser utviklinga i norsk økonomi. Utviklinga blir målt ved bruttonasjonalproduktet og andre hovudstorleikar. Rekneskapen inneheld også mange tal for ulike delar av samfunnsoøkonomien, mellom anna om næringer, hushald, arbeidsmarknad og utanrikshandel. Nasjonalrekneskapen byggjer på tal frå dei fleste av SSBs økonomiske statistikkar. Det finst tal frå nasjonalrekneskapen heilt tilbake til 1865. Nasjonalrekneskapen er viktig for utforminga av den økonomiske politikken.

Meir informasjon

Temaside - forbruket i hushalda (<http://www.ssb.no/forbruk>).
Temaside - nasjonalrekneskap (<http://www.ssb.no/regnskap>).

Tabell 2.1. Utgift per hushald, etter type hushald og etter vare- og tenestegruppe. 2007-2009. Kroner

09 Vare- og tenestegruppe	Alle hus-haldninger	Enperson-hus-haldninger	Par utan barn	Par med barn, yngste barn 0-6 år	Par med barn, yngste barn 7-19 år	Mor eller far med barn, yngste barn 0-19 år	Andre hus-haldninger
Forbruksutgift i alt	395 093	251 601	437 098	567 062	617 984	352 276	426 663
Kultur og fritid i alt	49 343	30 885	53 363	65 897	90 955	39 427	49 449
Personar per hushaldning	2,19	1,00	2,00	4,06	3,92	2,39	2,88
091 Audiovisuelt utstyr	8 894	5 980	8 980	11 773	14 296	8 634	10 439
Udstyr for mottaking, opptak og reproduksjon av lyd og bilet	4 347	3 014	4 890	5 833	6 698	3 266	4 557
Fotoutstyr, kikkertar mv.	1 075	651	1 321	1 482	1 308	703	1 759
IT-utstyr.....	2 324	1 561	1 807	2 585	4 252	3 534	2 944
Film, CD, kassettar og liknande							
Reparasjon av audiovisuelt, foto og IT-utstyr	1 125	754	925	1 844	1 988	1 121	1 125
23	:	36	29	50	10	54	
092 Andre varer, kultur og fritid.....	5 452	629	6 760	8 184	19 701	3 762	1 653
Større gjenstandar for utandørs rekreasjon	4 684	258	5 911	7 165	17 751	2 922	1 346
Musikkinstrument, større gjenstandar for innandørs rekreasjon							
294	355	193	311	374	120	276	
Reparasjon av større gjenstandar for kultur og fritid	473	16	656	709	1 575	719	31
093 Anna utstyr, fritid og hage	9 310	4 369	8 601	17 024	16 598	10 128	12 009
Spel, leiker og hobby	1 835	534	1 082	6 106	3 579	1 974	1 421
Udstyr til sport og camping	1 724	682	958	4 218	3 600	3 538	985
Blomstrar og hage	2 999	1 674	4 381	3 531	4 644	1 372	3 739
Kjæledyr	2 752	1 478	2 180	3 169	4 775	3 244	5 864
094 Tenester, kultur og fritid	11 204	9 365	11 020	13 123	17 829	7 133	11 236
Sport og fritidstenester	3 159	1 960	2 434	4 263	7 758	2 540	2 868
Kulturelle tenester, underhaldning							
5 378	4 892	5 212	6 945	7 106	3 341	5 114	
Spel og lotteri	2 667	2 513	3 374	1 915	2 965	1 251	3 253
095 Aviser, bøker og skrivemateriell ..	5 754	4 659	6 795	6 712	8 336	3 517	5 010
Bøker	1 909	1 610	1 818	2 749	3 098	1 095	1 382
Aviser og tidsskrift	3 156	2 522	4 450	2 893	4 107	1 768	2 913
Diverse trykksaker	319	249	256	481	497	308	332
Papirvarer	369	278	271	589	634	346	382
096 Feriereiser, pakketurar	8 730	5 883	11 207	9 080	14 196	6 254	9 102

Kjelde: Forbruksundersøkinga, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 2.2. Konsum i hushald, gjeldande prisar. 1999-2010¹. Millionar kroner

Type kulturgode	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
I alt	71 846	76 761	81 389	84 803	90 082	95 489	99 840	106 681	114 519	117 551	119 178	126 199
Foto- og IT-utstyr	12 557	13 686	14 304	14 563	15 030	16 401	17 231	19 478	21 521	22 374	21 313	22 130
Utstyr for mottaking, opptak og reproduksjon av lyd og bilet	7 227	7 375	7 792	7 900	8 119	8 862	9 339	10 737	11 853	11 830	10 956	..
Fotoutstyr, kikkertar mv.	670	765	790	808	838	914	962	1 020	1 121	1 158	1 220	..
IT-utstyr	4 660	5 546	5 722	5 855	6 073	6 625	6 930	7 721	8 547	9 386	9 137	..
Sportsutstyr, hobbyartiklar, leiker mv.	11 745	12 429	12 777	13 252	13 920	14 889	15 822	17 222	19 245	19 753	20 127	20 458
Film, CD, kassettar og liknande	3 148	3 309	3 422	3 537	3 590	3 921	4 135	4 617	5 125	5 344	5 079	..
Leiketøy og hobbyartiklar	2 782	3 081	3 161	3 276	3 445	3 627	3 782	3 989	4 256	4 371	4 660	..
Utstyr til sport og camping	2 404	2 667	2 736	2 844	2 985	3 141	3 305	3 805	4 209	4 242	4 430	..
Bøker	3 411	3 372	3 458	3 595	3 900	4 200	4 600	4 811	5 655	5 796	5 958	..
Varig kultur- og fritidsutstyr	4 042	4 128	4 384	4 598	4 914	5 387	5 588	5 881	7 138	7 091	7 258	7 511
Større gjenstandar for utandørs rekreasjon	3 478	3 553	3 785	3 991	4 290	4 659	4 846	5 094	6 301	6 216	6 343	..
Musikkinstrument, større gjenstandar for innandørs rekreasjon	564	575	599	607	624	728	742	787	837	875	915	..
Aviser, blomster og anna ikkje-varige fritidsvarer	14 215	14 570	16 060	17 178	18 419	18 949	19 762	20 760	22 492	23 314	24 126	24 695
Blomstrar og hage	4 800	4 817	5 421	6 031	6 713	6 713	7 043	7 348	8 007	8 371	8 670	..
Kjæledyr	1 465	1 330	1 497	1 659	1 741	1 741	1 827	2 042	2 226	2 331	2 419	..
Aviser, vekeblad og tidsskrift mv. ..	7 040	7 472	8 166	8 474	8 900	9 375	9 716	10 152	11 004	11 362	11 714	..
Papirvarer	910	951	976	1 014	1 065	1 120	1 176	1 218	1 255	1 250	1 323	..
Fritidstenester	29 287	31 948	33 864	35 212	37 799	39 863	41 437	43 340	44 123	45 019	46 354	51 406
Reparasjon av audiovisuelt, foto og IT-utstyr	190	200	213	228	236	275	267	227	200	201	207	..
Reparasjon av fritidsutstyr	149	156	143	153	182	211	205	186	174	193	182	..
Veterinærtenester og andre tenester som gjeld kjæledyr	346	343	377	402	434	433	469	516	532	692	738	..
Sport og fritidstenester	5 467	5 960	6 391	6 631	7 434	7 704	7 020	6 534	6 922	7 085	7 514	..
Kulturelle tenester, underhaldning	7 479	8 188	8 624	8 978	9 765	9 847	11 067	12 656	15 077	15 530	16 746	..
Lotteri- og totalisatorspel	7 143	7 547	8 253	9 693	10 970	11 650	12 353	12 161	9 695	8 344	8 349	..
Pakketurar	8 513	9 554	9 863	9 127	8 778	9 743	10 056	11 060	11 523	12 974	12 618	..

¹Fleire av tala frå og med 2003 er korrigerte.

Kjelde: Nasjonalrekneskapen, Statistisk sentralbyrå.

3. Nærings- og sysselsetjingsstatistikk

3.1. Nokre resultat

Statistisk sentralbyrå har teke i bruk ein ny versjon av Standard for næringsgruppering (SN2007) i sine næringsstatistikkar, deriblant kulturnæringane. For full oversikt over kva for næringar som er definerte som kulturnæringar, sjå avsnitt 3.3.

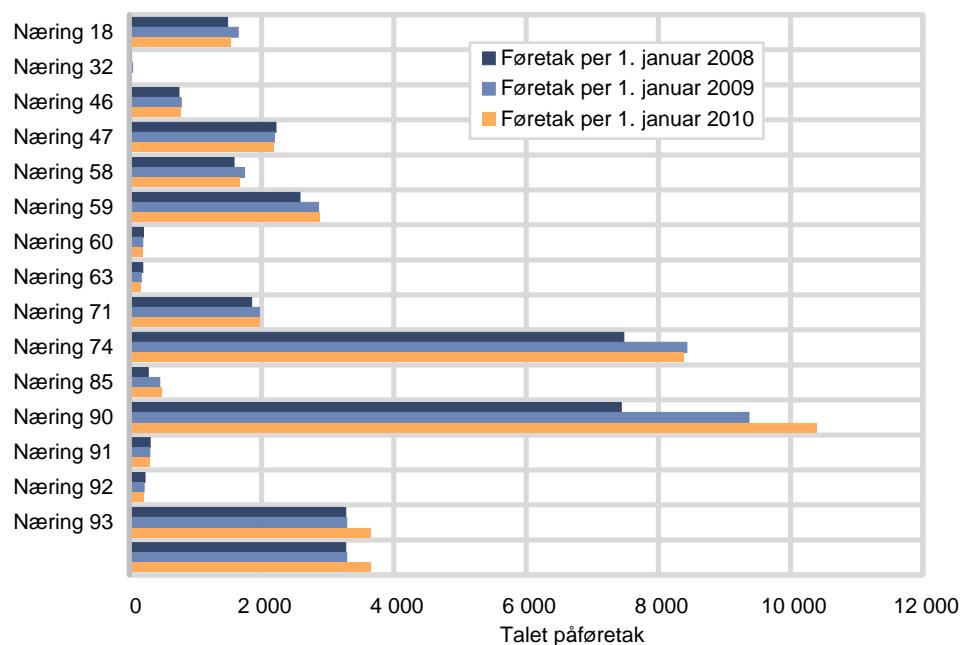
35 000 kulturføretak

Per 1. januar 2010 var det nær 35 000 føretak blant kulturnæringane, slik det går fram av bestandstala frå Bedrifts- og føretaksregisteret i Statistisk sentralbyrå. Blant anna var 1 500 føretak innan næringa trykking og reproduksjon av innspela opptak, 3 000 føretak innan engros- og butikkhandel med kulturvarer, 1 700 føretak innan næringa forlagsverksemd, 10 400 føretak innan næringa kunstnarisk verksemd og underhaldningsverksemd og 300 føretak innan næringa drift av bibliotek, arkiv, museum og anna kulturverksemd.

Det vart etablert 7 100 nye føretak innan kulturnæringane i 2010, ein auke på 9 prosent frå året før. På landsbasis vart auken i nyetableringar på 46 000, eller 8 prosent. Sidan fleire føretak også er blitt lagde ned, har totaltalet på kulturføretak auka med 1 200, eller 3 prosent, frå 2009 til 2010.

Ser ein på endringar for kulturnæringane, stod næringar i kunstnarisk verksemd og underhaldningsverksemd for størst auke, med 1 000 nye føretak, eller 11 prosent. Størst nedgang var det i næringar innan trykking og reproduksjon av innspela opptak med ein nedgang på 100 føretak, eller 7 prosent, sidan 2009. Jamfør tabellane 3.1 til 3.4 og figur 3.1.

Figur 3.1. Talet på føretak i kulturnæringane¹. 2008-2010

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Bedrifts- og føretaksregisteret gir òg tal for årgangspopulasjonen. Denne statistikken gir eit meir detaljert bilet av aktiviteten i føretaka enn bestandstala nemnde over, men er ikkje så oppdaterte som bestandstala (jamfør kap 3.2). Årgangspopulasjonen er oppdatert til og med 2008 og blir for første gong publisert etter ny næringsstandard. Tala blir derfor ikkje samanlikna med åra før.

**8 000 sysselsette
i trykking og reproduksjon
av innspela opptak i 2008**

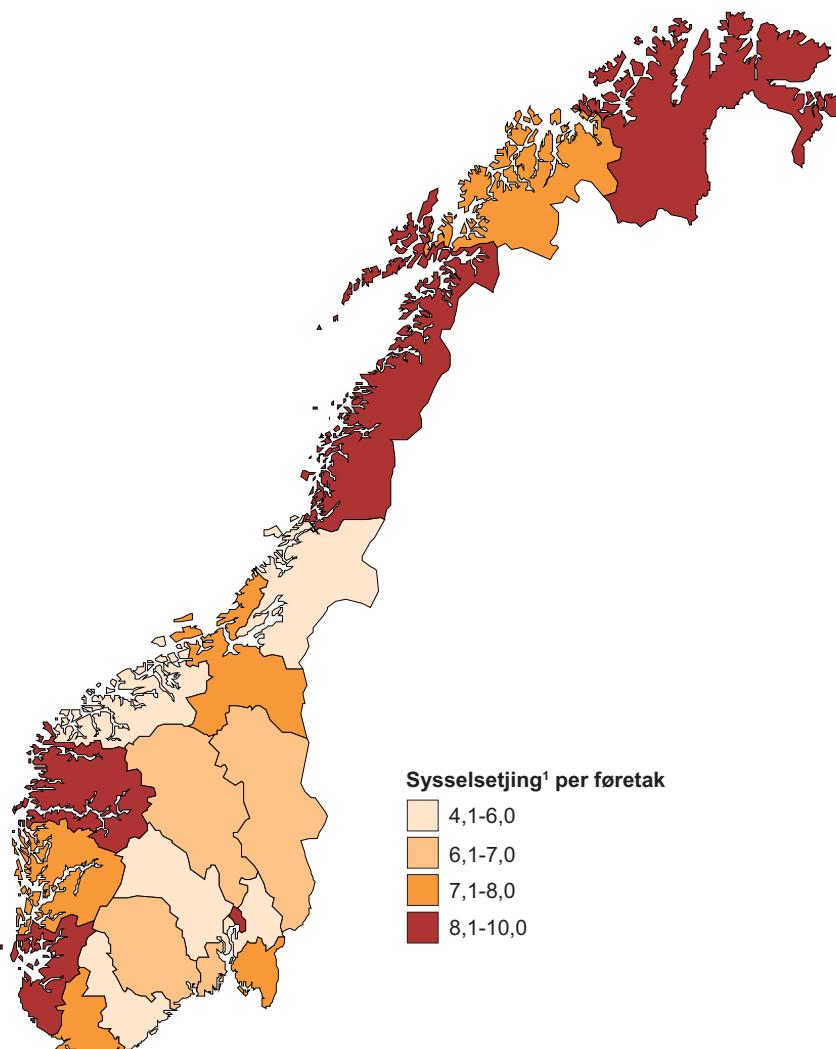
I næringer innan trykking og reproduksjon av innspela opptak var det 1 700 føretak og 8 000 sysselsette i 2008. Sysselsette per føretak var i gjennomsnitt 4,8. Føretaka i Vestfold og Nordland hadde flest sysselsette per føretak med høvesvis 8,5 og 7,8 sysselsette per føretak. Omsetnaden for næringa i 2008 var på 12,5 milliardar kroner. Dette tilsvrar 8 millionar kroner i snitt per føretak. Føretaka i Vestfold, Rogaland og Akershus hadde høgast omsetnad per føretak, med høvesvis 16, 11 og 11 millionar kroner per føretak. Jamfør tabell 3.7.

**17 200 sysselsette
i forlagsverksemd i 2008**

Det var totalt 1 700 føretak og 17 200 sysselsette i næringer innan forlagsverksemd i 2008. Sysselsette per føretak var i gjennomsnitt 10,3. Omsetnaden var på 30,4 milliardar kroner, i snitt 18 millionar kroner per føretak. Oslo dominerte i forlagsbransjen i 2008 og hadde nesten halvparten av alle sysselsette, nesten ein tredjedel av alle føretaka og godt over halvparten av omsetnaden. I gjennomsnitt hadde Oslo 15,1 sysselsette per føretak og ein omsetnad på 34 millionar kroner per føretak. Jamfør tabell 3.8.

Slår ein saman dei to næringane nemde over, var det Oslo og Finnmark som hadde flest sysselsette per føretak, høvesvis 9,8 og 9,4, mens det var Buskerud og Aust-Agder som hadde færrast, høvesvis 4,2 og 4,5 sysselsatte per føretak. Jamfør figur 3.2.

Figur 3.2. Sysselsetjing¹ per føretak i trykking og reproduksjon av innspela opptak og forlagsverksemd, etter fylke. 2008

¹Gjennomsnittleg tal personar over året.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

*17 400 sysselsette
i engros- og butikkhandel
med kulturvarer i 2008*

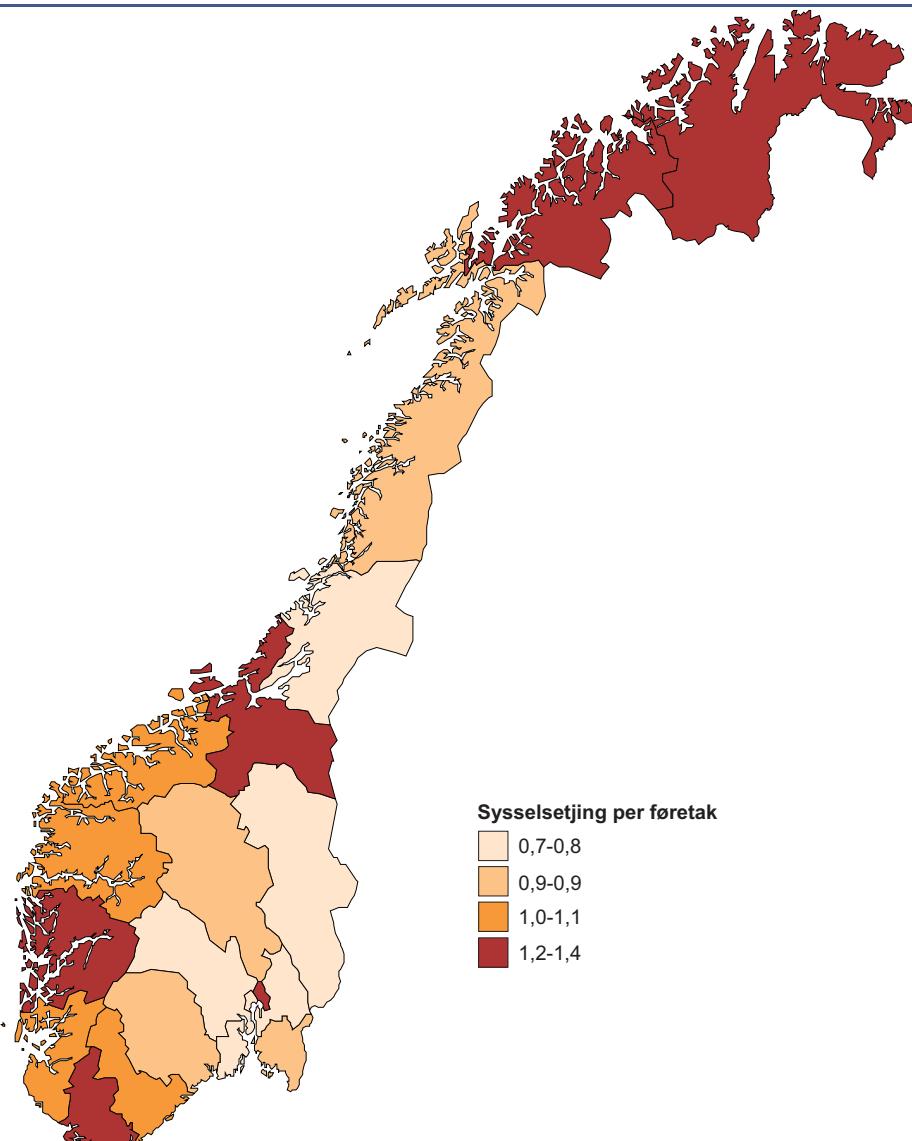
*9 800 sysselsette
i kunstnarisk verksemd og
underhaldningsverksemd i
2008*

*3 600 sysselsette
i drift av bibliotek, arkiv,
museum og annan
kulturverksemd i 2008*

I 2008 var det totalt 2 900 føretak og 17 400 sysselsette innan næringane engros- og butikkhandel med kulturvarer. Sysselsette per føretak var 6,0. Føretaka i Østfold, Oslo og Buskerud hadde alle i gjennomsnitt 11 sysselsette per føretak, og desse fylka hadde også høgast omsetnad per føretak, med høvesvis 27, 25 og 16 millionar kroner per føretak. Omsetnaden 2008 var på 33,1 milliardar kroner, som i snitt gir 11 millionar kroner per føretak. Jamfør tabell 3.5 og 3.7.

I næringa kunstnarisk verksemd og underhaldningsverksemd var det 8 800 føretak og 9 800 sysselsette i 2008. Sysselsette per føretak var i gjennomsnitt 1,1. Det var ikke store forskjellar mellom fylka, dei låg alle ein stad mellom 0,7 og 1,4 sysselsette per føretak. Omsetnaden for næringa i 2008 var på 5,5 milliardar kroner. Dette tilsvrar 630 000 kroner i snitt per føretak. Jamfør tabell 3.9 og figur 3.3.

Figur 3.3. Sysselsetjing¹ per føretak i kunstnarisk verksemd og underhaldningsverksemd, etter fylke. 2008

¹Gjennomsnittleg tal personar over året.
Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Det var totalt 300 føretak og 3 600 sysselsette innan næringa drift av bibliotek, arkiv, museum og anna kulturverksemd i 2008. Sysselsette per føretak var i gjennomsnitt 12,6. Føretaka i Vest-Agder og Oslo hadde flest sysselsette per føretak med høvesvis 25,4 og 22,0 sysselsette per føretak, og desse fylka hadde også høgast omsetnad per føretak, med høvesvis 19 og 11 millionar kroner per

føretak. Omsetnaden for næringa var på 1,6 milliardar kroner i 2008. Dette tilsvrar 5 millionar kroner i snitt per føretak. Jamfør tabell 3.10.

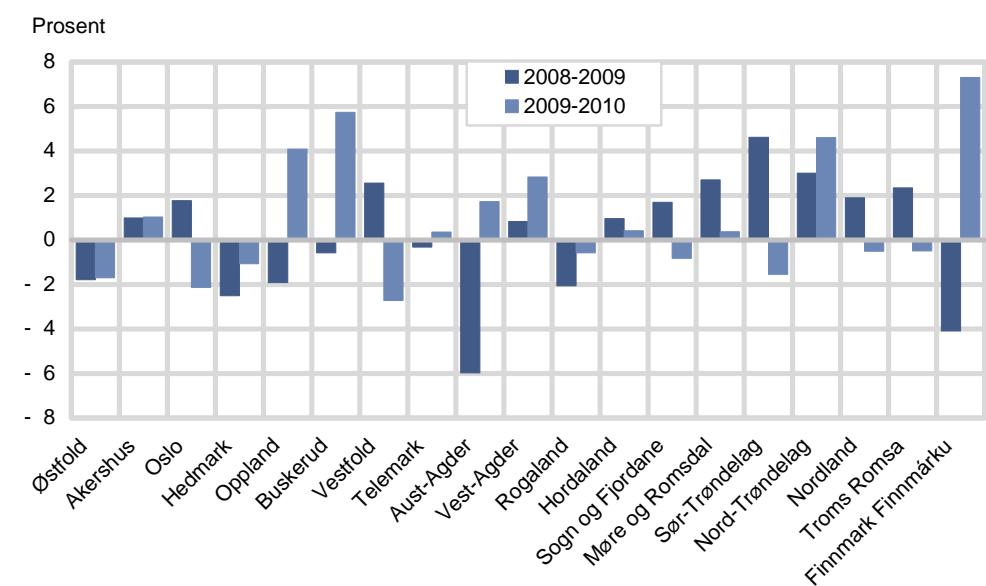
Fleire sysselsette i kulturnæringane

Registerbasert sysselsetningsstatistikk syner at kulturnæringane (SN2007) i alt hadde 112 000 sysselsette per 4. kvartal 2010. For heile landet (alle næringane) steig den totale sysselsetjinga med 0,8 prosent frå 4. kvartal 2009 til 4. kvartal 2010, mot ein nedgang 1,1 prosent året før. For kulturnæringane ser det totalt ut til å vere ein svak nedgang i sysselsetjinga på under ein halv prosent. Det viser seg imidlertid at det er til dels store variasjonar dersom ein ser på dei ulike næringane. Rekna i prosent var auken størst for kulturnæringane innan næringa verksemd innan film, video og fjernsynsprogram med 6 prosent auke eller nær 270 fleire sysselsette.

Næringa drift av bibliotek, arkiv, museum og anna kulturverksemd hadde både den største prosentvis nedgangen og nedgang i talet på sysselsette frå 2009 til 2010, med respektive 11 prosent og 1 000 sysselsette.

På landsbasis, totalt for alle næringane, var det berre Telemark som hadde nedgang i sysselsetjinga frå 4. kvartal 2009 til 4. kvartal 2010, med 0,4 prosent. Rogaland hadde størst auke i sysselsetjinga, med 1,6 prosent. For kulturnæringane er biletet meir variert, om lag halvparten av fylka hadde auke i sysselsetjinga. Finnmark hadde høgast prosentvis vekst med 7,3 prosent. Jamfør tabellane 3.12 til 3.15 og figur 3.4.

Figur 3.4. Prosentendring i talet på sysselsette 15-74 år i kulturnæringane, etter arbeidsstadsfylke. Frå 4. kvartal til 4. kvartal i 2008-2009 og 2009-2010

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Viss ein ser på dei ulike næringane i dei ulike fylka, er biletet enda meir nyansert. I dei kulturnæringane som har ein auke i talet på sysselsette frå 2009 til 2010, har som regel Oslo det også, men det er eit klart unnatak, nemleg for næringa nyhetsbyrå, der har Oslo ein nedgang på 9 prosent i talet på sysselsette, mens det i heile landet er ein auke på 6 prosent. Forklaringa til dette ligg i auken til Hordaland, som nesten har dobla talet på sysselsette i denne næringa. Sør-Trøndelag og Hedmark er dei einaste fylka som har auka talet på sysselsette innan næringa trykking og reproduksjon av innspela opptak.

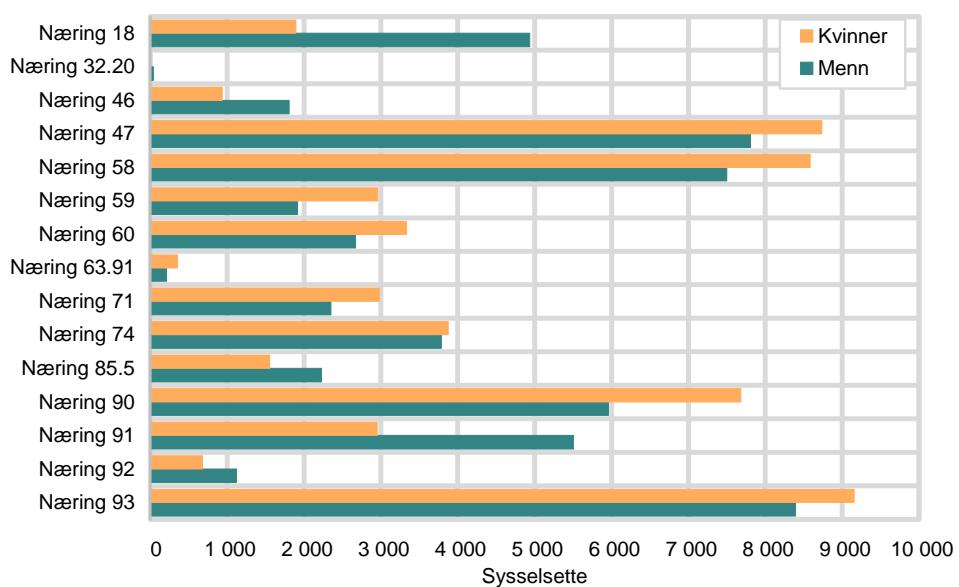
I næringa verksemd innan film, video og fjernsynsprogram, den kulturnæringa som hadde størst auke i prosent, hadde likevel åtte av fylka nedgang i talet på sysselsette. Og i kulturnæringa som hadde størst nedgang i prosent, næringa drift av

bibliotek, arkiv, museum og anna kulturverksemd, hadde ni av fylka ein auke i talet på sysselsette per 4. kvartal frå 2009 til 2010. Jamfør tabellane 3.12 til 3.15.

Kjønnsfordeling i sysselsetjinga

Som nemnt over er det om lag 112 000 sysselsette i kulturnæringane i 2010. 53 200, eller 48 prosent, av desse er kvinner. Til samanlikning var kvinnedelen 46 prosent i 2009. Kjønnsfordelinga varierer i dei ulike næringane. I næringa trykking og reproduksjon av innspela opptak var til dømes kvinnedelen av dei sysselsette på 28 prosent per 4. kvartal 2010 (tabell 3.16), den same delen som året før. Også innan næringa arkitektverksemd og næringa kunstnarisk verksemd og underhaldningsverksemd var kvinnedelen den same som året før, 44 prosent. Næringsdrift av bibliotek, arkiv og museum og anna kulturverksemd hadde høgast kvinnedel med nær 65 prosent, litt lågare enn i 2009 (ikkje medrekna næringa innan butikkhandel). Jamfør figur 3.5 og tabellane 3.16 til 3.19.

Figur 3.5. Talet på sysselsette i kulturnæringane, etter kjønn. 2010

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Sysselsetting etter innvandrarbakgrunn

Tala for den registerbaserte sysselsettingsstatistikken fordelte etter innvandringsbakgrunn, er oppdaterte etter ny næringssstandard (SN2007) for 2010. Jamfør tabell 3.20. Innvandrarbakgrunn vil her seie ein person fødd i utlandet av utanlandsfødde foreldre (tidlegare også kalla førstegenerasjonsinnvandrar, jamfør kapittel 3.3).

11 prosent av alle sysselsette var innvandrarar per 4. kvartal 2010, mot 10 prosent per 4. kvartal 2009. Per 4. kvartal 2008 var 64,2 prosent av innvandrarane sysselsette. Per 4. kvartal 2009 var delen sysselsette innvandrarar gått ned til 61,7 prosent, og i 2010 gjekk han ytterlegare ned til 61,6 prosent. Sjølv om delen sysselsette gjekk ned, auka talet på sysselsette innvandrarar frå 4. kvartal 2009 til 4. kvartal 2010, fordi innvandrarbefolkinga samla sett steig. I heile befolkninga gjekk delen sysselsette ned, frå 69,7 til 69,1 prosent i same periode.

I forhold til heile befolkninga varierer representasjonen med ulik innvandrarbakgrunn i dei ulike kulturnæringane. I og med at tala for 2010 blei gitt etter ny næringssgruppering, er direkte samanlikningar mot tidlegare år vanskeleg.

Næringsradio- og fjernsynskringkasting har lågast del med innvandrarbakgrunn av desse næringane, med 4 prosent, mens næringa innan drift av lokale knytte til kunstnarisk verksemd og drift av moro- og temaparkar har høgast del innvandrarar med respektive 11 og 13 prosent. Næringsdrift innan tenester i samband med underhaldningsverksemd og sjølvstendig kunstnarisk verksemd hadde respektive 9 og 10 prosent tilsette med innvandrarbakgrunn.

Ser vi på delen kvinner og menn med innvandrarbakgrunn i nokre av dei ulike kulturnæringerane, syner tala at det er flest sysselsette innvandrarmenn i desse næringane. Næringa med høgast del kvinner finn ein i drift av museum, med 10 prosent innvandra kvinner av alle kvinner og 8 prosent innvandra menn av alle dei sysselsette mennene i denne næringa. Høg del innvandra kvinner finn ein også i næringa sjølvstendig kunstnarisk verksemd, med nær 10 prosent av alle kvinner. Jamfør tabell 3.20.

3.2. Om statistikken

Næringsgruppering – standardklassifikasjonar

Statistisk sentralbyrå har teke i bruk ein ny versjon av Standard for næringsgruppering (SN2007) i alle sine næringsstatistikkar. Norsk standard for næringsgruppering (SN2007) byggjer på EUs tilsvarende standard (NACE Rev.2) som er regulert i ei eiga rådsforordning. I statistikkar frå og med 2008 er ny standard nytta. Den nye standarden gir ei meir føremålsteneleg oppdatert beskriving av aktivitetane i næringslivet og offentleg sektor med meir vekt på tenesteytande næringar. Hovudformålet med standarden er å gi reglar og retningslinjer for næringsklassifisering og eintydige definisjonar av dei statistiske einingane. Standarden er først og fremst ein statistisk standard. Han dannar grunnlag for koding av einingar etter viktigaste aktivitet i Statistisk sentralbyrås bedrifts- og føretaksregister og for einingar i Einingsregisteret. Han er ein av dei viktigaste standardane i økonomisk statistikk og gjer det mogeleg å samanlikne og analysere statistiske opplysningar både nasjonalt/internasjonalt og over tid. Næringsgruppering blir også brukt i administrative rutinar. Standarden har ei hierarkisk inndeling på fem nivå.

For å lette bruken av den nye standarden, er det laga ein eigen del med forklarande tekstar til næringskodane og eit eige stikkordregister. Standarden og forklaringar finst på <http://www.ssb.no/emner/10/01/nace/sn2007>.

Bestandtal og årgangspopulasjon

Bedrifts- og føretaksregisteret opererer med to ulike typar statistikkar.

- Bestandstala: Talet på føretak per 1. januar det gjeldande året. Desse tala er meir aktuelle enn årgangspopulasjonen, men inneheld ikkje så mykje detaljert informasjon.
- Årgangspopulasjon: Talet på føretak som har hatt aktivitet i det gjeldande året. Tala er detaljerte, men kjem først nokre år etter det gjeldande året. Tabellane på årgangspopulasjonen (3.5 til 3.10) er for første gong gitt med NACE etter den nye næringsstandarden.

Registerbasert sysselsetningsstatistikk

Den registerbaserte sysselsetningsstatistikken er også koda etter den nye næringsstandarden, og yrke er koda etter Standard for yrkesklassifisering (NOS C521).

Fordeling på kommune/fylke følgjer kommunelista per 1. januar i produksjonsåret for statistikken. Formålet med statistikken er å beskrive sysselsetjinga og næringfordelinga på detaljert regionalt nivå.

Sysselsette er definert som personar som har utført arbeid på minst ein time i referanseveka, eller som var mellombels fråverande frå slikt arbeid. Sysselsette omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringstrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald. Data for den registerbaserte sysselsetningsstatistikken er basert på fleire ulike register. For fleire opplysningar sjå <http://www.ssb.no/regsys/om.html>

Kulturnæringerane

3.3. Omgrep og definisjonar

Definisjonen av kva for næringar som inngjekk som kulturnæringer, blei i 2006 utarbeidd i samarbeid med daverande Kultur- og kyrkjedepartementet med basis i kartlegging gjort av Østlandsforskning i 2004. Etter at ny standard blei teken i bruk, blei det i samarbeid med Kulturdepartementet gjort ein ny gjennomgang av

kulturnæringane. Enkelte område i Standard for næringsgruppering (SN2007) blir her gitt på 4. og 5. siffer NACE for å kunne gi eit mest mogeleg riktig bilet. I enkelte av tabellane har vi av praktiske grunnar slått saman nokre undergrupper til eit høgare NACE-nivå.

- 18 *Trykking og reproduksjon av innspela opptak*
 - 18.11 Trykking av aviser
 - 18.12 Trykking elles
 - 18.13 Klargjering før trykking og publisering
 - 18.14 Bokbinding og tenester i tilknyting til dette
 - 18.20 Reproduksjon av innspela opptak
- 32 *Annan industriproduksjon*
 - 32.20 Produksjon av musikkinstrument
- 46 *Engroshandel*
 - 46.433 Engroshandel med plater, musikk- og videokassettar og CD- og DVD-plater
 - 46.491 Engroshandel med bøker, aviser og blad
 - 46.494 Engroshandel med sportsutstyr
 - 46.495 Engroshandel med spel og leiker
- 47 *Detaljhandel*
 - 47.594 Butikkhandel med musikkinstrument og notar
 - 47.61 Butikkhandel med bøker
 - 47.62 Butikkhandel med aviser og papirvarer
 - 47.63 Butikkhandel med innspelingar av musikk og video
 - 47.641 Butikkhandel med sportsutstyr
 - 47.65 Butikkhandel med spel og leiker
 - 47.915 Postordre-/internethandel med bøker, papir, aviser og blad
- 58 *Forlagsverksemد*
 - 58.11 Utgiving av bøker
 - 58.12 Utgiving av katalogar og adresselister
 - 58.13 Utgiving av aviser
 - 58.14 Utgiving av blad og tidsskrift
 - 58.19 Forlagsverksemد elles
- 59 *Film-, video- og fjernsynsprogramproduksjon, utgiving av musikk- og lydopptak*
 - 59.110 Produksjon av film, video og fjernsynsprogram
 - 59.120 Etterarbeid knytt til produksjon av film, video og fjernsynsprogram
 - 59.130 Distribusjon av film, video og fjernsynsprogram
 - 59.140 Filmframstilling
 - 59.20 Produksjon og utgiving av musikk- og lydopptak
- 60 *Radio- og fjernsynskringkasting*
 - 60.10 Radiokringkasting
 - 60.20 Fjernsynskringkasting
- 63 *Informasjonstenester*
 - 63.91 Nyheitsbyrå
- 71.11 *Arkitektverksemد*
 - 71.111 Plan- og reguleringsarbeid
 - 71.112 Arkitekttenester i samband med byggverk
 - 71.113 Landskapsarkitekttenester
- 74 *Spesialisert designverksemد*
 - 74.101 Industridesign, produktdesign og anna teknisk designverksemد
 - 74.102 Grafisk og visuell kommunikasjonsdesign
 - 74.103 Interiørarkitekt-, interiørdesign- og interiørkonsulentverksemد
 - 74.200 Fotografverksemد
 - 74.300 Omsetjings- og tolkeverksemد
 - 74.903 Impresarioverksemد
- 85 *Undervisning*
 - 85.521 Kommunal kulturskoleundervisning

- 85.522 Undervisning i kunstfag
- 85.529 Anna undervisning innan kultur
- 90 *Kunstnarisk verksem og underhaldningsverksem*
 - 90.011 Utøvande kunstnarar og underhaldningsverksem innan musikk
 - 90.012 Utøvande kunstnarar og underhaldningsverksem innan scenekunst
 - 90.019 Utøvande kunstnarar og underhaldningsverksem ikkje nemnd annan stad
 - 90.02 Tenester i samband med underhaldningsverksem
 - 90.031 Sjølvstendig kunstnarisk verksem innan visuell kunst
 - 90.032 Sjølvstendig kunstnarisk verksem innan musikk
 - 90.033 Sjølvstendig kunstnarisk verksem innan scenekunst
 - 90.034 Sjølvstendig kunstnarisk verksem innan litteratur
 - 90.039 Sjølvstendig kunstnarisk verksem ikkje nemnd annan stad
 - 90.04 Drift av lokale i samband med kunstnarisk verksem
- 91 *Drift av bibliotek, arkiv, museum og anna kulturverksem*
 - 91.011 Drift av folkebibliotek
 - 91.012 Drift av fag- og forskingsbibliotek
 - 91.013 Drift av arkiv
 - 91.021 Drift av kunst- og kunstindustrimuseum
 - 91.029 Drift av museum ikkje nemnd annan stad
 - 91.030 Drift av historiske stader og bygningar og liknande attraksjonar
 - 91.040 Drift av botaniske og zoologiske hagar og naturreservat
- 92 *Lotteri og totalisatorspel*
 - 92.000 Lotteri og totalisatorspel
- 93 *Sports- og fritidsaktivitetar og drift av underhaldningsetablissement*
 - 93.110 Drift av idrettsanlegg
 - 93.120 Idrettslag og -klubbar
 - 93.130 Treningssenter
 - 93.190 Andre sportsaktivitetar
 - 93.210 Drift av moro- og temaparkar
 - 93.291 Opplevingsaktivitetar
 - 93.292 Fritidsetablissement
 - 93.299 Fritidsverksem elles

Innvandrarar

Som innvandrar reknar vi her ein person fødd i utlandet av utanlandsfødde foreldre (tidlegare også kalla førstegenerasjonsinnvandrarar) og norskfødde med innvandrarføldre (tidlegare omtala som etterkommarar) om ikkje anna er spesifisert. Innvandrarar frå landgruppe 1 kjem frå EU/EØS-land, USA, Canada, Australia og New Zealand. Innvandrarar frå landgruppe 2 kjem frå Asia med Tyrkia, Afrika, Latin-Amerika og Europa utanom EU/EØS. Desse gruppene fell nesten saman med den tidlegare grupperinga vestleg/ikkje vestleg, sett bort frå at EU-landa i Aust-Europa da var i kategorien ikkje-vestleg. Landa frå Oseania utanom Australia og New Zealand er nå i landgruppe 2. Statistikken gjeld berre dei som er registrerte som busette, det vil seie at dei etter folkeregisteret er venta å vere her i landet i minst seks månader. Når det gjeld sysselsetjinga blant utlendingar med kortare opphold her i landet, er det publisert tal for denne gruppa på:
<http://www.ssb.no/kortsys>.

Referansar

- Statistisk sentralbyrå (15. juni 2010): «Nedgang i sysselsettingen i alle fylker». (<http://www.ssb.no/regsys/arkiv>)
 Statistisk sentralbyrå (28. juni 2011): «Flere sysselsatte innvandrere». (<http://www.ssb.no/innvregsys>)

Meir informasjon

- Temaside – arbeid (<http://www.ssb.no/arbeid>)
 Temaside – bedrift og føretak: (<http://www.ssb.no/naeringsliv>)
 Temaside – innvandring (<http://www.ssb.no/innvandring>)

Tabell 3.1. Føretaksdemografi. Utvalde kulturnæringer, 2008-2010. Bestandtal per 1. januar

	2008	2009	2010
18 Trykking og reproduksjon av innspela opptak			
I alt	1 488	1 647	1 528
18.11 Trykking av aviser	54	58	55
18.12 Trykking elles	720	761	739
18.13 Klargjering før trykking og publisering	605	701	619
18.14 Bokbinding og tenester i tilknyting til dette	34	33	30
18.20 Reproduksjon av innspela opptak	75	94	85
32 Annan industriproduksjon			
I alt	36	48	45
32.20 Produksjon av musikkinstrument	36	48	45
46 Agentur- og engroshandel, ikkje medrekna motorvogner			
I alt	750	784	783
46.433 Engroshandel med plater, musikk- og videokassettar og CD- og DVD-plater	94	99	92
46.491 Engroshandel med bøker, aviser og blad	41	43	37
46.494 Engroshandel med sportsutstyr	484	508	523
46.495 Engroshandel med spel og leiker	131	134	131
47 Detaljhandel, ikkje medrekna motorvogner			
I alt	2 220	2 192	2 191
47.594 Butikkhandel med musikkinstrument og notar	174	180	173
47.61 Butikkhandel med bøker	262	261	256
47.62 Butikkhandel med aviser og papirvarer	30	24	27
47.63 Butikkhandel med innspelingar av musikk og video	190	175	162
47.641 Butikkhandel med sportsutstyr	1 190	1 200	1 224
47.65 Butikkhandel med spel og leiker	340	317	306
47.915 Postordre/internetthandel med bøker, papir, aviser og blad	34	35	43
58 Forlagsverksem			
I alt	1 584	1 745	1 668
58.11 Utgiving av bøker	458	568	564
58.12 Utgiving av katalogar og adresselister	27	26	20
58.13 Utgiving av aviser	364	375	325
58.14 Utgiving av blad og tidsskrifter	379	390	394
58.19 Forlagsverksemd elles	356	386	365
59 Film-, video- og fjernsynsprogramproduksjon, utgiving av musikk- og lydopptak			
I alt	2 581	2 861	2 880
59.11 Produksjon av film, video og fjernsynsprogram	1 724	1 885	1 896
59.12 Etterarbeid knytt til produksjon av film, video og fjernsynsprogram	260	243	226
59.13 Distribusjon av film, video og fjernsynsprogram	26	34	31
59.14 Filmframstilling	146	141	142
59.20 Produksjon og utgiving av musikk- og lydopptak	425	558	585
60 Radio- og fjernsynskringkasting			
I alt	213	203	197
60.10 Radiokringkasting	160	148	152
60.20 Fjernsynskringkasting	53	55	45
63 Informasjonstenester			
I alt	203	179	168
63.91 Nyhetsbyrå	203	179	168

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.2. Føretaksdemografi. Utvalde kulturnæringer, 2008-2010. Bestandtal per 1. januar

	2008	2009	2010
71.11 Arkitektverksemد			
I alt	1 852	1 968	1 970
71.111 Plan- og reguleringsarbeid	78	76	76
71.112 Arkitektenester i samband med byggverk	1 671	1 754	1 749
71.113 Landskapsarkitektenester	103	138	145
74.1 Spesialisert designverksemد			
I alt	7 477	8 432	8 391
74.101 Industridesign, produktdesign og anna teknisk designverksemد	523	723	873
74.102 Grafisk og visuell kommunikasjonsdesign	2 130	2 358	2 314
74.103 Interiørarkitekt-, interiørdesign- og interiørkonsulentverksemد	893	969	873
74.20 Fotografverksemد	2 290	2 570	2 616
74.30 Omsetnings- og tolkeverksemد	1 240	1 363	1 260
74.903 Impresarioverksemد	401	449	455
85 Undervisning			
I alt	288	461	483
85.521 Kommunal kulturskoleundervisning	3	6	5
85.522 Undervisning i kunstfag	278	399	438
85.529 Annan undervisning innan kultur	7	56	40
90 Kunstnarisk verksemد og underhaldningsverksemد			
I alt	7 437	9 369	10 401
90.01 Kunstnarisk verksemد og underhaldningsverksemد	3 456	4 543	4 843
90.02 Tenester i samband med underhaldningsverksemد	704	1 153	1 251
90.03 Sjølvstendig skapande kunstnarisk verksemد ..	3 249	3 570	4 205
90.04 Drift av lokale i samband med kunstnarisk verksemد	28	103	102
91 Drift av bibliotek, arkiv, museum og anna kulturverksemد			
I alt	316	310	304
91.01 Drift av bibliotek og arkiv	16	18	15
91.02 Drift av museum	204	195	186
91.03 Drift av historiske stader og bygninger og liknande attraksjonar	78	76	80
91.04 Drift av botaniske og zoologiske hagar og naturreservat	18	21	23
92 Lotteri og totalisatorspel			
I alt	237	225	219
92.00 Lotteri og totalisatorspel	237	225	219
93 Sports- og fritidsaktivitetar og drift av underhaldningsetablissement			
I alt	3 274	3 286	3 646
93.1 Sportsaktivitetar	2 784	2 619	2 934
93.2 Fritidsaktivitetar og drift av underhaldningsaktivitetar	490	667	712

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.3. Føretaksdemografi. Nyetableringer og nedleggingar. Utvalde kulturnæringer. 2008-2010

	Føretak 1.1.2008	Nyetablerte føretak 2008	Nedlagde føretak 2008	Føretak 1.1.2009	Nyetablerte føretak 2009	Nedlagde føretak 2009	Føretak 1.1.2010	Nyetablerte føretak 2010
Næring 18, 32.20, 46, 47, 58, 59, 60 og 63.91								
18 Trykking og reproduksjon av innspela opptak								
I alt	1 488	47	98	1 647	45	197	1 528	39
18.11 Trykking av aviser	54	2	2	58	2	5	55	1
18.12 Trykking elles	720	27	36	761	26	65	739	28
18.13 Klargjering før trykking og publisering	605	13	47	701	13	110	619	8
18.14 Bokbinding og tenester i tilknyting til dette	34	1	7	33	-	6	30	-
18.20 Reproduksjon av innspela opptak	75	4	6	94	4	11	85	2
32 Annan industriproduksjon								
I alt	36	3	3	48	4	7	45	5
32.20 Produksjon av musikkinstrument	36	3	3	48	4	7	45	5
46 Agentur- og engroshandel, ikkje medrekna motorvogner								
I alt	750	82	93	784	93	125	783	92
46.433 Engroshandel med plater, musikk- og videokassettar og CD- og DVD-plater	94	2	6	99	4	13	92	3
46.491 Engroshandel med bøker, aviser og blad	41	5	6	43	5	9	37	6
46.494 Engroshandel med sportsutstyr	484	55	63	508	71	80	523	63
46.495 Engroshandel med spel og leiker	131	20	18	134	13	23	131	20
47 Detaljehandel ikkje medrekna motorvogner								
I alt	2 220	112	155	2 192	128	145	2 191	116
47.594 Butikkhandel med musikkinstrument og notar	174	4	2	180	6	14	173	8
47.61 Butikkhandel med bøker	262	2	10	261	7	12	256	5
47.62 Butikkhandel med aviser og papirvarer	30	1	3	24	3	1	27	-
47.63 Butikkhandel med innspelingar av musikk og video	190	7	20	175	5	18	162	6
47.641 Butikkhandel med sportsutstyr	1 190	72	84	1 200	81	75	1 224	67
47.65 Butikkhandel med spel og leiker	340	21	29	317	14	21	306	11
47.915 Postordre/internetthandel med bøker, papir, aviser og blad	34	5	7	35	12	4	43	19
58 Forlagsverksemد								
I alt	1 584	127	130	1 745	107	188	1 668	149
58.11 Utgiving av bøker	458	57	39	568	54	69	564	75
58.12 Utgiving av katalogar og adresselister	27	1	4	26	-	1	20	-
58.13 Utgiving av aviser	364	23	23	375	12	27	325	21
58.14 Utgiving av blad og tidsskrifter	379	29	36	390	27	52	394	31
58.19 Forlagsverksemد elles	356	17	28	386	14	39	365	22
59 Film-, video- og fjernsynsprogram-produksjon, utgiving av musikk- og lydopptak								
I alt	2 581	502	420	2 861	528	468	2 880	613
59.11 Produksjon av film, video og fjernsynsprogram	1 724	357	296	1 885	346	312	1 896	401
59.12 Etterarbeid knytt til produksjon av film, video og fjernsynsprogram	260	29	50	243	33	46	226	44
59.13 Distribusjon av film, video og fjernsynsprogram	26	5	2	34	6	6	31	8
59.14 Filmframvising	146	2	5	141	2	6	142	-
59.20 Produksjon og utgiving av musikk- og lydopptak	425	109	67	558	141	98	585	160
60 Radio- og fjernsynskringkasting								
I alt	213	11	27	203	11	30	197	11
60.10 Radiokringkasting	160	3	18	148	10	15	152	10
60.20 Fjernsynskringkasting	53	8	9	55	1	15	45	1
63 Informasjonstenester								
I alt	203	21	56	179	29	52	168	4
63.91 Nyheitsbyrå	203	21	56	179	29	52	168	4

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.4. Føretaksdemografi. Nyetableringer og nedleggingar. Utvalde kulturnæringer. 2008-2010

	Føretak 1.1.2008	Nyetablerte føretak 2008	Nedlagde føretak 2008	Føretak 1.1.2009	Nyetablerte føretak 2009	Nedlagde føretak 2009	Føretak 1.1.2010	Nyetablerte føretak 2010
Næring 71, 74, 85.5, 90, 91, 92.000 og 93								
71 Arkitektverksemد								
I alt	1 852	187	206	1 968	203	255	1 970	236
71.111 Plan- og reguleringsarbeid	78	2	12	76	6	8	76	14
71.112 Arkitekttenester i samband med byggverk	1 671	148	184	1 754	166	218	1 749	197
71.113 Landskapsarkitekttenester	103	37	10	138	31	29	145	25
74.1 Spesialisert designverksemد								
I alt	7 477	1 825	1 371	8 432	1 855	1 642	8 391	2 061
74.101 Industridesign, produktdesign og anna teknisk designverksemد	523	266	97	723	335	143	873	319
74.102 Grafisk og visuell kommunikasjonsdesign	2 130	482	393	2 358	468	452	2 314	549
74.103 Interiørarkitekt-, interiørdesign- og interiørkonsulentverksemد	893	180	153	969	154	206	873	186
74.20 Fotografverksemد								
I alt	2 290	525	440	2 570	582	540	2 616	664
74.30 Omsetnings- og tolkeverksemد								
I alt	1 240	274	196	1 363	214	214	1 260	239
74.903 Impresarioverksemد								
I alt	401	98	92	449	102	87	455	104
85 Undervisning								
I alt	288	248	115	461	228	176	483	260
85.521 Kommunal kulturskoleundervisning	3	2	-	6	2	2	5	-
85.522 Undervisning i kunstfag	278	195	113	399	206	143	438	233
85.529 Annan undervisning innan kultur	7	51	2	56	20	31	40	27
90 Kunstnarisk verksemد og underhaldningsverksemد								
I alt	7 437	3 154	2 545	9 369	3 009	2 228	10 401	3 237
90.01 Kunstnarisk verksemد og underhaldningsverksemد	3 456	1 303	1 197	4 543	1 250	890	4 843	1 346
90.02 Tenester i samband med underhaldningsverksemد	704	357	193	1 153	350	259	1 251	399
90.03 Sjølvstendig skapande kunstnarisk verksemد	3 249	1 435	1 147	3 570	1 375	1 055	4 205	1 478
90.04 Drift av lokale i samband med kunstnarisk verksemد	28	59	8	103	34	24	102	14
91 Drift av bibliotek, arkiv, museum og anna kulturverksemد								
I alt	316	16	45	310	13	25	304	10
91.01 Drift av bibliotek og arkiv	16	2	-	18	1	3	15	2
91.02 Drift av museum	204	9	28	195	3	14	186	5
91.03 Drift av historiske stader og bygningar og liknande attraksjonar	78	2	17	76	7	6	80	1
91.04 Drift av botaniske og zoologiske hagar og naturreservat	18	3	-	21	2	2	23	2
92 Lotteri og totalisatorspel								
I alt	237	19	40	225	15	29	219	16
92.00 Lotteri og totalisatorspel	237	19	40	225	15	29	219	16
93 Sports- og fritidsaktivitetar og drift av underhaldningsetablissement								
I alt	3 274	335	435	3 286	257	272	3 646	276
93.1 Sportsaktivitetar	2 784	199	329	2 619	162	187	2 934	170
93.2 Fritidsaktivitetar og drift av underhaldningsaktivitetar	490	136	106	667	95	85	712	106

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.5. Føretak, sysselsetjing og omsetnad. Utvalde kulturnæringer. 2008

	Føretak i alt	Sysselsetjing	Omsetnad
Næring 18, 32.20, 46, 47, 58, 59, 60 og 63.91			
18 Trykking og reproduksjon av innspela opptak			
I alt	1 654	7 985	12 490 471
18.11 Trykking av aviser	53	1 466	3 260 371
18.12 Trykking elles	760	4 687	6 942 773
18.13 Klargjering før trykking og publisering	715	1 309	1 915 838
18.14 Bokbinding og tenester i tilknyting til dette	35	426	309 354
18.20 Reproduksjon av innspela opptak	91	97	62 135
32 Annan industriproduksjon			
I alt	48	49	28 671
32.20 Produksjon av musikkinstrument	48	49	28 671
46 Agentur- og engroshandel, ikkje medrekna motorvogner			
I alt	745	2 771	12 998 502
46.433 Engroshandel med plater, musikk- og videokassettar og CD- og DVD-plater	98	454	2 547 565
46.491 Engroshandel med bøker, aviser og blad	42	173	1 082 560
46.494 Engroshandel med sportsutstyr	479	1 702	7 482 373
46.495 Engroshandel med spel og leiker	126	442	1 886 004
47 Detaljehandel ikkje medrekna motorvogner			
I alt	2 172	14 619	20 085 250
47.594 Butikkhandel med musikkinstrument og notar	176	426	678 885
47.61 Butikkhandel med bøker	262	3 837	4 989 168
47.62 Butikkhandel med aviser og papirvarer	26	38	29 064
47.63 Butikkhandel med innspelingar av musikk og video	174	1 005	1 443 885
47.641 Butikkhandel med sportsutstyr	1 188	7 219	10 101 966
47.65 Butikkhandel med spel og leiker	312	1 834	2 056 648
47.915 Postordre/internethandel med bøker, papir, aviser og blad	34	260	785 634
58 Forlagsverksemd			
I alt	1 667	17 218	30 412 518
58.11 Utgiving av bøker	550	2 073	4 391 261
58.12 Utgiving av katalogar og adresselister	20	903	1 555 513
58.13 Utgiving av aviser	328	9 860	15 776 549
58.14 Utgiving av blad og tidsskrifter	393	3 650	7 681 282
58.19 Forlagsverksemd elles	376	732	1 007 913
59 Film-, video- og fjernsynsprogramproduksjon, utgiving av musikk- og lydoptak			
I alt	2 692	4 082	7 219 614
59.11 Produksjon av film, video og fjernsynsprogram	1 757	1 871	2 907 447
59.12 Etterarbeid knytt til produksjon av film, video og fjernsynsprogram	239	303	273 125
59.13 Distribusjon av film, video og fjernsynsprogram	29	167	1 980 845
59.14 Filmframvising	141	1 276	1 095 915
59.20 Produksjon og utgiving av musikk- og lydopptak	526	465	962 282
60 Radio- og fjernsynskringkasting			
I alt	191	5 926	9 272 425
60.10 Radiokringkasting	141	530	718 439
60.20 Fjernsynskringkasting	50	5 396	8 553 986
63 Informasjonstenester			
I alt	177	413	695 630
63.91 Nyhetsbyrå	177	413	695 630

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.6. Føretak, sysselsetjing og omsetnad. Utvalde kulturnæringer. 2008

	Føretak i alt	Sysselsetjing	Omsetnad			
	1 000 kr					
Næring 71, 74, 85.5, 90, 91, 92.000 og 93						
71.11 Arkitektverksemrd						
I alt	1 884	5 553	5 770 230			
71.111 Plan- og reguleringsarbeid	71	132	135 635			
71.112 Arkitekttenester i samband med byggverk	1 701	5 186	5 413 509			
71.113 Landskapsarkitekttenester	112	235	221 086			
74.1 Spesialisert designverksemrd						
I alt	7 706	6 816	6 501 661			
74.101 Industridesign, produktdesign og anna teknisk designverksemrd	582	568	516 711			
74.102 Grafisk og visuell kommunikasjonsdesign	2 178	1 825	1 568 778			
74.103 Interiørarkitekt-, interiørdesign- og interiørkonsulentverksemrd	889	872	745 488			
74.20 Fotografverksemrd						
I alt	2 343	2 053	1 611 488			
74.30 Omsetnings- og tolkeverksemrd						
I alt	1 287	1 014	718 510			
74.903 Impresarioverksemrd						
I alt	427	484	1 340 686			
85 Undervisning						
I alt	235	337	129 685			
85.521 Kommunal kulturskoleundervisning	3	3	-			
85.522 Undervisning i kunstfag	206	325	124 121			
85.529 Annan undervisning innan kultur	26	9	5 564			
90 Kunstnarisk verksemrd og underhaldningsverksemrd						
I alt	8 796	9 841	5 537 446			
90.01 Kunstnarisk verksemrd og underhaldningsverksemrd	4 344	5 787	3 150 387			
90.02 Tenester i samband med underhaldningsverksemrd	960	1 006	938 595			
90.03 Sjølvstendig skapande kunstnarisk verksemrd	3 427	2 577	1 176 033			
90.04 Drift av lokale i samband med kunstnarisk verksemrd	65	471	272 431			
91 Drift av bibliotek, arkiv, museum og anna kulturverksemrd						
I alt	285	3 586	1 556 017			
91.01 Drift av bibliotek og arkiv	16	89	71 370			
91.02 Drift av museum	182	2 967	1 141 648			
91.03 Drift av historiske stader og bygningar og liknande attraksjonar	67	195	79 178			
91.04 Drift av botaniske og zoologiske hagar og naturreservat	20	335	263 821			
92 Lotteri og totalisatorspel						
I alt	227	1 665	2 088 464			
92.00 Lotteri og totalisatorspel	227	1 665	2 088 464			
93 Sports- og fritidsaktivitetar og drift av underhaldningsetablissement						
I alt	3 084	16 200	12 091 034			
93.1 Sportsaktivitetar	2 452	14 419	10 412 108			
93.2 Fritidsaktivitetar og drift av underhaldningsaktivitetar	632	1 781	1 678 926			

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.7. Føretak, sysselsetjing og omsetnad. Næringer 18, 32, 46 og 47. Fylke. 2008

	18 Trykking og reproduksjon av innspela opptak ¹			32 Annan industriproduksjon ²			46 Agentur- og engroshandel, med unntak av motorvogner ³			47 Detaljhandel, med unntak av motorvogner ⁴		
	Føre-tak	Syssel-setjing	Om-setnad	Føre-tak	Syssel-setjing	Om-setnad	Føre-tak	Syssel-setjing	Om-setnad	Føre-tak	Syssel-setjing	Om-setnad
			1 000 kroner			1 000 kroner			1 000 kroner			1 000 kroner
I alt	1 654	7 985	12 490 471	48	49	28 671	745	2 771	12 998 502	2 172	14 619 20 085	250
Østfold	101	690	636 558	7	18	12 406	57	399	2 660 632	112	1 490	1 839 729
Akershus	198	1 256	2 224 223	4	2	1 026	128	574	2 910 576	174	778	1 037 243
Oslo	489	1 888	3 651 059	6	3	1 761	160	722	3 610 522	206	3 470	5 633 084
Hedmark	45	184	267 518	.	.	.	19	46	152 156	113	432	560 796
Oppland	48	259	302 133	5	7	3 083	12	29	160 830	101	490	638 194
Buskerud	81	214	283 895	4	2	1 098	64	217	796 855	121	1 830	2 223 793
Vestfold	75	639	1 191 595	.	.	.	64	211	985 278	114	401	490 278
Telemark	54	229	267 995	4	2	1 750	7	17	39 606	95	312	423 197
Aust-Agder	23	100	130 468	.	.	.	12	54	96 151	66	355	392 609
Vest-Agder	40	224	297 022	.	.	.	31	61	179 896	85	333	458 827
Rogaland	103	694	1 169 465	3	3	1 172	53	120	424 496	180	873	1 207 171
Hordaland	136	402	559 309	3	3	651	48	108	326 229	191	1 189	1 537 454
Sogn og Fjordane	17	63	69 955	-	-	-	.	.	.	73	239	275 103
Møre og Romsdal	65	180	188 470	.	.	.	19	47	115 298	126	562	776 876
Sør-Trøndelag	73	391	593 719	.	.	.	34	131	476 071	112	574	753 212
Nord-Trøndelag	25	63	68 563	.	.	.	7	5	11 291	60	238	368 668
Nordland	40	312	312 423	.	.	.	12	6	8 215	121	489	677 185
Troms Romsa	28	152	231 403	.	.	.	9	11	30 804	71	353	512 681
Finnmark Finnmárku	13	45	44 698	-	-	-	.	.	.	48	201	251 125
Uoppgitt og andre norske områder	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	10	28 025

¹ Omfattar næringerane 18.11, 18.12, 18.13, 18.14 og 18.20. ² Omfattar næringerane 32.20. ³ Omfattar næringerane 46.433, 46.491, 46.494 og 46.495. ⁴ Omfattar næringerane 47.594, 47.61, 47.62, 47.63, 47.641, 47.65 og 47.915.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.8. Føretak, omsetnad og sysselsetjing. Næringer 58, 59, 60 og 63. Fylke. 2008

	58 Forlagsverksemd ¹			59 Film, video- og fjernsynsprogramproduksjon, utgiving av musikk- og lydoptak ²			60 Radio- og fjernsynskringkasting ³			63 Informasjonstenester ⁴		
	Føre-tak	Syssel-setjing	Om-setnad	Føre-tak	Syssel-setjing	Om-setnad	Føre-tak	Syssel-setjing	Om-setnad	Føre-tak	Syssel-setjing	Om-setnad
			1 000 kroner			1 000 kroner			1 000 kroner			1 000 kroner
I alt	1 667	17 218 30 412 518	2 692	4 082	7 219 614	191	5 926	9 272 425	177	413	695 630	
Østfold	70	556	740 280	74	91	86 978	8	35	13 633	7	8	4 170
Akershus	180	816	1 219 871	281	235	645 521	16	55	133 055	15	9	3 906
Oslo	545	8 224 18 563 674	1 079	1 800	4 575 757	34	4 430	5 654 302	94	346	660 417	
Hedmark	47	446	527 740	68	117	98 274	7	13	11 909	4	3	2 587
Oppland	42	364	450 574	73	76	56 235	13	143	384 307	.	.	.
Buskerud	63	388	617 003	86	152	106 119	9	65	73 152	4	0	168
Vestfold	67	301	534 805	67	155	151 298	.	.	.	4	3	384
Telemark	35	328	427 218	58	88	55 253	8	25	14 849	5	3	1 111
Aust-Agder	39	177	225 091	29	49	39 124	6	25	8 790	.	.	.
Vest-Agder	42	403	557 781	89	146	97 756	9	31	30 826	.	.	.
Rogaland	97	954	1 459 952	154	227	210 321	14	62	52 229	6	5	1 416
Hordaland	132	1 498	1 854 358	233	400	654 120	11	888	2 796 671	8	6	4 229
Sogn og Fjordane	25	49	11 633
Møre og Romsdal	64	435	584 359	62	81	43 523	10	33	20 331	8	7	3 066
Sør-Trøndelag	75	706	1 002 461	112	162	215 839	6	39	28 744	7	2	3 109
Nord-Trøndelag	31	248	281 835	.	.	.	4	11	8 454	.	.	.
Nordland	52	431	511 987	75	79	57 459	15	31	16 162	.	.	.
Troms Romsa	33	296	381 379	53	77	70 102	11	25	14 915	6	15	8 024
Finnmark Finnmárku	30	361	162 020	41	44	17 105	4	7	3 008	.	.	.
Uoppgitt og andre norske områder

¹ Omfattar næring 58.11, 58.12, 58.13, 58.14 og 58.19. ² Omfattar næring 59.11, 59.12, 59.13, 59.14 og 59.20. ³ Omfattar næring 60.10 og 60.20. ⁴ Omfattar næring 63.91.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.9. Føretak, sysselsetjing og omsetnad. Utvalde kulturnæringer. Fylke. 2008

	71 Arkitektverksemnd og teknisk konsulent-verksemnd, og teknisk prøving og analyse ¹			74 Annan fagleg, vitskapleg og teknisk verksemnd ²			85 Undervisning ³			90 Kunstnarisk verksemnd og underhaldningsverksemnd ⁴		
	Føretak	Sysselsetjing	Omsetnad	Føretak	Sysselsetjing	Omsetnad	Føretak	Sysselsetjing	Omsetnad	Føretak	Sysselsetjing	Omsetnad
			1 000 kroner			1 000 kroner			1 000 kroner			1 000 kroner
I alt	1 884	5 553	5 770 230	7 706	6 816	6 501 661	235	337	129 685	8 796	9 841	5 537 446
Østfold	75	145	131 462	295	230	222 062	13	13	1 863	351	321	137 680
Akershus	182	399	390 963	908	866	699 126	34	52	13 182	863	680	291 072
Oslo	615	2 304	2 736 595	2 769	2 671	2 885 291	81	93	63 067	3 081	4 247	2 649 765
Hedmark	53	118	98 825	140	102	117 048	5	12	9 585	221	179	61 616
Oppland	33	81	69 546	183	115	70 599	.	.	.	243	220	91 673
Buskerud	80	173	174 109	318	245	222 597	8	10	5 835	303	255	136 153
Vestfold	72	166	123 236	327	208	162 253	12	30	4 755	330	273	108 966
Telemark	57	145	117 887	146	78	48 559	3	2	74	223	200	144 785
Aust-Agder	26	53	50 072	93	56	32 466	4	19	6 047	109	110	70 409
Vest-Agder	50	135	172 075	194	157	114 082	8	3	1 611	226	277	106 119
Rogaland	157	394	400 259	453	386	382 376	11	13	4 644	562	579	329 282
Hordaland	159	426	382 346	708	598	634 161	19	48	5 539	774	912	466 811
Sogn og Fjordane	38	98	74 637	77	89	72 417	3	6	1 293	93	102	62 804
Møre og Romsdal	62	156	154 867	239	214	205 089	9	8	1 191	241	231	155 747
Sør-Trøndelag	110	468	448 698	397	417	343 007	8	14	1 945	564	656	345 321
Nord-Trøndelag	30	62	58 895	.	.	.	4	3	1 053	163	114	75 677
Nordland	34	86	67 341	153	136	106 739	8	8	4 836	201	171	109 025
Troms Romsa	44	124	99 197	158	134	88 287	.	.	.	171	220	146 067
Finnmark Finnmárku	7	20	19 220	62	30	18 855	-	-	-	74	91	48 074
Uoppgitt og andre norske områder	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	400

¹ Omfattar næringsane 71.111, 71.112 og 71.113. ² Omfattar næringsane 74.101, 74.102, 74.103, 74.20, 74.30 og 74.903. ³ Omfattar næringsane 85.521, 85.522 og 85.529. ⁴ Omfattar næringsane 90.01, 90.02, 90.03 og 90.04.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.10. Føretak, sysselsetjing og omsetnad. Utvalde kulturnæringer. Fylke. 2008

	91 Drift av bibliotek, arkiv, museum og annan kulturverksemnd ¹			92 Lotteri- og totalisatorspel			93 Sports- og fritidsaktivitetar og drift av underhaldningsetablissement ²		
	Føretak	Sysselsetjing	Omsetnad	Føretak	Sysselsetjing	Omsetnad	Føretak	Sysselsetjing	Omsetnad
			1 000 kroner			1 000 kroner			1 000 kroner
I alt	285	3 586	1 556 017	227	1 665	2 088 464	3 084	16 200	12 091 034
Østfold	7	84	40 642	14	66	107 807	165	833	555 392
Akershus	18	167	32 863	33	190	478 121	341	2 436	1 954 624
Oslo	29	638	320 451	30	407	455 785	340	3 271	2 469 847
Hedmark	15	151	50 588	5	340	8 570	154	805	743 969
Oppland	16	245	159 023	7	84	162 062	159	833	617 669
Buskerud	18	219	61 600	18	56	148 987	208	992	767 160
Vestfold	8	42	20 623	11	55	23 918	147	709	437 179
Telemark	8	70	6 801	15	79	144 041	107	546	421 921
Aust-Agder	10	23	2 395	3	32	110 132	81	203	205 778
Vest-Agder	13	330	250 773	4	6	1 242	108	521	367 986
Rogaland	21	230	103 280	14	47	29 053	206	1 269	860 460
Hordaland	26	516	173 115	19	130	204 857	222	1 052	681 960
Sogn og Fjordane	17	86	24 310	-	-	-	95	188	121 277
Møre og Romsdal	21	138	45 253	12	27	29 901	149	419	401 387
Sør-Trøndelag	16	212	125 884	14	64	98 225	187	877	691 128
Nord-Trøndelag	8	85	51 351	8	22	22 151	81	234	126 877
Nordland	16	218	48 541	3	13	17 959	145	418	279 556
Troms Romsa	10	95	22 735	14	43	45 653	106	428	263 612
Finnmark Finnmárku	3	4	0	75	128	90 334
Uoppgitt og andre norske områder	-	-	-	8	38	32 918

¹ Omfattar næringsane 91.01, 91.2, 91.3 og 91.04. ² Omfattar næringsane 93.1 og 93.2.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

**Tabell 3.11. Import og eksport av varer for utvalde kulturnæringer 18,32,46,47,58,59,60,63,71,74,85,90,91,92 og 93. 2008-2010.
1 000 kroner**

	Import			Eksport		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Næringskode						
18 Trykking og reproduksjon av innspela opptak	1 222 394	1 014 151	940 445	198 280	174 750	180 218
32 Annan industriproduksjon						
32.20 Produksjon av musikkinstrument	3 118	3 407	3 607	638	3 018	2 345
46 Agentur- og engroshandel, ikkje medrekna motorvogner ¹	5 267 972	5 209 323	5 526 305	304 933	235 696	265 993
47 Detaljhandel ikkje medrekna motorvogner ²	1 322 239	1 308 927	1 288 284	30 768	38 425	30 073
58 Forlagsverksemد	1 352 351	1 205 862	1 112 477	238 330	292 716	254 593
59 Film-,video- og fjernsynsprogramproduksjon, og utgiving av musikk- og lydopptak	941 962	875 593	681 986	131 846	126 144	98 066
60 Radio- og fjernsynskringkasting	47 323	48 187	53 341	2 395	:	:
63 Informasjonstjenester						
63.91 Nyhetsbyrå	1 841	2 020	1 981	:	:	:
71 Arkitektverksemد ³	13 533	12 424	13 023	505	:	1 633
74 Annan fagleg, vitskapleg og teknisk verksemد ⁴	319 603	322 160	477 546	40 000	44 655	58 997
85 Undervisning	:	:	:	:	:	:
90 Kunstrarist verksemد og underhaldningsverksemد ⁵	98 104	78 740	132 983	13 388	25 608	45 948
91 Drift av bibliotek, arkiv, museum, og anna kulturverksemد ⁶ ..	214 117	138 254	146 404	624	1 707	:
92 Lotteri og totalisatorspel	45 626	65 729	49 403	4 552	1 704	:
93 Sports- og fritidsaktivitetar og drift av underhaldnings- etablissement	204 348	219 728	219 229	9 083	13 500	9 973

¹ Næring etter ny Standard for næringsgruppering (SN2007). Omfattar nace 46.433, 46.491, 46.494, 46.495. ² Næring etter ny Standard for næringsgruppering (SN2007). Omfattar nace 47.594, 47.61, 47.62, 47.63, 47.641, 47.65 og 47.915. ³ Næring etter ny Standard for næringsgruppering (SN2007). Omfattar nace 71.111, 71.112 og 71.113. ⁴ Næring etter ny Standard for næringsgruppering (SN2007). Omfattar nace 74.101, 74.102, 74.103, 74.200, 74.300 og 74.903. ⁵ Næring etter ny Standard for næringsgruppering (SN2007). Omfattar nace 90.01, 90.02, 90.03 og 90.04. ⁶ Næring etter ny Standard for næringsgruppering (SN2007). Omfattar nace 91.01, 91.02, 91.03 og 91.04.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.12. Registerbasert sysselsetningsstatistikk. Utvalde kulturnæringer¹. Sysselsette² 15-74 år, etter arbeidsstadsfylke. Per 4. kvartal 2008-2010

	18 Trykking og reproduksjon av innspela opptak			32.20 Produksjon av musikkinstrument			46 Engroshandel			47 Detaljhandel		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I alt	8 103	7 416	6 826	43	44	46	2 948	2 803	2 739	16 275	16 337	16 538
Østfold	670	583	505	15	18	19	271	255	260	712	651	655
Akershus	1 078	957	932	1	1	1	510	546	571	1 649	1 590	1 604
Oslo	2 114	2 028	1 797	5	5	5	931	894	844	2 741	2 807	2 854
Hedmark	193	194	196	1	1	1	49	47	49	519	505	528
Oppland	303	262	203	6	5	4	46	27	29	621	604	677
Buskerud	234	206	187	2	3	3	196	204	181	923	860	918
Vestfold	404	353	337	.	.	.	223	230	196	629	639	597
Telemark	258	239	208	1	1	2	35	35	33	449	447	480
Aust-Agder	80	117	114	1	1	1	40	38	59	401	367	355
Vest-Agder	244	211	205	.	.	.	127	61	66	526	619	640
Rogaland	749	680	625	.	.	1	98	74	67	1 522	1 486	1 512
Hordaland	459	382	351	2	1	1	117	92	128	1 661	1 693	1 715
Sogn og Fjordane	75	73	71	.	.	.	39	3	3	323	321	316
Møre og Romsdal	230	207	198	1	.	.	59	66	52	789	781	789
Sør-Trøndelag	431	370	396	1	1	.	171	196	171	996	1 066	1 015
Nord-Trøndelag	54	48	44	5	5	6	8	15	18	381	412	422
Nordland	328	325	294	2	2	2	7	7	3	720	715	717
Troms Romsa	158	145	135	.	.	.	13	12	8	455	514	486
Finnmark Finnmark	41	36	28	.	.	.	8	1	1	251	253	252
Uoppgitt og andre norske område	7	7	6

¹ Næring etter ny Standard for næringsgruppering (SN2007). Omfattar nace 18, 32.20, 46.433, 46.491, 46.494, 46.495, 47.594, 47.61, 47.62, 47.63, 47.641, 47.65 og 47.915. ² Omfattar både lønstadkar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.13. Registerbasert sysselsetningsstatistikk. Utvalde kulturnæringer¹. Sysselsette² 15-74 år, etter arbeidsstadsfylke. Per 4. kvartal 2008-2010

	59 Film-, video- og fjernsynsprogramproduksjon, og utgiving av musikk- og lydopptak						60 Radio- og fjernsynskringkasting			63.91 Nyhetsbyrå		
	58 Forlagsverksemد			2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
	I alt	18 538	16 844	16 081	4 446	4 605	4 874	6 060	5 945	6 004	515	531
Østfold	646	564	543	135	135	133	114	110	118	10	9	8
Akershus	849	848	814	297	319	327	67	61	65	17	13	7
Oslo	8 379	7 562	7 339	2 359	2 466	2 704	3 652	3 664	3 649	386	362	331
Hedmark	520	461	434	103	95	92	18	15	13	2	3	3
Oppland	359	324	326	57	70	60	143	127	130	6	2	2
Buskerud	424	381	389	133	125	133	93	99	107	5	2	2
Vestfold	461	417	359	123	108	134	38	40	46	5	2	1
Telemark	381	335	316	72	69	79	62	63	70	15	10	6
Aust-Agder	244	201	205	43	37	42	19	12	9	1	1	1
Vest-Agder	426	389	388	112	117	113	106	104	106	.	1	1
Rogaland	1 085	945	863	193	225	205	147	127	151	6	2	2
Hordaland	1 551	1 423	1 288	294	311	287	637	610	608	20	97	168
Sogn og Fjordane	309	287	290	23	29	30	59	54	60	1	.	1
Møre og Romsdal	514	472	450	80	83	80	93	95	88	7	4	5
Sør-Trøndelag	884	857	749	161	159	170	348	306	307	6	18	17
Nord-Trøndelag	272	263	265	55	56	58	46	40	39	1	.	.
Nordland	535	488	437	93	87	93	175	165	169	7	1	7
Troms Romsa	353	324	327	80	80	77	115	118	109	18	4	3
Finnmark Finnmark	339	297	293	33	33	56	128	135	160	2	.	.
Uoppgitt og andre norske område	7	6	6	.	1	1

¹Næring etter ny Standard for næringsgruppering (SN2007). Omfattar nace 58.11, 58.12, 58.13, 58.14, 58.19, 59, 60.10, 60.20 og 63.91. ²Omfattar både lønstakrar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.14. Registerbasert sysselsetningsstatistikk. Sysselsette¹ 15-74 år, etter arbeidsstadsfylke. Utvalde kulturnæringer². Per 4. kvartal 2008-2010

	71 Arkitektverksemد						74 Spesialisert designverksemد			85 Undervisning			90 Kunstnarisk verksemد og underhaldningsverksemد		
	2008			2009			2010			2008			2009		
	I alt	5 540	5 311	5 325	7 476	7 728	7 662	3 604	3 664	3 779	11 676	13 144	13 643	377	395
Østfold	155	152	161	261	325	326	102	119	116	325	1 005	977	.	.	
Akershus	279	283	263	898	893	973	424	435	447	855	5 682	5 886	.	.	
Oslo	2 334	2 151	2 165	2 844	2 868	2 858	242	287	297	5 242	265	257	.	.	
Hedmark	116	112	116	126	124	131	134	126	123	214	259	261	.	.	
Oppland	93	90	86	122	133	123	138	134	143	216	377	370	.	.	
Buskerud	174	166	166	256	263	260	155	148	162	312	406	398	.	.	
Vestfold	154	158	160	242	278	263	136	148	146	321	307	312	.	.	
Telemark	138	142	144	91	121	118	139	154	148	247	128	148	.	.	
Aust-Agder	54	51	55	71	67	58	84	90	92	100	311	365	.	.	
Vest-Agder	129	129	128	179	181	243	101	97	107	322	788	869	.	.	
Rogaland	431	415	412	436	457	455	367	364	386	740	1 263	1 298	.	.	
Hordaland	465	456	441	734	738	685	371	379	366	1 099	120	119	.	.	
Sogn og Fjordane	87	89	93	95	103	61	112	123	129	76	289	299	.	.	
Møre og Romsdal	169	173	189	229	221	200	255	256	263	189	803	821	.	.	
Sør-Trøndelag	469	448	458	476	525	476	316	295	313	712	142	162	.	.	
Nord-Trøndelag	68	74	78	84	73	71	109	108	111	125	240	244	.	.	
Nordland	85	84	84	169	197	209	217	205	209	215	279	320	.	.	
Troms Romsa	112	111	101	130	130	119	133	135	149	269	101	134	.	.	
Finnmark Finnmark	27	26	25	31	31	32	69	61	72	95	2	8	.	.	
Uoppgitt og andre norske område	1	1	.	2	.	1	.	.	.	2	.	.	1	.	

¹Omfattar både lønstakrar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald. ²Næring etter ny Standard for næringsgruppering (SN2007). Omfattar nace 71.111, 71.112, 71.113, 74.101, 74.102, 74.103, 74.200, 74.300, 74.903, 85.521, 85.522, 85.529, 90.01, 90.02, 90.03 og 90.04.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.15. Registerbasert sysselsetningsstatistikk. Sysselsette¹ 15-74 år, etter arbeidsstadsfylke. Utvalde kulturnæringer. Per 4. kvartal 2008-2010

	91 Drift av bibliotek, arkiv, museum, og anna kulturverksemد			92 Lotteri og totalisatorspel			93 Sports- og fritidsaktivitetar og drift av underhaldningsetablissement		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I alt	8 160	9 489	8 457	1 634	1 760	1 800	16 340	16 617	17 551
Østfold	206	201	220	115	144	113	807	837	832
Akershus	412	508	450	148	136	136	1 937	2 015	2 143
Oslo	1 699	2 474	1 538	272	278	303	3 217	3 257	3 431
Hedmark	325	322	336	408	423	419	738	685	644
Oppland	356	360	387	98	84	92	713	725	814
Buskerud	338	343	347	73	87	124	997	1 019	1 180
Vestfold	248	217	224	72	83	79	672	739	774
Telemark	220	225	212	84	78	99	604	562	571
Aust-Agder	164	186	170	38	62	48	245	258	287
Vest-Agder	371	466	430	3	3	3	505	492	476
Rogaland	653	682	614	58	59	44	1 391	1 389	1 459
Hordaland	1 000	1 042	1 031	102	104	99	1 343	1 349	1 515
Sogn og Fjordane	153	177	171	1	12	7	214	199	226
Møre og Romsdal	280	298	289	16	29	28	519	542	599
Sør-Trøndelag	537	694	701	58	82	96	996	1 057	1 081
Nord-Trøndelag	162	172	195	18	30	39	237	236	243
Nordland	591	645	674	29	30	35	503	546	541
Troms Romsa	231	263	246	37	36	33	503	519	544
Finnmark Finnmark	208	206	213	4	-	3	167	160	169
Uoppgitt og andre norske områder	6	8	9	.	-	-	32	31	22

¹ Omfattar både lønstadkarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.16. Registerbasert sysselsetningsstatistikk. Utvalde kulturnæringer¹. Sysselsette², 15-74 år, etter kjønn. Per 4. kvartal 2008-2010

	2008	2009	2010
Trykking og reproduksjon av opptak som er spela inn	8 125	7 416	6 826
Menn	5 783	5 332	4 934
Kvinner	2 342	2 084	1 892
Produksjon av musikkinstrument	43	44	46
Menn	36	36	40
Kvinner	7	8	6
Forlagsverksemد	18 538	16 844	16 081
Menn	9 768	8 971	8 582
Kvinner	8 770	7 873	7 499
Film og video	4 446	4 605	4 874
Menn	2 690	2 812	2 960
Kvinner	1 756	1 793	1 914
Radio og fjernsyn	6 069	5 945	6 004
Menn	3 438	3 324	3 334
Kvinner	2 631	2 621	2 670
Nyheitsbyrå	515	531	565
Menn	318	362	354
Kvinner	197	169	211

¹ Næring etter ny Standard for næringsgruppering (SN2007). Omfattar nace 18, 32.20, 58, 59, 60 og 63.91. ² Omfattar både lønstadkarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

**Tabell 3.17. Registerbasert sysselsetningsstatistikk. Utvalde kulturnæringer¹. Sysselsette², 15-74 år, etter kjønn.
Per 4. kvartal 2008-2010**

	2008	2009	2010
Engroshandel med plater, musikk- og videokassettar	425	426	372
Menn	304	308	255
Kvinner	121	118	117
Engroshandel med bøker, aviser og blad	184	178	156
Menn	80	78	65
Kvinner	104	100	91
Engroshandel med sportsutstyr	1 811	1 753	1 779
Menn	1 241	1 196	1 231
Kvinner	570	557	548
Engroshandel med spel og leiker	528	446	432
Menn	297	265	253
Kvinner	231	181	179
Butikkhandel med musikkinstrument og notar	432	440	463
Menn	383	384	409
Kvinner	49	56	54
Butikkhandel med bøker	4 204	3 936	3 920
Menn	814	761	751
Kvinner	3 390	3 175	3 169
Butikkhandel med aviser og papirvarer	35	42	36
Menn	6	10	10
Kvinner	29	32	26
Butikkhandel med innspelingar av musikk og video	1 033	900	827
Menn	606	538	511
Kvinner	427	362	316
Butikkhandel med sportsutstyr	8 107	8 679	8 862
Menn	4 988	5 318	5 500
Kvinner	3 119	3 361	3 362
Butikkhandel med spel og leiker	2 178	2 114	2 224
Menn	556	538	539
Kvinner	1 622	1 576	1 685
Postordre/internetthandel med bøker, papir, aviser	286	226	206
Menn	119	100	85
Kvinner	167	126	121

¹ Næring etter ny Standard for næringsgruppering (SN2007). Omfattar nace 46.433, 46.491, 46.494, 46.495, 47.594, 47.61, 47.62, 47.63, 47.641, 47.65 og 47.915. ² Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.18. Registerbasert sysselsetningsstatistikk. Utvalde kulturnæringer¹. Sysselsette², 15-74 år, etter kjønn. Per 4. kvartal 2008-2010

	2008	2009	2010
Plan- og reguleringsarbeid	146	138	131
Menn	93	87	76
Kvinner	53	51	55
Arkitektenester som gjeld byggverk	5 158	4 930	4 942
Menn	2 913	2 801	2 791
Kvinner	2 245	2 129	2 151
Landskapsarkitektenester	236	243	252
Menn	93	100	110
Kvinner	143	143	142
Industriedesign, produktdesign og annan teknisk designverksemd	543	632	782
Menn	327	365	456
Kvinner	216	267	326
Grafisk og visuell kommunikasjonsdesign	1 975	2 021	2 038
Menn	1 033	1 074	1 113
Kvinner	942	947	925
Interiørarkitekt-, interiørdesign- og interiørkonsulentverksemd	797	795	722
Menn	187	185	175
Kvinner	610	610	547
Fotografverksemd	2 253	2 269	2 115
Menn	1 336	1 346	1 242
Kvinner	917	923	873
Omsetjing- og tolkeverksemd	1 366	1 461	1 427
Menn	505	542	515
Kvinner	861	919	912
Impresarioverksemd	542	550	578
Menn	351	347	375
Kvinner	191	203	203
Kommunal kulturskoleundervisning	3 150	3 122	3 212
Menn	1 360	1 367	1 393
Kvinner	1 790	1 755	1 819
Undervisning i kunstfag	445	511	536
Menn	³ 97	³ 123	145
Kvinner	³ 348	³ 388	391
Annan undervisning innan kultur	9	31	31
Menn	4	11	15
Kvinner	5	20	16

¹ Næring etter ny Standard for næringsgruppering (SN2007). Omfattar nace 71.111,71.112,71.113,74.101,74.102,74.103,74.200,74.300,74.903,85.521, 85.522 og 85.529. ² Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald. ³ Tala er retta sidan førr utgåve.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.19. Registerbasert sysselsetningsstatistikk. Utvalde kulturnæringer¹. Sysselsette², 15-74 år, etter kjønn. Per 4. kvartal 2008-2010

	2008	2009	2010
90.01 Utøvande kunstnarar og underholdningsverksemد	6 543	7 546	7 602
Menn	3 824	4 359	4 363
Kvinner	2 719	3 187	3 239
90.02 Tenester i tilknyting til underholdningsverksemد	1 121	1 402	1 538
Menn	796	975	1 052
Kvinner	325	427	486
90.03 Sjølvstendig kunstnarisk verksemد	3 541	4 196	3 792
Menn	1 805	2 087	1 929
Kvinner	1 736	2 109	1 863
90.04 Drift av lokale i tilknyting til kunstnarisk verksemد	471	714	711
Menn	221	327	339
Kvinner	250	387	372
91.01 Drift av bibliotek og arkiv	3 629	3 914	3 878
Menn	866	979	994
Kvinner	2 763	2 935	2 884
91.02 Drift av museum	3 473	3 907	3 588
Menn	1 435	1 530	1 519
Kvinner	2 038	2 377	2 069
91.03 Drift av historiske stader og bygningar og liknande	840	733	725
Menn	378	325	318
Kvinner	462	408	407
91.04 Drift av botaniske og zoologiske hagar og naturreservat	218	221	266
Menn	96	105	120
Kvinner	122	116	146
92 Lotteri og totalisatorspel	1 634	1 760	1 800
Menn	640	651	680
Kvinner	994	1 109	1 120
93.1 Sportsaktivitetar	14 723	15 044	15 990
Menn	7 747	7 980	8 369
Kvinner	6 976	7 064	7 621
93.2 Drift av moro- og temaparkar	1 617	1 573	1 561
Menn	812	775	786
Kvinner	805	798	775

¹Næring etter ny Standard for næringsgruppering (SN2007). ²Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.20. Registerbasert sysselsetningsstatistikk. Ulike næringer. Arbeidstakarar¹, etter innvandringsbakgrunn og kjønn. Per 4. kvartal 2010

	Næringsgruppe 59.1. Verksemd innan film, video og fjernsynsprogram			Næringsgruppe 60. Radio- og fjernsynskringkasting		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
	—Absolutive tal—					
I alt	3 640	2 009	1 631	5 992	3 325	2 667
Utan innvandringsbakgrunn	3 354	1 845	1 509	5 757	3 202	2 555
Innvandrarar frå landgruppe 1 ²	146	82	64	120	62	58
Innvandrarar frå landgruppe 2 ³	140	82	58	115	61	54
—Prosent—						
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Utan innvandringsbakgrunn	92,1	91,8	92,5	96,1	96,3	95,8
Innvandrarar frå landgruppe 1 ²	4,0	4,1	3,9	2,0	1,9	2,2
Innvandrarar frå landgruppe 2 ³	3,9	4,1	3,6	1,9	1,8	2,0
Næringsgruppe 90.02. Tenester i samband med underhaldningsverksemد			Næringsgruppe 90.03. Sjølvstendig kunstnarisk verksemد			
I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	
—Absolutive tal—						
I alt	892	523	369	3 792	1 929	1 863
Utan innvandringsbakgrunn	813	472	341	3 429	1 748	1 681
Innvandrarar frå landgruppe 1 ²	59	40	19	291	137	154
Innvandrarar frå landgruppe 2 ³	20	11	9	72	44	28
—Prosent—						
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Utan innvandringsbakgrunn	91,1	90,3	92,4	90,4	90,6	90,2
Innvandrarar frå landgruppe 1 ²	6,6	7,7	5,2	7,7	7,1	8,3
Innvandrarar frå landgruppe 2 ³	2,2	2,1	2,4	1,9	2,3	1,5
Næringsgruppe 90.04. Drift av lokale knytte til kunstnarisk verksemد			Næringsgruppe 91.01. Drift av bibliotek og arkiv			
I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	
—Absolutive tal—						
I alt	687	318	369	3 876	992	2 884
Utan innvandringsbakgrunn	611	275	336	3 595	914	2 681
Innvandrarar frå landgruppe 1 ²	54	31	23	171	41	130
Innvandrarar frå landgruppe 2 ³	22	12	10	110	37	73
—Prosent—						
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Utan innvandringsbakgrunn	88,9	86,5	91,1	92,8	92,1	93,0
Innvandrarar frå landgruppe 1 ²	7,9	9,8	6,2	4,4	4,1	4,5
Innvandrarar frå landgruppe 2 ³	3,2	3,8	2,7	2,8	3,7	2,5
Næringsgruppe 91.02. Drift av museum			Næringsgruppe 91.04. Drift av botaniske og zoologiske hagar			
I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	
—Absolutive tal—						
I alt	3 580	1 516	2 064	264	118	146
Utan innvandringsbakgrunn	3 253	1 400	1 853	246	106	140
Innvandrarar frå landgruppe 1 ²	235	87	148	15	10	5
Innvandrarar frå landgruppe 2 ³	92	29	63	3	2	1
—Prosent—						
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Utan innvandringsbakgrunn	90,9	92,4	89,8	93,2	89,8	95,5
Innvandrarar frå landgruppe 1 ²	6,6	5,7	7,2	5,7	8,5	3,4
Innvandrarar frå landgruppe 2 ³	2,6	1,9	3,1	1,1	1,7	0,7
Næringsgruppe 93.21. Drift av moro- og temaparkar						
I alt	Menn	Kvinner				
—Absolutive tal—						
I alt	404	204	200			
Utan innvandringsbakgrunn	353	176	177			
Innvandrarar frå landgruppe 1 ²	31	20	11			
Innvandrarar frå landgruppe 2 ³	20	8	12			
—Prosent—						
I alt	100,0	100,0	100,0			
Utan innvandringsbakgrunn	87,4	86,3	88,5			
Innvandrarar frå landgruppe 1 ²	7,7	9,8	5,5			
Innvandrarar frå landgruppe 2 ³	5,0	3,9	6,0			

¹ Gjeld lønnsmottakarar. ² Innvandrarar frå EU/EFTA-land, Nord-Amerika, Australia og New Zealand. ³ Innvandrarar frå Europa utanom EU/EFTA, Asia, (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utanom Australia og New Zealand.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.21. Lønte og ulønte årsverk i ideelle og frivillige organisasjoner, etter aktivitet. 2006-2008

ICNPO-kategori ¹	2006		2007		2008	
	Lønte årsverk	Ulønte årsverk	Lønte årsverk	Ulønte årsverk	Lønte årsverk	Ulønte årsverk
I alt	67 113	114 043	63 345	114 329	71 503	114 616
Kultur og fritid	8 531	61 914	8 498	62 489	9 082	63 067
Utdanning og forsking	11 340	5 954	11 948	6 316	12 633	6 685
Helse	11 531	7 155	12 372	6 877	12 615	6 594
Sosiale tenester	17 175	4 522	17 738	4 276	17 831	4 032
Miljøvern	177	2 098	185	2 092	179	2 081
Utvikling og bustad	1 057	13 675	1 127	13 443	1 141	13 187
Politiske- og interesseorganisasjoner	5 020	3 987	5 234	4 240	5 466	4 498
Dugnads(hjelpe)sentralar	193	:	209	:	213	:
Internasjonale organisasjoner ..	2 287	2 597	2 103	2 829	2 221	3 075
Religion	2 599	7 403	2 718	7 428	2 766	7 435
Yrkes-, bransje-, og fagforeiningar	7 203	4 738	7 213	4 339	7 356	3 962

¹ International Classification of Non-Profit Organisations.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.22. Produksjon og bruttoprodukt i ideelle og frivillige organisasjoner, etter aktivitet. 2006-2008. Millionar kroner

ICNPO-kategori ¹	2006		2007		2008	
	Ekskl. ulønt arbeid	Inkl. ulønt arbeid	Ekskl. ulønt arbeid	Inkl. ulønt arbeid	Ekskl. ulønt arbeid	Inkl. ulønt arbeid
Produksjon ekskl. ulønt arbeid						
I alt	62 304	112 236	67 143	119 516	72 874	128 075
Kultur og fritid	12 589	39 740	13 279	42 467	14 578	45 336
Utdanning og forsking	9 165	12 081	10 204	13 440	10 861	14 385
Helse	6 255	9 059	7 065	9 899	7 597	10 461
Sosiale tenester	9 854	11 495	10 501	12 121	10 984	12 594
Miljøvern	196	1 120	217	1 201	277	1 463
Lokalmiljø og bustad	5 894	12 157	5 811	11 500	6 703	12 576
Politiske- og interesseorganisasjoner	5 184	6 870	5 761	7 674	6 370	8 534
Dugnads(hjelpe)sentralar	84	84	94	94	102	102
Internasjonale organisasjoner ..	1 527	2 469	1 472	2 544	1 535	2 763
Religion	2 691	5 961	2 999	6 502	3 244	6 975
Yrkes-, bransje-, og fagforeiningar	8 865	11 200	9 740	12 074	10 623	12 886
Bruttoprodukt ekskl. ulønt arbeid						
I alt	31 472	81 404	34 421	86 794	37 192	92 393
Kultur og fritid	4 848	31 999	5 176	34 364	5 681	36 439
Utdanning og forsking	6 023	8 939	6 778	10 014	7 201	10 725
Helse	4 777	7 581	5 376	8 210	5 863	8 727
Sosiale tenester	6 717	8 358	7 227	8 847	7 635	9 245
Miljøvern	79	1 003	87	1 071	102	1 288
Lokalmiljø og bustad	484	6 747	477	6 166	508	6 381
Politiske- og interesseorganisasjoner	2 433	4 119	2 700	4 613	2 988	5 152
Dugnads(hjelpe)sentralar	71	71	79	79	86	86
Internasjonale organisasjoner ..	905	1 847	875	1 947	972	2 200
Religion	1 257	4 527	1 398	4 901	1 508	5 239
Yrkes-, bransje-, og fagforeiningar	3 878	6 213	4 248	6 582	4 648	6 911

¹ International Classification of Non-Profit Organisations.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

4. Kunstopoliske tiltak

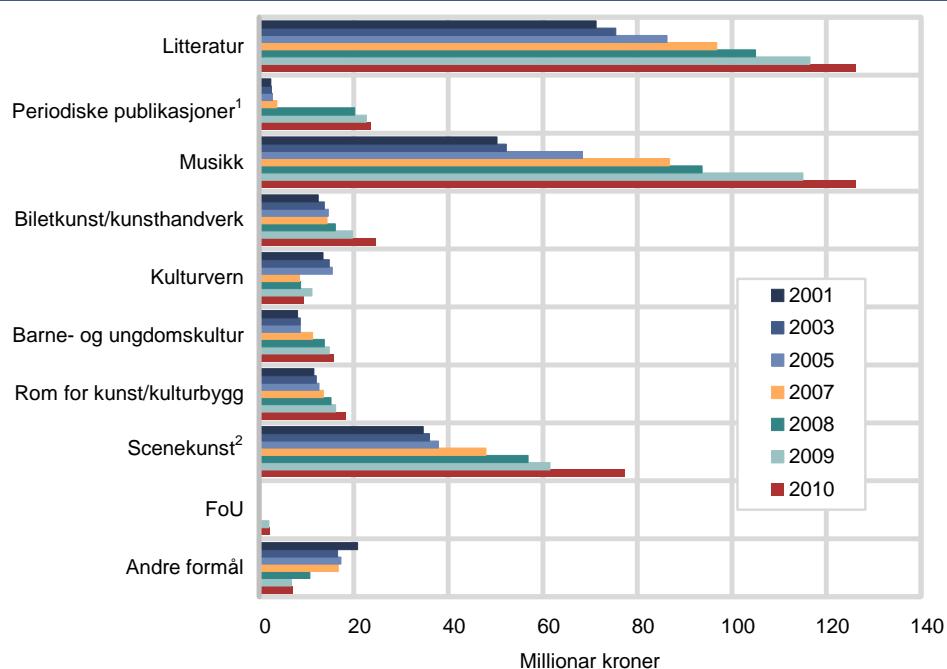
*431 millionar kroner frå
Norsk kulturfond*

4.1. Nokre resultat

Norsk kulturråd held fram med å styrke ordningane som ligg under Norsk kulturfond. I 2010 vart det delt ut 431 millionar kroner til ulike kulturfomål. Beløpet auka med 44 millionar, eller 11 prosent, frå året før. På heile 2000-talet har det vore ein årleg auke i fondet, og for tredje året på rad er auken over 10 prosent.

Litteratur og musikk var dei to områda som fekk størst del, med 29 prosent eller 126 millionar kroner kvar. Desse områda fekk høvesvis 10 og 11 millionar kroner meir enn i 2009. Scenekunst er det området som har auka mest frå året før, både i kroner og i prosent, med 16 millionar, eller 26 prosent. Sidan 2001 har kulturfondmidlane auka med over 200 millionar kroner. Jamfør tabell 4.4.

Figur 4.1. Norsk kulturfond. Løyvingar, etter område. 2001-2010. Millionar kroner

Kjelde: Norsk kulturråd.

*Innkjøpsordningar
for litteratur*

Som året før går størstedelen, 75 prosent, av avsetninga til litteratur og periodiske publikasjonar under Norsk kulturfond til dei fem innkjøpsordningane for litteratur. Innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur for vaksne og innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur for barn/unge er dei to største av dei fem innkjøpsordningane. I 2010 dekte desse innkjøpsordningane innkjøp av høvesvis 198 og 127 titlar. Dette er høvesvis 30 og 8 færre enn i 2009. Samanlikna med 2005 er det på nokolunde same nivå. Med andre ord har det ikkje vore endringar i innkjøpa av titlar i kategorien for ny norsk skjønnlitteratur for vaksne og for barn/unge sidan 2005. Innkjøpsordninga for sakprosa auka med 4 til totalt 69 titlar i 2010. Sakprosa er ein kategori i vekst, og frå 2005 har talet på titlar dobla seg. Innkjøpte titlar under ordninga for omsette bøker auka med 17 titlar og låg i 2010 på 117 titlar. Frå 2005 har det vore ein auke på 54 prosent. Jamfør tabell 4.1.

Tabell 4.1. Innkjøpsordningane for litteratur. Innkjøpte titlar. 2005-2010

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur, vaksne	197	216	205	218	228	198
Innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur for barn/unge	129	121	128	134	135	127
Innkjøpsordninga for sakprosa	32	49	49	46	65	69
Innkjøpsordninga, omsette bøker	76	74	42	93	100	117
Innkjøpsordninga, fagbøker/barn/ unge	20	18	20	25	29	25

Kjelde: Norsk kulturråd.

I innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur for vaksne var kvinnelege forfattarar med på å skrive 32 prosent av titlane. Dette er den same prosentdelen som i 2009, mens i 2006 var prosentdelen på 26. Dersom ein deler inn skjønnlitteraturen i prosa, lyrikk og skodespel, stod kvinnelege forfattarar bak høvesvis 37, 22 og 17 prosent av titlane i 2010. Jamfør tabell 4.2.

Tabell 4.2. Innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur for vaksne. Innkjøpte titlar, etter område og kjønn. 2001-2010

	I alt	Prosa	Lyrikk	Skodespel	Essays	
					Absolute tal	Prosent
2001	179	109	49	9	12	-
2002	194	125	52	7	10	-
2003	210	130	63	7	10	-
2004	214	124	67	13	10	-
2005	197	123	53	21	-	-
2006	216	144	54	18	-	-
2007	202	137	49	16	-	-
2008	218	144	65	9	-	-
2009	228	167	49	12	-	-
2010	198	138	54	6	-	-
2010						
Menn	65	61	72	100	-	-
Kvinner	32	37	22	17	-	-
Uoppgett	5	4	7	-	-	-

¹Nokre titlar har meir enn ein forfattar.

Kjelde: Norsk kulturråd.

24 prosent meir til biletkunst og kunsthandverk

I 2010 delte Norsk kulturråd ut 25 millionar kroner til ulike støtteordningane innanfor biletkunst og kunsthandverk. Dette er 4,8 millionar, eller 24 prosent, meir enn i 2009. Heile 94 prosent av auken gjekk til prosjektstøtte innanfor biletkunst og kunsthandverk. Dei andre støtteordningane innanfor biletkunst og kunsthandverk auka med 3 prosent frå året før, bortsett frå statens utstillingsstipend som har vore det same på heile 2000-talet. Jamfør tabell 4.5.

26 prosent meir til scenekunst

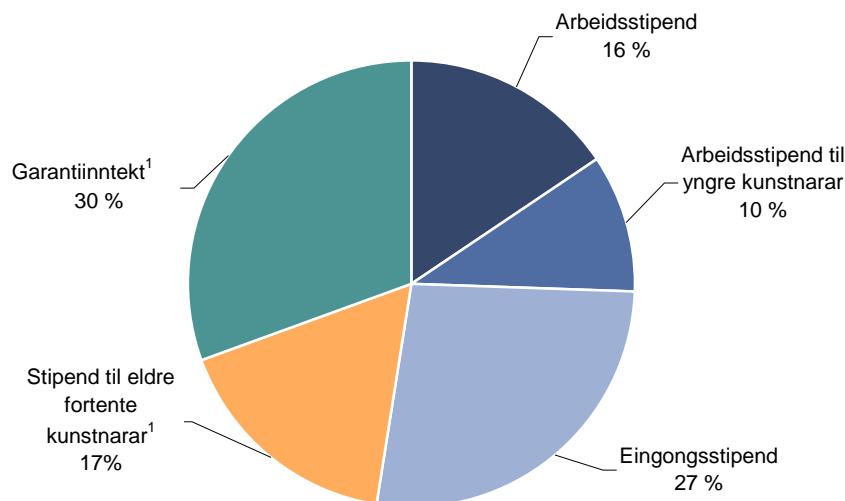
Tilskot til scenekunst var på 77 millionar kroner i 2010, ein auke på 16 millionar, eller 26 prosent frå 2009. Hovudårsaka til auken var at basisfinansieringa av frie scenekunstgrupper vart lagt inn i Kulturfondet i 2010. Det var fem grupper som fekk 3 millionar kroner kvar. Totalt vart det gitt midlar til 305 prosjekt i 2010, 27 færre enn året før. I gjennomsnitt fekk kvart prosjekt 250 000 kroner. Størstedelen av midlande gjekk til teater og dans, høvesvis 28 millionar og 21 millionar. Som det går fram av Årsmelding 2010 frå Norsk kulturråd, blei avsetninga for scenekutstuvikling sterkt redusert i 2010 sidan ein stor del av avsetninga blei overført til Dramatikkens hus etter at det var etablert. Jamfør tabell 4.6.

10 prosent meir til musikkformål

126 millionar kroner vart i 2010 fordelt av Kulturrådet, til musikkformål. Dette er ein auke på 11 millionar, eller 10 prosent, frå 2009. Som året før gjekk ein fjerdedel av tilskotsmidla til musikkfestivalar, om lag 31 millionar kroner. Tilskotsordningane for arrangørar, for musikkensemble, for kyrkjemusikk og for musikarar auka alle med om lag 20 prosent. Jamfør tabell 4.7.

Stipenda under Statens kunstnarstipend auka med 4 prosent

Årsmelding 2010 frå Statens kunstnarstipend syner at det er gitt 1 379 stipend i 2010, 50 fleire enn i 2009, mens det var 503 som har fått garantiinntekt, det same talet som i 2009. Ordningane var totalt på 220 millionar kroner, ein auke på 4 prosent frå 2009. Av dette utgjorde garantiinntektene 107 millionar kroner, og dei auka med 2 prosent frå året før. Dei 256 arbeidsstipenda i 2010 var på 48 millionar kroner, ein auke på 20 stipend og 4 millionar kroner frå året før. Arbeidsstipenda for yngre eller nyetablerte kunstnarar var på 31 millionar kroner som vart fordelt på 167 stipend, det same beløp og tal på stipend som i 2009.

Figur 4.2. Stipend og heimlar, etter stipendtype. 2010. Prosent

¹ Tala inkluderer stipend tildelte i 2010 og stipend tildelte tidlegare år som framleis var aktive i 2010.
Kjelde: Statens kunstnarstipend.

Det er ei lita overvekt av kvinner som mottok stipend eller garantiinntekt i 2010, nærmere bestemt 54 prosent. Det har vore nokolunde jamm kjønnsfordeling på dei ulike stipenda og garantiinntekene dei siste tre åra. Det er berre stipend baserte på gjennomført kunstuddanning som skil seg ut. Her har sju av ti vore kvinner dei siste åra. Når det gjeld beløp, ser vi det same mønsteret, nemleg at det ikkje er forskjell på kvinner og menn. Jamfør tabellane 4.8-4.11.

Sju av ti som får stipend for gjennomført kunstuddanning, er kvinner

5 prosent auke i tildelingar frå Fond for lyd og bilet

Det vart delt ut 231 stipend for gjennomført kunstuddanning frå Statens kunstnarstipend i 2010, ein auke på 8 stipend frå 2010. Dette er det høgaste talet sidan 2006, då det var oppe i 238. Over 70 prosent av stipenda og dei utdelte midlane gjekk til kvinner. Som i dei tre åra før var det i 2010 klar overvekt av kvinner som fekk stipend for gjennomført kunstuddanning i alle kunstuddanningane bortsett frå utdanning ved Noregs musikkhøgskole, der menn er i klart fleirtal. Jamfør tabellane 4.12 og 4.13.

Fond for lyd og bilet delte ut nær 31 millionar kroner i 2010, ein auke på om lag 1,4 millionar kroner frå året før. Frå 2005 er dette ein auke på 45 prosent, men det er likevel lågare enn tildelingane i 2001. Totalt var det 511 tildelingar i 2010, redusert med 70 frå 2009. Fagutvalet for video/film har forvalta mest pengar dei siste åra, og i 2010 fordelte dei 8,2 millionar kroner på 51 prosjekt. Fagutvalet for musikk hadde igjen flest tildelingar, 123, som i alt mottok 4,7 millionar kroner.

Fagutvalet for biletkunst var eit nytt fagutval i Fond for lyd og bilet i 2010. Det var ein auke frå 36 til 42 medlemmer totalt i fagutvalla, men det har likvel vorte to færre kvinner blant medlemmene, noko som gir i underkant av 40 prosent kvinner. Dette er den lågaste delen med kvinner dei siste fem åra. Jamfør tabellane 4.3 og 4.14.

Tabell 4.3. Fond for lyd og bilete. Tildelingar, etter fagutval. 2001-2010

	Talet på tildelingar	Beløp 1 000 kroner
2001	585	31 064
2002	529	26 623
2003	632	27 143
2004	621	26 724
2005	566	21 089
2006	572	23 604
2007	546	26 634
2008	607	28 465
2009	582	29 171
2010	511	30 522
Fonogramproduksjon ¹	111	7 312
Musikk	123	4 681
Scene	48	3 500
Tekst	68	2 048
Video/film	51	8 237
Billedkunst	21	856
Blanda/andre (til disp. for styret)	89	3 888

¹ Frå 2006 er fagutvala Fonogram kunstnarar og Fonogram produsentar slått saman til Fonogramproduksjon.

Kjelde: Fond for lyd og bilete.

1 milliard kroner i innkravde vederlag

Det vart kravd inn 1 milliard kroner på vegner av dei sju rettshavarorganisasjonane, og 870 millionar vart utbetalt i vederlag i 2010. Totalt beløp både på innkravde og utbetalte vederlag auka med respektive 4 og 14 prosent. Sidan 2005 har auken vore på 40 og 46 prosent. I 2010 stod TONO for nesten 40 prosent av både totalt innkravde vederlag og totalt utbetalte vederlag, og TONO stod for over halvparten av auken i innkrevingar og utbetalingar frå 2009. Jamfør tabell 4.15.

4.2. Om dei ulike organisasjonane og ordningane

Norsk kulturråd

Norsk kulturråd har blant anna til oppgåve å stimulere det profesjonelle kunstlivet, styrke kulturvernet og gjere kunst- og kulturverdiar tilgjengelege for så mange som mogeleg. Norsk kulturråd forvaltar Norsk kulturfond og oppgårer delegerte frå Kulturdepartementet og er eit rådgivande organ for staten og det offentlege i kulturspørsmål.

- **Norsk kulturfond** har som formål å stimulere skapande verksemd innanfor litteratur og kunst, verne om kulturarven og formidle kulturgoda til så mange som mogeleg (Prop. 1 S, 2011-2012, Kulturdepartementet). Stortinget løyver kvart år ein sum til Norsk kulturfond, og det er Norsk kulturråd som fordeler desse midlane. Data er henta frå Norsk kulturråd, Årsmelding 2010.
- **Innkjøpsordningane** dekkjer innkjøp av mellom anna litteratur og tidsskrifter, biletkunst og kunsthåndverk, musikk, kulturvern, barne- og ungdomskultur, rom for kunst/kulturbygg, scenekunst, kunst og det fleirkulturelle samfunnet. Innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur og innkjøpsordninga for ny norsk sakprosa hører til dei viktigaste støtteordningane til innkjøp av litteratur.

Statens kunstnarstipend

Statens kunstnarstipend er eit av statens sentrale verkemiddel for å fremje eit mangfaldig og nyskapande kunstliv. Støtte i form av stipend og garantiinntekter gir kunstnarane høve til å setje si eiga kunstnariske utvikling i fokus, utan å vere nøydde til å innrette seg etter andre målsetjingar i kunst- og kulturpolitikken. Stipend- og garantiinntektsordninga skal legge til rette for at einskildkunstnarar, gjennom å motta direkte tilskot frå staten, skal kunne bidra til eit mangfaldig og nyskapande kunstliv. Data er henta frå Statens kunstnarstipend, Årsmelding 2010.

Fond for lyd og bilete

Fond for lyd og bilete er oppretta for å gi rimeleg godtgjering til rettshavarar for den lovlege kopieringa til privat bruk som skjer frå videogram og fonogram, og for å fremje produksjon og formidling av innspelingar i lyd eller bilete. Ny forskrift for Fond for lyd og bilete trådde i kraft i januar 2010. Det står i fondets årsmelding for 2010 at forskrifta strammar noko inn og gjer det tydlegare kven som har rett til støtte. Data er henta frå Fond for lyd og bilete, Årsmeldinga 2010.

*Dei sju
vederlagsorganisasjonane*

- BONO tek seg av biletkunstnarane og kunsthandverkarane sine opphavsrettar, og gjer avtaler om reproduksjon og annan bruk av biletkunst.
- FONO representerer norske plateprodusentar, og inngår avtaler med riksdekkjande fjernsyn om kopiering og lydfesting av verna musikkverk.
- GRAMO representerer produsentar og utøvande kunstnarar, og inngår avtaler når innspelingane deira blir kringkasta.
- KOPINOR representerer 22 norske rettshavarorganisasjonar av opphavsmenn eller utgivarar, og utanlandske rettshavarar. KOPINOR inngår avtaler om fotokopiering og anna eksemplarframstilling til bruk i utdanningsinstitusjonar, offentleg administrasjon, og organisasjons- og næringsliv.
- LINO forvaltar skribentane sine rettar/krav med heimel i åndsverkloven og gjer avtaler om vidareutnytting av litterære tekstar med alle typar brukarar.
- NORWACO representerer 34 norske rettshavarorganisasjonar av opphavsmenn, utøvande kunstnarar, fotografar og produsentar. NORWACO inngår avtaler om rett til vidaresending av radio- og fjernsynskanalar i kabelnett, om rett til opptak av radio- og fjernsynsprogram til undervisnings- og informasjonsformål.
- TONO forvaltar rettar/krav til komponistar, tekstforfattarar og musikkforlag, og inngår avtaler om offentleg framføring og lydfesting av musikk.

Åndsverkloven §1

I åndsverkloven (LOV 1961-05-12 nr 02: Lov om opphavsrett til åndsverk mv.) § 1 står det følgjande:

«Den som skaper et åndsverk, har opphavsrett til verket.

Med åndsverk forståes i denne lov litterære, vitenskapelige eller kunstneriske verk av enhver art og uansett uttrykksmåte og uttrykksform, så som

1. skrifter av alle slag,
2. muntlige foredrag,
3. sceneverk, så vel dramatiske og musikkdramatiske som koreografiske verk og pantomimer, samt hørespill,
4. musikkverk, med eller uten tekst,
5. filmverk,
6. fotografiske verk,
7. malerier, tegninger, grafikk og lignende billedkunst,
8. skulptur av alle slag,
9. bygningskunst, så vel tegninger og modeller som selve byggverket,
10. billedvev og gjenstander av kunsthåndverk og kunstindustri, så vel forbildet som selve verket,
11. kart, samt tegninger og grafiske og plastiske avbildninger av vitenskapelig eller teknisk art,
12. datamaskinprogrammer,
13. oversettelser og bearbeidelser av verk som er nevnt foran.

For fotografiske bilder som ikke er åndsverk gjelder § 43a.»

Referansar

Fond for lyd og bilete (2011): *Årsmelding 2010* (<http://www.fondforlydogbilde.no>).

Informasjonssentral for opphavsrett og klarering (<http://www.clara.no>).

Norsk kulturråd (2011): *Årsmelding 2010* (<http://www.norskkulturrad.no/om-kulturredat/publikasjoner>).

Prop. 1 S (2011-2012). Kulturdepartementet (<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kud/dok/regpubl/prop/2011-2012/prop-1-s-20112012.html>).

Statens kunstnarstipend (2011): *Årsmelding 2010* (<http://www.kunstnerstipend.no>). Åndsverkloven (<http://www.lovdata.no/all/hl-19610512-002.html>).

Tabell 4.4. Norsk kulturfond. Løyvingar, etter område. 2003-2010. Millionar kroner

Område	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
I alt	232,3	254,3	264,2	287,0	300,1	340,4	386,5	430,8
Litteratur	75,4	77,9	86,4	90,8	96,8	105,0	116,5	126,2
Periodiske publikasjoner ¹	2,6	2,8	2,8	2,8	3,8	20,2	22,7	23,7
Musikk	52,3	63,6	68,4	77,3	86,8	93,7	115,0	126,3
Biletkunst/kunsthandverk	13,8	14,3	14,6	16,3	14,4	16,1	19,8	24,6
Kulturvern	14,8	15,2	15,5	15,8	8,5	8,8	11,2	9,5
Barne- og ungdomskultur	8,7	9,0	8,7	9,3	11,3	13,8	14,8	15,8
Rom for kunst/kulturbrygg	12,1	12,5	12,7	13,0	13,6	15,2	16,2	18,2
Scenekunst ²	36,0	37,2	37,9	45,5	48,2	56,9	61,5	77,4
FoU(forsking og utvikling)	-	-	-	-	-	-	2,2	2,2
Andre formål	16,6	21,8	17,3	16,2	16,7	10,7	6,8	7,0

¹T.o.m 2007 inkluderte denne kategorien bare tidskrifter. F.o.m 2008 er Ymse publikasjoner inkludert. ²Før 2004 var tildeelingane til scenekunst delt i Frie sceniske grupper og Scenekunst, andre tiltak.

Kjelde: Norsk kulturråd.

Tabell 4.5. Støtteordningar for biletkunst og kunsthandverk. Avsette midlar. 2002-2010. 1 000 kroner

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
I alt	13 598	13 843	14 300	14 571	16 333	14 454	16 076	19 829	24 579
Innkjøpsordninga for samtidskunst	2 150	2 200	2 300	2 350	2 460	-	-	-	-
Prosjektstøtte til biletkunst og kunsthandverk	6 143	8 209	7 263	7 226	9 242	8 944	9 446	11 149	15 621
Debutantstøtte og utstyrssstøtte til biletkunstnarar, kunsthandverkarar og fotografar	2 080	725	459	-	-	-	-	-	-
"Kulturelle endringsprosesser og samtidskunsten"	625	700	1 300	1 170	1 057	1 400	2 400	2 400	2 477
Utstillingsstøtte til kunstnarar i etableringsfasen	-	-	138	817	644	780	900	1 400	1 445
Utstyrssstøtte til fellesverkstader	-	420	440	750	430	780	780	1 280	1 321
Kunst og ny teknologi	2 100	1 590	2 400	2 258	2 500	2 550	2 550	2 600	2 683
Kunstfestivaler	-	-	-	-	-	-	-	1 000	1 032
PNEK (Produksjonsnettverk for elektronisk kunst)	500	-	-	-	-	-	-	-	-
Statens utstillingsstipend	3 800								

Kjelde: Norsk kulturråd.

Tabell 4.6. Tilskot til scenekunstformål under Norsk kulturfond. Tal på tildeelingar og beløp. 2009-2010

	2009		2010	
	1 000 kroner	Tal på tildeelingar	1 000 kroner	Tal på tildeelingar
I alt	61 485	332	77 419	305
Fri scenekunst, teater	26 111	64	27 611	56
Fri scenekunst, dans	20 313	44	21 313	37
Ny norsk dramatikk og annen scenetekst	3 921	..	1 446	..
Gjestespel	4 608	70	5 108	90
Andre scenekunsttiltak ¹	6 532	..	21 941	..

¹Inkluderer også tilskot til tverrfaglege prosjekt, som går på tvers av etablerte fag- og satsingsområde og tidlegare tilslagn for tidlegare år for 2009.

Kjelde: Norsk kulturråd.

Tabell 4.7. Tilskot til musikkformål under Norsk kulturfond. Tal på tildeelingar og beløp. 2007-2010

	2007		2008		2009		2010	
	1 000 kroner	Tal på tildeelingar	1 000 kroner	Tal på tildeelingar	1 000 kroner	Tal på tildeelingar	1 000 kroner	Tal på tildeelingar
I alt	86 787	783	93 743	889	114 969	1 106	126 277	1 179
Tilskotsordning for musikkfestivalar	28 650	80	27 562	79	29 562	96	30 562	103
Turné- og arrangørstøtte for rock og populærmusikk	7 700	111	9 031	188	12 000	184
Tilskotsordning for arrangørar	10 000	185	22 189	84
Tilskotsordning for musikkensemble	18 025	110	15 189	98	18 189	89	6 562	73
Tilskotsordning for kirkjemusikk	4 150	24	5 328	59	5 562	62	12 000	221
Tilskotsordning for musikkar	10 000	200	18 912	204
Innkjøpsordninga for musikk	11 900	157	13 412	190	16 412	202
Andre musikktiltak/prosjektstøtte, tingingsverk, innspelingsstøtte, formidling av tradisjonsmusikk, forsøksordning for kor	16 362	243	23 221	275	25 244	272	24 052	310

Kjelde: Norsk kulturråd.

Tabell 4.8. Statens kunstnarstipend. Utdelte stipend i alt i ordninga, etter beløp, stipendtype og kjønn. 2007-2010

	2007			2008			2009			2010		
	Beløp	Kvinner	Menn	Beløp	Kvinner	Menn	Beløp	Kvinner	Menn	Beløp	Kvinner	Menn
	1 000 kroner	Prosent	1 000 kroner	Prosent	1 000 kroner	Prosent	1 000 kroner	Prosent	1 000 kroner	Prosent	1 000 kroner	Prosent
I alt	190 956	53	47	199 750	54	46	212 304	53	47	219 959	54	46
Arbeidsstipend ¹	37 239	47	53	38 896	50	50	43 896	48	52	47 616	49	51
Arbeidsstipend til yngre/nyetablerde kunstnarar ¹ ..	28 140	53	47	29 392	55	45	31 062	54	46	31 062	54	46
Reise- eller studiestipend	5 129	52	48
Vikarstipend	850	64	36
Etableringsstipend	2 439	62	38
Etableringsstipend, forfattarar ..	610	48	53
Materialstipend	3 466	62	38
Diverse stipend frå 2008	13 092	53	47	13 801	53	47	14 437	53	47
Stipend basert på gjennomført kunstdanning	13 512	69	31	11 216	73	27	13 363	69	31	14 190	73	27
Stipend til eldre fortente kunstnarar ¹	5 620	47	53	5 620	46	54	5 560	47	53	5 620	48	52
Garantiinntekt ¹	93 953	53	47	101 534	55	45	104 623	53	47	107 034	54	46

¹ Beløpa inkluderer stipend tildelte i 2010 og stipend tildelte i tidlegare år som framleis var aktive i 2010.

Kjelde: Statens kunstnarstipend.

Tabell 4.9. Statens kunstnarstipend. Tal på stipend i alt i ordninga, etter stipendtype og kjønn. 2007-2010

	2007			2008			2009			2010		
	Talet på stipend	Kvinner	Menn									
	— Prosent —	— Prosent —	— Prosent —	— Prosent —	— Prosent —	— Prosent —	— Prosent —	— Prosent —	— Prosent —	— Prosent —	— Prosent —	— Prosent —
I alt	1 828	54	46	1 811	54	46	1 832	53	47	1 882	54	46
Arbeidsstipend ¹	221	47	53	221	50	50	236	48	52	256	49	51
Arbeidsstipend til yngre/nyetablerde kunstnarar ¹ ..	167	53	47	167	55	45	167	54	46	167	54	46
Reise- eller studiestipend	206	53	47
Vikarstipend	17	59	41
Etableringsstipend	63	60	40
Etableringsstipend, forfattarar ..	14	50	50
Materialstipend	124	62	38
Diverse stipend frå 2008	-	-	-	432	52	48	422	52	48	444	53	47
Stipend basert på gjennomført kunstdanning	230	68	32	203	72	28	223	68	32	231	72	28
Stipend til eldre fortente kunstnarar ¹	281	47	53	281	46	54	281	47	53	281	48	52
Garantiinntekt ¹	505	53	47	507	53	47	503	53	47	503	53	47

¹ Beløpa inkluderer stipend tildelte i 2010 og stipend tildelte i tidlegare år som framleis var aktive i 2010.

Kjelde: Statens kunstnarstipend.

Tabell 4.10. Statens kunstnarstipend. Beløp, etter stipendtype og kunstnargruppe. 2000-2010. 1 000 kroner

	Totalt beløp	Arbeidsstipend/arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnarar ¹			Eingangs-stipend Totalt beløp	Stipend for eldre fortente kunstnarar ¹	Garanti-inntekt ^{1,2}
		Beløp i alt	Arbeids-stipend	Arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnarar			
2000	136 541	49 590	9 275	5 620	72 056
2001	145 271	51 475	11 375	5 620	76 801
2002	141 283	51 800	11 509	5 620	72 354
2003	149 537	57 196	12 564	5 620	74 157
2004	150 321	58 776	11 351	5 620	83 367
2005	166 383	62 457	11 786	5 620	86 520
2006	170 085	63 111	35 807	27 305	12 136	5 620	89 218
2007	177 444	65 378	37 239	28 140	12 493	5 620	93 953
2008	188 534	68 288	38 896	29 392	13 092	5 620	101 534
2009	198 942	74 958	43 896	31 062	13 801	5 560	104 623
2010	205 769	78 678	47 616	31 062	14 437	5 620	107 034
2010							
Biletkunstnarar	82 596	20 460	10 416	10 044	3 517	500	58 119
Kunsthandverkarar	33 831	10 044	5 022	5 022	1 620	500	21 667
Skjønnlitterære forfattarar	20 243	10 416	7 626	2 790	1 451	340	8 036
Barne- og ungdomslitterære forfattarar	4 788	1 860	1 302	558	528	260	2 140
Dramatikarar	2 900	1 860	1 488	372	465	340	235
Skjønnlitterære omsetjarar	2 226	1 116	744	372	381	260	469
Faglitterære forfattarar og omsetjarar	1 291	372	372	-	158	60	701
Musikarar, dirigentar og songarar	12 103	5 952	3 720	2 232	1 529	360	4 262
Komponistar	5 663	2 604	1 860	744	383	260	2 416
Skodespelarar og dokkespelarar	6 942	3 906	2 418	1 488	763	360	1 913
Sceneinstruktørar	1 960	1 116	744	372	235	280	329
Scenografar og kostymeteiknarar	1 428	930	558	372	166	160	172
Teatermedarbeidarar	51	-	-	-	51	-	-
Dansekunstnarar	9 073	5 022	2 046	2 976	731	380	2 940
Kritikarar	403	186	186	-	97	120	-
Journalistar	58	-	-	-	58	-	-
Fotografar	5 576	3 162	2 418	744	518	80	1 816
Filmkunstnarar	4 321	3 162	2 232	930	552	320	287
Arkitektar	487	-	-	-	65	180	242
Interiørarkitektar	535	-	-	-	60	240	235
Diverse andre	3 370	2 232	1 488	744	294	140	704
Folkekunstnarar	1 657	1 116	744	372	204	220	117
Popkomponistar	4 268	3 162	2 232	930	611	260	235

¹ Beløpa inkluderer stipend tildelte i 2010 og stipend tildelt tidlegare år som framleis var aktive i 2010. ² Inkluderer arbeidsgivaravgift.

Kjelde: Statens kunstnarstipend.

Tabell 4.11. Statens kunstnarstipend. Tal på stipend, etter stipendtype og kunstnargruppe. 2000-2010

	Totalt beløp	Arbeidsstipend/arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnarar ¹			Eingongs- stipend	Stipend for eldre fortente kunstnarar ¹	Garanti- inntekt ^{1,2}
		Arbeids- stipend i alt	Arbeids- stipend	Arbeidsstipend, yngre/nyetablerte kunstnarar			
2000	1 531	342	363	281	545
2001	1 601	355	420	281	545
2002	1 594	350	419	281	544
2003	1 606	362	426	281	537
2004	1 560	372	393	281	514
2005	1 582	382	412	281	507
2006	1 608	386	219	167	434	281	507
2007	1 598	388	221	167	424	281	505
2008	1 608	388	221	167	432	281	507
2009	1 609	403	236	167	422	281	503
2010	1 651	423	256	167	444	281	503
2010							
Biletkunstnarar	468	110	56	54	66	25	267
Kunsthåndverkarar	210	54	27	27	35	25	96
Skjønnlitterære forfattarar	147	56	41	15	37	17	37
Barne- og ungdomslitterære forfattarar	45	10	7	3	12	13	10
Dramatikarar	46	10	8	2	17	17	2
Skjønnlitterære omsetjarar	42	6	4	2	21	13	2
Faglitterære forfattarar og omsetjarar	18	2	2	-	10	3	3
Musikarar, dirigentar og songarar	131	32	20	12	61	18	20
Komponistar	53	14	10	4	14	13	12
Skodespelarar og dokkespelarar	81	21	13	8	32	18	10
Sceneinstruktørar	35	6	4	2	13	14	2
Scenografar og kostymeteiknarar	22	5	3	2	7	8	2
Teatermedarbeidrarar	3	-	-	-	3	-	-
Dansekunstnarar	95	27	11	16	28	19	21
Kritikarar	14	1	1	-	7	6	-
Journalistar	3	-	-	-	3	-	-
Fotografar	40	17	13	4	10	4	9
Filmkunstnarar	56	17	12	5	21	16	2
Arkitektar	13	-	-	-	2	9	2
Interiørarkitektar	15	-	-	-	2	12	1
Diverse andre	36	12	8	4	13	7	4
Folkekunstnarar	31	6	4	2	14	11	-
Popkomponistar	47	17	12	5	16	13	1

¹ Tala inkluderer stipend tildelte i 2010 og stipend tildelte tidlegare år som framleis var aktive i 2010.

Kjelde: Statens kunstnarstipend.

Tabell 4.12. Tal på stipend for gjennomført kunstuddanning, etter kjønn. 2006-2010. Prosent

	2006		2007		2008		2009		2010	
	Kvinner	Menn								
I alt	70	30	68	32	71	29	68	32	72	28
Den Norske Balletthøgskolen ¹	95	5	95	5	100	..	97	3	94	6
Kunsthøgskolen i Bergen, avd.										
Kunstakademiet	64	36	68	32	72	28	57	43	73	27
Kunsthøgskolen i Bergen, avd.										
Spesialisert kunst	68	32	64	36	76	24	91	9	74	26
NMH-Diplomstudiet	67	33	..	100	33	67	..	100	..	100
Kunstakademiet-NTNU	54	46	69	31	59	41	59	41	65	35
Kunsthøgskolen i Oslo	66	34	61	39	67	33	60	40	66	34
Høgskolen i Østfold,										
Akademiet for scenekunst	56	44	60	40	86	14	78	22

¹ Frå 01.01.2011 heiter skolen Norges Dansehøyskole.

Kjelde: Statens kunstnarstipend.

Tabell 4.13. Beløp for stipend basert på gjennomført kunstudanning, etter kjønn. 2006-2010. Prosent

	2006		2007		2008		2009		2010	
	Kvinner	Menn								
I alt	71	29	69	31	79	22	69	31	73	27
Den Norske Balletthøgskolen ¹	95	5	95	5	100	..	97	3	94	6
Kunsthøgskolen i Bergen, avd. Kunstakademiet	67	33	71	29	70	31	55	46	73	28
Kunsthøgskolen i Bergen, avd. Spesialisert kunst	69	31	64	36	82	18	91	9	74	26
NMH-Diplomstudiet	67	33	-	100	33	67	..	100	..	100
Kunstakademiet-NTNU	52	48	67	33	60	40	57	43	66	34
Kunsthøgskolen i Oslo	67	33	61	39	67	33	61	39	66	34
Høgskolen i Østfold, Akademie for scenekunst	56	44	60	40	86	14	78	22

¹ Fra 01.01.2011 heiter skolen Norges Dansehøgskole

Kjelde: Statens kunstnarstipend.

Tabell 4.14. Fond for lyd og bilete. Talet på medlemmer og varamedlemmer i fagutval, etter kjønn. 2006-2010

	2006			2007			2008			2009			2010		
	I alt	Kvinner	Menn												
	— Prosent —														
I alt	36	53	47	36	47	53	36	53	47	36	50	50	42	62	38
Fonogramproduksjon ...	8	63	38	8	50	50	8	50	50	8	38	63	8	50	50
Musikk	8	38	63	8	38	63	8	38	63	8	50	50	8	50	50
Scene	8	38	63	8	50	50	8	63	38	8	75	25	8	88	13
Tekst	6	83	17	6	50	50	6	67	33	6	33	67	6	50	50
Video/film	6	50	50	6	50	50	6	50	50	6	50	6	67	33	
Biletkunst	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	67	33

Kjelde: Fond for lyd og bilete.

Tabell 4.15. Opphavsrett. Innkravde og utbetalte vederlag, etter organisasjon. 2002-2010. 1 000 kroner

	I alt	BONO	TONO ²	KOPINOR ¹	NORWACO ¹	GRAMO ¹	FONO	LINO ⁴
Innkravde vederlag								
2002	631 589	4 886	223 010	204 638	112 312	83 462	1 257	2 025
2003	666 087	4 315	245 761	194 622	115 236	101 653	1 315	3 186
2004	694 219	7 561	258 025	197 502	117 575	109 452	1 334	2 770
2005	717 496	6 581	266 619	194 809	143 411	101 885	1 421	2 770
2006	734 815	6 029	282 493	173 051	150 140	119 646	1 456	2 000
2007	820 836	³ 12 798	291 601	222 686	162 508	127 368	1 622	2 253
2008	853 399	11 488	304 728	222 046	178 650	130 700	1 959	3 828
2009	963 471	10 424	359 152	233 994	221 251	135 200	1 883	1 567
2010	1 002 331	9 349	385 806	238 540	228 258	138 460	1 918	-
Utbetalte vederlag								
2002	574 710	3 811	184 532	215 295	119 266	48 880	1 006	1 920
2003	569 939	3 285	186 408	177 647	124 229	74 414	1 052	2 904
2004	561 585	5 524	219 497	182 882	113 072	36 984	1 067	2 559
2005	593 899	4 921	210 229	183 223	106 042	85 862	1 065	2 557
2006	581 667	4 482	240 981	142 996	123 927	66 390	1 091	1 800
2007	681 138	³ 9 218	247 642	174 154	164 881	81 834	1 298	2 111
2008	733 153	8 193	247 400	207 454	162 920	102 000	1 567	3 619
2009	760 334	7 607	257 144	204 770	188 305	99 600	1 507	1 401
2010	866 588	6 783	313 080	203 188	195 503	146 500	1 534	-

¹ I summane er utlandet medrekna. ² Innkravde vederlag er eksklusive finansintekter og mekaniske rettskrav, men medrekna 2 prosent komponistfond og utland. ³ Auken fra 2006 til 2007 kjem av at BONO f.o.m. 2007 forvaltar den såkalla følgerettetsordninga i Noreg; eit prosentvis vederlag som blir betalt når opphavsrettsleig verna kunst blir vidareselt, til domes gjennom auksjonshus og galleri. ⁴ Med verknad frå november 2009 blei LINOs verksemeld samordna med Kopinors ditto, slik at storparten av vederlaget for 2009 kanaliserast via sistnemnde. Slik vil det også vere for komande år.

Kjelde: Dei enkelte organisasjonane.

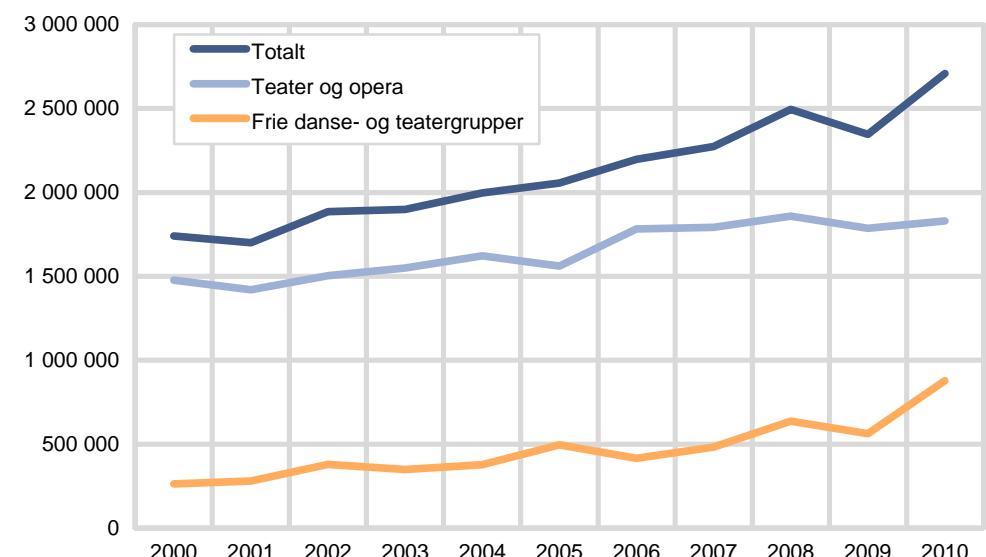
5. Scenekunst

2,7 millionar besök på teater- og danseframstillingar

5.1. Nokre resultat

Teater og opera og dans ser ut til å vere attraktive tilbod innanfor scenekunstfeltet. Etter ein svak nedgang i totale besøkstal for 2009 i institusjonsteatra og tilboda til frie grupper innanfor dans og teater, er det for 2010 igjen registrert ein auke i tilskodartala. Totalt var det 2,7 millionar besök i 2010. Det var til saman over 360 000 fleire besök enn i 2009, ein auke på 15 prosent. Ser vi ti år attende, til 2001, og samannliknar med tala for 2010 har tilskodartala for teater og dans auka med drygt 50 prosent.

Figur 5.1. Tilskodarar ved teater og opera og frie grupper innanfor teater og dans. 2000-2010

Kjelde: Norsk teater- og orkesterforening og Danse- og teatersentrums.

1,8 millionar teaterbesök i NTO-institusjonane

Talet på teatra som er medlemmer i Norsk teater- og orkesterforening (NTO), har halde seg stabilt i 2010, på 31 institusjonar. Desse 31 institusjonane hadde drygt 1,8 millionar besökjande i 2010. Etter ein nedgang i publikumsoppslutninga i 2009 ser det no ut til at besøkstala har teke seg opp att, det siste året ein auke på nær 45 000 tilskodarar, eller nær 3 prosent. Sjølv om det totalt er ein auke i tilskodartala, ser ein enda eit år med nedgang både i framsyningar og publikum for barn og unge.

9 700 framsyningar

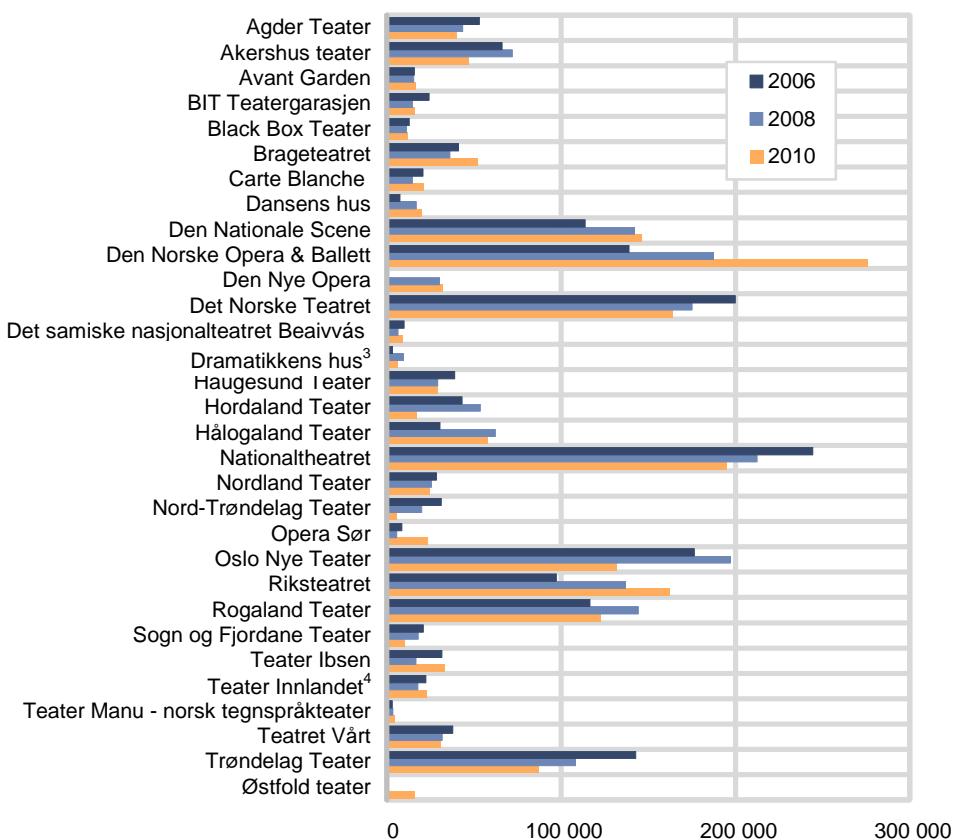
Aktiviteten i NTO-institusjonane er framleis høg. Talet på framsyningar ligg på same nivå i 2010 som i 2009, med drygt 9 700 framsyningar. Om lag ein tredjedel av framsyningane var oppsetjingar for barn og unge, litt lågare del enn førré året.

Tilskodarar per framsyning har siste året auka noko, både totalt og for barn og ungdom. Som nemnt over har både framsyningar og tilskodartalet for barn og ungdom gått ned, men tilskodartalet per framsyning for barn og unge har auka med 20 til 172. Jamfør figur 5.2 og tabell 5.1.

18 av de 31 NTO-institusjonane som er nemnde ovanfor, fekk anten direkte tilskot frå staten eller regionale tilskot. Totalt var det 19 institusjonar som fekk statleg eller regionalt driftstilskot i 2010. Ein av tilskotsinstitusjonane er ikkje medlem av NTO. Dei økonomiske nøkkeltala for tilskotsteatra syner at desse 19 institusjonane til saman hadde inntekter på nær 1,7 milliardar kroner i 2010. 68,1 prosent av inntektene var tilskot frå staten, 9 prosent var regionale driftstilskot, og 23 prosent var andre inntekter. Det er om lag same fordelinga som året før; mens delen frå staten har auka noko, har regionale tilskot og andre inntekter gått litt ned. Samla driftsresultat for tilskotsinstitusjonane i 2010 var eit resultat på nær 53 millionar kroner. Etter eit negativt driftsresultat i 2008, har dei to siste åra vist overskot

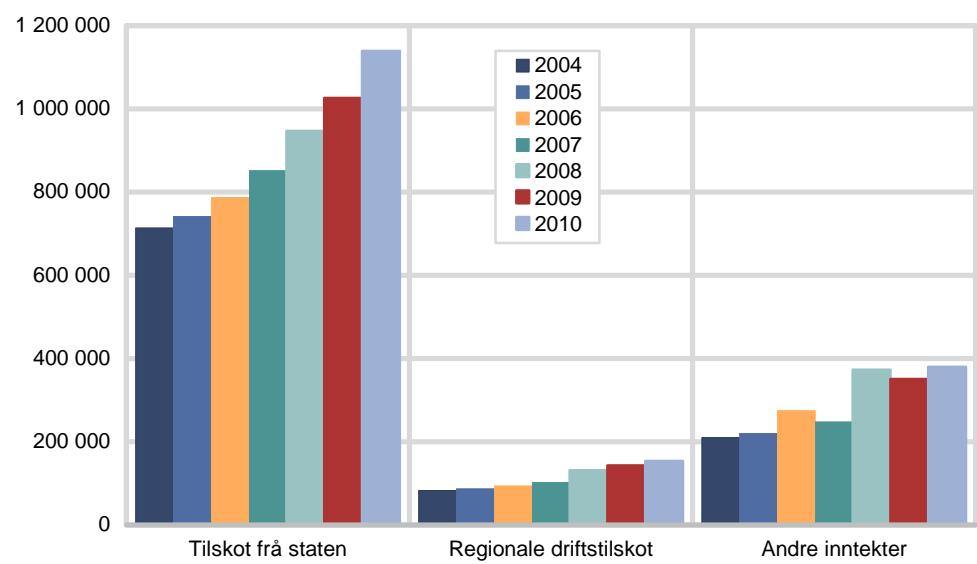
samla sett. I 2010 blei det utført 1 849 årsverk ved desse 19 tilskotsinstitusjonane. Dette er ein auke på 39 årsverk siste året og på 213 årsverk sidan 2006. Jamfør figur 5.3 og tabell 5.2.

Figur 5.2. Tilskodarar ved teater og opera. 2006-2010

Kjelde: Norsk teater- og orkesterforening.

Figur 5.3. Teater og opera. Inntekter for tilskotsteatra. 2004-2010. 1 000 kroner

Kjelde: KUD, Prop. 1 S.

*Fri scenekunst – nær
900 000 tilskodarar*

Den frie scenekunsten syner både høgare aktivitet og auke i besøkstala for 2010. Samanlikna med 2009, som var eit svakt år, syner både talet på framsyningar og tilskodarar auke i 2010. Tilsaman hadde dei frie teater- og danseguppene 880 000

besøkjande på 6 000 framsyningar. Desse tala utgjer ein auke på respektive 56 og 12 prosent i høve til året før. 66 prosent av framsyningane var retta mot barn, ein lågare del enn i 2009. Det var i gjennomsnitt 145 besøk per framsyning, det høgaste sidan 2000. 106 frie teater- og dansegrupper har rapportert tal til Danse- og teatersentrum for 2010, 4 færre grupper enn i 2009. 82 av gruppene som har rapportert, var teatergrupper, og 24 var dansegrupper (jamfør tabell 5.3).

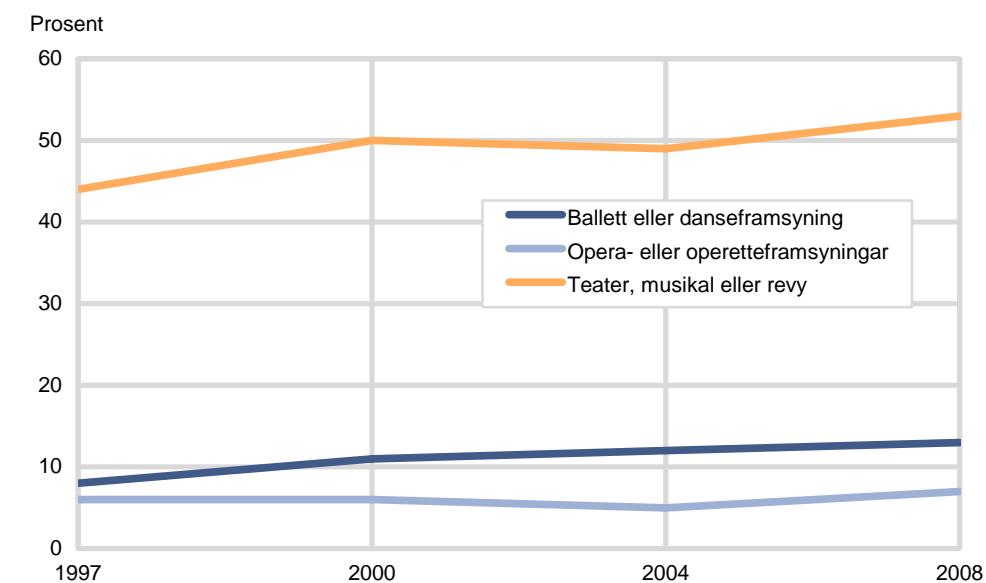
Norsk scenekunstbruk – færre tilskodarar

Norsk scenekunstbruk formidlar fri profesjonell scenekunst. I 2010 blei det formidla 64 produksjonar gjennom Norsk scenekunstbruk sitt nettverk, 8 fleire enn i 2009 og er no på same nivå som i 2007 og 2009. Desse 64 produksjonane hadde til saman 2 911 framsyningar, 2 533 av desse var for barn og unge. Talet på framsyningar i 2010 representerer ein auke på drygt 350. Framsyningane hadde totalt ei oppslutning på 269 500 tilskodarar, ein auke på godt over 30 000 tilskodarar. Etter nokre år med nedgang i talet på barn og unge ser det no ut til at dette talet er stigande. Både i 2009 og 2010 er det blitt fleire barn og unge publikumarar. I 2009 var 91 prosent av tilskodarane barn og unge. I 2010 var prosentdelen gått ned til 83, men som nemnt over er både det totale tilskodartalet gått opp og tilskodartalet for barn og unge. Også talet på framsyningane retta mot barn og unge auka med 150 frå 2009 til 2010. Sidan 2000 har talet på framsyningar firedobla seg, og tilskodarar på framsyningane til Norsk scenekunstbruk har meir enn tredobla seg (jamfør tabell 5.4).

53 prosent på teater, musical eller revy siste tolv månader i 2008

Det har ikkje vore kulturbruksundersøkingar sidan 2008. Detaljerte tal frå denne og tidlegare undersøkingar er presenterte i kulturstatistikk 2008 og 2009. Figur 5.4 gir eit bilete av kor mange prosent som hadde vore på teater, musical eller revy, opera eller operette og ballett- eller danseframsyning siste tolv månader i åra 1997, 2000, 2004 og 2008.

Figur 5.4. Personar som har vore på ballett eller danseframsyning, opera- eller operetteframsyning og teater, musical dei siste tolv månadene. 1997-2008. Prosent

Kjelde: Norsk kulturbartometer.

5.2. Om statistikken og dei ulike scenekunstorganisasjonane

Norsk teater- og orkesterforening (NTO)

NTO, jamfør avsnitt 6.2, er ein arbeidsgivar- og interesseorganisasjon for profesjonell musikk og scenekunst. NTO har 44 medlemmer innanfor teater, dans, opera, kor og orkester- og folkemusikk. Medlemmene består av nasjonale og regionale institusjonar innanfor teater, opera, orkester og dans og offentleg støtta programmerande teater, produserande teater og scener,

profesjonelle kor, ensemble og orkester. Som arbeidsgivarorganisasjon sluttar NTO avtaler med og/eller hjelper medlemmene sine i forhandlingar med ei rekke arbeidstakarorganisasjonar (<http://www.nto.no>).

Tala som blir presenterte i tabellar og figurar, kan ikkje heilt samanliknast frå år til år, då medlemstalet i NTO har auka nesten kvart år med eitt medlem. I statistikken for 2010 har talet på medlemsinstitusjonar halde seg stabilt frå 2009. Også talet på framsyningar har vore utilfredsstillande rapportert for nokre teater dei siste åra, men for 2010 har alle dei 31 teatra rapportert både framsyningar og tilskodartal.

*Danse- og teatersentrum
(DTS)*

Danse- og teatersentrum (DTS) er eit kompetansesenter som fremmar profesjonell scenekunst nasjonalt og internasjonalt. DTS arbeider primært med fri scenekunst i Noreg. Organisasjonen blei etablert som interesseorganisasjon i 1977, på initiativ frå kunstnarar i det frie scenekunstfeltet. Hovudmålet var å få etablert ei støtteordning for scenekunstgrupper som arbeidde utanfor institusjonane. DTS er organisert som ein nettverksorganisasjon. (Danse- og teatersentrum, Om DTS). Heller ikkje tala for det frie scenekunstfeltet kan heilt samanliknast då talet på medlemmer som sender rapportar til DTS, varierer noko frå år til år. I 2009 var 93 produksjonseiningar/samanslutningar medlemmer i DTS. Tala som er rapporterte i tabellen, gjeld både medlemmer av DTS og ikkje-medlemmer.

Norsk scenekunstbruk

Norsk scenekunstbruk er den største og viktigaste landsdekkjande formidlaren av scenekunst for aldersgruppa 0-20 år. Norsk scenekunstbruk er også den nasjonale aktøren i formidling av scenekunst i Den kulturelle skolesekken (DKS). Norsk scenekunstbruk har eit medlemsnettverk av fylkeskommunar og deira lokale arrangørar. Det blir lagt stor vekt på aktive og medverkande arrangørar for å auke kompetansen og interessa for scenekunst lokalt. Nettverket omfatta i 2010 18 fylke (ikkje Oslo) og 429 kommunar. Frå 2009 er forvaltninga av produksjonsmidlane til scenekunst for barn og unge innanfor DKS flytta frå Norsk kulturråd til Norsk scenekunstbruk AS. Nokre av gruppene rapporterer òg tal på produksjonar og tilskodarar gjennom DTS (<http://www.scenekunstbruket.no> – 2011).

Norsk teaterråd

Norsk teaterråd er ein landsomfattande paraply- og interesseorganisasjon på det frivillige scenekunstfeltet. Organisasjonen har 16 medlemsorganisasjonar i 2010, enkelte er landsdekkjande, andre er regionale. Tala frå Norsk teaterråd er ikkje oppdaterte for 2009. Tabell 5.5 syner derfor tala for 2008, den same tabellen som i Kulturstatistikk 2009. I 2008 rapporterte elleve medlemsorganisasjonar aktivitet til Norsk teaterråd. Nokre av medlemmene driv berre med amatørteater, andre arbeider på fleire kulturområde. Norsk teaterråd har fylkesråd i fleire fylke. Norsk teaterråd forvaltar fleire offentlege tilskotsordningar, under dette Frifond teater, Scenetekstfondet og Spelfondet (<http://www.teater.no> – 2010).

Frifond teater

Frifond teater er ein del av Frifond, ei støtteordning oppretta av Stortinget for å betre dei økonomiske rammevilkåra for demokratisk og medlemsbasert aktivitet i lokalsamfunn. Frifond teater har som mål å gi støtte til amatørgrupper innanfor teater, levande rollespel og dans. Det blir òg gitt tilskot til framsyningar og kurs i eigen regi, men òg til større arrangement. Målsetjinga med ordninga Frifond teater er å medverke til at interessa for teater og dans på lokalt plan aukar (<http://www.frifond.no/teater>).

Kulturbruksundersøkingane

Statistisk sentralbyrå gjennomfører kvart fjerde år ei utvalsundersøking, der folk i alderen 9-79 år blir spurde om bruken av ulike kulturtildel. Siste tilgjengelege resultat er publisert i Norsk kulturbarometer 2008 (<http://www.ssb.no/kulturb>) og i Kulturstatistikk 2008 og 2009 (http://www.ssb.no/nos_kultur).

Referansar

Danse- og teatersentrum (<http://www.danseogteatersentrum.no>).
Frifond teater (<http://www.frifond.no/teater>).
Norsk scenekunstbruk (<http://www.scenekunstbruket.no>).
Norsk teater- og orkesterforening (<http://www.nto.no>).
Norsk teaterråd (<http://www.teater.no>).

Meir informasjon

Statistisk sentralbyrå (12. september 2008): «Mange medlemmer, færre aktive» (<http://www.ssb.no/orgakt/arkiv/art-2008-09-12-01.html>).
Taule, Liv (red) (2010): Kulturstatistikk 2009, Statistiske analysar 117, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/nos_kultur/utg.html).
Vaage, Odd Frank (2009): Norsk kulturbarmometer 2008, Statistiske analysar 107, Statistisk sentralbyrå (<http://www.ssb.no/kulturbar>).
Vaage, Odd Frank (2009): Kultur- og mediebruk blant personer med innvandrerbakgrunn, Rapporter 2009/29, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/emner/07/02/rapp_200929).

Tabell 5.1. Framsyningar og tilskodarar ved teater¹ og opera. 2003-2010

	Framsyningar		Tilskodarar		Tilskodarar per framSYNING		TurnéframSYNINGAR ²	
	I alt	Av dette for barn og ungdom	I alt	Av dette barn og ungdom	I alt	Av dette for barn og ungdom	Fram- syningar	Til- skodarar
2003	7 522	3 304	1 549 064	663 119	206	201	2 339	414 486
2004	8 149	3 455	1 621 290	670 996	198	194	2 668	448 377
2005	8 677	4 065	1 561 253	687 328	180	169	2 901	421 860
2006	9 624	3 884	1 781 755	651 160	185	168	3 346	461 115
2007	9 268	3 664	1 792 395	663 901	193	181	3 119	459 295
2008	9 803	4 198	1 858 855	717 027	190	171	3 125	452 732
2009	9 721	4 254	1 785 255	646 920	184	152	3 277	432 205
2010	9 721	3 408	1 830 175	584 779	188	172	2 890	388 533
2010								
Agder Teater	220	102	40 051	17 809	182	175	67	4 868
Akershus teater	417	328	46 956	39 512	113	120	417	46 956
Avant Garden	270	15	16 373	675	61	45	9	1 085
BIT Teatergarasjen	177	-	16 034	-	91	-	-	-
Black Box Teater	182	30	12 040	1 428	66	48	-	-
Brageteatret	555	555	51 954	51 954	94	94	483	44 766
Carte Blanche Norges nasjonale kompani for samtidsdans	111	20	20 903	5 275	188	264	50	13 109
Dansens hus	134	16	19 996	2 794	149	175	39	5 356
Den Nationale Scene	699	309	146 050	66 811	209	216	31	3 939
Den Norske Opera & Ballett	413	67	275 518	14 421	667	215	25	7 980
Den Nye Opera	29	-	32 066	-	1 106	-	-	-
Det Norske Teatret	947	140	163 684	38 023	173	272	45	6 182
Det samiske nasjonalteatret Beaivvás .	87	-	9 070	-	104	-	60	5 214
Dramatikkens hus ³	114	33	5 998	1 894	53	57	-	-
Haugesund Teater	161	155	29 086	28 738	181	185	2	9 274
Hordaland Teater	142	101	16 839	10 992	119	109	63	8 022
Hålogaland Teater	399	147	58 064	26 968	146	183	84	14 168
Nationaltheatret	707	90	195 004	65 785	276	731	45	5 706
Nordland Teater	212	85	24 530	12 116	116	143	119	13 097
Nord-Trøndelag Teater	64	34	5 423	2 769	85	81	36	2 673
Opera Sør	58	47	23 566	20 883	406	444	4	629
Oslo Nye Teater	546	-	131 904	-	242	-	-	-
Riksteatret	667	260	162 251	56 798	243	218	468	118 385
Rogaland Teater	674	301	122 413	53 443	182	178	131	6 555
Sogn og Fjordane Teater	139	45	10 300	1 090	74	24	127	9 300
Teater Ibsen	257	174	33 228	18 572	129	107	174	22 532
Teater Innlandet ⁴	316	152	22 978	11 316	73	74	265	20 648
Teater Manu - norsk tegnspråkteater ...	54	-	4 238	-	78	-	-	-
Teatret Vårt	301	143	30 684	19 408	102	136	140	17 779
Trøndelag Teater	445	59	86 745	15 305	195	259	6	310
Østfold teater	224	-	16 229	-	72	-	-	-

¹ Gjeld dei teatra som er medlemmer i NTO. ² Medrekna turnéar i utlandet. ³ Frå 1.1.2010 inngår Det Åpne Teater i Dramatikkens Hus. ⁴ Endra namn frå Hedmark teater til Teater Innlandet i 2009.

Kjelde: Norsk teater- og orkesterforening og dei enkelte teatra.

Tabell 5.2. Økonomiske nøkkeltal for tilskotsteatra. 2003-2010. 1 000 kroner

	Tilskot frå staten	Regionale driftstilskot	Andre inntekter	Driftskostnader	Årsverk
2003	676 677	79 247	190 493	928 878	1 492
2004	713 929	83 109	210 210	997 988	1 536
2005	741 239	86 885	220 121	1 041 651	1 594
2006	787 079	94 119	274 664	1 144 229	1 636
2007	851 288	103 411	247 350	1 198 479	1 671
2008	946 586	131 709	373 110	1 473 136	1 791
2009	1 026 506	142 884	350 556	1 467 137	1 810
2010	1 139 253	153 463	379 659	1 619 602	1 849
2010					
Agder Teater ¹	19 633	8 421	8 553	36 041	47
Beaivvás Sámi Teáhter ²	-	16 407	495	16 360	21
Carte Blanche A/S	20 030	8 585	2 020	29 064	32
Den Nationale Scene ³	95 623	-	31 807	128 154	161
Den Norske Opera og Ballett	440 422	-	149 115	581 600	625
Det Norske Teatret	137 077	-	43 273	169 788	180
Haugesund Teater	8 662	3 714	3 178	15 205	15
Hedmark Teater ⁷	4 672	1 001	1 926	9 223	-
Hordaland Teater	9 229	3 980	1 167	13 878	9
Hålogaland Teater	41 098	17 613	8 572	61 331	71
Nationaltheatret ⁴	155 590	-	56 151	205 882	254
Nord-Trøndelag Teater ⁵	7 577	5 304	1 419	13 734	13
Nordland Teater	22 407	9 603	4 614	33 022	30
Peer Gynt-stemnet ⁶	3 512	2 088	10 260	14 939	8
Rogaland Teater	46 893	21 391	25 457	86 925	114
Sogn og Fjordane Teater	15 761	6 755	1 227	21 566	23
Teater Ibsen	20 805	8 916	2 022	31 350	31
Teater Innlandet ⁷	14 016	7 008	5 934	23 020	28
Teatret Vårt	18 331	7 856	4 725	30 886	33
Trøndelag Teater	57 915	24 821	17 744	97 634	154

¹Tala for Agder Teater gjeld berre teaterdrifta så nær som årsverk, der drift av kulturhuset i Kristiansand kommune er inkludert. ² Beaivvás Sámi Teáhter får fast årleg driftstilskot frå Sametinget og Kautokeino kommune, som i 2010 utgjorde respektive 15,6 millionar kroner og 0,8 millionar kroner. ³ Den Nationale Scene fekk i 2010 eit ordinært driftstilskot på 96 623 000 kroner. Av dette er 1 million kroner ikke inntektsført i resultatrekneskapen, men avsatt som kortsiktig gjeld i balansen til framtidige kostader knyttet til lånefinansiering. ⁴ Nationaltheatret fekk i 2010 eit ordinært driftstilskot på 155 086 000 kroner. Av dette er 496 000 kroner ikkje inntektsført i resultatrekneskapen, men avsatt som kortsiktig gjeld i balansen til framtidige kostnader knyttet til å lånefinansiere utbetringsbehov. Teatret inntektsførte i rekneskapen for 2010 ekstratilskudd på 1 mill. kroner avsatt til framtidige pensjonsplikter som blei tildelte i 2009. ⁵ Nord-Trøndelag Teater er organisert som ei fylkeskommunal verksemd. ⁶ For Peer Gynt-stemnet er oppførte tal henta frå prosjektrekneskapen for stemnet, bortsett frå eigenkapital, som gjeld Peer Gynt AS. ⁷ Teater Innlandet har teke over verksemda til Hedmark Teater per 01.04.2010.

Kjelde: KUD, Prop. 1 S.

Tabell 5.3. Frie teater- og danseggrupper. 1993-2010

Grupper i alt	Teater-grupper	Danse-grupper	Medlemmer i alt	Nye produksjonar i alt	Framsynningar		Besøkjande i alt	Besøk per framsyning
					I alt	Av dette for barn		
1993	31	28	3	111	78	2 153	2 177	202 478
1994	37	33	4	119	65	1 998	1 278	208 141
1995	35	31	4	101	42	1 686	1 270	163 189
1996	34	29	6	101	42	1 914	1 285	203 664
1997	34	23	11	1 777	869	221 080
1998	38	33	5	110	45	1 356	869	177 259
1999	51	42	9	..	37	1 928	900	227 186
2000	56	46	10	109	35	1 591	861	263 130
2001	59	48	11	142	40	2 366	1 318	279 550
2002	79	66	13	254	59	2 865	1 859	379 960
2003 ²	81	64	17	227	40	3 167	2 482	348 658
2004 ¹	84	65	19	243	37	3 422	2 511	376 575
2005 ³	72	55	17	199	75	3 862	2 781	496 070
2006 ⁴	95	69	26	231	67	3 649	2 948	415 597
2007 ⁵	98	74	24	247	52	3 938	3 202	481 990
2008 ⁶	86	66	20	312	35	5 648	3 407	635 729
2009	110	61	49	5 392	3 831	561 762
2010 ⁷	106	82	24	6 057	4 012	878 002

¹Tala inkluderer rapport frå 65 av 65 medlemmer, dessutan rapport frå 18 ikkje-medlemmer. ²Tala inkluderer rapport frå 70 av 70 medlemmer, dessutan rapport frå 11 ikkje-medlemmer gjennom talmateriale frå Norsk scenekunstbruk. ³Tala inkluderer rapport frå 51 av 77 medlemmer, dessutan rapport frå 21 ikkje-medlemmer gjennom Norsk scenekunstbruk. ⁴Tala inkluderer rapport frå 82 av 83 medlemmer, dessutan rapport frå 13 ikkje-medlemmer gjennom Norsk scenekunstbruk. ⁵Tala inkluderer rapport frå 81 av 83 medlemmer, dessutan rapport frå 17 ikkje-medlemmer gjennom Norsk scenekunstbruk. ⁶Tala inkluderer rapport frå 60 av 88 medlemmer, dessutan rapport frå 26 ikkje-medlemmer gjennom Norsk scenekunstbruk. ⁷Tala inkluderer rapport frå 49 ikkje-medlemmer gjennom Norsk scenekunstbruk.

Kjelde: Danse- og teatersentrum.

Tabell 5.4. Norsk scenekunstbruk. Produksjonar. Framsyningar og tilskodarar, etter aldersgrupper. 2000-2010

	Produksjonar	Framsyningar			Tilskodarar		
		I alt	Barn/unge 0-14 år	Ungdom/ vaksne 15 år og over	I alt	Barn/unge 0- 14 år	Ungdom/ vaksne 15 år og over
2000	695	430	265	76 443	47 056	29 387
2001	983	795	188	103 774	85 223	18 551
2002	902	727	175	87 258	66 818	20 440
2003	1 384	1 280	104	135 834	119 980	15 854
2004	53	1 946	1 782	164	190 519	175 471	15 048
2005	53	2 148	2 088	60	222 834	213 502	9 332
2006	57	2 350	2 223	127	228 383	212 637	15 746
2007	68	2 191	1 960	231	211 434	190 028	21 406
2008	65	2 649	2 213	436	243 159	197 869	45 290
2009	56	2 556	2 382	174	239 214	217 803	21 411
2010	64	2 911	2 533	378	269 518	222 582	46 936

Kjelde: Norsk scenekunstbruk.

Tabell 5.5. Norsk teaterråd. Talet på produksjonar, framsyningar, aktørar og tilskodarar. 2007-2008

	2007				2008			
	Produk- sjonar	Fram- syningar	Aktørar	Tilskodarar	Produk- sjonar	Fram- syningar	Aktørar	Tilskodarar
AOF Noreg	47	244	1 506	62 500	30	95	998	9 000
Hålogaland amatørselskap	176	2 142	302	40 054
Juvente	2	133	6	32 000	2	91	11	19 000
Norges bygdeungdomslag	24	33	249	7 741	8	8	72	675
Norges døveforbund	7	7	44	400
Norges KFUK-KFUM	33	53	1 155	3 465	31	49	1 070	3 211
Noregs ungdomslag	182	463	3 224	57 483	180	451	3 598	51 696
Norsk amatørteterforbund	185	918	5 755	108 469	187	779	5 983	130 567
Norsk frilynt ungdomsforbund ..	61	61	3 440	89 000	112	514	6 071	107 533
Norsk teaterverksted
4H Norge	447	563	5 171	27 637	610	809	7 592	48 723
Ravn	9	35	284	9 940	10	45	312	312
Studieforbundet Solidaritet	4	5	34	225	15	15	95	232
Vestlandske teatersenter	75	293	1 220	83 100

Kjelde: Norsk teaterråd.

Tabell 5.6. Frifond teater. Talet på søknader, framsyningar og aktørar. 2004-2010

	Søknader	Innvilga søknader	Framsyningar	Aktørar			
				I alt	0-12 år	13-26 år	27 år og over
2004	711	487	2 844	28 671	5 998	18 379	4 294
2005	659	442	2 636	27 642	5 400	16 924	5 318
2006	573	396	2 292	27 939	5 021	17 230	5 688
2007	580	385	2 402	28 567	6 168	14 256	8 143
2008	656	449	3 006	32 653	7 064	17 809	7 780
2009	676	450	3 017	34 173	8 551	16 910	8 712
2010	737	481

Kjelde: Norsk teaterråd.

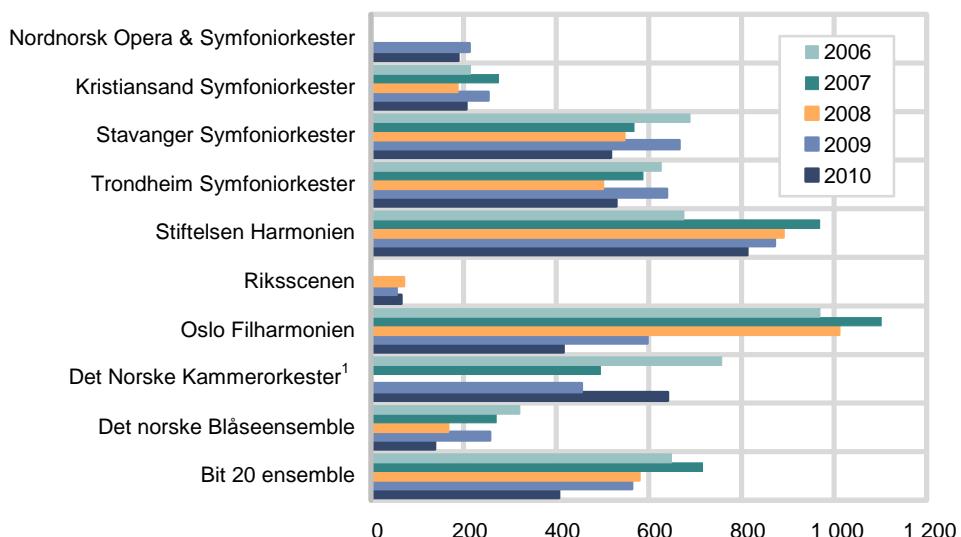
6. Musikk

6.1. Nokre resultat

Over tusen konsertar

For første gong har talet på konsertar, haldne av medlemmene i Norsk teater- og orkesterforening, passert 1 000 i løpet av eit år. Det er 250 fleire konsertar enn i 2009. Over halvparten av auken i konsertar er konsertar for barn og ungdom. Til saman var nær 415 000 til stades på konsertane til medlemmene i Norsk teater- og orkesterforening i 2010. Samanlikna med 2009 er det ein nedgang i talet på tilhøyrarar med 18 800, eller 4 prosent. 104 000 tilhøyrarar var barn og ungdom. Dette representerer ein auke på 33 prosent, eller 26 400 fleire tilhøyrarar, samanlikna med 2009. Denne store auken kan delvis forklaraast med at i 2009 var talet på barn og ungdom på konsert lågt i høve til tidlegare år. Figur 6.1 syner talet på tilhøyrarar per konsert for dei ulike institusjonane. I fleire år har det totalt vore godt over 500 tilhøyrarar til stades per konsert, men i 2010 var det 381 tilhøyrarar per konsert. Ikkje alle institusjonane rapporterer tal på konsertar kvart år. Jamfør tabell 6.3 og punkt 6.2.

Figur 6.1. Orkester. Tilhøyrarar per konsert. 2006-2010

¹Talet på konsertar er ikkje rapportert for 2008.

Kjelde: Norsk teater- og orkesterforening.

Nær 1 milliard kroner frå staten til musikk

Dei statlege utgiftene til musikk var til saman 904 millionar kroner i 2010. Det er ein auke på drygt 92 millionar kroner frå 2009. Denne auken utgjer 11 prosent. Kulturdepartementets utgifter til musikkformål ligg på 11,4 prosent av totale utgifter, litt høgare del enn året før (korrigert for utgifter til Den norske kyrkja). 15 prosent av utgiftene til programkategorien kulturformål gjekk til musikk.

Løyvingane til musikkformål har auka kvart år dei siste ti åra. Sidan 2001 har dei statlege utgiftene til musikk blitt godt og vel fordobla. Dei tre siste åra er det i tillegg til orkestra og institusjonane også løyvd midlar til Norsk kulturfond – eittårig prosjekttildskot. Tabell 6.1 syner rekneskapstala over dei statlege utgiftene til musikk. Tabell 6.2 gir ei meir detaljert oversikt over dei statlege utgiftene til dei ulike orkestra og institusjonane. Rikskskonsertane er den institusjonen som fekk tildelt mest pengar i 2010, med 162 millionar kroner i 2009. Tildskot til opera, sjå tabell 5.2.

Tabell 6.1. Statlege utgifter til musikkformål. Rekneskap. 2008-2010. 1 000 kroner

	2008	2009	2010
I alt	708 472	811 465	904 311
Driftsutgifter (Rikskonsertane)	137 465	161 337	161 926
Norsk kulturfond-eittårig prosjektilskot	93 743	114 969	126 277
Nasjonale institusjonar	185 436	199 394	221 259
Region-/landsdelsinstitusjonar	156 790	174 992	219 154
Knutepunktinstitusjonar	52 120	60 795	64 409
Landsdelsmusikere i Nord-Norge	14 163	16 163	17 163
Ymse faste tiltak	68 755	83 815	94 123

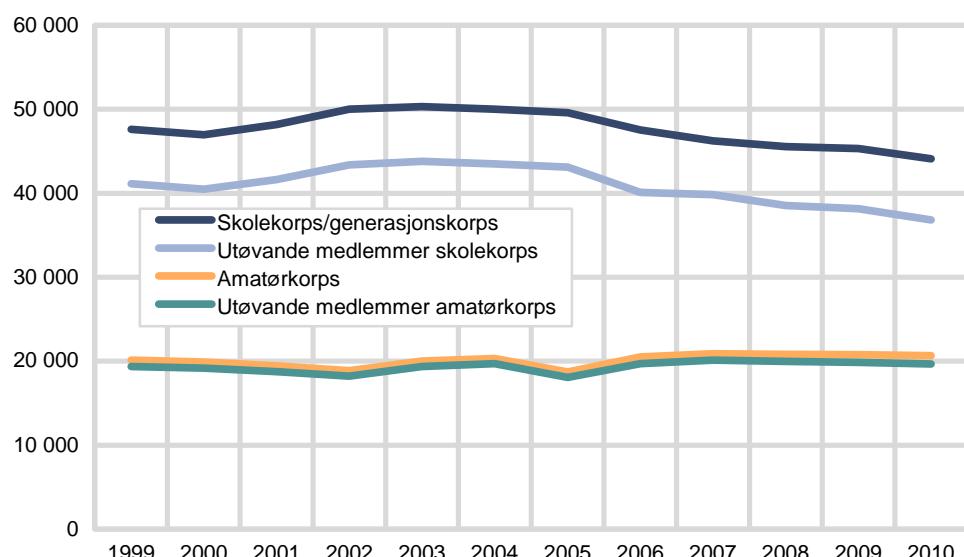
Kjelde: Kulturdepartementet.

**Nær 1,3 millionar tilhøyrarar
på Rikskonsertane**

Totalt arrangerte Rikskonsertane drygt 10 100 konserter i 2010. Mesteparten av konserterne var skolekonserter, 9 241 konserter siste år. 648 konserter var for barnehagebarn og 242 var offentlege konserter. Totalt var det 1 294 300 tilhøyrarar på konserterne til Rikskonsertane, 93 prosent av dette var på skolekonserter. Samanlikna med 2009 blei det halde fleire konserter i 2010, men det totale tilhøyrartalet gjekk noko ned. Både på skolekonserter og barnehagekonserter var det fleire som deltok, mens dei offentlege konserterne mista om lag 6 000 tilhøyrarar i høve til 2009. Dei siste åra har Akershus hatt flest tilhøyrarar på Rikskonsertane, i 2010 om lag 154 000 tilhøyrarar. I 2010 passerte Oslo så vidt Rogaland i talet på tilhøyrarar med nær 300. Tabellane 6.5 og 6.6 gir fleire tal for verksemda til Rikskonsertane.

**Medlemsorganisasjonar i
norsk musikkliv**

I 2010 var det nær 147 000 medlemmer i *Norsk musikkråd*, ein auke på nær 4 800 medlemmer siste året. Medlemstalet for 2010 er det høgaste i perioden 2002-2010. Norsk Rockforbund er framleis den største medlemsorganisasjonen, med 50 000 medlemmer i 2010. Etter ein stor auke i medlemstalet i 2009 har veksten vore noko svakare i dette forbundet siste året. To forbund, BandORG og Norsk Viseforum, har hatt vekst i talet på medlemmer med om lag 1 000. Halvparten av medlemsorganisasjonane har hatt nedgang eller inga endring i medlemstalet siste året. Tabell 6.7 gir nærmare detaljar.

Figur 6.2. Medlemmer i Norges Musikkorps Forbund. 1999-2010

Kjelde: Norges Musikkorps Forbund.

Sidan byrjinga på 2000-talet har talet på korps som er medlem i *Norges Musikkorps Forbund*, gått ned. I same tidsrom har også totalt tal på medlemmer gått ned. I 2010 var det 64 700 medlemmer, nær 1 400 færre enn i 2009. Nedgangen finn ein både i talet på korps og i talet på medlemmer. Det er talet på utøvande medlemmer som ser ut til å falle, totalt er det 1 500 færre utøvande medlemmer i 2010 samanlikna med 2009. Dei 1 068 skolekorpsa hadde totalt 44 100 medlemmer i 2010, mens dei 581 amatørkorpsa hadde 20 600 medlemmer. Ein region, Nordvest, har hatt ein svak auke i talet på korps, to regionar har halde

seg stabile i talet på korps, men det ser ut som alle regionane mistar medlemmer. Sjå figur 6.2 og tabell 6.8.

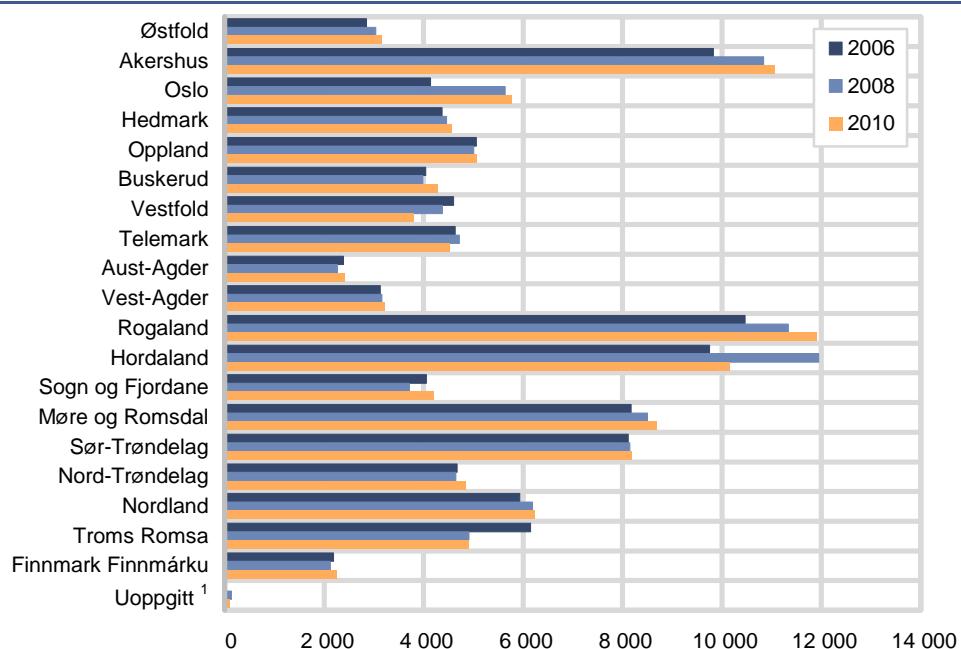
Det kan sjå ut som det blir fleire songglade menneske i Noreg. Både talet på medlemmer og talet på kor som var medlemmer i *Norges Korforbund* i 2010 har auka. Talet på medlemmer har auka med drygt 600, til nær 29 400 medlemmer, og talet på kor utgjer nær 1 000, ein auke på 9 frå året før. Ser ein ti år attende, var det nok fleire kormedlemmer, men etter ein markant nedgang i 2003, har talet igjen vore aukande. Det er ikkje lenger mogeleg å få fordelingar på type kor eller krinsar.

Kommunale musikk- og kulturskolar – 109 000 elevar

Dei kommunale musikk- og kulturskolane gav tilbod til 109 375 elevar i 2010. Dette talet representerer ein svak auke samanlikna med året før. Tala er henta frå GSI (Grunnskolens Informasjonssystem) og publisert av SSB i KOSTRA-samanhang (KOSTRA, sjå kapittel 1.2). I 2010 nytta 17,7 prosent av primærmålgruppa (innbyggjarar i alderen 6–15 år) dette tilboden, den same delen som året før. I Sogn og Fjordane hadde 29 prosent av 6–15-åringane plass i kommunanenes musikk- og kulturskolar. I fleire fylke har delen 6–15-åringar i kulturskolen auka med i underkant av 1 prosentpoeng.

I tillegg til talet på elevar i kulturskolane syner også KOSTRA utgifter for dei kommunale musikk- og kulturskolane. Rekneskapane frå kommunane syner at netto driftsutgifter til musikk- og kulturskolane i 2010 ligg på drygt 1,1 milliardar kroner, ein auke på 3 prosent frå 2009. 13 prosent av kommunanenes utgifter til kultur går til kulturskolane. For fleire detaljar om kultur- og musikkskolar, sjå tabell 6.10 og kapittel 1.3, tabellane 1.3.2 og 1.3.3.

Figur 6.3. Elevar i kommunale musikk- og kulturskolar, etter fylke. 2006, 2008 og 2010

¹Elevar på Svalbard.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Den kulturelle skolesekken – 29 000 enkeltarrangement

Tabell 6.11 syner tal for produksjonar og arrangement i regi av Den kulturelle skolesekken som fylkeskommunane har ansvaret for. I skoleåret 2010/2011 var det over 1 000 produksjonar for grunnskolen og drygt 29 000 enkeltarrangement. Det er 10 000 færre arrangement enn i førra skoleåret, men på nivå med skoleåret 2008/2009. Totalt var 1,9 millionar deltakarar til stades på desse arrangementa i skoleåret 2010/2011. Gjennomsnittleg var det 65 deltakarar per arrangement. Musikk er sjangeren med flest deltakarar, drygt 940 000 deltakarar, mens arrangementa innanfor scenekunst hadde drygt 416 000 deltakarar. I tillegg til dei fylkeskommunale arrangementa kjem tiltak i regi av kommunen. For skoleåret

2010/2011 utgjorde det om lag 2 500 produksjonar, meir enn 20 000 enkelthendingar, og meir enn 750 000 deltagarar.

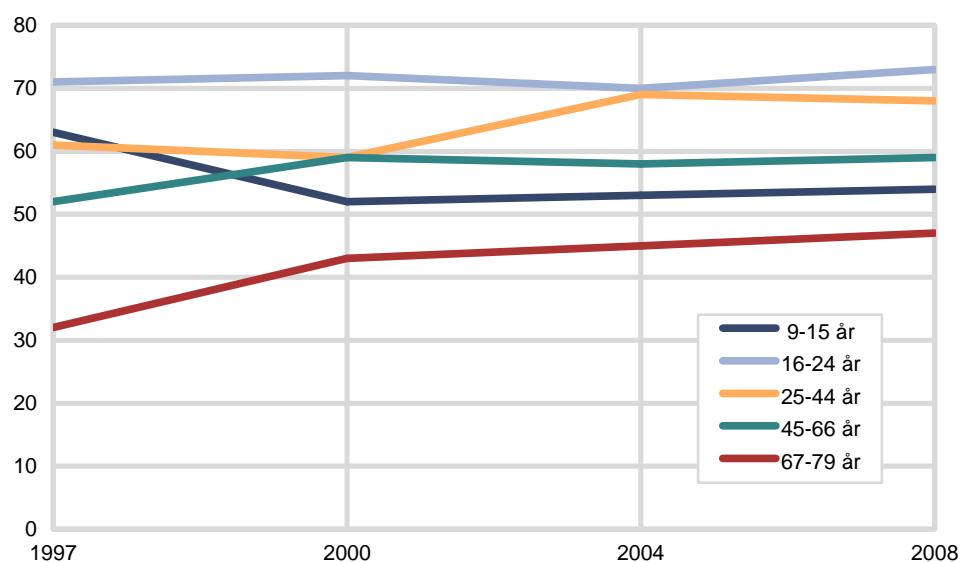
Tabell 6.11 syner for første gong også tal for Den kulturelle skolesekken i den vidaregåande skolen for skoleåret 2009/2010 og 2010/2011. 234 000 elevar deltok på til saman 2 800 arrangement for skoleåret 2010/2011. Også i den vidaregåande skolen var det flest deltagarar på musikkarrangementa. Inntekter og utgifter for Den kulturelle skolesekken er vist i kapitel 1, tabell 1.1.4.

62 prosent på konsert siste tolv månader i 2008

Det har ikkje vore kulturbruksundersøkingar sidan 2008. Detaljerte tal frå denne og tidlegare undersøkingar er presenterte i kulturstatistikk 2008 og 2009.

Figur 6.4 gir eit bilet av kor mange prosent som hadde vore på konsert siste tolv månader i åra 1997, 2000, 2004 og 2008.

Figur 6.4. Personar som har vore på konsert dei siste tolv månadene, etter alder. 1997-2008. Prosent

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

6.2. Om statistikken – ulike organisasjonar i musikklivet

Norsk teater- og orkesterforening (NTO)

NTO, jamfør avsnitt 5.2, er ein arbeidsgivar- og interesseorganisasjon for profesjonell musikk og scenekunst. NTO hadde 44 medlemmer innanfor teater, dans, opera og orkestermusikk. I 2010 var det elleve medlemmer innanfor musikk. Medlemmene representerer nasjonale institusjonar, region-/landsdelsinstitusjonar og produserande musikkensemble. Som arbeidsgivarorganisasjon sluttar NTO avtaler med og/eller hjelper medlemmene sine i forhandlingar med ei rekke arbeidstakarorganisasjonar. (Norsk teater- og orkesterforening, www.nto.no). Tala kan ikkje heilt samanliknast frå år til år då medlemstalet i NTO nesten kvart år har auka, eller at nokre institusjonar ikkje har rapportert fullstendig. I 2009 kom det til ein ny institusjon, Nordnorsk Opera og Symfoniorkester. Nordnorsk Opera og Symfoniorkester er ein samanslutning av den tidlegare NTO-medlemmen Tromsø Symfoniorkester og Bodø Sinfonietta, Opera Nord og Musikteatret i Bodø. Ein institusjon har ikkje rapportert tal på konsertar, korkje i 2009 eller i 2010.

Riksconsertane

Riksconsertane skal formidle konsertar som er produserte internt eller eksternt i samarbeid med utøvarar og aktørar innanfor norsk og internasjonalt musikkliv. Riksconsertane har eit spesielt ansvar for norske musikk- og utøvartradisjonar. Riksconsertane har i samarbeid med fylkeskommunane ansvaret for skolekonsertordninga. Alle kommunar får tilbod om skolekonsertar for sine grunnskoleelevar. Riksconsertane er både produsent og leverandør av konsertar innanfor

alle musikksjanger til konsertarrangørar over heile landet, og samarbeider med Den kulturelle skolesekken, som også formidlar musikktilbod til elevar i grunnskolen og i den vidaregåande skolen.

Norsk musikkråd (NMR)

Norsk musikkråd er eit samarbeidsnettverk og ein interesseorganisasjon for norsk musikkliv. Norsk musikkråd blei oppretta i 1976 og har blant anna som oppgåve å koordinere og initiere fagleg og organisatorisk samarbeid innanfor musikklivet – lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt – og koordinere og initiere interessepolitiske samarbeid for musikklivet. I 2010 hadde organisasjonen 33 ulike landsomfattande musikkorganisasjonar. Tre av desse organisasjonane er assoserte medlemmer i Norsk musikkråd. I 2010 hadde Norsk musikkråd 146 772 medlemmer.

Norges Musikkorps Forbund (NMF)

Norges Musikkorps Forbund, NMF, blei stifta i 1918. NMF er ein landsomfattande, demokratisk musikkorganisasjon for musikantar og andre interesserte som er tekne opp som medlemmer gjennom musikk- og drillkorps. NMF er inndelt i regionar og krinsar. Denne inndelinga følgjer dei grensene som landsmøtet vedtek. I 2008 blei krinsane slått saman til større regionar.

Norges Korforbund

Norges Korforbund er ein landsomfattande interesseorganisasjon for kor og kordirigentar med om lag 1 000 kor. Verksemda til Norges Korforbund er tufta på frivillig medverknad. Det overordna målet til Norges Korforbund er å gjere korsangen meir kjend og auke kvaliteten. Gjennom Norges Korforbund har kora tilgang på ei rekkje opplæringstilbod, både for koristar, dirigentar og tillitsvalde (<http://www.kor.no>).

Musikk- og kulturskolar

Dei kommunale musikk- og kulturskolane er eit tenestetilbod innanfor kultursektoren som er fastsett ved lov. Kommunar som ikkje har eigen musikk- og kulturskole, tek del i interkommunale musikkskolar eller samarbeider med andre kommunar. Aktiviteten til musikk- og kulturskolane blir rapportert gjennom GSI (Grunnskolenes Informasjonssystem), og tala blir publiserte på ssb.no via KOSTRA.

Den kulturelle skolesekken

Den kulturelle skolesekken er ei nasjonal satsing som skal medverke til at alle elevar i grunnskolen og den vidaregående opplæringa skal få møte profesjonell kunst og kultur av alle slag. Opplæringssektoren har ansvaret for å leggje føre- og etterarbeid pedagogisk til rette for elevane, medan kultursektoren har ansvaret for kulturinnhaldet (<http://denkulturelleskolesekken.no>). Sekretariatet for Den kulturelle skolesekken ligg i Norsk kulturråd. Tala i tabell 6.11 baserer seg på rapportering til sekretariatet for Den kulturelle skolesekken. Rapporteringa følgjer skoleåret.

Kulturburuksundersøkingane

Statistisk sentralbyrå gjennomfører kvart fjerde år ei utvalsundersøking, der folk i alderen 9–79 år blir spurde om bruken av ulike kulturtildod. Siste tilgjengelege resultat er publisert i Norsk kultubarometer 2008.

Grammofonplategrossistenes Forening

Tala i tabell 6.12 er henta frå Grammofonplategrossistenes Forening, som er ein interesseorganisasjon for dei største platedistributørane i Noreg.

Referansar

Den kulturelle skolesekken (<http://denkulturelleskolesekken.no>).

IFPI Norge (<http://www.ifpi.no>).

Norges Korforbund (<http://www.kor.no>).

Norges Musikkorps Forbund (<http://www.spilledele.no>).

Norsk musikkråd (<http://www.musikk.no>).

Norsk teater- og orkesterforening (<http://www.nto.no>).

Rikskonsertene: Årsrapport 2010 (<http://www.rikskonsertene.no>).

Meir informasjon

Statistisk sentralbyrå (12. september 2008): «Mange medlemmer, færre aktive» (<http://www.ssb.no/orgakt/arkiv/art-2008-09-12-01.html>).

Taule, Liv (red) (2010): *Kulturstatistikk 2009*, Statistiske analysar 117, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/nos_kultur/utg.html).

Vaage, Odd Frank (2009): *Norsk kulturbarometer 2008*, Statistiske analysar 107, Statistisk sentralbyrå (<http://www.ssb.no/kulturbar>).

Vaage, Odd Frank (2009): *Kultur- og mediebruk blant personer med innvandrerbakgrunn*, Rapporter 2009/29, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/emner/07/02/rapp_200929).

Tabell 6.2. Statlege utgifter til orkester og musikkinstitusjonar. Rekneskap. 2008-2010. 1 000 kroner

	2008	2009	2010
I alt	394 346	446 974	504 822
Orkester og musikkinstitusjonar			
Oslo-Filharmonien	99 265	107 921	117 921
Stiftelsen Harmonien	86 171	91 473	103 338
Trondheim Symfoniorkester ¹	48 447	57 961	65 250
Stavanger Symfoniorkester	45 898	53 199	59 815
Kristiansand Symfoniorkester	33 063	36 463	38 280
Nordnorsk Opera og Symfoniorkester ²	-	10 668	36 323
Det Norske Blåseensemble	16 986	18 186	19 486
Festspillene i Bergen	15 530	17 030	17 575
Festspillene i Nord-Norge	10 835	11 335	11 698
Molde International Jazz Festival	4 567	5 067	5 229
Førde Internasjonale Folkemusikkfestival	3 228	4 000	4 128
Olavsfestdagene i Trondheim	6 309	7 809	8 309
Ultima - Oslo Contemporary Music Festival	3 789	4 289	4 789
Festspillene i Elverum	1 732	2 000	2 064
Notodden Blues Festival ³	1 565	2 326	2 315
Øyafestivalen	1 565	1 700	1 754
Stiftelsen Horisont/Mela ⁴	3 000	4 000	5 000
Riddu Ruddu Festivala	-	1 500	1 548

¹ Musikkteater i Trondheim og operasatsingen i Trondheim inngår nå som ein del av Trondheim Symfoniorkesters verksemnd. I 2009 fekk musikkteaterverksemda eit statleg tilskot på 4,2 mill kroner. ² Nordnorsk Opera og Symfoniorkester AS blei etablert i 2009 basert på at Tromsø Symfoniorkester, Bodø Sinfonietta, Opera Nord og Musikkteater i Bodø gjekk inn i selskapet. For Tromsø Symfoniorkester er det rapportert for perioden frå 1. januar til 30. september 2009. Statens tilskot til Tromsø Symfoniorkester for 2009 var 13,3 millionar kroner. For Nordnorsk Opera og Symfoniorkester er det rapportert for perioden frå 1. oktober til 31. desember 2009, inkludert symfoniorkesteret, einingane Bodø Sinfonietta og Tromsø Kammerorkester og operavirksomhet.

³ Statens tilskot til Notodden Blues Festival for 2009 var 2,1 million kroner. ⁴ 2,1 million kroner av Stiftelsen Horisont/Melas driftsresultatet vart overført til prosjekter til disposisjon i 2010.

Kjelde: Kulturdepartementet.

Tabell 6.3. Kor og orkester. Konsertar, turnékonsertar og tilhøyrarar. 2003-2010

Orkester	Konsertar		Tilhøyrarar		Tilhøyrarar per konsert		Turnékonsertar	
	I alt	Av dette for barn og ungdom	I alt	Av dette for barn og ungdom	I alt	Av dette for barn og ungdom	Turné-konsertar i alt	Til-høyrarar
2003	568	134	333 103	71 197	586	531	103	57 269
2004	696	179	368 159	96 099	529	537	192	67 727
2005 ¹	692	151	509 873	84 879	737	562	200	111 713
2006	717	154	400 790	78 260	559	508	144	58 351
2007	770	175	455 156	101 905	591	582	155	105 566
2008	759	216	389 572	89 282	513	413	100	63 846
2009	842	269	433 370	79 574	515	296	215	58 513
2010	1 087	405	414 552	103 561	381	256	256	75 794
2010								
Bit 20 ensemble ²	22	6	8 935	6 525	406	1 088	5	1 603
Det Norske Blåseensemble ²	95	44	13 074	6 010	138	137	1	1 175
Det Norske kammerorkester ² ...	34	-	21 780	-	641	-	24	17 162
Det Norske Solistkor	-	-	6 500	-	..	-	-	-
Kristiansand Symfoniorkester ..	247	136	50 841	21 224	206	156	141	20 936
Nordnorsk Opera og Symfoniorkester ⁴	108	10	20 433	3 156	189	316	21	4 012
Oslo-Filharmonien	197	122	82 000	9 600	416	79	4	2 400
Riksscenen ³	39	1	2 576	166	66	166	-	-
Stavanger Symfoniorkester	128	35	66 277	21 070	518	602	33	9 707
Stiftelsen Harmonien	96	23	78 018	19 404	813	844	14	7 306
Trondheim Symfoniorkester ⁵ ...	121	28	64 118	16 406	530	586	13	11 493

¹ Publikum på billetterte arrangement i Oslo-Filharmonien var 87 275 i 2005. ² Ny i statistikken frå og med 2005. ³ Ny i statistikken frå og med 2008. ⁴ Ny i statistikken frå 2009. Frå 1.10.2009 er denne slått saman med Tromsø Symfoniorkester. ⁵ Musikkteater i Trondheim og operasatsingen i Trondheim inngår no som ein del av Trondheim Symfoniorkesters verksemrd.

Kjelde: Norsk teater- og orkesterforening.

Tabell 6.4. Orkester. Inntekter og utgifter. 2003-2010. 1 000 kroner

Orkester	Inntekter i alt	Statstilskot	Regionale tilskot	Andre inntekter	Andre inntekter i prosent av inntekter i alt	Driftsutgifter
2003	347 867	254 485	48 146	45 236	13,0	-
2004	363 912	262 200	47 414	54 298	14,9	-
2005 ¹	398 860	285 795	54 337	58 728	14,7	-
2006 ¹	429 999	302 088	59 063	68 848	16,0	-
2007 ⁴	469 416	321 050	62 139	86 288	18,4	477 288
2008 ⁴	494 418	347 665	67 588	79 165	16,0	493 438
2009	544 294	385 918	80 904	77 472	14,2	541 707
2010	595 835	440 413	93 923	61 499	10,3	560 318
2010						
Det norske Blåseensemble ³	29 425	19 486	8 351	1 588	5,4	29 337
Det Norske Kammerorkester
Kristiansand Symfoniorkester ³ .	57 965	38 280	16 406	3 279	5,7	57 878
Oslo Filharmonien ²	140 733	117 921		22 812	16,2	117 024
Nordnorsk Opera og Symfoniorkester ⁵	56 115	36 323	15 567	4 225	7,5	55 011
Stavanger Symfoniorkester	94 449	59 815	25 635	8 999	9,5	92 778
Stiftelsen Harmonien	116 350	103 338		13 012	11,2	107 232
Trondheim Symfoniorkester ⁶ ...	100 798	65 250	27 964	7 584	7,5	101 058

¹ To nye orkester. ² Inkl. både Stiftelsen Oslo-Filharmonien og Støttefondet for Filharmonien. ³ Inkl. tilskot til drift frå Forsvarsdepartementet. ⁴ Eit orkester har ikkje levert tal og er ikkje med i oversikta. ⁵ Ny i statistikken frå 2009. Frå 1.10.2009 er denne slått saman med Tromsø Symfoniorkester. ⁶ Musikkteater i Trondheim og operasatsingen i Trondheim inngår no som ein del av Trondheim Symfoniorkesters verksemrd.

Kjelde: Kulturdepartementet og dei enkelte orkestra.

Tabell 6.5. Rikskonsertane. Talet på konsertar og tilhøyrarar, etter konserttype og fylke. 2000-2010

	Konsertar	Tilhøyrarar	Tilhøyrarar i gjennomsnitt per konsert
2000	7 177	766 577	107
2001	7 720	818 093	106
2002	7 606	816 582	107
2003	7 727	835 641	108
2004	8 911	1 002 982	113
2005	9 436	1 175 453	125
2006	9 624	1 305 479	136
2007	10 114	1 306 335	129
2008	10 209	1 291 561	127
2009	10 011	1 298 824	130
2010	10 131	1 294 282	128
Konserttype			
Skolekonsertar	9 241	1 197 522	130
Barnehagekonsertar	648	27 818	43
Offentlege konsertar	242	68 942	285
Østfold	506	71 391	141
Akershus	921	153 956	167
Oslo	780	124 558	160
Hedmark	366	46 589	127
Oppland	482	55 350	115
Buskerud	574	68 491	119
Vestfold	442	61 315	139
Telemark	437	48 919	112
Aust-Agder	263	30 947	118
Vest-Agder	397	45 931	116
Rogaland	995	124 274	125
Hordaland	1 025	119 018	116
Sogn og Fjordane	365	33 534	92
Møre og Romsdal	559	67 246	120
Sør-Trøndelag	476	75 354	158
Nord-Trøndelag	375	40 093	107
Nordland	592	65 471	111
Troms Romsa	378	41 566	110
Finnmark Finnmark	193	19 811	103
Svalbard	5	468	94

Kjelde: Rikskonsertane.

Tabell 6.6. Rikskonsertane. Tilhøyrarar, etter konserttype og fylke. 2009-2010

	Tilhøyrarar i alt	Skolekonsertar	Barnehagekonsertar	Offentlege konsertar
Heile landet				
2009	1 298 824	1 196 982	26 640	75 202
2010	1 294 282	1 197 522	27 818	68 942
2010				
Østfold	71 391	68 106	1 000	2 285
Akershus	153 956	145 660	-	8 296
Oslo	124 558	105 198	-	19 360
Hedmark	46 589	45 166	738	685
Oppland	55 350	45 026	8 000	2 324
Buskerud	68 491	64 132	3 300	1 059
Vestfold	61 315	57 126	-	4 189
Telemark	48 919	40 936	4 100	3 883
Aust-Agder	30 947	27 956	1 400	1 591
Vest-Agder	45 931	44 766	1 000	165
Rogaland	124 274	115 656	2 880	5 738
Hordaland	119 018	115 824	-	3 194
Sogn og Fjordane	33 534	29 322	2 400	1 812
Møre og Romsdal	67 246	65 812	-	1 434
Sør-Trøndelag	75 354	70 382	-	4 972
Nord-Trøndelag	40 093	35 588	3 000	1 505
Nordland	65 471	61 354	-	4 117
Troms Romsa	41 566	39 794	-	1 772
Finnmark Finnmark	19 811	19 250	-	561
Svalbard	468	468	-	-

Kjelde: Rikskonsertane.

Tabell 6.7. Norsk musikkråd. Talet på medlemmer i dei ulike medlemsorganisasjonane. 2003-2010

Medlemsorganisasjonar	Talet på medlemmer							
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Medlemmer i alt	126 268	141 283	141 751	141 483	136 327	137 925	141 979	146 772
AKKS Norge	665	798	628	803	833	822	807	839
BandORG ⁴	-	-	-	-	927	1 602	1 751	2 934
De Unges Orkester forbund ³	3 438	3 817	3 923	3 793	3 705	3 818	3 885	4 031
Foreningen Musikk fra livets begynnelse	516	526	553	532	512	500	506	504
Foreningen Norske Kordirigenter	142	314	302	358	401	525	581	397
GramArt ¹	1 701	1 913	-	-	-	-	-	-
Korpsnett Norge	1 854	2 031	1 994	2 123	2 212	2 264	2 148	2 649
Dissimilis Norge	746	746	825	825	726	770	738	807
Folkemusikk- og folkedansorganisasjonen ⁵	4 938	5 154	5 232	5 145	5 205	4 594	5 101	4 627
Musikk i Skolen	1 471	13 393	14 175	13 160	13 200	14 520	12 991	12 604
Musikkens Venners Landsforbund	4 425	4 497	4 442	4 332	3 924	3 921	4 061	4 227
Norges Barne- og Ungdomskorforbund	7 626	7 914	8 000	7 556	8 545	9 218	9 000	9 500
Norges Kirkesangforbund	3 500	3 700	3 700	3 700	3 800	3 350	3 250	3 300
Norsk Country-Musikk forbund	3 867	3 537	3 516	3 516	3 596	3 548	3 000	3 000
Norsk Festivalsangerforbund	1 021	1 044	1 003	920	930	854	787	767
Norsk forening for musikkterapi	230	256	278	285	291	301	325	349
Norsk jazzforum	10 200	10 550	11 300	11 690	11 910	12 025	12 050	13 040
Norsk Kammermusikkforbund	112	114	130	120	117	124	114	101
Norsk Mandolin- og Balalaikaorkesterforbund ..	92	92	100	84	79	71	83	83
Norsk Munnspillforum	59	63	68	71	76	77	79	80
Norsk musikkbibliotekforening	80	82	82	84	85	86	83	88
Norsk Rockforbund	51 282	51 500	51 500	51 500	43 085	43 085	49 342	50 000
Norsk Sangerforbund ²	1 870	1 850	1 640	1 779	1 670	1 651	1 515	1 415
Norsk sangerforum	5 625	6 166	6 544	6 632	7 525	7 439	8 046	8 106
Norsk Viseforum	1 498	1 400	1 500	1 820	2 500	2 235	1 500	2 500
Norsk Suzukiforbund	144	189	172	209	170	160	192	212
Norske Musikklæreres Landsforbund	381	366	360	360	356	329	332	304
Norske Symfoni-Orkestres Landsforbund	2 300	2 300	2 300	2 200	2 200	2 200	2 300	2 300
Norske Trekkspilleres Landsforbund	3 564	3 270	3 154	3 215	3 258	3 163	3 102	3 049
Rytisk Musikkforum	114	116	120	120	110	110	0	0
Ung Kirkesang	5 943	6 527	6 975	7 084	7 026	6 985	6 953	7 500
Assoserte medlemmer i Norsk musikkråd (NMR)								
Kulturforbundet	390	335	449	449	363	383	250	244
Musikernes fellesorganisasjon	6 394	6 643	6 706	6 938	6 900	7 110	7 018	7 129
Norsk kulturhusNettverk	80	80	80	80	90	85	89	86

¹ Utmeld 2005. ² Endra namn frå Norsk Arbeidersangerforbund til Norsk Sangerforbund i 2004. ³ Endra namn frå Norsk Skoleorkesterforbund til De Unges Orkesterforbund 2006. ⁴ BandORG blei medlem i Norsk musikkråd i mai 2007. ⁵ Nytt namn i 2009 etter at Landslaget for Spelemenn og Norsk Folkemusikk- og Danselag slo seg saman til ein organisasjon.

Kjelde: Norsk musikkråd.

Tabell 6.8. Norges Musikkorps Forbund. Korps og medlemmer, etter region. 1999-2010

Region	Skolekorps/generasjonskorps				Amatørkorps			
	Talet på korps	Talet på medlemmer i alt	Utvandende medlemmer	Andre medlemmer	Talet på korps	Talet på medlemmer i alt	Utvandende medlemmer	Andre medlemmer
1999	1 150	47 612	41 119	6 493	613	20 146	19 376	770
2000	1 132	46 949	40 475	6 474	607	19 881	19 180	701
2001	1 131	48 173	41 610	6 563	586	19 446	18 764	682
2002	1 119	49 997	43 392	6 605	584	18 851	18 234	617
2003	1 128	50 311	43 783	6 528	584	20 007	19 366	641
2004	1 128	50 003	43 476	6 527	583	20 304	19 697	607
2005	1 117	49 579	43 101	6 478	583	18 726	18 054	672
2006	1 118	47 522	40 090	7 432	585	20 511	19 723	788
2007	1 115	46 235	39 819	6 416	590	20 883	20 118	765
2008	1 107	45 542	38 553	6 989	589	20 813	19 977	836
2009	1 076	45 342	38 151	7 191	583	20 773	19 875	898
2010	1 068	44 092	36 819	7 273	581	20 643	19 686	957
	-8	-1 250	-1 332	82	-2	-130	-189	59
2010								
Viken (Østfold, Akershus, Oslo, Buskerud)	248	11 961	9 930	2 031	133	5 636	5 403	233
Hedmark/Oppland	85	3 425	2 878	547	81	2 624	2 527	97
Sør (Telemark, Agder, Vestfold) ...	112	5 136	4 281	855	59	2 120	1 997	123
Rogaland	102	4 193	3 461	732	43	1 489	1 395	94
Hordaland	122	4 639	3 813	826	71	2 639	2 498	141
Nordvest (Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal)	156	5 730	4 778	952	68	2 118	2 025	93
Trøndelag	107	4 685	3 949	736	74	2 449	2 355	94
Nord-Norge(Nordland, Nordre Nordland, Sør-Troms, Troms, Finnmark)	136	4 323	3 729	594	52	1 568	1 486	82

Kjelde: Norges Musikkorps Forbund.

Tabell 6.9. Norges Korforbund. Talet på medlemmer og kor. 1997-2010

	Talet på kor	Kormedlemmer			
		I alt ¹	Blandakor	Damekor	Mannskor
1997	1 015	33 000
1999	994	33 500
2001	1 037	31 962	24 526	2 220	5 216
2002	930	27 501	20 666	1 980	4 855
2003	937	28 914	21 842	2 129	4 943
2004	950	29 037	21 741	2 306	4 990
2005	949	28 133	20 869	2 324	4 940
2006	963	28 039	20 624	2 447	4 968
2007	986	28 367	20 822	2 758	4 788
2008	971	28 552	20 908	2 781	4 863
Medlemmer ¹ i alt		Talet på kor			
		Kor i alt	Blandakor	Damekor	Mannskor
2009	28 773	989	690	128	171
2010	29 387	998

¹ Dirigentar ikkje medrekna.

Kjelde: Norges Korforbund.

Tabell 6.10. Kommunale kultur- og musikkskolar. Elevar, etter fylke. 2001, 2005-2010

	2001	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Del elevar i kultur- og musikkskolar, av kommunen sine innbyggjarar 6-15 år. 2010
Totalt	97 579	108 587	105 313	107 238	109 150	109 326	109 375	17,7
Østfold	3 168	3 062	2 862	2 961	3 040	3 037	3 156	9,1
Akershus	10 794	10 819	10 563	10 813	10 838	11 106	11 071	14,6
Oslo	1 570	4 286	4 145	4 312	5 639	5 891	5 784	9,9
Hedmark	3 774	4 025	4 379	4 269	4 464	4 657	4 572	19,9
Oppland	4 334	5 043	5 061	5 254	5 009	5 037	5 076	22,5
Buskerud	3 256	3 881	4 032	4 010	3 985	4 002	4 282	13,2
Vestfold	5 809	6 020	4 614	4 209	4 376	4 512	3 804	12,9
Telemark	2 981	4 391	4 630	4 658	4 722	4 623	4 524	21,9
Aust-Agder	2 220	2 365	2 395	2 124	2 267	2 269	2 419	16,8
Vest-Agder	2 766	3 046	3 125	3 086	3 162	3 206	3 226	14,0
Rogaland	9 753	11 291	10 462	10 995	11 334	11 545	11 900	19,9
Hordaland	8 783	10 212	9 751	11 738	11 943	9 944	10 146	16,3
Sogn og Fjordane	3 954	3 600	4 056	4 129	3 715	4 200	4 198	29,0
Møre og Romsdal	7 203	8 039	8 174	8 354	8 502	8 786	8 678	26,2
Sør-Trøndelag	7 731	8 257	8 118	8 409	8 144	8 127	8 184	22,7
Nord-Trøndelag	4 563	4 938	4 671	4 840	4 649	4 739	4 840	27,3
Nordland	7 165	6 592	5 918	6 391	6 186	6 149	6 225	20,6
Troms Romsa	5 517	6 599	6 165	4 610	4 914	5 030	4 920	25,0
Finnmark Finnmark	2 238	2 121	2 192	2 076	2 125	2 339	2 259	23,5
Svalbard	111	..
Uoppgett	136	127

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 6.11. Den kulturelle skolesekken i grunnskolen og vidaregående skole. Fylkeskommunale tilbod. 2007/2008-2010/2011

	Talet på produksjonar				Talet på enkeltarrangement				Deltakarar totalt				Deltakrar per enkeltarrangement
	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2010/ 2011
————— 1 000 —————													

Grunnskolen

Totalt	1 029	1 159	998	1 021	28 811	29 219	39 221	29 186	2 427	2 042	2 755	1 905	65,0
Sjanger													
Film	86	113	81	94	1 592	1 433	2 641	1 713	77	93	107	73	42,6
Litteratur	137	160	142	150	3 364	4 046	4 160	3 561	148	142	159	138	38,8
Kulturarv	105	103	88	86	2 468	2 121	3 750	2 312	104	73	117	78	33,7
Visuell kunst	162	182	147	167	6 685	7 984	8 870	8 512	272	246	234	192	22,5
Scenekunst	177	188	173	194	4 442	4 343	5 408	4 498	464	392	504	416	92,5
Musikk	293	326	278	278	8 229	8 008	11 891	7 487	1 146	1 011	1 482	940	125,6
Kunstartar i samspel	53	61	51	52	995	1 015	1 774	1 103	75	77	116	69	62,2
Ikkje fordelt sjanger	16	26	38	-	1 036	269	727	-	141	8	36	-	-

Vidaregående skole

Totalt	257	297	2 337	2 819	223	234	83,0
Sjanger													
Film	51	67	273	398	19	30	75,2
Litteratur	40	36	477	538	19	30	55,3
Kulturarv	18	27	220	291	7	9	31,0
Visuell kunst	33	37	323	587	14	23	39,7
Scenekunst	63	72	666	548	95	66	120,4
Musikk	44	45	349	335	65	68	204,4
Kunstartar i samspel	7	10	29	107	3	7	67,6
Ikkje fordelt sjanger	1	3	-	15	-	1	40,6

Kjelde: Den kulturelle skolesekken, Norsk Kulturråd.

Tabell 6.12. Grammofonplategrossistenes Forening. Sal av musikkfonogram, volum¹ og verdi i utsalspris. 1996-2010

	Volum (1 000 einingar)				Verdi (i NOK mill., fra lager eks. mva)			
	I alt	Internasjonal pop	Norske produksjonar	Klassisk musikk	I alt	Internasjonal pop	Norske produksjonar	Klassisk musikk
1996	11 001	7 462	2 765	774	724,1	512,8	175,3	35,9
1997	12 012	8 154	3 096	762	821,4	575,4	209,0	37,1
1998	13 738	10 513	2 558	667	941,2	736,3	170,2	34,7
1999	13 393	10 115	2 536	743	924,0	726,0	159,9	38,1
2000	13 130	10 246	2 269	615	942,0	748,7	161,5	31,9
2001	13 076	10 256	2 298	522	920,9	729,6	161,6	29,7
2002	14 764	11 403	2 762	599	960,8	732,9	192,9	35,0
2003	13 307	9 977	2 849	481	870,9	655,8	187,9	27,2
2004	13 995	9 975	3 440	580	893,1	624,3	235,8	33,1
2005	11 738	7 026	4 195	517	771,0	465,0	276,0	30,0
2006	10 363	5 724	4 184	455	669,0	357,0	287,0	25,0
2007 ²	9 910	-	-	-	631,0	369,0	232,0	30,0
2008 ³	8 783	-	-	-	532,0	307,0	202,0	23,0
2009	7 998	-	-	-	484,0	226,0	233,0	26,0
2010	6 848	-	-	-	360,0	166,0	184,0	10,0

¹ Inkluderer album. ² Frå og med 2007 offentleggjer GGF/IFPI berre tal for fonogramomsetnad i kroner, ikkje i talet på einingar. ³ Til og med 2008 reknas volum i units. Derefter blir volum oppgitt i package, det vil seie sett, og units er talet på einingar i settet. Ein dobbelt-cd=ein package og to units.

Kjelde: Grammofonplategrossistenes Forening.

7. Festivalar

7.1. Nokre resultat

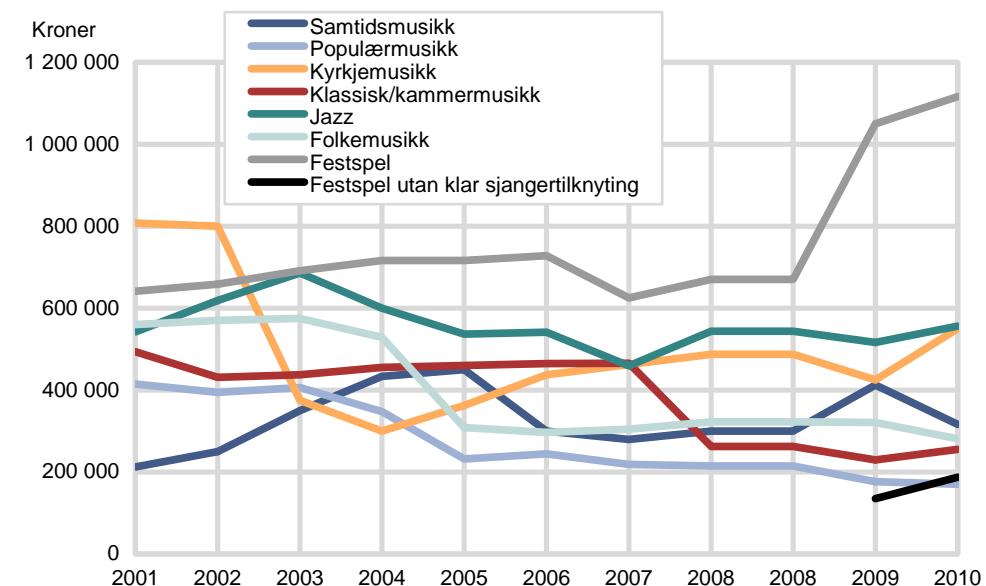
Dei siste ti åra har talet på festivalar og festivaldeltakarer auka jamleg. Festivalane er viktige arenaer for formidling og oppleveling av kunst og kultur og set framleis sitt preg på Kultur-Noreg. Festivalane representerer ulike sjangrar, men musikkfestivalane er i fleirtal og er ein viktig arena for musikklivet i Noreg. Det er framleis vanskeleg å talfeste festivalmangfaldet, både når det gjeld innhald, aktørar, tilslutning og økonomi. Mange festivalar er små lokale hendingar som i stor grad baserer seg på frivillig medverknad og lokalt initiativ. Dette gjer at det er vanskeleg å få dei med i nokon statistikk. Tilskotsordninga som Norsk kulturråd forvaltar for musikkfestivalar, har gitt ei viss oversikt sidan ordninga starta i 2001. I tillegg gir organisasjonen Norske Festivaler nokre nøkkeltal for sine medlemmer.

*31,5 millionar til
musikkfestivalar*

Festivaltilskotsordninga er ei viktig tilskotsordning for musikkfestivalar som vert arrangerte årleg eller annakvart år, og som varar minst to dagar. I 2010 fekk 103 musikkfestivalar tilskot frå denne ordninga (jamfør kapittel 4). Festivalstøtta til desse 103 festivalane var på til saman 31,5 millionar kroner. Det var fem fleire festivalar enn i 2009, og samla tilskot var om lag 1,5 millionar kroner høgare. Sidan ordninga starta i 2001 har talet på musikkfestivalar som får støtte, auka kvart år, bortsett frå i 2003 og 2008. 20 festivalar fekk festivaltilskot for første gong i 2010. Blant dei 20 festivalane som er nye i ordninga i 2010, er seks innanfor folkemusikk/verdsmusikk. I tillegg kom det med ein ny festival både i sjangeren folkemusikk og jazz, og to festivalar for klassisk musikk og tre festivalar utan klar tilknyting til sjanger (Norsk Kulturråd, pressemelding 15.12.09).

I 2010 fekk 17 jazzfestivalar og 16 folkemusikkfestivalar tilskot frå festivaltilskotsordninga, med til saman 14 millionar kroner. Populärmusikken er den sjangeren som framleis er representert med flest festivalar. 45 festivalar i denne sjangeren fekk til saman 7,7 millionar kroner i støtte i 2010. Gjennomsnittleg støtte per populärmusikkfestival var 170 000 kroner, mot 177 000 kroner i 2009. Dei 17 jazzmusikkfestivalane som fekk støtte i 2010, fekk i gjennomsnitt 556 000 kroner per festival, litt meir per slik festival enn i det føregående året. Nokre av kategoriane er vanskelege å samanlikne da nokre festivalar skiftar kategori frå eitt år til eit anna. I 2009 blei det skipa ein ny kategori for festspel utan klar tilknyting til sjanger.

Figur 7.1. Tilskot til musikkfestivalar. Gjennomsnitt per festival, etter kategori. 2001-2010
Kroner

Kjelde: Norsk kulturråd.

Knutepunktfestivalane – 64 millionar kroner i støtte

Ingen nye festivalar blei innlemma som knutepunktfestivalar i 2010. Det er såleis framleis elleve festivalar som blir rekna som knutepunktfestivalar. Desse festivalane får statleg støtte over Kulturdepartementets budsjett. Til saman fekk desse elleve festivalane drygt 64 millionar kroner i støtte i 2010. Sjå også kapittel 6, tabell 6.1. Knutepunktfestivalane stod for nær 1 550 arrangement i 2010. På billetterte arrangement var det 244 000 publikumarar, om lag 15 000 færre enn året før.

Tabell 7.1. Knutepunktfestivalar. Tal på arrangement og publikum på billetterte arrangement¹. 2006-2010

	Arrangement					Tal på publikum på billetterte arrangement				
	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
I alt	804	982	1 697	1 542	1 533	160	464	183	304	250
Festspillene i Bergen	194	275	327	266	130	40	233	33	401	32 035
Festspillene i Elverum	36	45	42	48	48	10	306	10	150	33 813
Festspillene i Nord-Norge ..	149	150	193	249	311	15	320	16	023	24 518
Førde Internasjonale										24 999
Folkemusikkfestival	102	98	102	97	86	14	295	13	000	13 000
Molde International Jazz										14 000
Festival	141	136	132	74	75	27	801	29	889	30 173
Notodden Blues Festival ..	-	80	95	95	95	-	23 000	16	668	34 132
Olavsfestdagene i										27 812
Trondheim	135	116	291	208	189	43	117	46	179	48 958
Riddu Riddu Festivala	-	-	-	82	97	-	-	-	-	37 347
Stiftelsen Horisont/Mela ² ..	-	-	127	83	132	-	-	-	-	4 385
Ultima - Oslo Contem-										1 478
porary Music Festival	47	82	128	64	78	9	392	11	662	14 370
Øyafestivalen	-	-	260	276	292	-	-	62	330	8 240
										5 268
										68 926

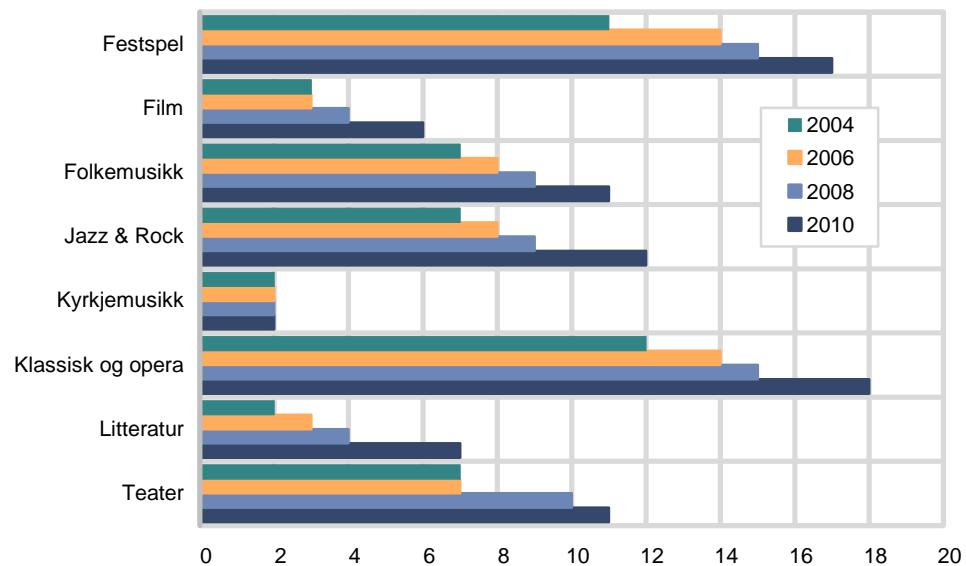
¹For ein skilde institusjonar kan talet inkludere formidling i samarbeid med andre kulturaktørar. ²Alle arrangementa under Melafestivalen var gratis for publikum. Totalt tal på publikum i 2008 var stipulert til om lag 350 000, i 2009 og 2010 var talet på publikum stipulert til om lag 300 000.

Kjelde: Kulturdepartementet.

Norske Festivaler – 1,4 millionar festivalbesök

Nøkkeltala frå Norske Festivaler dekkjer 55 medlemsfestivalar som har hatt festival i 2010, og som har rapportert tal. Fleire av medlemsfestivalane får støtte av festivaltilskotsordninga i Norsk kulturråd, og nokre er også knutepunktfestivalar. Resultatet deira inngår difor også i talmaterialet ovanfor. 84 ulike kulturfestivalar og festspel var medlemmer i Norske Festivaler i 2010, det same medlemstalet som i 2009. Førebelse tal viser at desse 55 festivalane som har rapportert for 2010, hadde til saman om lag 1,4 millionar besök. Dette gir eit gjennomsnitt på om lag 25 000 besök per festivalorganisasjon. Desse tala kan tyde på at interessa for festivalar framleis er stor.

Figur 7.2. Norske Festivaler. Talet på festivalar som er medlemmer, etter kategori. 2004-2010

Kjelde: Norske Festivaler.

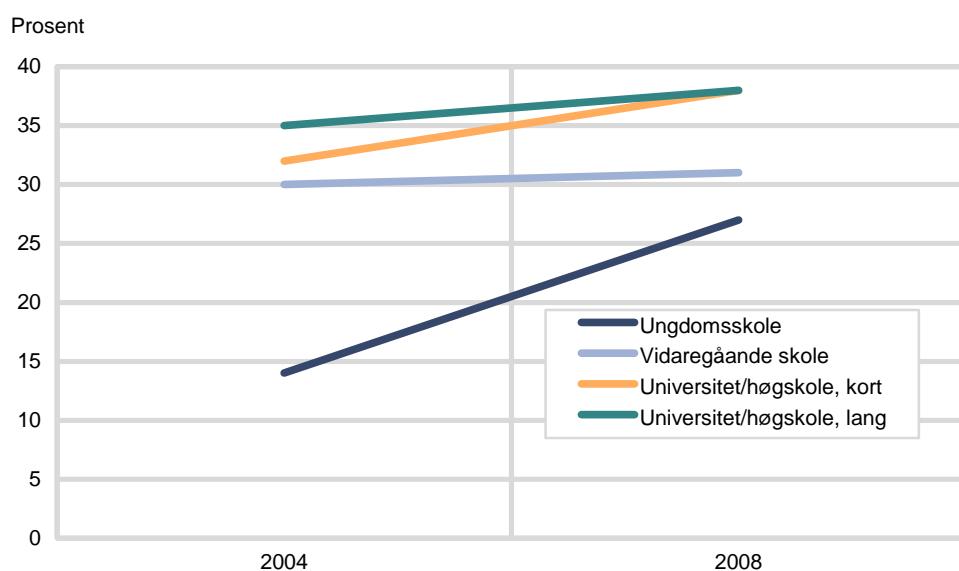
Nær 12 000 kunstnarar og artistar medverka til at festivalane blei fine kulturopplevelingar for mange menneske. Drygt 7 000 medarbeidarar gjorde ein frivillig innsats på desse 55 festivalane i 2010. Bruttoomsetnaden i 2010 var på drygt 330 millionar kroner, ein tredjedel (33 prosent) av dette var statlege tilskot. Billettinntektene utgjorde 25 prosent, mens sponsormidlar utgjorde 21 prosent av inntektene. 21 prosent av inntektene var regionale og lokale tilskot.

32 prosent på kulturfestival siste tolv månader

Det har ikkje vore kulturbruksundersøkingar sidan 2008. Detaljerte tal frå denne og tidlegare undersøkingar er presenterte i kulturstatistikk 2008 og 2009.

Figur 7.3 gir eit bilet av kor mange prosent som hadde vore på festival dei siste tolv månadene, etter utdanning, i åra 2004 og 2008.

Figur 7.3. Personar som har vore på festival dei siste tolv månadene, etter utdanning. 2004 og 2008. Prosent

Kjelde: Norsk kultubarometer 2008, Statistisk sentralbyrå.

7.2. Om statistikken – festivalar

Tilskotsordninga for musikkfestivalar

Norsk kulturråd forvaltar gjennom tilskotsordninga midlar til musikkfestivalar. Tilskot blir gitt til musikkfestivalar som blir arrangerte årleg eller annakvart år, som går over minst to dagar, og som får offentleg tilskot frå eigen region. Tilskotsordninga har som føremål å halde i gang og vidareutvikle festivalar på eit høgt kunstnarisk og profesjonelt nivå, gjere sitt til at musikk kan bli tilgjengeleg for eit breitt publikum, stimulere til kunstnarisk fornying, fremje bruken av samtidsmusikk og formidle musikk til barn og unge (Norsk kulturråd).

Oversikta over tildelingane for 2010 er henta frå Norsk kulturråd sine heimesider på Internett (<http://www.kulturrad.no>).

Knutepunktfestivalane

Festivalane i tabell 7.1 er dei som har fått status som knutepunktinstitusjonar, og får løyvingar over Kulturdepartementets budsjett, kapittel 323, post 72.

Norske Festivaler

Norske Festivaler er ein sjangerovergripande paraply- og nettverksorganisasjon for norske kunst- og kulturfestivalar og festspel. Organisasjonen ønskjer å vere ei samlande eining for alle kulturfestivalane i Noreg, også for dei festivalane som ikkje har sin eigen sjangerspesifikke organisasjon. Norske Festivaler gjennomfører kvart år ei undersøking blant medlemsorganisasjonane sine. Av dei 84 medlemsorganisasjonane har 55 organisasjonar rapportert i 2010. Talet på medlemsorganisasjonar er det same som i 2009. Talet på organisasjonar som har rapportert, er også likt med året før, men ein kan ikkje seie om det er dei same

organisasjonane. Ein bør derfor vere varsam med for bastante samanlikningar frå år til år.

Kulturbruksundersøkingane

Statistisk sentralbyrå gjennomfører kvart fjerde år ei utvalsundersøking, der personar i alderen 9-79 år blir spurde om bruken av ulike kulturtildø. Siste tilgjengelege resultat er publisert i Norsk kulturbarmeter 2008. Undersøkinga i 2004 var første gongen spørsmålet om deltaking på kulturfestival var med.

Referansar

Norsk Kulturråd (15. desember 09): «Festivalsommeren er sikret», Pressemelding (http://www.kulturrad.no/presse_og_arkiv/pressemeldinger/2009/festivalsommeren-er-sikret).

Norske Festivaler (<http://www.norwayfestivals.com>).

Meir informasjon

Statistisk sentralbyrå (12. september 2008): «Mange medlemmer, færre aktive» (<http://www.ssb.no/orgakt/arkiv/art-2008-09-12-01.html>).

Taule, Liv (red) (2010): *Kulturstatistikk 2009*, Statistiske analysar 117, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/nos_kultur/utg.html).

Vaage, Odd Frank (2009): *Norsk kulturbarmeter 2008*, Statistiske analysar 107, Statistisk sentralbyrå (<http://www.ssb.no/kulturbar>).

Vaage, Odd Frank (2009): *Kultur- og mediebruk blant personer med innvandrerbakgrunn*, Rapporter 2009/29, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/emner/07/02/rapp_200929).

Tabell 7.2. Utdelingar til musikkfestivalar, etter kategori. Talet på festivalar og tilskot. 2003-2010. 1 000 kroner

	2003		2005		2007		2008		2009		2010	
	Talet på festi- valar	Tilskot, 1 000 kr										
I alt	40	20 780	59	23 865	80	28 650	79	27 687	98	30 012	103	31 550
Festspel	6	4 150	6	4 300	6	3 750	5	3 350	3	3 150	3	3 350
Folkemusikk	5	2 875	6	1 850	10	3 050	11	3 550	12	3 850	16	4 500
Jazz	7	4 800	11	5 900	16	7 350	16	8 700	18	9 300	17	9 450
Klassisk/kammermusikk	8	3 500	10	4 600	11	5 125	8	2 100	10	2 300	9	2 300
Kyrkjemusikk	2	750	4	1 450	4	1 850	4	1 950	4	1 700	3	1 650
Populærmusikk	9	3 655	19	4 415	28	6 125	29	6 237	41	7 250	45	7 650
Samtidsmusikk	3	1 050	3	1 350	5	1 400	6	1 800	4	1 650	6	1 900
Festspel utan klar sjangertilknyting	-	-	-	-	-	-	-	-	6	812	4	750

Kjelde: Norsk kulturråd.

Tabell 7.3. Hovudtal frå medlemmer av Norske Festivaler. Rapporterte tal¹. 2004-2010

	2004 ²	2005 ³	2006 ⁴	2007 ⁵	2008 ⁶	2009 ⁷	2010 ⁸
Omtrentlege besøkstal	705 684	1 058 737	1 065 729	1 192 823	1 454 687	951 443	1 366 453
Talet på artistar, kunstnarar	11 171	13 165	13 729	15 286	13 227	.	11 624
Talet på framsyningar	2 200	3 444	2 711	4 160	4 792	.	.
Talet på frivillige	:	9 560	9 800	9 979	9 461	8 920	7 320
Total omsetnad, 1 000 kroner	140 198	252 368	283 000	315 977	347 973	.	331 584
Statlege tilskot, 1 000 kroner	:	48 327	57 608	72 672	99 102	60 913	110 616
Kultur- og kyrkjedepartementet	:	:	:	50 405	70 707	48 538	83 312
Norsk Kulturråd	:	:	:	22 267	28 395	12 375	12 361
Andre nasjonale tilskot, 1 000 kroner	:	:	:	10 896	17 168	7 462	14 943
Andre tilskot ⁸ , 1 000 kroner	:	42 120	50 163	54 589	70 243	41 395	70 123
Sponsormidlar	:	:	:	63 315	71 044	45 080	68 416
Billettinntekter	:	:	:	89 747	84 094	76 500	82 429

¹ Førebels tal. ² Rapporterte tal frå 35 av dei 49 festivalane som blei arrangerte i 2004. ³ Rapporterte tal frå 33 av medlemsfestivalane. ⁴ Rapporterte tal frå 56 medlemsfestivalar som har hatt festival i 2006. ⁵ Rapporterte tal frå 60 medlemsfestivalar som har hatt festival i 2007. ⁶ Rapporterte tal frå 62 medlemsfestivalar som har hatt festival i 2008. ⁷ Rapporterte tal frå 55 medlemsfestivalar som har hatt festival i 2009. ⁸ Regionale og lokale tilskot (regionråd, fylke, kommune etc.)

⁹ Rapporterte tal frå 55 av dei 84 festivalane som blei arrangerte i 2010.

Kjelde: Norske Festivaler.

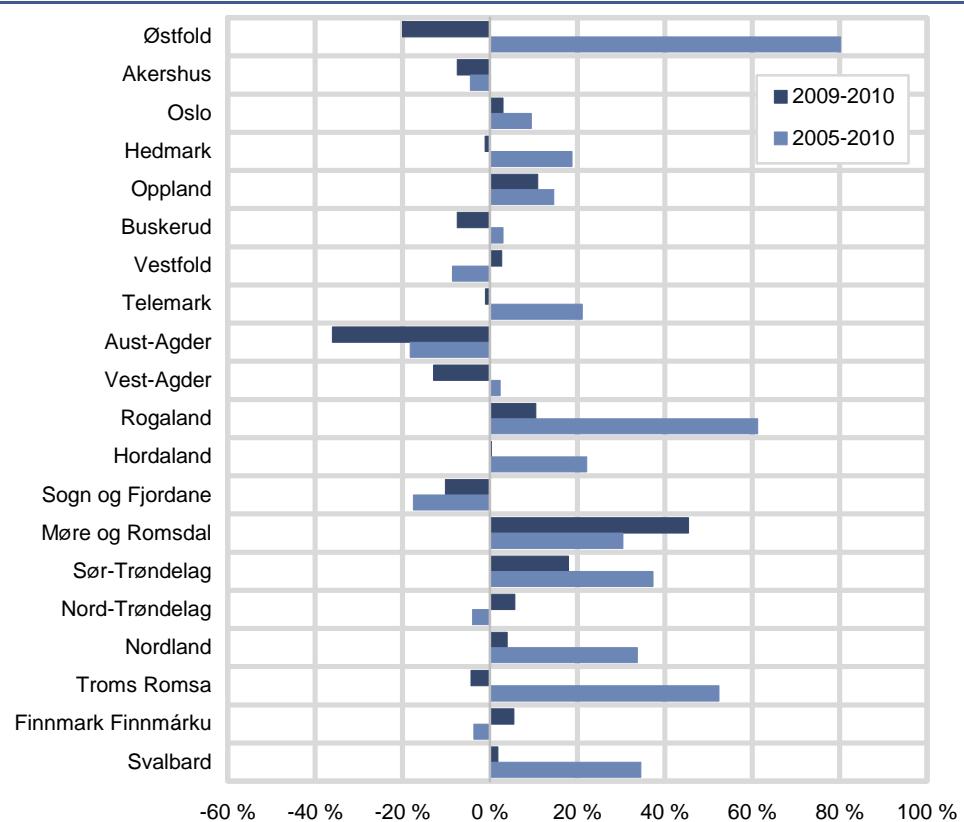
8. Museum og samlingar

8.1. Nokre resultat

Over 10 millionar museumsbesök

I 2010 var det over 10,5 millionar besök i musea i Noreg. Talet på museumsbesök har auka med nesten 1,5 millionar, eller 16 prosent, frå 2005. Musea i Oslo hadde nesten 4 millionar besök og står for 38 prosent av alle museumsbesøka i Noreg i 2010. Frå 2005 har besøka ved musea i Østfold, Rogaland og Troms auka med høvesvis 80, 61 og 52 prosent. Besøka ved musea i Østfold har likevel gått ned med 20 prosent frå 2009. Frå 2005 har besøkstala ved musea i Aust-Agder og Sogn og Fjordane gått ned med 18 prosent. Desse to fylka hadde også ein nedgang i besøkstalet det siste året. Jamfør tabell 8.2 og figur 8.1.

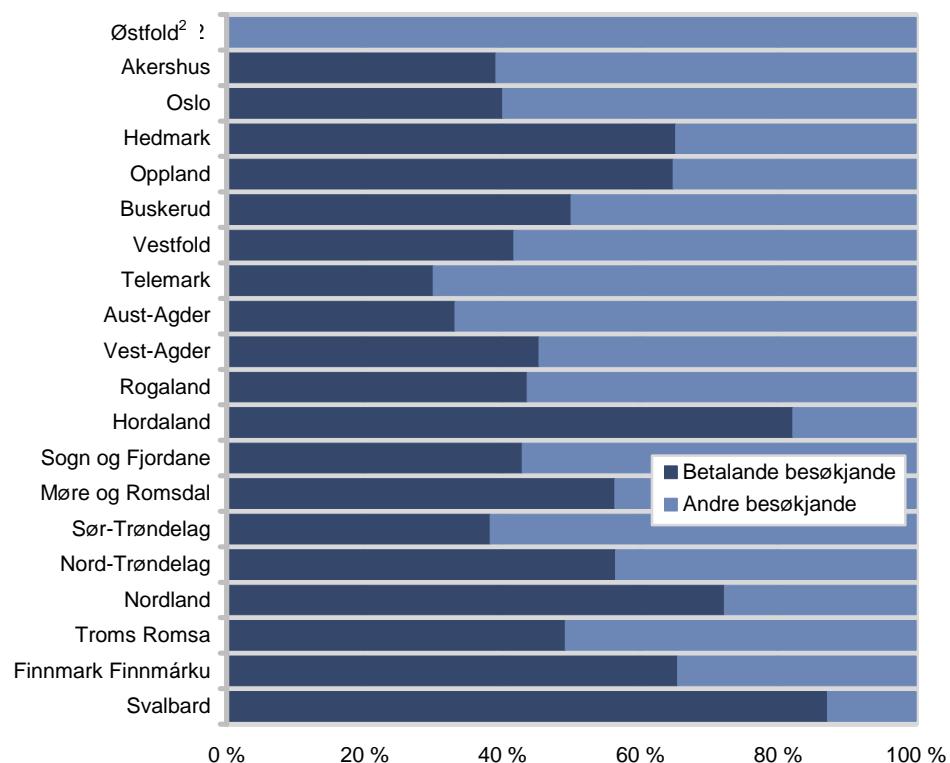
Figur 8.1. Besök i norske museum. Fylke, etter endringar i prosent i talet på besök det siste året og dei siste fem åra

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Halvparten av besøka er betalte

Talet på betalande besøkjande har auka med 1 prosentpoeng frå året før, til 49 prosent i 2010. Sidan 2005 har prosentdelen betalande vore omrent den same, det vil seie han har variert mellom 48 og 53 prosent. Skilnadene mellom musea og mellom fylka er store når ein ser på delen av betalande besök. Noko av dette kjem av at ikkje alle musea tek betaling. Musea i Svalbard og Hordaland hadde størst prosentdel betalande i 2010, med høvesvis 87 og 82 prosent betalande av det totale besøket. Telemark og Aust-Agder var på den andre sida fylka med færrest betalande besök, med høvesvis 30 og 33 prosent. Jamfør figur 8.2.

Figur 8.2. Besøkjande, betalande og andre¹, etter fylke. 2010.

¹Andre besøkjande er lik totalt besøk minus betalande besøkjande. ²Musea i Østfold har ikke rapportert betalande besøkjande i 2010.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Litt færre utstillingar

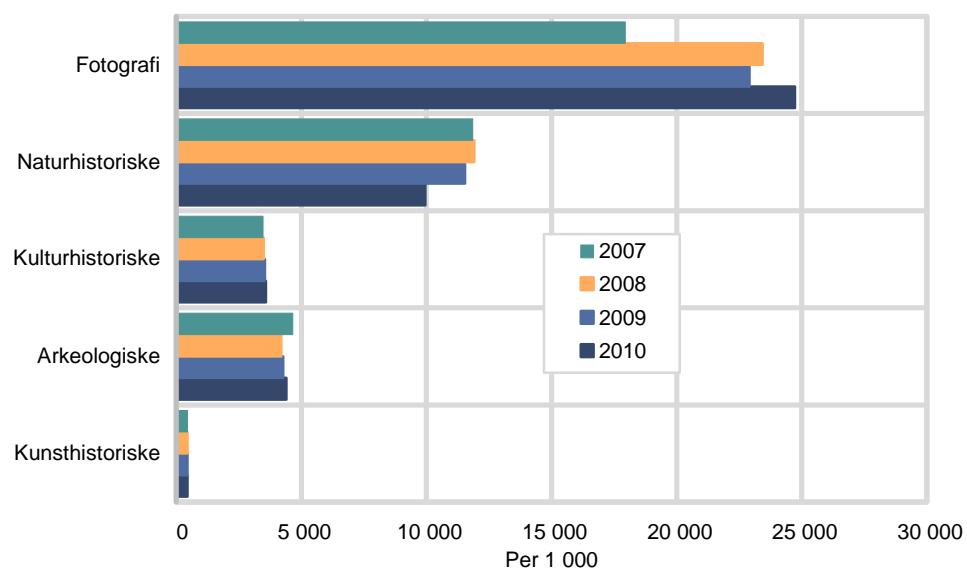
Det var litt over 2 900 utstillingar i dei norske musea i 2010. Dette er ein nedgang på 1 prosent frå året før, og det er første gong sidan 2002 det er ein nedgang i talet på utstillingar. Det har likevel vore ein auke i basisutstillingane, som no utgjer 54 prosent av utstillingane. Dei temporære utstillingane utgjer 37 prosent, og eigenproduserte vandreutstillingar utgjer 9 prosent av utstillingane.

Dersom vi går tilbake til 2005, er det ein auke i talet på utstillingar på 10 prosent. Auken frå 2005 er størst for dei eigenproduserte vandreutstillingane, nemleg på 41 prosent. Basisutstillingane har auka med 10 prosent, og dei temporære utstillingane har hatt ein auke på 4 prosent sidan 2005. Jamfør tabell 8.3.

43 millionar
museumsgjenstandar

I 2010 var over 43 millionar objekt registrerte i musea i Noreg. Fotografi utgjorde over halvparten av objekta og var i 2010 oppe i 24,7 millionar. Frå 2009 har talet på fotografi auka med 1,8 millionar, eller 7 prosent. Det var 4,4 millionar arkeologiske gjenstandar i musea. Dette var ein auke på 125 000, eller 3 prosent. Talet på kulturhistoriske gjenstandar var nær 3,6 millionar, som er ein auke på nesten 50 000, eller 1 prosent. Talet på kunsthistoriske gjenstandar har vore stabilt på litt over 450 000 dei siste fire åra. Dei naturhistoriske gjenstandane har hatt ein nedgang på nesten 1,6 millionar, eller 14 prosent, frå året før. Dette gjer at talet på naturhistoriske gjenstandar var på litt under 10 millionar. Jamfør tabell 8.1 og figur 8.3.

Musea i Noreg forvaltar nær 5 000 kulturhistoriske bygningar, og nesten 2 900 av desse er opne for publikum. Frå 2009 er dette ein auke på over 100 kulturhistoriske bygningar og samstundes ein nedgang på over 100 opne kulturhistoriske bygningar. Jamfør tabell 8.4.

Figur 8.3. Samlingar i norske museum¹. 2007-2010. 1 000

¹Omfattar dei musea som var opne for publikum.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Stabil del frivillige årsverk

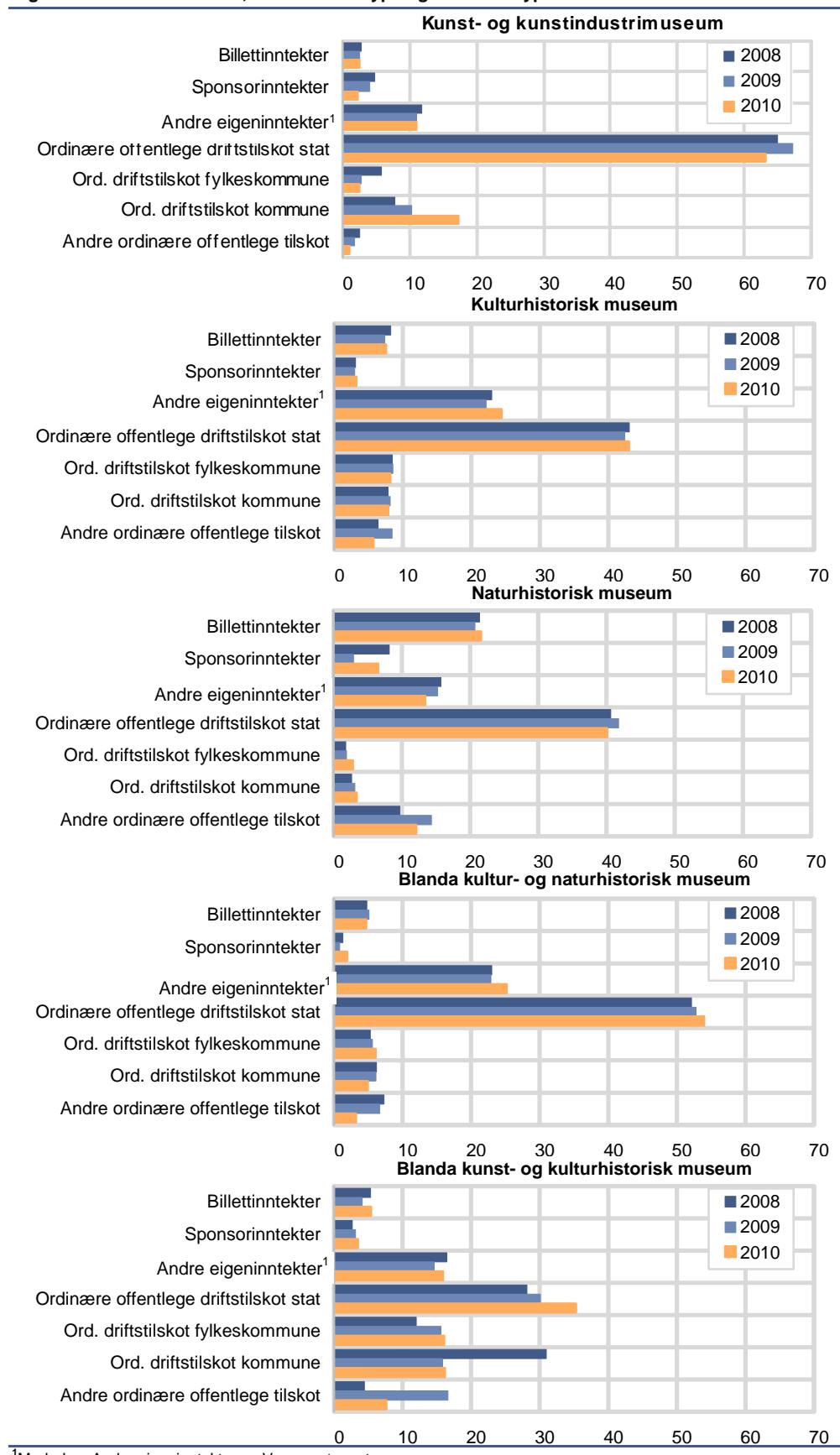
Det vart utført over 3 900 årsverk i musea i 2010, ein auke på nesten 100 årsverk frå 2009. Frå 2005 gir dette ein auke på over 370 årsverk, eller 11 prosent. Over 3 700 årsverk var lønte og utgjer 95 prosent av dei totale årsverka i 2010. Sidan 2005 har delen av dei lønte årsverka vore den same. Det vil seie at kvart år sidan 2005 har 5 prosent av årsverka i musea vore frivillig arbeid. Litt under 2 800 av årsverka var faste, dette utgjer 75 prosent av dei lønte årsverka i 2010. Frå 2005 er dette ein auke på 3 prosentpoeng. Jamfør tabell 8.6.

Rundt rekna står kvinner for fire av ti årsverk utførte av daglege leiarar, seks av ti årsverk utførte av vitskaplege, kunst- og kulturfaglege stillingar, sju av ti årsverk utførte av administrativt personale og tre av ti årsverk utførte av teknisk personale. Sjølv om det er små variasjonar frå år til år, har tendensen vore slik dei siste fire åra. Når det gjeld styreleiarar, har det derimot blitt færre kvinner. Frå 2006 har prosentdelen gått ned frå 25 til 18 prosent. Kjønnsfordelinga blant styremedlemmer og varamedlemmer har halde seg nokolunde stabil sidan 2006. Jamfør tabell 8.7 og 8.8.

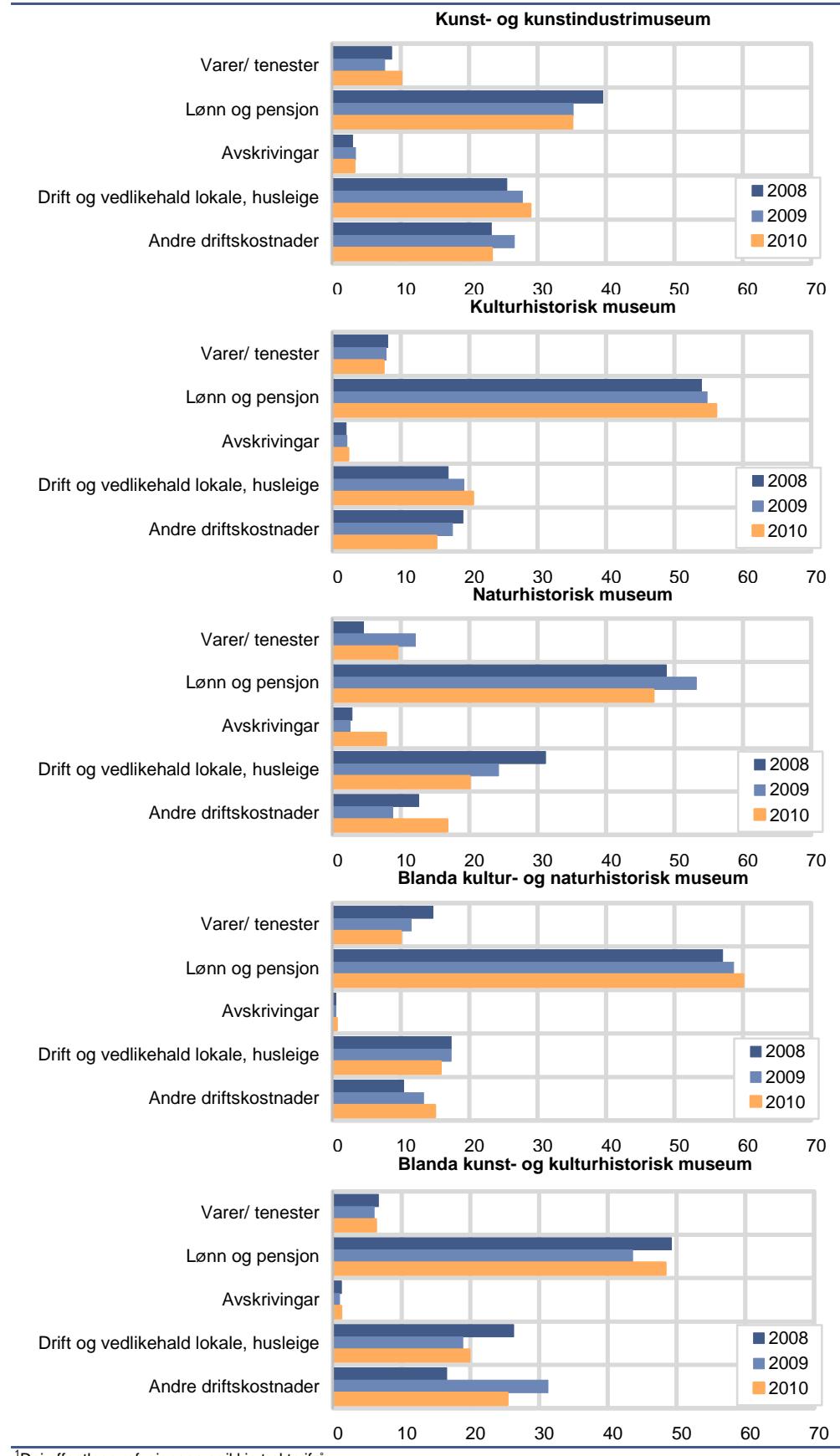
Auke i offentlege løyvingar

Driftsinntektene for musea i Noreg låg på 3,73 milliardar kroner, mens dei offentlege løyvingane var på 2,60 milliardar kroner. Dette er ein auke frå 2009 på 210 millionar, eller 6 prosent, for driftsinntektene og 80 millionar, eller 3 prosent, for offentlege løyvingar. Auken i offentlege løyvingar i 2010 er ein mindre prosentvis auke enn tidlegare år, da den prosentvise auken per år låg mellom 9 og 13 prosent frå 2005 til 2009. Driftskostnadene for musea utgjorde 3,66 milliardar kroner. Det gir eit positivt driftsresultat på 72 millionar kroner i 2010. I 2009 var driftsresultatet på 104 millionar kroner. Jamfør tabell 8.5 og figurane 8.4 og 8.5.

Figur 8.4. Driftsinntekter, etter inntektstype og museumstype. 2008-2010. Prosent

¹Medrekna Andre eigeninntekter og Varer og tenester.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå

Figur 8.5. Driftsutgifter, etter kostnadstype¹ og museumstype. 2008-2010. Prosent¹Dei offentlege refusjonane er ikkje trekte ifrå.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

*Færre administrative
einingar*

Det var 137 administrative einingar blant dei norske musea i 2010. Dette er ei halvering sidan 2002, og samanlikna med 2009 var det ein nedgang på 11 administrative einingar. Med andre ord har det i likskap med tidlegare år vore ein del samanslåingar av musea i Noreg i 2010.

8.2. Om museumsstatistikken

Formålet med museumsstatistikken er å gi ei årleg oversikt over aktiviteten på området. Statistikken gir også naudsynt informasjon for stat, fylke, kommune og andre som er involverte i drifta eller finansieringa av musea. Statistisk sentralbyrå (SSB) har publisert statistikken årleg sidan 1983, med unntak av åra 1984 og 1990. Statistikken har vore publisert i samarbeid med Statens museumsråd, Norsk Museumsutvikling (NMU) og ABM-utvikling (Statens senter for arkiv, bibliotek og museum). Frå statistikkåret 2010 samarbeider SSB med Norsk kulturråd.

8.2.1. Omfang og publisering

Frå og med statistikkåret 2002 består statistikken i Statistisk sentralbyrå av ein delpopulasjon av dei norske musea. I tillegg til at musea skal vere opne for publikum, har vi avgrensa populasjonen til å gjelde berre dei musea som har minst eitt fast lønt årsverk. Ein har slik fått ein meir stabil populasjon å halde seg til. Dei siste åra har museumssektoren vore gjennom ei stor reform. Museum over heile landet er gjennom regionale konsolideringsprosesser slegne saman til sterke faglege einingar. Dette har ført til at talet på einingar som rapporterer inn statistikk, er reduserte dei seinare åra. Likevel representerer desse einingane i hovudsak det same landskapet og populasjonen som tidlegare, i høve til gjenstandar, bygningar, utstillingar, tilsette, økonomi og så vidare.

Museumsstatistikken i SSB blir publisert på Internett(<http://www.ssb.no/museer>). Norsk kulturbarmeter 2008 publiserte tal frå kultur- og mediebruksundersøkingane (<http://www.ssb.no/kulturbarmeter>). Norsk kulturråd publiserer òg museumsstatistikk (<http://www.norskkulturrad.no>).

8.2.2. Datakjelder og datainnsamling

Det er Norsk kulturråd som har ansvaret for å samle inn data frå dei enkelte museumseiningane. Fram til 2004 blei data rapporterte på skjema. SSB stod for registrering, revidering, kvalitetssikring og publisering av data. Dei siste åra har datainnsamlinga gått føre seg elektronisk, og SSB får ei samla elektronisk datafil for heile populasjonen via Norsk kulturråd. Fila dannar grunnlaget for publisering frå SSB.

8.2.3. Omgrep og definisjonar

Museum

I hovudsak bygger definisjonen av museum seg på International Council of Museums (ICOM) sin definisjon:

«Et museum er en permanent institusjon, ikke basert på profitt, som skal tjene samfunnet og dets utvikling og være åpent for publikum; som samler inn, bevarer/konserverer, forsker i, formidler og stiller ut materielle og immaterielle vitnesbyrd om mennesker og deres omgivelser i studie-, utdannings- og underholdningsøyemed.» (Norsk ICOM).

Til og med 2001-statistikken var det slik at alle samlingar som var opne for publikum, kunne vere inkluderte i museumsstatistikken. Frå 2002 er museumsstatistikken i SSB avgrensa til ein delpopulasjon (sjå 8.2.1). Kravet til einingar i delpopulasjonen er at musea skal vere opne for publikum og ha minst eitt fast lønt årsverk. Dei følgjande definisjonane er henta frå Norsk kulturråds hjelpetekst til utfylling av statistikkskjema (<http://www.abm-utvikling.no/museum/museumsstatistikk>).

Type museum

Musea er frå statistikkåret 2007 delte inn i fem museumstypar. Musea definerer sjølv kva gruppe dei høyrer til. Typen blir fastsett ut frå den verksemda musea meiner er hovudarbeidsområdet deira.

Kunst- og kunstindustrimuseum: Museum som samlar, tek vare på, forskar i og formidlar kunst og/eller kunsthåndverk og designprodukt.

Kulturhistorisk museum: Museum som samlar, tek vare på, forskar i og formidlar kulturhistorisk materiale.

Naturhistorisk museum: Museum som samlar, tek vare på, forskar i og formidlar naturhistorisk materiale.

Blanda kultur- og naturhistorisk museum: Museet skal ha ei aktiv verksemd på begge sektorane for å krysse av i rubrikken «blanda kultur- og naturhistorisk».

Blanda kunst- og kulturhistorisk: Museet skal ha ei aktiv verksemd på begge sektorane for å krysse av i rubrikken «blanda kunst- og kulturhistorisk».

Besøk i museumsstatistikken

Med besøk meiner vi besøk av personar som kjem til museet for å sjå på og bruke museet sine utstillingar og formidlingstenester. For friluftsmuseum reknar vi med besøk av personar som kjem til museet sitt område i opningstida for å gjere seg bruk av museet si formidling på området. Besøk av personar som oppheld seg i museet sine lokale og friluftsområde i samband med arrangement som ikkje aktivt er knytta til museet si formidling og verksemd, vert ikkje rekna med. For utstillingar i andre lokale enn museet sine eigne, reknar ein med besøk av personar dersom dei kjem for å oppsøkje museet si utstilling. Personar som berre passerer gjenstandar/fotografi i eit offentleg lokale utan å oppsøkje utstillinga på ein aktiv måte, skal ikkje rekna med. Virtuelle besøk (internettutstillingar og liknande) vert ikkje rekna med.

Funksjonshemmning

«*Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon taler om funksjonshemmning som ein konflikt mellom individets føresetnader og miljøets og samfunnets krav til funksjon på område som er vesentlege for å etablere og halde oppe mennesket sitt sjølvstende og sosiale tilvære. [...] Tilrettelegging av lokale kan for eksempel vere teleslynge, heis for rullestolbrukarar, rullestolrampe. [...] Tilrettelegging av formidling kan for eksempel vere merking med blindeskrift, teiknspråk, storskrift og lettlest informasjon. [...] WAI-standarden (Web Accessibility Initiative) er ein standard for universelt tilgjengelege nettstader. Nærare informasjon kan de finne mellom anna på <http://www.w3.org/WAI/>. WAI-standarden er retningslinjer for korleis ein presenterer informasjon mest mogleg tilgjengeleg på nettsider. Norge.no har KVALITETSKRITERIER for vurdering av kvalitet på offentlege nettstader.»*

Andre omgrep

Inntekter totalt: Inkluderer offentlege løyvingar, billettinntekter, gåver og andre inntekter.

Lønte årsverk i alt: Omfattar faste stillingar, mellombels engasjerte (ikkje på arbeidsmarknadstiltak), engasjerte gjennom arbeidsmarknadstiltak, lærlingar og sivilarbeidrarar.

Utgifter i alt: Inkluderer lønn, sosiale utgifter, andre driftsutgifter og investeringar.

Gjenstandar/objekt: Kan vere kunsthistoriske, kulturhistoriske, naturhistoriske, arkeologiske og fotografi. Kategorien arkeologiske gjenstandar blei innført i 2007. Desse gjenstandane har hovudsakleg tidlegare vore rapporterte i kategorien kulturhistoriske gjenstandar.

Basisutstillingar: Fast utstilling som er ein del av museets faste opplegg for formidling.

Vandréutstilling: Utstilling som er laga for å kunne transporterast og visast på fleire stader.

Temporær utstilling: Utstilling som er montert, og som skal visast ei avgrensa tid. Visingstida kan variere frå nokre få dagar og inntil eit år.

Kulturhistoriske bygningar: Med kulturhistoriske bygningar meiner ein bygningar som har kunnskaps- og kjeldeverdi ved at dei vitnar om lokal kunnskap, estetikk, tradisjonar, levesett, arkitektur og økonomiske føresetnader. Bygningane kan vere ein sjølvstendig del av utstillingane til museet og formidling (friluftsmusea), men også kulturhistorisk viktige bygningar som rommar utstillingar, skal ein telje her. Begrepet «kulturhistoriske bygningar» bruker ein her både for bygningar som er freda eller blir vurderte som verneverdig.

8.2.4. Feilkjelder og uvisse

Det kan oppstå feil ved utfylling av skjema i dei enkelte musea. Dei fleste slike feil blir funne og retta ved maskinelle og manuelle kontrollar. Dei siste åra er kvaliteten i museumsstatistikken blitt betre.

8.2.5. Samanlikningar

Av di populasjonen ikkje har vore eintydig, og på grunn av svært varierande svarprosent frå år til år, har det vore vanskeleg å samanlikne aktivitetene over tid. Frå og med statistikkåret 2002 er populasjonen meir eintydig, og samanlikningar vil difor kunne gjerast frå og med 2002. Med avgrensinga av populasjonen, jamfør 8.2.1, er museumsstatistikken også blitt enklare å samanlikne med dei andre nordiske landa.

8.3. Kulturbruksundersøkingane

Statistisk sentralbyrå gjennomfører kvart fjerde år ei utvalsundersøking, der folk i alderen 9-79 år blir spurde om bruken av ulike kulturtilbod. Siste tilgjengelege resultat er publisert i Norsk kulturbarometer 2008. Sjå også Kulturstatistikk 2009.

Referansar

Norsk ICOM (<http://www.icom-norway.org/definisjon.html>).

Norsk kulturråd: «Hjelpetekst på nynorsk» (<http://www.abm-utvikling.no/museum/museumsstatistikk>).

Norsk kulturråd: *Statistikk for arkiv og museum 2010* (<http://www.norskulturrad.no/om-kulturradet/publikasjoner>).

Meir informasjon

Statistisk sentralbyrå (12. september 2008): «Mange medlemmer, færre aktive» (<http://www.ssb.no/orgakt/arkiv/art-2008-09-12-01.html>).

Statistisk sentralbyrå (23. juni 2011): «Halvparten av besøka er betalte» (<http://www.ssb.no/museer>).

Taule, Liv (red) (2010): Kulturstatistikk 2009, Statistiske analysar 117, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/nos_kultur/utg.html).

Vaage, Odd Frank (2009): Norsk kulturbarometer 2008, Statistiske analysar 107, Statistisk sentralbyrå (<http://www.ssb.no/kulturbar>).

Vaage, Odd Frank (2009): Kultur- og mediebruk blant personer med innvandrerbakgrunn, Rapporter 2009/29, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/emner/07/02/rapp_200929).

Tabell 8.1. Museum¹ og samlingar. Storleik på samlingane. 2002-2010

	I alt	Kunst-historiske	Arkeo-logiske	Kultur-historiske	Natur-historiske	Fotografi	Gjenstandar/objekt	Del av materialet som er elektronisk registrert
2002	26 775 867	551 165	-	5 137 055	11 225 769	9 861 878	-	
2003	26 925 141	560 179	-	4 883 866	11 284 219	10 196 877	-	
2004	32 097 587	314 231	-	5 350 045	11 545 829	14 887 482	-	
2005	34 297 470	470 768	-	6 141 348	11 639 872	16 045 482	-	
2006	35 103 293	505 181	-	6 287 267	11 220 116	17 090 729	8 450 955	
2007	38 377 510	452 661	4 658 042	3 469 430	11 855 590	17 941 787	8 700 386	
2008	43 484 229	450 762	4 191 631	3 489 294	11 921 261	23 431 281	9 230 788	
2009	42 732 026	453 305	4 279 451	3 542 745	11 542 271	22 914 254	28 375 725	
2010	43 129 650	451 895	4 404 473	3 588 710	9 953 467	24 731 105	11 265 530	
Museumstype								
Kunst- og kunstindustri-museum	539 691	302 114	-	75 121	-	162 456	15 677	
Kulturhistorisk museum	16 224 578	26 924	1 452 587	1 951 609	9 672	12 783 786	3 493 794	
Naturhistorisk museum	6 210 643	-	-	300	6 100 043	110 300	1 901 524	
Blanda kultur- og naturhistorisk museum	14 111 932	4 733	2 950 915	724 841	3 819 668	6 611 775	5 350 735	
Blanda kunst- og kulturhistorisk museum	6 042 806	118 124	971	836 839	24 084	5 062 788	503 800	
Fylke								
Østfold	862 455	4 945	314	86 779	1 047	769 370	77 450	
Akershus	534 985	4 387	2	66 859	680	463 057	123 166	
Oslo	14 475 311	302 362	1 449 986	833 487	6 001 462	5 888 014	4 073 495	
Hedmark	4 097 535	3 264	6 387	198 791	1 855	3 887 238	262 198	
Oppland	1 891 403	1 385	387	199 086	1 469	1 689 076	317 317	
Buskerud	449 338	4 834	-	157 355	6 333	280 816	77 778	
Vestfold	1 733 159	445	728	81 628	192	1 650 166	70 465	
Telemark	1 731 560	2 626	971	127 944	800	1 599 219	146 323	
Aust-Agder	222 390	47	440	86 215	11 067	124 621	65 382	
Vest-Agder	427 096	1 791	206	69 808	100 091	255 200	104 613	
Rogaland	1 594 530	14 502	12 959	243 602	14 492	1 308 975	168 001	
Hordaland	4 232 545	41 725	1 385 057	402 825	1 949 839	453 099	1 805 743	
Sogn og Fjordane	178 781	4 090	-	106 398	7 465	60 828	68 810	
Møre og Romsdal	1 685 535	794	-	209 985	555	1 474 201	236 177	
Sør-Trøndelag	5 150 148	31 076	1 221 257	221 577	1 378 833	2 297 405	2 361 926	
Nord-Trøndelag	757 604	2 908	2	105 009	43	649 642	56 754	
Nordland	1 473 170	456	110	251 016	19 324	1 202 264	329 221	
Troms Romsa	1 346 778	28 701	287 434	82 669	456 350	491 624	866 733	
Finnmark Finnmark	228 517	1 460	233	53 128	1 406	172 290	46 133	
Svalbard	56 810	97	38 000	4 549	164	14 000	7 845	

¹Tala i tabellen omfattar dei opne musea. ²På grunn av endring i spørreskjemaet for 2009, kan dette talet vere misvisande.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 8.2. Museum¹ og samlingar. Besøk. 2002-2010

	Einingar i alt	Besøk I alt	Av desse som enkeltbesøk	Betalande besøkjanende	Besøk i alt per innbyggjar ²
2002	274	8 336 172	4 128 103	3 872 401	1,8
2003	263	8 523 048	4 591 615	4 119 047	1,9
2004	234	8 552 799	5 680 903	4 564 014	1,9
2005	188	9 060 639	6 343 510	4 731 733	2,0
2006	175	9 330 587	6 786 383	4 462 322	2,0
2007	173	10 193 903	7 409 121	5 387 033	2,2
2008	166	10 195 986	7 552 901	5 054 537	2,2
2009	148	10 183 842	7 632 755	4 869 775	2,1
2010	137	10 548 193	8 070 117	5 141 837	2,2
Fylke					
Østfold	2	159 614	106 343	..	0,6
Akershus	4	292 023	246 617	114 080	0,5
Oslo	25	3 960 475	3 146 134	1 585 574	6,7
Hedmark	3	303 910	224 315	197 897	1,6
Oppland	11	466 551	370 679	302 182	2,5
Buskerud	7	366 223	276 509	182 808	1,4
Vestfold	2	148 687	101 011	61 937	0,6
Telemark	3	200 377	169 234	60 072	1,2
Aust-Agder	4	62 948	41 358	20 859	0,6
Vest-Agder	7	191 430	140 516	86 721	1,1
Rogaland	11	582 663	399 708	253 911	1,3
Hordaland	12	1 066 142	790 210	875 258	2,2
Sogn og Fjordane	3	142 628	98 673	61 160	1,3
Møre og Romsdal	6	371 702	259 630	209 268	1,5
Sør-Trøndelag	8	1 144 001	926 950	437 160	3,9
Nord-Trøndelag	4	257 664	213 597	145 336	2,0
Nordland	10	445 634	308 136	321 709	1,9
Troms Romsa	7	210 012	128 979	103 151	1,3
Finnmark Finnmárku	6	138 820	97 397	90 778	1,9
Svalbard	2	36 689	24 121	31 976	-

¹ Tala i tabellen omfattar dei opne musea. ² Frå og med 2010 er innbyggjartala basert på middelfolkemengde og ikkje på tal per 1. januar.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 8.3. Utstillingar i norske museum¹. 2002-2010

	Einingar i alt	Utstillingar i alt	Basisutstillingar	Temporære utstillingar	Eigenproduserte vandreutstillingar i drift
2002	274	2 387	1 383	754	237
2003	263	2 420	1 377	795	248
2004	234	2 452	1 398	892	162
2005	188	2 658	1 434	1 028	196
2006	175	2 737	1 471	1 040	226
2007	173	2 858	1 559	1 073	226
2008	166	2 881	1 523	1 119	239
2009	148	2 964	1 541	1 139	284
2010	137	2 922	1 578	1 068	276
Museumstype					
Kunst- og kunstindustrimuseum	16	266	51	129	86
Kulturhistorisk museum	66	1 158	686	387	85
Naturhistorisk museum	10	97	71	17	9
Blanda kultur- og naturhistorisk museum	22	775	472	252	51
Blanda kunst- og kulturhistorisk museum	23	626	298	283	45
Fylke					
Østfold	2	64	31	29	4
Akershus	4	181	93	79	9
Oslo	25	372	167	137	68
Hedmark	3	167	111	45	11
Oppland	11	141	81	53	7
Buskerud	7	127	90	33	4
Vestfold	2	59	28	28	3
Telemark	3	105	81	17	7
Aust-Agder	4	60	41	9	10
Vest-Agder	7	110	62	41	7
Rogaland	11	167	92	67	8
Hordaland	12	296	167	112	17
Sogn og Fjordane	3	69	34	28	7
Møre og Romsdal	6	156	71	55	30
Sør-Trøndelag	8	144	64	62	18
Nord-Trøndelag	4	121	42	73	6
Nordland	10	324	197	107	20
Troms Romsa	7	145	67	40	38
Finnmark Finnmark	6	99	54	43	2
Svalbard	2	15	5	10	-

¹ Tala i tabellen omfattar dei opne musea.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 8.4. Kulturhistoriske bygningar, etter type museum og fylke. 2006-2010

	Einingar i alt ¹	Kulturhistoriske bygningar	Opne kulturhistoriske bygningar
2006	175	4 894	2 942
2007	173	4 785	2 971
2008	166	4 782	2 918
2009	148	4 866	2 970
2010	137	4 974	2 862
Museumstype			
Kunst- og kunstindustrimuseum	16	48	36
Kulturhistorisk museum	66	2 431	1 475
Naturhistorisk museum	10	10	5
Blanda kultur- og naturhistorisk museum	22	1 507	765
Blanda kunst- og kulturhistorisk museum	23	978	581
Fylke			
Østfold	2	78	47
Akershus	4	188	157
Oslo	25	247	101
Hedmark	3	659	308
Oppland	11	605	272
Buskerud	7	387	232
Vestfold	2	46	29
Telemark	3	243	179
Aust-Agder	4	95	57
Vest-Agder	7	117	82
Rogaland	11	219	144
Hordaland	12	491	240
Sogn og Fjordane	3	198	94
Møre og Romsdal	6	306	170
Sør-Trøndelag	8	206	95
Nord-Trøndelag	4	144	126
Nordland	10	419	295
Troms Romsa	7	205	194
Finnmark Finnmark	6	119	39
Svalbard	2	2	1

¹Tala i tabellen omfattar dei opne musea.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 8.5. Museum og samlingar. Driftsinntekter og driftskostnader, etter museumstype. 2010. Millionar kroner

	I alt	Kunst- og kunstindustr- museum	Kulturhistorisk museum	Naturhistorisk museum	Blanda kultur- og naturhistorisk museum	Blanda kunst- og kulturhistorisk museum
Driftsresultat	71,5	-5,2	45,4	-1,0	12,7	19,6
Totale driftsinntekter	3 732,6	506,4	1 430,5	283,3	806,6	705,8
Totale eigeninntekter	1 133,3	80,3	503,7	117,8	256,6	175,0
Billettinntekter	258,5	12,9	108,2	61,2	37,9	38,3
Varer og tenester	307,8	41,6	137,8	18,5	72,2	37,7
Sponsorinntekter	115,5	11,1	46,1	18,5	15,4	24,5
Andre eigeninntekter	451,5	14,8	211,6	19,5	131,1	74,5
Totalt ordinært offentleg driftstilskot	2 398,5	421,1	845,1	131,2	524,2	476,9
Ord. driftstilskot staten	1 733,7	320,1	615,4	113,7	435,3	249,2
Ord. driftstilskot fylkeskommune	300,1	12,6	117,0	8,0	49,1	113,4
Ord. driftstilskot kommune	364,7	88,3	112,6	9,6	39,9	114,3
Totalt andre offentlege tilskot	200,8	5,1	81,7	34,4	25,8	53,9
Andre offentlege tilskot, staten	155,2	4,8	66,2	29,1	18,7	36,4
Andre offentlege tilskot, fylke	22,1	0,0	7,8	2,0	3,5	8,7
Andre offentlege tilskot, kommune	23,5	0,3	7,7	3,2	3,6	8,7
Totale driftskostnader	3 661,1	511,6	1 385,1	284,3	793,9	686,2
Varer/ tenester	304,9	51,7	103,7	27,1	79,4	43,0
Lønn	1 742,9	172,7	716,7	130,2	427,6	295,5
Pensjon	155,7	6,8	60,1	3,2	49,1	36,6
Avskrivningar	84,2	16,7	31,9	22,3	4,9	8,4
Drift lokale	201,5	24,2	83,3	20,9	20,9	52,2
Vedlikehald lokale	146,8	8,2	86,9	2,3	19,8	29,6
Husleige	403,2	115,8	114,2	33,8	84,7	54,6
Andre driftskostnader	671,0	119,3	210,5	47,7	119,0	174,5
- Offentlege refusjonar	49,0	3,8	22,3	3,2	11,6	8,1

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 8.6. Museum og samlingar. Årsverk, etter museumstype og kjønn. 2006-2010

	I alt	Kunst- og kunstindustri- museum	Kulturhistorisk museum	Naturhistorisk museum	Blanda kultur- og naturhistorisk museum	Blanda kunst- og kulturhistorisk museum
2006	3 578,6	421,1	2 235,9	222,9	698,6	..
2007	3 768,1	375,5	2 026,3	249,6	800,7	315,9
2008	3 842,0	389,3	2 011,3	241,3	826,8	373,4
2009	3 840,8	312,6	1 892,2	246,9	849,4	539,7
Årsverk i alt 2010	3 934,2	349,5	1 667,1	251,3	992,0	674,4
Årsverk, lønt personale	3 726,9	346,9	1 548,6	247,5	947,8	636,1
Av dette						
Årsverk, faste stillingar	2 792,3	270,1	1 188,4	177,4	657,0	499,4
Frivillige årsverk	207,4	2,6	118,5	3,8	44,3	38,3
Årsverk, lønt personale, kjønn ¹						
Kvinner	1 946,3	224,3	783,1	97,3	493,8	347,8
Menn	1 778,9	122,6	764,7	150,2	453,1	288,3

¹ Frivillige årsverk er ikke inkluderte.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 8.7. Årsverk, etter type stilling og kjønn. 2006-2010. Prosent

	Dagleg leiar		Vitskapleg kunst- og kulturfagleg personale		Administrativt personale		Teknisk personale	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
2006	35,5	64,5	53,2	46,8	73,2	26,8	29,9	70,1
2007	39,3	60,7	55,1	44,9	72,8	27,2	31,4	68,6
2008	36,8	63,2	57,3	42,7	71,2	28,8	31,0	69,0
2009	40,4	59,6	58,8	41,2	74,8	25,2	29,5	70,5
2010	40,9	59,1	57,6	42,4	73,1	26,9	27,4	72,6
2010								
Østfold	50,0	50,0	70,6	29,4	70,3	29,7	31,0	69,0
Akershus	25,0	75,0	65,7	34,3	79,8	20,2	5,8	94,2
Oslo	30,8	69,2	57,4	42,6	68,5	31,5	29,6	70,4
Hedmark	10,0	90,0	53,7	46,3	68,5	31,5	25,5	74,5
Oppland	30,0	70,0	64,2	35,8	77,2	22,8	19,8	80,2
Buskerud	82,5	17,5	55,6	44,4	86,7	13,3	25,8	74,2
Vestfold	56,5	43,5	75,9	24,1	87,7	12,3	46,2	53,8
Telemark	33,3	66,7	57,3	42,7	75,3	24,7	11,5	88,5
Aust-Agder	75,0	25,0	50,2	49,8	64,3	35,7	29,3	70,7
Vest-Agder	21,7	78,3	49,4	50,6	83,2	16,8	29,5	70,5
Rogaland	22,2	77,8	65,7	34,3	79,5	20,5	26,5	73,5
Hordaland	50,4	49,6	55,3	44,7	74,2	25,8	36,7	63,3
Sogn og Fjordane	50,0	50,0	58,5	41,5	85,1	14,9	23,6	76,4
Møre og Romsdal	19,4	80,6	56,0	44,0	79,1	20,9	17,8	82,2
Sør-Trøndelag	12,5	87,5	52,1	47,9	74,2	25,8	19,8	80,2
Nord-Trøndelag	75,0	25,0	49,7	50,3	65,8	34,2	23,8	76,2
Nordland	21,1	78,9	56,6	43,4	61,0	39,0	9,7	90,3
Troms/Romsdalsfjorden	68,4	31,6	57,0	43,0	68,1	31,9	36,7	63,3
Finnmark/Finnmark	82,6	17,4	63,5	36,5	85,6	14,4	23,2	76,8
Svalbard	50,0	50,0	100,0	0,0	100,0	0,0	75,0	25,0

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 8.8. Samansetjing av styra i musea, etter kjønn og fylke. 2006-2010. Prosent

	Styreleiar		Styremedlem		Varamedlem	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
2006	25,0	75,0	40,0	60,0	47,0	53,0
2007	24,5	75,5	42,0	58,0	47,1	52,9
2008	22,9	77,1	42,3	57,7	48,0	52,0
2009	18,5	81,5	40,7	59,3	50,3	49,7
2010	18,3	81,7	43,2	56,8	48,2	51,8
2010						
Østfold	100,0	0,0	41,7	58,3	66,7	33,3
Akershus	0,0	100,0	42,3	57,7	56,5	43,5
Oslo	11,1	88,9	42,2	57,8	50,8	49,2
Hedmark	33,3	66,7	29,4	70,6	50,0	50,0
Oppland	0,0	100,0	43,6	56,4	38,6	61,4
Buskerud	28,6	71,4	40,0	60,0	51,4	48,6
Vestfold	0,0	100,0	63,6	36,4	50,0	50,0
Telemark	0,0	100,0	47,1	52,9	58,8	41,2
Aust-Agder	50,0	50,0	39,1	60,9	47,1	52,9
Vest-Agder	0,0	100,0	46,4	53,6	46,2	53,8
Rogaland	33,3	66,7	39,7	60,3	37,9	62,1
Hordaland	8,3	91,7	40,7	59,3	53,4	46,6
Sogn og Fjordane	33,3	66,7	57,1	42,9	53,8	46,2
Møre og Romsdal	14,3	85,7	46,2	53,8	60,7	39,3
Sør-Trøndelag	25,0	75,0	37,7	62,3	41,7	58,3
Nord-Trøndelag	25,0	75,0	56,5	43,5	33,3	66,7
Nordland	10,0	90,0	45,5	54,5	35,8	64,2
Troms Romsa	28,6	71,4	38,9	61,1	53,3	46,7
Finnmark Finnmark	28,6	71,4	59,4	40,6	51,4	48,6
Svalbard	0,0	100,0	20,0	80,0	80,0	20,0

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 8.9. Museum på Internett, etter museumstype. 2010

	I alt	Museumstype				
		Kunst- og kunstindustri- museum	Kulturhistorisk museum	Naturhistorisk museum	Blanda kultur- og naturhistorisk museum	Blanda kunst- og kulturhistorisk museum
Talet på museum med eigne						
Internettutstillingar	133	16	62	10	22	23
Talet på Internettutstillingar	168	4	65	5	62	32
Talet på museum med samlingskatalog på Internett som ein kan søkje i ¹	50	2	26	3	12	7

¹ Medrekna både dei som har og delvis har samlingskatalogar på Internett.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 8.10. Museum og samlingar, etter storlek. 2010

	Talet på museum		Besök		Utstillingar		Gjenstandar/objekt		Årsverk		Driftskostnader i alt. Millionar krone		Driftsinntekter i alt. Millionar krone			
	I alt	Pro- sent	I alt	Pro- sent	I alt	Pro- sent	I alt	Pro- sent	I alt	Pro- sent	I alt	Pro- sent	I alt	Pro- sent		
I alt	137	100,0	10 548	193	100,0	2 922	100,0	43 129	650	100,0	3 934	100,0	3 661,1	100,0	3 732,6	100,0
Totale drifts- kostnader. 1 000 kroner																
0 - 4 350	27	19,7	415 891	3,9	174	6,0	352 262	0,8	106	2,7	42,2	1,2	45,8	1,2		
4 351 - 10 000 ..	28	20,4	632 914	6,0	285	9,8	2 299 588	5,3	270	6,9	202,6	5,5	223,4	6,0		
10 001 - 16 350 ..	28	20,4	1 438 696	13,6	514	17,6	2 985 138	6,9	423	10,7	373,1	10,2	387,9	10,4		
16 351 - 38 000 ..	27	19,7	2 201 344	20,9	765	26,2	6 402 091	14,8	825	21,0	674,9	18,4	694,0	18,6		
38 001 -	27	19,7	5 859 348	55,5	1 184	40,5	31 090 571	72,1	2 310	58,7	2 368,4	64,7	2 381,6	63,8		

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 8.11. Museum som er lagde til rette for funksjonshemma. 2006-2010

	Talet på museum	Er museets lokaler lagde til rette for funksjonshemma?		Er museets formidling lagt til rette for funksjonshemma?	
		Ja	Nei	Ja	Nei
2010	137	102	35	76	61
Museumstype					
Kunst- og kunstindustrimuseum	16	13	3	11	5
Kulturhistorisk museum	66	46	20	37	29
Naturhistorisk museum	10	9	1	5	5
Blanda kultur- og naturhistorisk museum	22	16	6	8	14
Blanda kunst- og kulturhistorisk museum	23	18	5	15	8
Fylke					
Østfold	2	2	-	1	1
Akershus	4	2	2	2	2
Oslo	25	20	5	16	9
Hedmark	3	2	1	-	3
Oppland	11	9	2	6	5
Buskerud	7	5	2	3	4
Vestfold	2	2	-	2	-
Telemark	3	2	1	-	3
Aust-Agder	4	3	1	2	2
Vest-Agder	7	6	1	5	2
Rogaland	11	8	3	6	5
Hordaland	12	9	3	6	6
Sogn og Fjordane	3	2	1	2	1
Møre og Romsdal	6	5	1	6	-
Sør-Trøndelag	8	4	4	3	5
Nord-Trøndelag	4	3	1	2	2
Nordland	10	7	3	5	5
Troms Romsa	7	5	2	4	3
Finnmark Finnmárku	6	5	1	4	2
Svalbard	2	1	1	1	1

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

9. Bibliotek

9.1. Nokre resultat

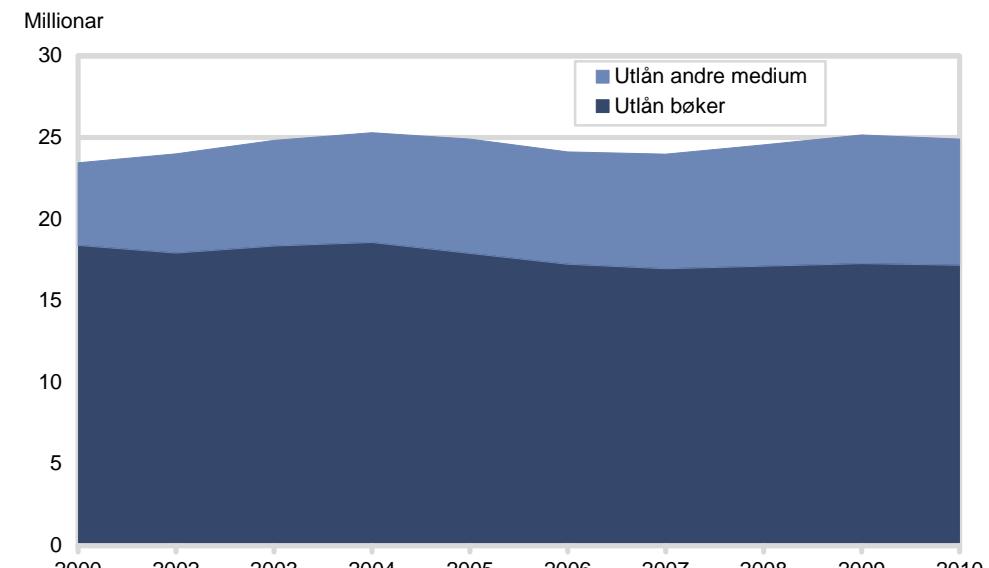
5.1 utlån per innbyggjar frå folkebiblioteka

Etter fleire år med stabile tal på utlån frå folkebiblioteka ser det ut som tala for 2010 syner ein svak nedgang på litt over 1 prosent. Det totale utlånet av bøker og andre medium frå folkebiblioteka i 2010 utgjorde 24,9 millionar utlån, ein nedgang på nær 270 000 utlån. Utlån per innbyggjar ligg på 5,1 utlån i gjennomsnitt, om lag det same som i 2009. Etter ein auke i bokutlåna i 2008 og 2009 syner tala for 2010 at det har vore 99 000 færre bokutlån i 2010 samanlikna med året før. Denne reduksjonen i utlån viser seg også som ein liten nedgang i totalt bokutlån per innbyggjar, 3,5 bokutlån per innbyggjar i 2010, mot 3,6 i 2009.

Etter fleire år med auke i utlån av bøker for vaksne har utlånet av vaksenlitteratur gått ned med 2,8 prosent samanlikna med 2009. Denne prosentdelen utgjer ein nedgang på om lag 261 000 utlån. Litt over ein tredel av nedgangen er reduksjon i utlånet av skjønnlitteratur. Utlånet av barnelitteratur har derimot stig med 2 prosent og utgjer 160 000 fleire utlån i forhold til året før. Omløpssnøggleiken for barnebøker var 1,3 i 2010, det same som i året før.

Utlånet av andre medium totalt har gått ned 2,1 prosent sidan 2009, etter fleire år med auke i tala for utlån av andre medium enn bøker. Både utlån av musikk og lydbøker gjekk ned med respektive 18 og 3 prosent, mens utlån av film har halde seg stabilt. Utlån av anna bibliotekmateriale steig med 91 000 einingar. Figur 9.1 syner totalt utlån i biblioteka dei siste ti åra. Tabellane 9.2 og 9.3 syner fleire detaljar om utlåna i biblioteka.

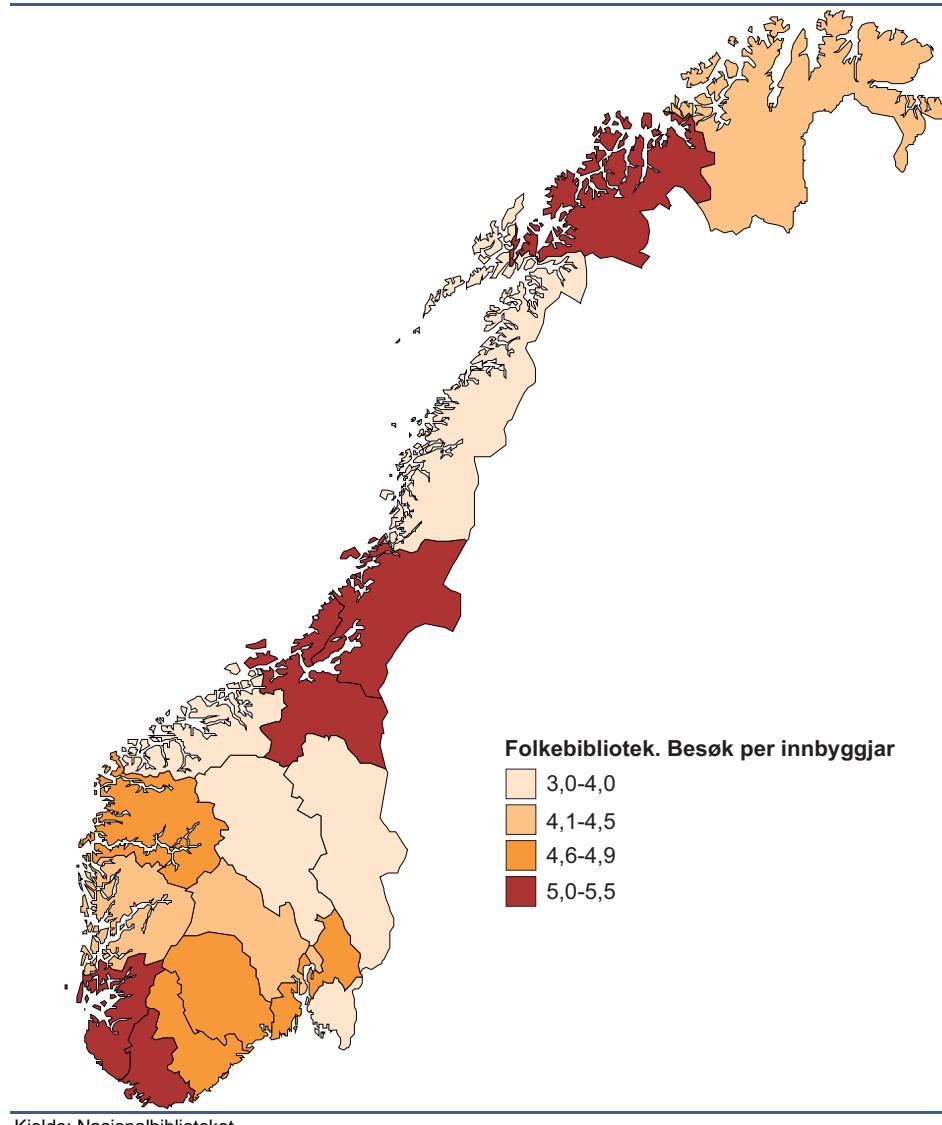
Figur 9.1. Folkebibliotek. Millionar utlån. 2000-2010

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

4,5 besök i gjennomsnitt per innbyggjar i folkebiblioteka

På landsbasis ser besøkstala for folkebiblioteka ut til å ha gått svakt ned siste året. Etter fleire år med stabile besøkstal, med rundt 4,7 besök per innbyggjar i gjennomsnitt, syner landstala for 2010 4,4 besök per innbyggjar. Nokre fylke har likevel ein svak auke, eller opplever stabilitet i besøket i folkebiblioteka. Biblioteka i Vest-Agder og Troms har det høgaste besøkstalet per innbyggjar, med 5,5. Biblioteka i Finnmark har hatt den største auken i besøk, fra 3,4 til 4,5 per innbyggjar. Tabell 9.4 syner nærmere detaljar.

Figur 9.2. Folkebibliotek. Besøk per innbyggjar, etter fylke. 2010

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

22 millionar bøker og anna materiale i folkebiblioteka

Tala i tabellane 9.5 og 9.6 syner at det var 768 folkebibliotek i 2010, ein nedgang på 16 bibliotek frå 2009. Det var nær 21,5 millionar bøker og anna materiale i folkebiblioteka 2010. Totalt representerer dette ein svak nedgang frå 2009. Siste året blei bokbestanden i folkebiblioteka redusert med drygt 200 000, og sidan 2006 har han falle med i underkant av 900 000, eller 4 prosent. Bestanden av aviser (avis- og tidsskriftabonnement) er gått ned med om lag 9 prosent, mens bestanden av andre medium som til dømes musikk, lydbøker og film har gått opp sidan 2009.

Fylkesbiblioteka – 10 prosent nedgang i utlåna

Samla utlån frå fylkesbiblioteka i 2010 var 544 000 utlån. Dei siste åra har det vore nedgang i utlåna kvart år. Nedgangen i samla utlån siste året var på 10 prosent. Det ser ut til å vere utlåna frå dei mobile einingane som fell, 24 prosent frå året før. Totalt fjernlån av alle medium har stigi sidan 2006, siste året har auken vore på om lag 12 prosent. Statistikken for fylkesbiblioteka kan ikkje heilt samanliknast frå år til år, da nokre fylkesbibliotek heilt eller delvis har sett bort utlån og fjernlån til eit folkebibliotek (Nasjonalbiblioteket 2011). Oversikta (jamfør tabell 9.8) frå fylkesbiblioteka for 2010 syner at brutto driftsutgifter var 127 millionar kroner, om lag det same som året før.

Nær 7 millionar utlån frå grunnskolebiblioteka

Bokmengda i grunnskolebiblioteka har stigi dei siste tre åra, og bestanden tel no over 10 millionar bøker. Dette talet utgjer ei bokmengd på 20,1 per elev i grunnskolen i 2010. Utlånstala i grunnskolebiblioteka har i fleire år stigi, bortsett frå ein svak nedgang i 2009. I 2010 var det nær 7 millionar utlån frå grunnskolebiblioteka.

Dette representerer 13,8 utlån per elev, 0,8 utlån høgare enn i året før. Statistikken for 2010 omfattar data frå om lag 2 340 skolar, jamfør tabell 9.9 og kap. 9.2.1.

*Svak nedgang i utlånet i
biblioteka i vidaregåande
skolar*

Det totale utlånet ved skolebiblioteka i vidaregåande skolar ligg på nær 1,1 millionar i 2010, som svarer til seks utlån per elev i dette året. Etter fleire år med stabil vekst i utlånstala viser tala for 2010 ein svak nedgang frå 2009.

Det kan sjå ut som nedgangen er størst i utlånet av AV-medium, nær 5 prosent reduksjon, mens nedgangen i utlånet av bøker var 2 prosent, eller 13 000 færre bøker. Utlån av bøker utgjer 69 prosent av det totale utlånet.

Bokbestanden har auka med nær 32 000 bøker og tel i 2010 drygt 3,2 millionar bøker. Dette gir ein bokbestand på 17,7 bøker per elev i skolebiblioteka for den vidaregåande skolen. Sidan 2000 har bokmengda i biblioteka i den vidaregåande skolen auka med om lag 1 million einingar.

*Nedgang i talet på bøker i
fag- og forskingsbibliotek*

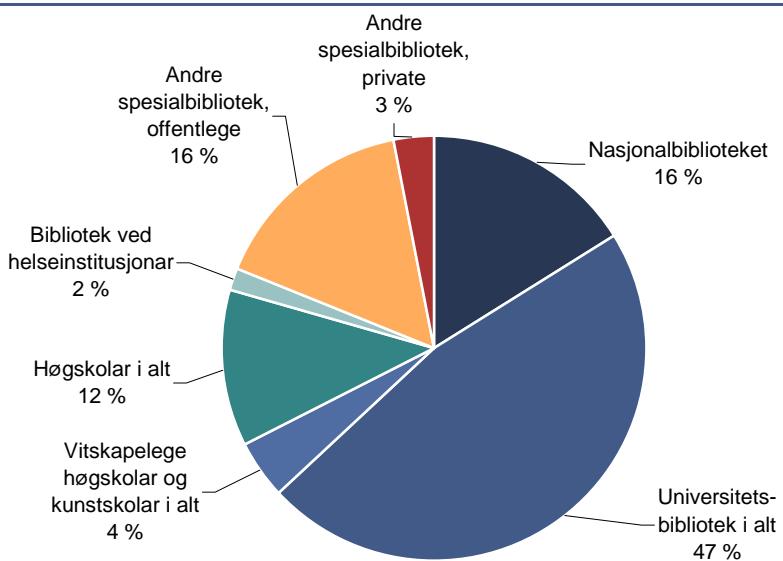
Fag- og forskingsbiblioteka hadde i 2010 ein nedgang i talet på trykte bøker og tidsskrift på 660 000, eller 3 prosent, frå året før. Talet på trykte bøker og tidsskrift var på 19,9 millionar, og var dermed for første gong sidan 2005 på under 20 millionar. Reknar ein med e-bøker og elektroniske tidsskrifttitlar, respektive 1,7 og 0,5 millionar, blir den totale nedgangen i bøker og tidsskrift 1,9 prosent. Nedgangen var størst blant biblioteka ved helseinstitusjonane og universitetsbiblioteka, høvesvis på 11 prosent og 8 prosent frå året før for trykte bøker og tidsskrift. På den andre sida var det ein auke i talet på elektroniske tidsskrifttitlar på 10 prosent for fag- og forskingsbiblioteka samla, og ein auke i talet på trykte bøker og tidsskrift blant andre private spesialbibliotek på 25 prosent frå 2009. Universitetsbiblioteka hadde likevel klart størst bestand trykte bøker og tidsskrift, med 47 prosent av total bestand.

Fag- og forskingsbiblioteka hadde 7,7 millionar besøk, og det var 200 000 aktive låntakarar, det same som året før både når det gjeld besøk og låntakarar. Det var nesten 4,6 millionar utlån i 2010. Sidan 2000 har utlåna auka med nesten 1 million. Det totale utlånet dekkjer lokale lån, kopiar for lån og fjernlån.

Talet på lokale lån var på 4,1 millionar, ein auke på 3 prosent frå 2009, og talet på fjernlån var litt over 552 000 lån, jamfør kapittel 9.4. Alle bibliotektypane, bortsett frå Nasjonalbiblioteket, har ein større del lokale lån enn fjernlån. Fjernlån utgjer mellom 7 og 11 prosent av totale utlån innanfor desse bibliotektypane. Ved Nasjonalbiblioteket var derimot 70 prosent av utlåna fjernlån i 2010.

Fag- og forskingsbiblioteka utfører også innlån av dokument. I 2010 var det 260 000 innlån, ein nedgang på 7 prosent frå året før. 39 prosent av innlåna fann stad ved universitetsbiblioteka, og 28 prosent ved høgskolane.

I 2010 var dei totale utgiftene på nesten 1,6 milliardar kroner. Ikkje alle biblioteka fører kostnader til løn i rekneskapane sine, i nokre tilfelle vert løn dekt av eigar-institusjonen. Det blei utført 1 400 årsverk. 66 prosent av årsverka var i bibliotekfaglege stillingar, den same delen som i 2009. Jamfør tabellane 9.12 og 9.13.

Figur 9.3. Bøker og periodika i fag- og forskingsbibliotek, etter bibliotekstype. 2010

Nasjonalbiblioteket og pliktavleveringa

Nasjonalbiblioteket er representert i statistikken over fag- og forskingsbibliotek, men har òg andre oppgåver enn dei bibliotekfaglege. Nasjonalbiblioteket er ansvarleg for registrering av pliktavlevert materiale i Noreg. Etter at innhaustinga av nettsider på det norske internettdomenet (.no) blei sett i operativ drift i 2005, blei det til og med 2007 årleg registrert rundt 300 millionar vevdokument. I 2008 blei det registrert over 480 millionar norske vevdokument, mens i 2009 blei registreringstakta noko lågare, med 20 millionar dokument, og i 2010 drygt 17 millionar dokument. Årsaka til nedgangen er at innhaustinga frå det norske internettdomenet er konsesjonspliktig etter personvernlova, og Nasjonalbiblioteket hadde ein mellombels konsesjon frå Datatilsynet til og med 2008. I 2009 kom Datatilsynet med nye konsesjonskrav med vilkår som gjer at Nasjonalbiblioteket ikkje haustar inn vevdokument i dag. I påvente av revisjon av pliktavleveringslova har Nasjonalbiblioteket enno ikkje gjennomført domeneinnhausting. Men det er gjort nokre mindre tematiske innhaustingar i perioden.

Mens avlevering av filer for digital radio og digitalt fjernsyn auka med respektive 64 og 50 prosent samanlikna med 2009, har avlevering av kringkasta materiale falle med 50 prosent i 2010. Denne utviklinga viser endring i lagringsmedium. Jamfør kapittel 9.3, avlevering av kringkasting. Det er levert ut 51 fleire lydbøker i 2010 enn i 2009, og til saman blei det levert 502 lydbøker. 169 filmar blei pliktavleverte til Nasjonalbiblioteket i 2010. Nær 10 500 bøker og drygt 21 600 småtrykk blei pliktavleverte i 2010. Dette utgjer ein svak nedgang i avlevering av bøker og ein liten oppgang i avlevering av småtrykk. Desse tala er henta frå statistikken over pliktavlevert materiale til Nasjonalbiblioteket, jamfør tabell 9.1.

Tabell 9.1. Pliktavlevering av materiale til Nasjonalbiblioteket. 2004-2010

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
I alt	69 539	310 084	789 315	118 452	280 146	804 485	126 420
Periodika, løpende	12 650	13 451	12 917	12 249	12 216	11 962	11 605
Periodika, Internett	52	²
Bøker	9 988	10 106	11 463	10 835	10 710	10 458	10 421
Nettmonografier	659	²	2	19	27
Videoar	129	186	257	264	289	325	496
Film ¹	105	110	169
Kombidokument	64	11	33	31	48	14	6
Lydbøker	188	486	435	459	513	451	502
Småtrykk	23 182	21 600	30 939	23 818	24 750	21 478	21 668
Postkort	1 230	2 890	2 606	3 781	3 694	2 420	1 721
Plakatar	670	704	550	703	1 432	2 176	1 643
Kringkasta materiale	19 517	23 783	21 486	20 071	13 313	7 774	3 838
Digital radio, talet på filar	35 833	36 096	72 272	46 055	53 904	88 600
Digital fjernsyn, talet på filar	11 088	75 000	112 587
Notetrykk	181	480	498	443	440	467	388
Kart	159	317	153	373	268	325	541
Lydopptak musikk	479	665	542	958	1 218	2 210	1 915
CD-Rom og diskettar	157	159	³ 224	294	23	19	32
Aviser	234	240	253	253	256	254	252
Norske vevdokument	309 973	878 315 000 000	280 000 000	485 000 000	20 000 000	17 000 000

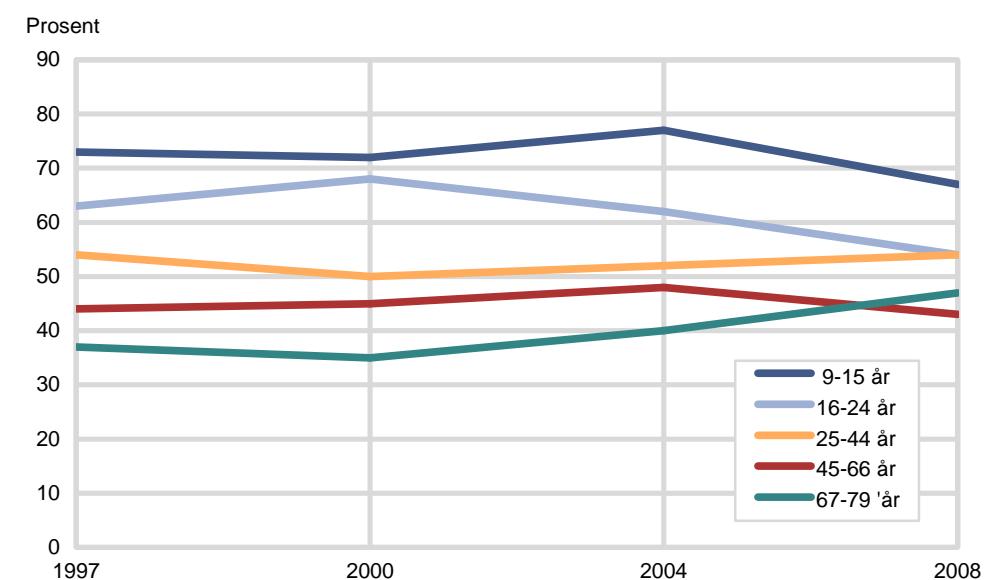
¹ Nasjonalbiblioteket overtok som mottaksinstitusjon for film i 2008 etter Norsk Filminstitutt. ² Frå 2005 er tala for monografier og periodika på Internett med i talet for innhenta URLer (filer) under Norske vevdokument. ³ inkluderer både monografier og periodika på cd-rom, dvd-rom eller diskett.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

51 prosent på folkebibliotek siste 12 månader i 2008

Det har ikkje vore kulturbruksundersøkingar sidan 2008. Detaljerte tal frå tidlegare undersøkingar er presenterte i Kulturstatistikk 2008 og 2009.

Figur 9.4 gir eit bilete av kor mange prosent, etter alder, som hadde vore på eit folkebibliotek siste tolv månader i åra 1997, 2000, 2004 og 2008. Det er heller ikkje kome til oppdaterte/tilgjengelege data frå Levekårsundersøkinga 2011 og Tidsbruksundersøkinga i 2010.

Figur 9.4. Personar som har vore på folkebibliotek dei siste tolv månadene, etter alder. 1997-2008. Prosent

Kjelde: Norsk kultubarometer, Statistisk sentralbyrå.

9.2. Om bibliotekstatistikken

Nasjonalbiblioteket er ansvarleg for innsamling av statistikk for dei ulike biblioteka: folkebiblioteka, fylkesbiblioteka, skolebiblioteka, fengselsbiblioteka og mobile einingar, i tillegg til fag- og forskingsbiblioteka. Statistikken for folkebibliotek er heimla i folkebiblioteklova (lov om folkebibliotek 1985-12-20-108). Statistikken for fag- og forskingsbibliotek viser verksemda til biblioteka, mellom anna om bok- og mediebestand, utlån, besøk og kostnader.

All statistikk om bibliotekas verksemd har vore ein del av kulturstatistikken i Statistisk sentralbyrå (SSB) sidan 1982.

9.2.1. Omfang og publisering

Folkebibliotek

Alle folkebiblioteka er med i folkebibliotekstatistikken. For 2010 var det 429⁴ hovudbibliotek, og til saman 768 folkebibliotekavdelingar (hovudbibliotek og filialar til saman). Hovudbiblioteket i kommunen er rapporterande eining. Tre kommunar leverte ikkje statistikk, og nokre kommunar leverte ufullstendig statistikk i 2010. Delar av folkebibliotekstatistikken blir publiserte på SSBs internetsider gjennom KOSTRA, førebelse tal 15. mars og endelege tal 15. juni.

Skolebibliotek

Skolebibliotekstatistikken omfattar bibliotek ved offentlege og private (offentleg godkjende) vidaregåande skolar og bibliotek i grunnskolen. Frå og med statistikkinnsamlinga for 2007 vart det praksis å be alle skolar, også dei som ikkje har eige skolebibliotek, om å sende inn opplysningar om bibliotektilbodet til elevane.

I 2010 fekk Nasjonalbiblioteket svar frå 421 av 454 vidaregåande skolar. Det gir ein svarprosent på nær 93. Skolane som ikkje har svart, er i all hovudsak privatskolar. 50 skolar har opplyst at dei ikkje har hatt eige skolebibliotek i rapporteringsåret. Dei fleste av desse er også privatskolar. Dei 371 skolane som inngår i datagrunnlaget for bibliotek i vidaregåande skole femnar om lag alle offentlege skolar som har bibliotek, i tillegg til nokre privatskolar. Av skolane i datagrunnlaget var det 27 som ikkje leverte tal på elevar. For desse er elevtal frå statistikken for året før nytt.

84,5 prosent av i alt 2 973 grunnskolar har rapportert om kva slags bibliotektilbod elevane fekk i 2010. Av skolane som har svart, har 171 skolar rapportert at dei ikkje har hatt eige skolebibliotek, eller at skolebiblioteket har lege nede i rapporteringsåret. 80 av skolane med skolebibliotek har ikkje levert tilstrekkeleg med data til å kome med i datagrunnlaget. Ein del av desse er kombinasjonsbibliotek med folkebibliotek. For desse inngår delar av tala i folkebibliotekstatistikken. Skilnader i datagrunnlaget frå år til år kan gjere det vanskeleg å samanlikne statistikken over år.

Alle fag- og forskingsbiblioteka som er registrerte hos Nasjonalbiblioteket får statistikkskjema, og i 2010 var svarprosenten nær 100 (312 bibliotekeiningar).

SSB publiserer statistikk om fag- og forskingsbibliotek på Internett (<http://www.ssb.no/ffbibl>). Fullstendig statistikk for folkebiblioteka, skolebiblioteka og fag- og forskingsbiblioteka blir publisert av Nasjonalbiblioteket (<http://www.nb.no/bibliotekstatistikk>).

9.2.2. Datakjelder og datainnsamling

Statistikken for folkebibliotek blir utarbeidd på grunnlag av skjema som folkebiblioteka leverer til Nasjonalbiblioteket. Skjema for statistikken til fag- og forskingsbiblioteka blir innrapporterte elektronisk. Mens det er Nasjonalbiblioteket som i det store og heile handsamar og kvalitetssikrar folkebibliotekstatistikken, er SSB engasjert i dette arbeidet når det gjeld statistikken for fag- og forskings-

⁴ Ein kommune hadde ikkje bibliotek.

biblioteka. SSB får ei elektronisk fil frå Nasjonalbiblioteket og går gjennom kvaliteten ein gong til før data blir publiserte.

9.2.3. Omgrep og definisjonar

Desse definisjonane er henta frå Nasjonalbibliotekets rettleiingar til utfylling av statistikkskjema (<http://www.nb.no/bibliotekstatistikk>).

Besøk *Folkebibliotekstatistikken:* Eit bibliotekbesøk vil seie at ein person går inn i lokala til folkebiblioteket for å nytte tilboden til biblioteket. Rutinane til folkebiblioteka for registrering/teljing av besøk kan variere noko. Det er to måtar å telje besøk i folkebiblioteka på:

- Manuell teljing to veker i året (stikkprøveteljing). Frå denne teljinga bereknar ein det årlege talet på besøk etter ein gitt formel forklart i rettleiinga.
- Mekanisk/automatisk teljing. Tala kan vere noko usikre, og manuell teljing kan nyttast for å korrigere eventuelle feilkjelder. Ein reknar likevel med at tala på besøk er truverdige.

Fag- og forskingsbibliotekstatistikken: Talet på registrerte besøk baserer seg på teljeapparat. Kvar bibliotekeining rapporterer registrerte besøk. Dersom trafikken til biblioteket berre blir registrert på veg inn eller ut, oppgir ein det registrerte talet utan omrekningsfaktor. Det registrerte talet for trafikk både ut og inn skal delast på to.

Utlån *Folkebibliotekstatistikken:* Ein tel utlån av medium frå den faste bestanden ved avdelinga og frå sirkulasjons- eller depotsamlingar. Dette inkluderer utlån til andre bibliotek ved fjernlån. I bibliotek med fotomekanisk utlånnssystem eller som ikkje fører ein spesifisert utlånsstatistikk, kan spesifisering av utlån til barn/vaksne og på det einskilde medium gjerast ved stikkprøveundersøkingar.

Fag- og forskingsbibliotekstatistikken: Lokale utlån er lån innanfor eit bibliotek under den same administrative eininga, i tillegg til lån til enkeltpersonar eller andre institusjonar (ikkje bibliotek) utanfor denne eininga som vender seg direkte til biblioteket. Fjernlån er lån frå eit bibliotek til eit anna bibliotek under anna administrativ eining. I 2009 innehold posten totale fjernlån også utsende originaldokument og kopiar til folkebibliotek (felt 152 i statistikkskjema). Dette feltet er såleis dobbeltregisterert i 2009, og fjernlånstala for 2010 kan derfor ikkje heilt samanliknas med 2009-tala.

9.3. Pliktavlevering

Pliktavlevert materiale til Nasjonalbiblioteket er regulert i eiga lov. Formålet med lov om pliktavlevering er å tryggje avleveringa av dokument med allmenn tilgjengeleg informasjon til nasjonale samlingar, slik at det blir mogeleg å ta vare på desse vitnemåla om norsk kultur og samfunnsliv og gjere dei tilgjengelege som kjeldemateriale for forsking og dokumentasjon.

Noreg har hatt pliktavlevering heilt sidan 1697. Formålet med dei ulike lovpåboda har variert frå sensur via dokumentasjon av styresmakten sitt arbeid til den kulturelle målsetjinga i dag. 1. juli 1990 tok «lov om avleveringsplikt for allment tilgjengelege dokument av 9. juni 1989 nr. 32» til å gjelde. Denne lova avløyste den gamle pliktavleveringslova frå 1939. Alle dokumenta som er laga for spreiling ut over ein privat krins, er avleveringspliktige uavhengig av mediotype, også digitale dokument, både dokument på fysisk lagringsmedium og digitale filer.

Småtrykk i statistikken for det pliktavleverte materialet er den typen materiale som går inn i den såkalla Småtrykksamlinga. I denne samlinga blir dokumenta grupperte etter utgivar, og dei einskilde dokumenta blir ikkje gitt ei bibliografisk forklaring.

Avlevering av kringkasting

Etter pliktavleveringslova skal Nasjonalbiblioteket ta imot alt Norsk riksrikkasting (NRK) sender, både rikssendingar og lokalsendingar. Nasjonalbiblioteket kan krevje avlevering frå andre kanalar som har konsesjon i Noreg. Førebels blir det kravd inn riksdekkjande sendingar, det vil seie TV2, TVNorge, P4 og Kanal 24. Lokal-TV leverer inn fem veker i året, dei med vekenummer som endar på 0. Dokumenta skal avleverast utan vederlag. Nasjonalbiblioteket tek imot pliktavleverte opptak frå norske kringkastarar, arkiverer dei og gjer kopiar tilgjengelege for forsking og dokumentasjon innanfor rammene av pliktavleveringslova og dei opphavsrettslege reglane som gjeld til kvar tid.

9.4. Kulturbruksundersøkingane

Statistisk sentralbyrå gjennomfører kvart fjerde år ei utvalsundersøking, der personar i alderen 9-79 år blir spurde om bruken av ulike kulturtildel. Siste tilgjengelege resultat er publiserte i Norsk kulturbarometer 2008.

Referansar

Nasjonalbiblioteket: (<http://www.nb.no/bibliotekstatistikk>).

Meir informasjon

- Buskoven, Nina Kristin (2006): Undersøkelse om bibliotekbruk, Rapporter 2006/14, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/emner/07/02/30/rapp_200614).
Statistisk sentralbyrå (12. september 2008): «Mange medlemmer, færre aktive» (<http://www.ssb.no/orgakt/arkiv/art-2008-09-12-01.html>).
Statistisk sentralbyrå (5. juli 2011): «Nedgang i talet på bøker og tidsskrift i fjor» (<http://www.ssb.no/ffbibil>).
Taule, Liv (red.) (2010): *Kulturstatistikk 2009*, Statistiske analysar 117, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/nos_kultur/utg.html).
Vaage, Odd Frank (2009): Norsk kulturbarometer 2008, Statistiske analysar 107, Statistisk sentralbyrå (<http://www.ssb.no/kulturbar>).
Vaage, Odd Frank (2009): *Kultur- og mediebruk blant personer med innvandrerbakgrunn*, Rapporter 2009/29, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/emner/07/02/rapp_200929).

Tabell 9.2. Folkebibliotek. Utlån av bøker, etter fylke. 1999-2010

	I alt	Per innbyggjar	Vaksne			Barn		
			I alt	Fag-litteratur	Skjønn-litteratur	I alt	Fag-litteratur	Skjønn-litteratur
1999	18 522 095	4,2	10 875 116	5 220 853	5 654 263	7 646 979	1 439 765	6 207 214
2001	17 898 878	4,0	10 868 812	4 987 725	5 699 087	7 212 066	1 343 978	5 868 088
2003	18 361 942	4,0	10 766 452	4 977 985	5 788 467	7 595 490	1 435 071	6 160 419
2005	17 897 958	3,9	10 065 467	4 617 521	5 447 946	7 832 491	1 394 038	6 438 453
2006	17 238 496	3,7	9 637 697	4 254 801	5 382 896	7 600 799	1 317 497	6 283 302
2007	16 954 660	3,6	9 410 966	4 059 449	5 351 517	7 543 694	1 271 162	6 272 532
2008 ¹	17 107 927	3,6	9 387 638	4 002 438	5 385 200	7 720 289	1 278 465	6 441 824
2009 ²	17 283 494	3,6	9 451 331	3 945 724	5 505 607	7 832 163	1 273 357	6 558 806
2010	17 184 397	3,5	9 190 205	3 786 090	5 404 115	7 994 192	1 275 745	6 718 447
2010								
Østfold	888 741	3,3	503 381	176 569	326 812	385 360	66 061	319 299
Akershus	1 869 920	3,5	961 175	427 262	533 913	908 745	139 951	768 794
Oslo	1 784 471	3,0	977 523	469 247	508 276	806 948	126 695	680 253
Hedmark	719 930	3,8	372 153	154 199	217 954	347 777	55 819	291 958
Oppland	656 063	3,5	359 427	134 721	224 706	296 636	45 232	251 404
Buskerud	864 745	3,4	460 739	169 927	290 812	404 006	67 904	336 102
Vestfold	1 008 707	4,3	579 991	249 170	330 821	428 716	66 931	361 785
Telemark	660 439	3,9	366 064	142 754	223 310	294 375	47 932	246 443
Aust-Agder	407 410	3,8	209 557	78 173	131 384	197 853	32 321	165 532
Vest-Agder	723 520	4,3	377 314	152 704	224 610	346 206	51 297	294 909
Rogaland	1 803 097	4,2	903 940	374 845	529 095	899 157	133 344	765 813
Hordaland	1 654 414	3,8	914 000	427 439	486 561	740 414	129 995	610 419
Sogn og Fjordane	379 776	3,6	189 907	63 267	126 640	189 869	30 538	159 331
Møre og Romsdal	769 026	3,1	400 516	125 849	274 667	368 510	58 738	309 772
Sør-Trøndelag	1 014 050	3,5	561 572	239 780	321 792	452 478	66 003	386 475
Nord-Trøndelag	481 420	3,7	256 276	83 591	172 685	225 144	38 797	186 347
Nordland	712 879	3,0	389 176	139 397	249 779	323 703	55 080	268 623
Troms Romsa	510 706	3,3	243 349	112 042	131 307	267 357	42 369	224 988
Finnmark Finnmark	266 567	3,7	158 899	62 720	96 179	107 668	20 378	87 290
Svalbard	8 516	3,2	5 246	2 434	2 812	3 270	360	2 910

¹To bibliotek har ikke levert statistikk for 2008. ²Tre bibliotek har ikke levert tal for utlån, eitt bibliotek har ikke utlånstal fordelt på medietyper.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 9.3. Folkebibliotek. Utlån av andre medium², etter fylke. 1999-2010

	I alt	Per innbyggjar	Fonogram		Film	Andre medium ³
			Musikk	Lydbøker		
1999	4 477 201	1,0	745 571	1 015 203	2 132 970	576 455
2001	5 568 788	1,2	978 990	1 253 371	2 713 974	622 453
2003	6 465 431	1,4	1 150 141	1 494 525	3 151 803	668 962
2005	7 002 832	1,5	1 184 262	1 764 900	3 421 881	631 789
2006	6 874 530	1,5	1 070 173	1 848 534	3 415 736	540 053
2007	7 022 368	1,5	1 048 595	2 038 320	3 384 657	550 796
2008 ¹	7 438 085	1,6	1 075 837	2 146 986	3 626 035	589 227
2009 ⁴	7 878 858	1,6	1 041 721	2 188 815	4 077 536	570 786
2010	7 710 201	1,6	851 344	2 118 988	4 078 056	661 813
2010						
Østfold	444 816	1,6	35 297	110 245	236 842	62 432
Akershus	935 566	1,7	94 847	292 520	491 238	56 961
Oslo	832 731	1,4	173 443	157 198	442 845	59 245
Hedmark	273 267	1,4	21 885	81 734	137 493	32 155
Oppland	247 706	1,3	15 867	85 082	129 404	17 353
Buskerud	381 157	1,5	28 977	118 491	196 965	36 724
Vestfold	440 726	1,9	33 737	131 565	248 862	26 562
Telemark	279 738	1,7	19 772	78 961	154 295	26 710
Aust-Agder	156 212	1,4	9 443	45 304	84 666	16 799
Vest-Agder	276 958	1,6	14 482	89 934	155 894	16 648
Rogaland	857 248	2,0	108 686	201 185	493 906	53 471
Hordaland	786 475	1,7	147 911	195 641	362 924	79 999
Sogn og Fjordane	123 155	1,2	8 410	37 475	67 943	9 327
Møre og Romsdal	275 241	1,1	13 897	87 393	149 031	24 920
Sør-Trøndelag	539 689	1,9	75 462	158 652	270 019	35 556
Nord-Trøndelag	172 502	1,3	10 132	58 181	88 544	15 645
Nordland	280 347	1,2	12 508	99 396	149 549	18 894
Troms Romsa	291 028	1,9	18 390	60 341	153 918	58 379
Finnmark Finnmark	109 464	1,5	8 196	28 864	58 371	14 033
Svalbard	6 175	3,0	2	826	5 347	-

¹To bibliotek har ikke levert statistikk for 2008. ²Ikkje registrert ved alle biblioteka. ³Notar, foto, mikroformer, multimediesett, grafikk, dias-seriar, osb. Einingar som blir utlånt sjølvstendig, reknast som eitt utlån. ⁴Tre bibliotek har ikke levert tal for utlån, eitt bibliotek har ikke utlånstal fordelt på medietypar.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 9.4. Folkebibliotek. Besøk totalt og besøk per innbyggjar, etter fylke. 2006-2010

	Besøk totalt					Besøk per innbyggjar					
	2006	2007	2008	2009	2010	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Totalt	22 428 350	1 21 994 598	2 20 036 617	3 22 295 144	4 21 471 237	5,1	4,8	4,7	4,7	4,7	4,4
Østfold	997 976	986 674	978 502	859 618	824 716	4,1	3,8	3,8	3,7	3,2	3,0
Akershus	2 608 638	2 577 579	2 568 490	2 608 223	2 508 079	5,2	5,2	5,1	5,0	4,9	4,7
Oslo	2 487 368	2 500 600	2 500 027	2 525 629	2 405 552	5,0	4,6	4,6	4,5	4,4	4,1
Hedmark	807 086	815 239	785 397	905 561	711 134	4,9	4,3	4,3	4,2	4,8	3,7
Oppland	721 792	685 664	722 864	711 540	717 040	4,3	3,9	3,8	3,9	3,9	3,9
Buskerud	1 156 193	1 071 620	1 157 549	1 208 614	1 128 378	4,8	4,7	4,3	4,6	4,8	4,4
Vestfold	1 063 845	1 046 356	1 106 219	1 085 769	1 055 316	5,0	4,8	4,7	4,9	4,7	4,6
Telemark	812 262	822 188	802 838	817 976	817 373	5,0	4,9	5,0	4,8	4,9	4,9
Aust-Agder	549 925	561 573	525 671	558 768	527 264	5,7	5,3	5,4	5,0	5,2	4,9
Vest-Agder	906 255	938 138	918 574	953 374	927 927	6,6	5,6	5,7	5,5	5,7	5,5
Rogaland	2 218 656	2 101 190	2 146 644	2 163 896	2 223 327	5,9	5,6	5,2	5,2	5,2	5,2
Hordaland	2 267 725	2 166 524	2 112 299	2 216 446	2 098 625	5,7	5,0	4,7	4,6	4,7	4,4
Sogn og Fjordane	453 758	460 012	402 906	415 147	491 985	4,6	4,3	4,3	3,8	3,9	4,6
Møre og Romsdal	867 743	815 781	790 877	891 375	768 110	3,5	3,5	3,3	3,2	3,6	3,1
Sør-Trøndelag	1 671 031	1 668 135	1 608 831	1 670 173	1 520 362	6,5	6,1	6,0	5,7	5,8	5,2
Nord-Trøndelag	785 789	670 282	759 125	651 678	651 119	6,3	6,1	5,2	5,9	5,0	5,0
Nordland	924 897	914 091	861 195	899 104	887 002	4,3	3,9	3,9	3,7	3,8	3,8
Troms Romsa	759 858	844 863	970 707	889 081	861 272	3,6	5,0	5,5	6,3	5,7	5,5
Finnmark Finnmark	355 288	335 447	305 370	246 599	329 306	5,3	4,9	4,6	4,2	3,4	4,5
Svalbard	12 265	12 642	12 532	16 573	17 350	8,0	8,5

¹19 bibliotek har ikke rapportert tal på besøk. ²To bibliotek har ikke levert statistikk og 22 bibliotek manglar tal for besøk for 2008. ³29 bibliotek manglar tal for besøk. ⁴38 bibliotek har ikke rapportert tal for besøk.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 9.5. Folkebibliotek. Bøker og anna materiale, etter fylke. 1999-2010

	Bibliotek i alt ¹	Bokbestand per 31.12. i alt	Aviser og tidsskrifter	Fonogram		Film	Andre medium
				Musikk	Lydbøker		
1999	1 047	20 787 772	45 232	299 443	233 172	181 733	463 046
2001	974	20 642 273	42 093	330 268	285 627	240 526	478 852
2003	892	20 488 405	40 751	371 837	359 769	309 222	451 843
2005	832	20 060 340	36 158	447 621	448 245	407 827	478 966
2006	815	19 923 195	34 866	470 286	489 429	460 442	481 253
2007	807	19 738 178	34 447	508 922	536 492	500 752	469 114
2008 ²	798	19 538 744	32 382	548 014	575 931	538 221	500 990
2009 ³	784	19 266 727	32 402	594 101	603 236	576 088	511 416
2010	768	19 051 387	29 646	644 644	630 330	614 773	491 058
2010							
Østfold	24	792 128	1 188	26 560	30 599	27 276	15 505
Akershus	38	1 270 642	2 046	59 842	59 799	51 366	36 190
Oslo	21	1 261 232	929	50 176	27 646	39 949	48 435
Hedmark	33	973 174	1 780	27 944	28 259	24 908	47 317
Oppland	42	1 027 178	1 388	19 354	35 179	24 256	10 510
Buskerud	41	872 999	1 500	30 600	30 986	27 544	28 464
Vestfold	18	764 052	1 279	24 282	28 981	28 212	24 787
Telemark	32	904 884	1 395	28 206	23 363	27 462	21 741
Aust-Agder	24	516 097	1 463	13 542	14 613	17 023	9 102
Vest-Agder	35	791 157	1 160	20 157	23 889	22 108	10 632
Rogaland	53	1 657 254	2 576	84 673	59 669	71 148	47 733
Hordaland	60	1 566 707	2 160	71 737	54 164	56 721	62 479
Sogn og Fjordane	55	895 330	1 486	23 260	22 508	27 256	13 731
Møre og Romsdal	72	1 371 601	1 883	31 136	39 332	35 350	17 787
Sør-Trøndelag	43	933 172	1 407	38 915	46 696	33 240	14 382
Nord-Trøndelag	34	684 250	991	18 609	24 563	20 195	15 571
Nordland	76	1 465 266	2 469	34 572	45 603	40 476	23 006
Troms Romsa	39	700 532	1 545	20 918	19 953	24 278	32 328
Finnmark Finnmárku	27	585 480	951	20 158	13 668	14 753	11 358
Svalbard	1	18 252	50	3	860	1 252	-

¹ inkludert hovedbibliotek. ² To bibliotek har ikke levert statistikk for 2008. ³ Fem bibliotek mangler tal for tilvekst, og tre bibliotek mangler tal for bestand.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 9.6. Folkebibliotek. Bøker for voksne og barn, etter fylke. 1999-2010

	Bøker for voksne ¹			Bøker for barn ¹		
	I alt	Faglitteratur	Skjønnlitteratur	I alt	Faglitteratur	Skjønnlitteratur
1999	14 892 045	6 815 455	8 076 590	5 895 727	1 210 673	4 685 054
2001	14 694 512	6 849 363	7 845 149	5 947 761	1 248 998	4 698 763
2003	14 395 902	6 697 422	7 698 480	6 092 503	1 317 898	4 774 605
2005	13 935 928	6 537 282	7 398 646	6 124 412	1 339 501	4 784 911
2006	13 746 458	6 416 206	7 330 252	6 176 737	1 350 669	4 826 068
2007	13 531 279	6 299 185	7 232 094	6 206 899	1 353 134	4 853 765
2008 ²	13 327 904	6 196 286	7 131 618	6 210 840	1 349 917	4 860 923
2009 ³	13 009 085	6 084 397	6 924 688	6 257 642	1 368 108	4 889 534
2010	12 762 393	5 910 589	6 851 804	6 288 994	1 389 986	4 899 008
2010						
Østfold	546 961	265 968	280 993	245 167	57 376	187 791
Akershus	829 428	426 920	402 508	441 214	111 696	329 518
Oslo	797 167	468 955	328 212	464 065	125 048	339 017
Hedmark	684 885	325 287	359 598	288 289	67 834	220 455
Oppland	682 160	312 426	369 734	345 018	76 666	268 352
Buskerud	568 806	258 262	310 544	304 193	70 469	233 724
Vestfold	532 402	288 198	244 204	231 650	57 157	174 493
Telemark	644 873	310 405	334 468	260 011	58 616	201 395
Aust-Agder	349 662	140 411	209 251	166 435	36 376	130 059
Vest-Agder	516 696	231 298	285 398	274 461	57 224	217 237
Rogaland	1 067 510	528 992	538 518	589 744	130 210	459 534
Hordaland	1 043 291	516 074	527 217	523 416	115 046	408 370
Sogn og Fjordane	564 769	205 452	359 317	330 561	61 223	269 338
Møre og Romsdal	938 082	369 831	568 251	433 519	84 468	349 051
Sør-Trøndelag	635 056	253 271	381 785	298 116	58 087	240 029
Nord-Trøndelag	460 957	192 975	267 982	223 293	43 755	179 538
Nordland	1 020 384	425 234	595 150	444 882	88 009	356 873
Troms Romsa	457 699	209 529	248 170	242 833	49 685	193 148
Finnmark Finnmárku	409 805	175 318	234 487	175 675	39 553	136 122
Svalbard	11 800	5 783	6 017	6 452	1 488	4 964

¹ Nokre bibliotek skil ikke mellom bøker for voksne og bøker for barn, og heller ikke mellom faglitteratur og skjønnlitteratur. ² To bibliotek har ikke levert statistikk for 2008. ³ Fem bibliotek mangler tal for tilvekst, og tre bibliotek mangler tal for bestand.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 9.7. Folkebibliotek. Driftsutgifter, etter fylke. 1999-2010

	Driftsutgifter i alt	Lønn og sosiale utgifter	Andre driftsutgifter	Utgifter til bøker, aviser og anna materiell			Driftsutgifter per innbyggjar
				I alt	Bøker, aviser og tidsskrifter	Andre medium	
1 000 kroner							
1999	899 477	548 115	216 408	134 956	126 882	8 073	202,3
2001	992 733	610 248	246 394	136 091	126 880	9 211	220,4
2003	1 064 708	669 868	260 851	133 989	121 657	12 332	233,9
2005	1 099 484	688 654	276 949	133 880	119 955	13 926	238,7
2006	1 136 984	720 734	276 679	139 571	122 954	16 048	245,0
2007	1 179 656	765 755	269 054	144 847	127 643	¹ 17 204	252,0
2008 ²	1 270 501	834 455	293 158	142 888	126 005	³ 16 883	268,2
2009 ⁴	1 318 694	875 842	300 194	142 658	126 098	⁵ 16 559	274,8
2010 ⁶	1 342 074	896 889	305 437	139 748	123 720	⁷ 16 028	276,3
2010							
Østfold	57 678	44 266	7 087	6 325	5 753	572	212,3
Akershus	141 330	96 934	32 165	12 231	11 541	691	263,4
Oslo	170 720	111 672	50 500	8 548	7 106	1 442	290,9
Hedmark	47 271	35 056	6 336	5 879	5 435	443	247,9
Oppland	52 133	32 749	12 462	6 922	6 137	784	281,5
Buskerud	74 890	49 883	18 670	6 337	5 805	531	290,6
Vestfold	65 781	46 697	12 229	6 855	6 107	749	284,4
Telemark	48 805	35 230	7 649	5 926	5 666	262	290,1
Aust-Agder	31 431	23 118	4 852	3 461	3 176	287	289,7
Vest-Agder	51 768	33 411	12 290	6 067	5 252	814	303,8
Rogaland	120 627	84 611	19 976	16 040	13 206	2 832	281,9
Hordaland	125 985	81 031	30 775	14 179	12 226	1 954	264,0
Sogn og Fjordane	35 879	23 476	8 167	4 236	3 786	451	335,1
Møre og Romsdal	62 832	43 151	11 611	8 070	7 648	420	250,1
Sør-Trøndelag	79 969	42 894	29 525	7 550	6 173	1 378	275,2
Nord-Trøndelag	38 651	22 770	11 699	4 182	3 439	742	293,8
Nordland	62 363	41 114	12 668	8 581	7 527	1 054	264,0
Troms Romsa	36 936	26 918	5 072	4 946	4 602	344	236,0
Finnmark Finnmark	35 096	20 921	10 973	3 202	2 924	278	481,7
Svalbard	1 929	986	731	212	212	-	940,1

¹ 231 bibliotek har levert data, resten har ført utgifter til andre medium i kategorien bøker, aviser, tidsskrifter. ² To bibliotek har ikke levert statistikk for 2008.

³ 218 bibliotek har levert data, resten har ført utgifter til andre medium i kategorien bøker, aviser, tidsskrifter. ⁴ Tre bibliotek har ikke levert rekneskapstal (statistikk) for 2009. ⁵ 216 bibliotek har levert data, resten har ført utgifter til andre medium i kategorien bøker, aviser, tidsskrifter. ⁶ Åtte bibliotek har ikke levert rekneskapstal (statistikk) for 2010. ⁷ 208 bibliotek har levert data, resten har ført utgifter til andre medium i kategorien bøker, aviser, tidsskrifter.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 9.8. Fylkesbibliotek. Utlån og rekneskap. 2000-2010

	Utlån			Rekneskap	
	Samla utlån (fjernlån og direkte utlån)	Fjernlån frå eigne og primærbiblioteka sine samlingar	Utlån frå mobile einingar	Brutto driftsutgifter	Utgifter til bøker og anna materiell
1 000 kroner					
2000	824 147	224 560	432 009	95 884	11 667
2001	808 578	220 743	430 857	101 510	12 335
2002	823 574	220 124	449 789	104 001	11 274
2003 ¹	821 513	208 193	471 764	112 094	10 391
2004 ²	755 857	200 326	427 073	113 264	10 167
2005	707 471	195 042	366 328	111 429	9 823
2006 ^{3,4}	651 419	176 082	348 016	105 383	9 924
2007	638 897	175 932	343 484	121 793	10 456
2008	633 249	188 822	342 137	119 501	9 197
2009	603 752	177 549	305 305	126 918	8 988
2010	543 548	198 709	233 119	126 924	8 261
2010					
Østfold	7 665	9 398	281
Akershus	199 119	46 772	111 154	15 391	1 617
Hedmark	12 465	12 465	..	5 151	155
Oppland	26 487	7 479	18 592	6 796	180
Buskerud	24 007	9 750	14 257	6 582	459
Vestfold	19	19	..	6 836	121
Telemark	36 077	18 764	..	5 445	265
Aust-Agder	21 294	6 984	..	4 910	227
Vest-Agder	3 049	
Rogaland	
Hordaland	30 625	13 929	14 392	5 878	377
Sogn og Fjordane	30 507	2 782	25 368	7 313	463
Møre og Romsdal	26 010	8 122	13 893	6 798	445
Sør-Trøndelag	49 503	13 796	22 073	6 518	564
Nord-Trøndelag	16 648	10 868	..	7 069	381
Nordland	43 043	29 349	13 390	12 704	1 483
Troms Romsa	5 256	4 196	..	8 911	746
Finnmark Finnmark	14 823	13 434	..	8 177	497

¹ Utlånstal for Rogaland er ikkje med i totaltala. ² Rogaland har sett bort utlånsverksemda til Stavanger bibliotek. ³ Eitt bibliotek har ikkje levert tal. ⁴ Nokre fylkesbibliotek har heilt eller delvis sett bort utlån/ fjernlån til eit folkebibliotek.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 9.9. Skolebibliotek. Grunnskolar. Bokmengd og utlån, etter fylke. 1999-2010

	Bokmengd		Utlån	
	I alt	Per elev	I alt	Per elev
1999	8 312 307	15,0	4 617 603	8,3
2001	8 387 702	15,6	4 643 988	8,6
2002	8 690 591	15,1	4 846 570	8,4
2004	8 997 164	17,3	5 593 048	10,7
2005	8 864 430	16,7	5 803 073	10,9
2006	9 497 960	17,5	6 001 151	11,0
2007 ¹	9 459 703	18,8	6 353 974	12,6
2008 ²	9 918 321	19,4	6 522 281	12,8
2009 ³	10 030 268	20,2	6 452 717	13,0
2010 ⁴	10 094 757	20,1	6 913 377	13,8
2010				
Østfold	500 476	15,7	389 995	12,3
Akershus	1 218 069	19,6	1 052 951	17,0
Oslo	644 690	13,5	705 207	14,7
Hedmark	399 982	20,6	279 290	14,4
Oppland	453 665	22,9	255 521	12,9
Buskerud	371 230	16,0	285 969	12,3
Vestfold	512 481	20,2	329 423	13,0
Telemark	297 901	18,9	153 580	9,8
Aust-Agder	239 093	15,8	255 644	16,9
Vest-Agder	553 516	24,8	378 286	17,0
Rogaland	1 091 781	21,9	760 517	15,2
Hordaland	1 124 901	21,6	781 854	15,0
Sogn og Fjordane	213 583	25,5	91 424	10,9
Møre og Romsdal	542 183	18,6	260 300	8,9
Sør-Trøndelag	725 450	24,8	399 732	13,7
Nord-Trøndelag	274 640	19,4	133 939	9,4
Nordland	358 762	20,7	165 090	9,5
Troms Romsa	424 004	30,7	159 974	11,6
Finnmark Finnmark	148 350	24,5	74 681	12,3

¹ Omfattar om lag 83 prosent av skolebiblioteka i 2007. 138 av skolebiblioteka i datagrunnlaget leverte ikkje tal på elevar, og med nokre få unntak er det for desse henta elevtal frå Grunnskolens informasjonssystem (GSI). ² Om lag 86 prosent av 3 095 grunnskolar har levert statistikk og 197 skolar opplyste at dei ikkje har hatt eige skolebibliotek i rapporteringsåret. Omfattar om lag 84 prosent av skolebiblioteka. Av desse leverte 122 skolar ikkje tal på elevar. Tal frå GSI er, med nokre få unntak, brukt for desse skolane. ³ Av dei skolane som leverte data var det 111 som ikkje leverte tal på elevar. Tal frå GSI er, med tre unntak, brukt for desse skolane. ⁴ Omfattar 84,5 prosent av 2 973 skolar. Datagrunnlaget femner skolebiblioteka som hadde eige skolebibliotek eller kombinasjonsbibliotek med folkebibliotek og leverte tilstrekkeleg med data til å vere med i datagrunnlaget.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 9.10. Skolebibliotek. Vidaregåande skolar. Bokmengd og utlån, etter fylke. 1999-2010

	Bokmengd		Utlån			
	I alt	Per elev	I alt	Utlån bøker	Utlån AV-medium	Per elev
1999	2 193 001	13,7	655 217	615 342	42 125	4,1
2001	2 302 735	14,7	724 526	661 115	63 411	4,6
2002	2 447 234	15,3	723 673	650 895	72 778	4,5
2004	2 624 550	16,2	787 369	651 439	135 930	4,9
2005	2 653 179	16,1	794 472	641 155	151 317	4,8
2006	2 795 873	16,3	830 898	662 028	168 870	4,8
2007 ¹	2 931 060	16,5	929 734	688 762	240 972	5,2
2008 ²	2 955 550	16,7	980 813	708 553	272 260	5,6
2009 ³	3 169 403	17,5	1 120 715	765 853	354 862	6,2
2010 ⁴	3 201 050	17,7	1 090 670	753 030	337 640	6,0
2010						
Østfold	143 463	13,2	75 322	39 863	35 459	6,9
Akershus	366 200	18,8	116 075	90 975	25 100	6,0
Oslo	186 884	12,3	63 580	52 229	11 351	4,2
Hedmark	139 858	18,9	31 208	23 691	7 517	4,2
Oppland	112 608	15,8	25 525	17 138	8 387	3,6
Buskerud	168 888	17,9	50 467	39 987	10 480	5,4
Vestfold	118 340	14,2	64 906	34 151	30 755	7,8
Telemark	124 818	18,4	69 734	26 940	42 794	10,3
Aust-Agder	61 787	16,5	10 374	8 660	1 714	2,8
Vest-Agder	112 371	16,2	45 273	23 594	21 679	6,5
Rogaland	260 399	16,5	68 558	55 939	12 619	4,3
Hordaland	236 954	12,2	37 375	21 274	16 101	1,9
Sogn og Fjordane	66 473	13,6	10 194	8 018	2 176	2,1
Møre og Romsdal	145 320	15,7	39 486	33 045	6 441	4,3
Sør-Trøndelag	181 966	18,3	70 215	37 398	32 817	7,1
Nord-Trøndelag	104 262	17,3	44 803	31 847	12 956	7,4
Nordland	349 227	34,7	177 717	139 023	38 694	17,7
Troms Romsa	203 725	30,9	66 152	49 823	16 329	10,0
Finnmark Finnmark	117 507	35,8	23 706	19 435	4 271	7,2

¹ 415 av 480 skolar svarte på statistikken, det vil seie ein svarprosent på om lag 86,5 prosent. Av dei 415 var det 27 skolar som svarte at dei ikkje hadde skolebibliotek i rapporteringsåret. Av skolane i datagrunnlaget var det 61 som ikkje leverte tal på elevar. For desse er, med nokre få unntak, elevtal frå statistikken for 2006 nytta. ² 425 av 464 skolar svarte på statistikken, noko som tilsvarer ein svarprosent på om lag 91,5 prosent. Av desse opplyste 50 skolar at dei ikkje har eige skolebibliotek, og dekkjer minst 89 prosent av skolebiblioteka. 27 av skolane leverte ikkje tal på elevar. For desse er, med få unntak, elevtal frå statistikken for 2007 nytta. ³ 24 leverte ikkje tal på elevar. For desse er elevtal frå fjoråret brukt. ⁴ 27 leverte ikkje tal på elevar. For desse er elevtal frå fjoråret brukt.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 9.11. Fengselsbibliotek¹. Bestand og utlån. 2001-2010

	Fengsels- bibliotek, i alt	Bøker og AV- medium i alt	Utlån			
			I alt	Faglitteratur	Skjønn- litteratur	AV-medium
2001	14	74 299	129 658	67 888	42 081	19 689
2002	15	76 998	136 630	66 355	50 931	19 344
2003	15	77 966	139 460	65 493	47 799	26 168
2004	15	80 466	158 573	72 985	49 477	36 111
2005	13	80 785	144 711	59 536	38 508	46 667
2006	15	88 128	141 895	61 441	34 476	45 978
2007	15	95 713	166 412	67 817	37 715	60 880
2008	22	117 323	200 301	60 551	40 370	99 380
2009	23	123 914	241 318	66 997	46 895	127 426
2010	27	141 020	256 583	60 132	50 351	146 100

¹ Berre bibliotek som var i drift per 1. januar, er tekne med. Eitt fengsel nyttar medium som blir deponerte av folkebibliotek. ² Utlån per innsett blir rekna ut på bakgrunn av talet på innsette per 1. januar. ³ Endringa i utlån per innsett er ikkje reell, då ein for 2007 berre hadde tal for oktober til desember, og såleis for låge utlånstal i 2007. ⁴ Endringar i talet på innsette gav eit for høgt utlån per innsett i 2007. Nedgangen i talet på utlån per innsett er difor ikkje reell.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 9.12. Fag- og forskningsbibliotek. Hovudtabell. 2010

	I alt	Nasjonalbiblioteket	Bibliotek ved universitet og høgskolar ^{1,2}	Bibliotek ved helseinstitusjonar	Andre offentlege spesialbibliotek	Andre private spesialbibliotek
Bibliotek i alt³	312	1	145	41	104	21
Samlingar						
Fysiske eininger	30 689 449	9 553 275	14 804 500	307 194	3 910 837	2 113 643
Bøker og periodika, tal på bind i alt	19 877 773	3 225 416	12 572 701	304 816	3 167 716	607 124
Av dette						
På opne hyller	3 465 180	6 855	2 309 810	111 285	727 731	309 499
Brutto tilvekst	403 578	108 635	218 415	10 446	56 474	9 608
Manuskript	249 502	126 145	48 656	1	18 688	56 012
Mikroformer	1 255 667	291 843	400 200	-	530 501	33 123
Musikalier	255 106	75 033	169 515	3	10 033	522
AV-dokument	1 228 970	993 198	187 788	2 127	41 516	4 341
Grafisk og kartografisk materiale ..	4 575 512	2 365 863	744 451	19	59 262	1 405 917
Patent	655 009	-	650 000	-	5 009	-
Elektroniske dokument	39 375	2 418	23 839	110	7 041	5 967
Anna bibliotekmateriale	2 552 535	2 473 359	7 350	118	71 071	637
Digitale dokument						
Digitale dokument	1 478 001 451	1 476 011 642	1 572 975	24 427	381 684	10 723
Av dette						
Storleiken på E-boksamlingane per 31.12	1 733 684	169 053	1 507 145	24 425	31 650	1 411
Databasar						
Databasar	4 766	61	2 896	162	1 485	162
Løpende periodikatitlar						
Tidsskrifter, trykte	82 140	11 605	32 028	2 798	13 644	22 065
Tidsskrifter, elektroniske	568 621	-	418 244	43 817	105 555	1 005
Aviser trykte	2 095	252	1 084	34	642	83
Aviser elektroniske	2 317	-	2 091	6	216	4
Utlån						
Effektuerde utlån, lokale lån	4 085 859	62 933	3 761 629	59 953	149 991	51 353
Effektuerde utlån, fjernlån	552 584	143 932	382 534	4 497	17 696	3 925
Av dette						
Innlandske	531 693	142 494	364 070	4 258	17 061	3 810
Utanlandske	20 891	1 438	18 464	239	635	115
Innlån						
Utsende tingigar	266 519	2 876	208 954	20 288	27 716	6 685
Innlån i alt, fysiske eininger	260 607	2 229	190 496	26 507	33 620	7 755
Av dette						
Innlandske	207 090	1 193	163 733	17 122	21 071	3 971
Utanlandske	53 517	1 036	26 763	9 385	12 549	3 784
Personale						
Talet på tilsette i alt	1 782	408	1 033	74	214	53
Av dette						
Bibliotekfagleg stilling	1 185	143	775	61	179	27
Anna stilling	597	265	258	13	35	26
Utførte årsverk i alt	1 387,3	391,0	721,3	57,5	176,2	41,4
Av dette						
Bibliotekfagleg stilling	914,2	136,5	551,4	50,4	152,7	23,4
Anna stilling	473,1	254,5	169,9	7,1	23,5	18,0
Økonomi						
Utgifter, i alt (i 1 000 kr)	1 557 747	382 975	980 426	50 572	106 388	37 386
Av dette						
Innkjøp av materiale til samlingane	385 151	7 570	296 772	25 014	45 967	9 828
Inntekter frå tenesteytingar i alt	57 743	13 688	38 643	792	3 547	1 073

¹ Medrekna bibliotek ved universitet, vitskapelege høgskolar og andre høgskolar. ² Frå 01.01.2009 er Høgskolen i Tromsø Biblioteket fusjonert med Universitetsbiblioteket i Tromsø. ³ Instituttbiblioteka ved UMB er ikkje rekna som eigne eininger, då desse berre delvis er med i statistikken.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 9.13. Fag- og forskningsbibliotek. Besøk, låntakarar og brukerplassar/leseplassar. 2010

	I alt	Nasjonal- biblioteket	Bibliotek ved universitet og høgskolar ¹	Bibliotek ved helse- institusjonar	Andre offentlege spesialbibliotek	Andre private spesialbibliotek
Einingar i alt	312	1	145	41	104	21
Talet på registrerte besøk i biblioteket	7 717 978	165 586	7 465 346	45 816	29 150	12 080
Talet på aktive låntakarar	200 955	4 349	169 381	11 877	11 239	4 109
Talet på brukerplassar/leseplassar per 31. desember	15 915	158	14 349	252	764	392

¹ Tal medrekna bibliotek ved universitet, vitskapelege høgskolar og andre høgskolar.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

10. Arkiv

10.1. Nokre resultat

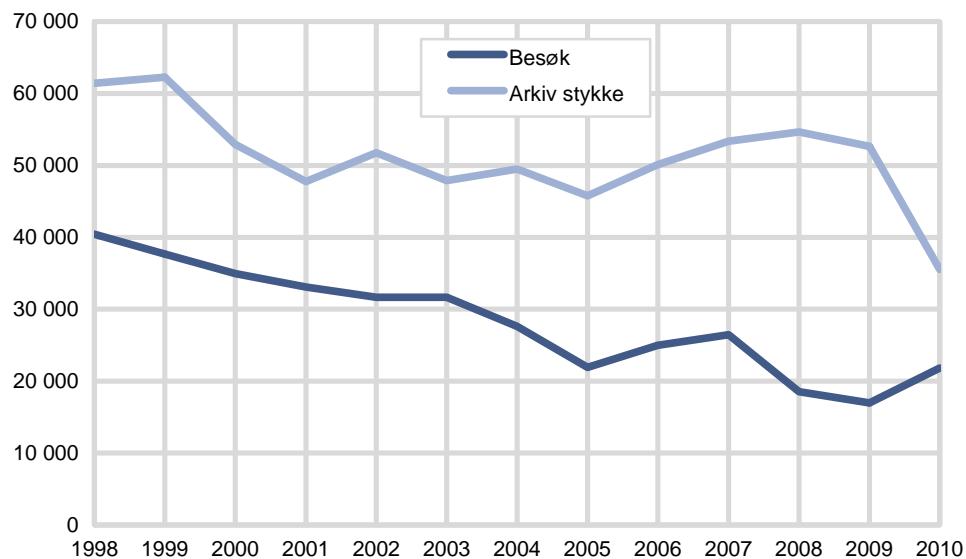
Riksarkivet og statsarkiva leverer ut færre arkivstykke

Arkivverket består av Riskarkivet, åtte statsarkiv og Samisk arkiv. Over 35 000 arkivstykke blei leverte ut ved desse arkivinstitusjonane i 2010. Dette er ein nedgang på 17 000, eller 33 prosent, og er det klart lågaste talet sidan 1994. Nedgangen i talet på utleverte arkivstykke må ein sjå i samanheng med den aukande nedlastinga frå digitalarkivet. Statsarkivet i Stavanger og Statsarkivet i Tromsø har likevel hatt ein auke i utleverte arkivstykke. Riksarkivet og Statsarkivet i Oslo leverte ut nesten halvparten av arkivstykka registrerte i statistikken for 2010, med 17 300 arkivstykke.

Auke i lesesalbesøka ved dei statlege arkiva

Lesesalbesøka ved Arkivverket viser derimot ein oppgang. I 2010 blei det totalt registrert 22 000 lesesalbesøk, ein auke på om lag 5 000, eller 29 prosent. Det er berre eitt arkiv som har hatt ein liten nedgang i besøket, Statsarkivet i Bergen. Jamfør tabell 10.1 og figur 10.1.

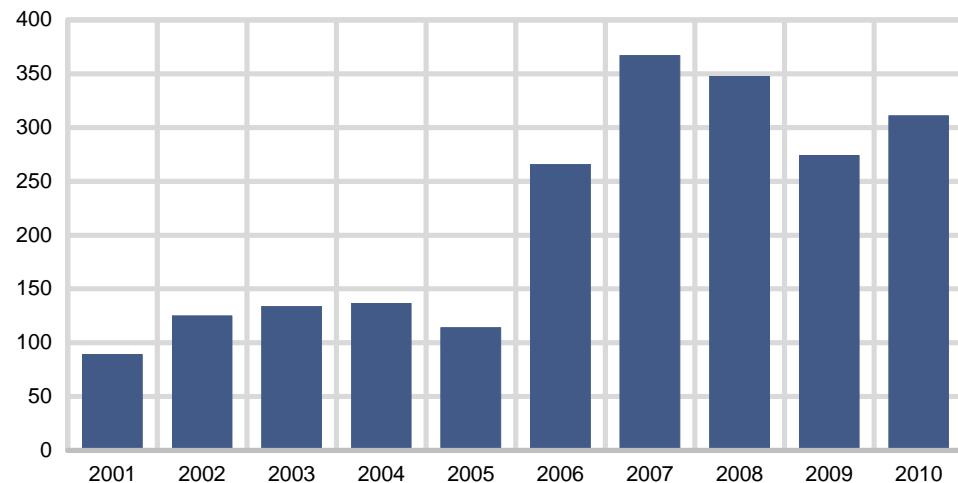
Figur 10.1. Lesesalbesøk og utleverte arkivstykke på lesesalane. 1998-2010

Kjelde: Riksarkivet.

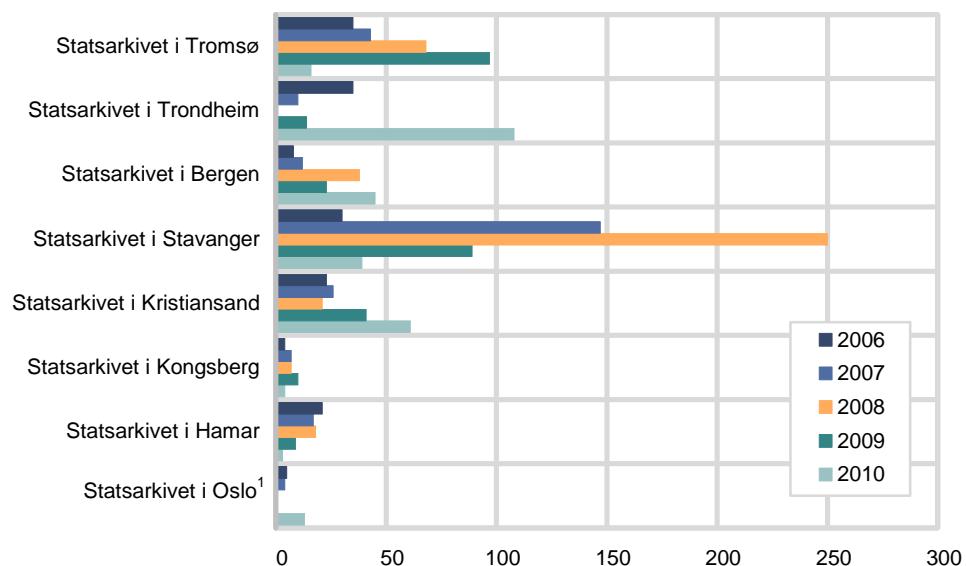
Utlån til arkivinstitusjonar og andre institusjonar aukar

Statistikken frå Arkivverket, jamfør tabell 10.2, syner at utlånsaktiviteten til andre arkivinstitusjonar og til ulike andre institusjonar har vore over 500 arkivstykke dei fire siste åra. I 2010 blei det totalt lånt ut 600 arkivstykke, ein auke på 43, eller 8 prosent, frå 2009. Riksarkivet har det siste året hatt ein auke i utlåna på 14 prosent. Jamfør figur 10.2.

Figur 10.2. Riksarkivet. Utlån til andre arkivinstitusjonar og andre institusjonar. 2001-2010

¹Tala for 2008 og 2009 er samorganiserte med Riksarkivet.

Kjelde: Riksarkivet.

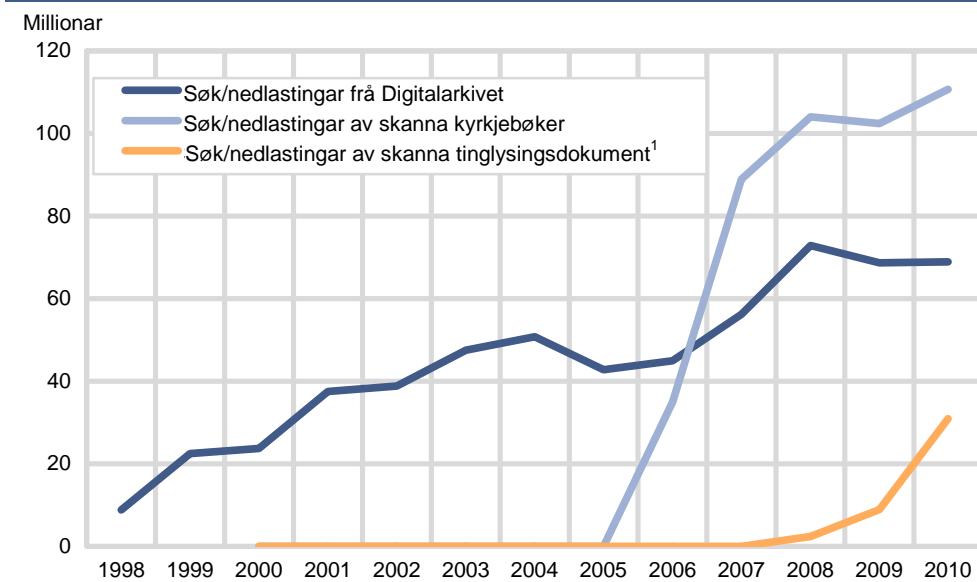
Figur 10.3. Statsarkiva. Utlån til andre arkivinstitusjonar og andre institusjonar. 2006-2010

¹Tala for 2008 og 2009 er samorganiserte med Riksarkivet.

Kjelde: Riksarkivet.

Digitalarkivet i stadig vekst

Aktiviteten ved Digitalarkivet aukar framleis raskt og viser at dette er ei populær teneste. Sidan opninga i 1998, jamfør kapittel 10.2, har talet på søk/nedlastingar frå databasen auka frå 9 millionar til over 210 millionar i 2010. Over halvparten av dette er nedlasta sider frå skanna kyrkjebøker. Per 31.12.2010 er det skanna over 12 000 kyrkjebøker, flest i Nordland, Hordaland og Rogaland, alle med over 800 kyrkjebøker. Sidan starten i 2008 har nedlastinga av sider frå skanna tinglysingsdokument òg auka mykje, frå 9 millionar i 2009 til 31 millionar i 2010. Jamfør tabell 10.3, tabell 10.4 og figur 10.4.

Figur 10.4. Digitalarkivet. Søk/nedlastingar. 1998-2010. Millionar¹ Starta våren 2008.

Kjelde: Digitalarkivet.

Samla arkivstatistikk

Arkivstatistikken frå Kulturrådet omfattar arkivinstitusjonar som tek vare på arkiv. Desse er både reine arkivfaglege institusjonar, museum og andre som forvaltar arkiv. Jamfør kapittel 10.2 om arkivstatistikk.

Dei 142 arkivinstitusjonane som er med i denne oversikta, oppbevarer i 2010 over 414 000 hyllemeter med arkivmateriale. 21 prosent av dette er frå private arkiv. Over halvparten av det totale arkivmaterialet er arkiv frå statlege verksemder som ligg forvara hos Arkivverket. I 2010 fekk arkivinstitusjonane samla sett avlevert 11 000 hyllemeter arkiv for bevaring.

Totalt er det registrert 420 000 kart, 690 000 teikningar og 13 millionar fotografi. Riksarkiva og statsarkiva har over halvparten av karta, medan byarkiva (kommunale arkivinstitusjonar) har nesten halvparten av teikningane, og til saman har dei 73 prosent av fotografia. Jamfør tabell 10.5.

I 2010 blei det registrert 88 000 besøk i arkiva (ikkje medrekna museum og bibliotek, sjå kapittel 8 og 9) og 76 000 førespurnader om innsyn og bruk. Dette er ein nedgang på høvesvis 10 og 28 prosent frå året før. Arkivverket, kommunale arkiv og andre arkivinstitusjonar hadde samla sett 300 opne arrangement, ein auke på 70, eller 30 prosent, frå året før. Det blei utført 620 årsverk i arkivinstitusjonane, ein auke på 3 prosent frå 2009. Jamfør tabell 10.6.

10.2. Om statistikken – arkivstatistikk

Arkivmateriale

Dei fleste verksemndene i samfunnet produserer og etterlet seg arkivmateriale. Dette gjeld statlege verksemder, kommunale og fylkeskommunale verksemder og private verksemder (bedrifter, organisasjonar og enkeltpersonar). Tradisjonelt arkivmateriale er tekstleg og papirbasert (til dømes protokoll eller mappe med enkelt-dokument), biletmateriale i form av kart, teikningar og fotografi, samling av segl og lydopptak, video og andre former for multimedia. Arkivbestand av desse materiatypane blir målt i hyllemeter. I tillegg kjem elektronisk materiale, som blir målt i byte.

Arkivstykke

Arkivstykke er eit samleomgrep for bind, eske, kapsel, kassett, perm eller andre einingar som inneheld arkiveringar. Arkivstykke kan bli utleverte anten som papirkopi, skanna materiale eller digitalfotografi. Det kan også utleverast avskrifter av dokument for rettslege behov.

Arkivbevaringsinstitusjonar

Arkivverket består av Riksarkivet, åtte statsarkiv og Samisk arkiv. Riksarkivaren er leiar både for Riksarkivet og heile Arkivverket. I Arkivverket finn ein også Digitalarkivet, som er den mest populære nettstaden for elektronisk materiale i bilet-, tekst- og databaseformat. Andre offentlege arkivbevaringsinstitusjonar er fylkesarkiv, interkommunale arkiv og byarkiv. Av private arkivinstitusjonar er Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek og Misjonsarkivet størst. I tillegg har musea store arkivsamlingar.

Arkivstatistikk

Tala i tabellane 10.1-10.4 er frå Arkivverket, medan tala i tabellane 10.5 og 10.6 er henta frå arkivstatistikken til Norsk kulturråd. Dei to fyrste åra var det ABM-utvikling – Statens senter for arkiv, bibliotek og museum som publiserte denne statistikken. Frå og med 2009 omfattar arkivstatistikken alle arkivbevarande institusjonar. Desse institusjonane er både reine arkivfaglege institusjonar, bibliotek og museum og andre som tek vare på arkiv. I 2010 var det 147 arkivbevarande institusjonar, og 142 av desse har svart på undersøkinga og er dermed med i datagrunnlaget.

«Alle opplysningar om arkivtilfang gjeld arkivdokument, det vil seie unike dokument i offentlege og private arkiv, jamfør definisjonar i arkivlova. Opplysningane omfattar ikkje publikasjonar som vert pliktavleverte.» (Norsk kulturråd).

Referansar

Arkivverket: (<http://www.arkivverket.no>).

Digitalarkivet: (<http://www.arkivverket.no/arkivverket/Digitalarkivet>).

Norsk kulturråd: *Statistikk for arkiv og museum 2010*

(<http://www.norskkulturrad.no/om-kulturradet/publikasjoner>).

Tabell 10.1. Lesesalbesøk og utleverte arkivstykke¹ på lesesalen. 2003-2010

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Besøk stykke	Arkiv stykke	Besøk stykke	Arkiv stykke	Besøk stykke	Arkiv stykke	Besøk stykke	Arkiv stykke
I alt	31 678	47 881	27 624	49 489	21 927	45 779	24 984	50 119
Riksarkivet og								
Statsarkivet i Oslo	13 351	21 531	9 107	22 395	4 451	19 291	9 117	22 462
Statsarkivet i Hamar	2 477	2 402	2 510	2 593	2 476	2 643	2 259	2 662
Statsarkivet i Kongsberg	1 834	3 242	1 991	3 795	2 141	3 509	1 962	3 618
Statsarkivet i Kristiansand	1 958	4 283	1 958	4 283	1 767	3 359	1 671	3 630
Statsarkivet i Stavanger	2 528	1 342	2 528	1 342	2 650	2 800	2 567	4 205
Statsarkivet i Bergen	3 201	4 232	3 201	4 232	2 599	3 592	2 331	3 537
Statsarkivet i Trondheim	4 599	8 627	4 599	8 627	4 218	8 184	3 631	7 733
Statsarkivet i Tromsø	1 730	2 222	1 730	2 222	1 575	2 276	1 411	2 113
Samisk arkiv	50	125	35	159
					25	137	25	137
					26	200	26	200
					2468	2 468	1 188	2 558
					28	28	146	399
					72	72	97	72

¹ Arkivstykke er eit samanfattande omgrep for bind, kapsel, kasett, perm eller andre einingar som inneholder arkiveiningar.

Kjelde: Riksarkivet.

Tabell 10.2. Utlån til andre arkivinstitusjonar og andre institusjonar. 2002-2010

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
I alt	257	244	255	270	408	633	750	557	600
Riksarkivet	125	134	137	114	266	367	348	274	311
Statsarkivet i Oslo	17	4	8	6	5	4	-	¹	13
Statsarkivet i Hamar	12	12	11	23	21	17	18	9	3
Statsarkivet i Kongsberg	2	3	8	3	4	7	7	10	4
Statsarkivet i Kristiansand	18	22	22	12	23	26	21	41	61
Statsarkivet i Stavanger	31	35	35	32	30	147	250	89	39
Statsarkivet i Bergen	13	9	9	14	8	12	38	23	45
Statsarkivet i Trondheim	31	11	11	21	16	10	-	14	108
Statsarkivet i Tromsø	8	14	14	45	35	43	68	97	16

¹ Tala er samorganiserte med Riksarkivet.

Kjelde: Riksarkivet.

Tabell 10.3. Digitalarkivet. Talet på søk nedlastingar. 1998-2010. Millionar

	Totalt tal på nedlasta sider fra databasar og skanna kjelder	Talet på søk (nedlastingar) fra Digitalarkivet	Søk av skanna kyrkjebøker. Talet på nedlasta sider	Søk av skanna tinglysdokument. Talet på nedlasta sider ¹
1998	8,8	8,8
1999	22,5	22,5
2000	23,7	23,7
2001	37,5	37,5
2002	38,8	38,8
2003	47,5	47,5
2004	50,8	50,8
2005	42,8	42,8
2006	80,0	45,0	35,0	..
2007	145,1	56,2	88,9	..
2008	179,3	72,9	104,0	2,4
2009	180,5	68,7	102,4	8,9
2010	210,5	68,9	110,7	30,9

¹ Starta våren 2008.

Kjelde: Digitalarkivet.

Tabell 10.4. Digitalarkivet. Talet på skanna kyrkjebøker, etter fylke. Totalt per 31.12. 2008-2010

	2008	2009	2010
Totalt	11 938	12 108	12 526
Østfold	601	651	656
Akershus	568	593	612
Oslo	731	775	783
Hedmark	636	636	644
Oppland	594	594	601
Buskerud	700	700	700
Vestfold	561	561	561
Telemark	620	619	619
Aust-Agder	500	500	534
Vest-Agder	520	522	561
Rogaland	780	784	823
Hordaland	855	855	855
Bergen	444	491	491
Sogn og Fjordane	590	590	590
Møre og Romsdal	663	660	741
Sør-Trøndelag	709	709	751
Nord-Trøndelag	439	439	462
Nordland	778	777	887
Troms Romsa	403	405	408
Finnmark Finnmark	216	217	217
Utlanet	30	30	30

Kjelde: Digitalarkivet.

Tabell 10.5. Arkivbestand i arkivinstitusjonar, bibliotek og museum. 2008-2010

	Arkivinstitu- sjonar i alt	Papirbasert bestand i hyllemeter	Tilvekst arkiv	Kart	Teikningar	Foto	Film/video- oppnak ¹	Lyd- festinger ¹
2008	130	374 179	13 261	333 283	672 187	8 206 428	18 841	159 500
2009	135	392 620	19 857	347 500	657 657	8 864 752	64 873	250 150
2010	142	414 221	11 489	417 024	690 872	13 324 156	177 235	269 050
2010								
Arkivverket ²	8	221 310	717	213 213	⁴ ..	4 938 575	117 778	3 750
Interkommunale arkivinstitusjonar(IKA)	11	38 950	3 370	5 660	56 600	525 177	504	8 106
Fylkesarkiv	4	22 105	2 629	9 605	15 405	349 461	3 450	4 745
Byarkiv	7	81 627	2 974	104 235	333 195	4 752 803	4 744	1 308
Spesialarkiv	15	15 808	389	490	1 068	2 009 028	11 739	167 816
Lokal- og regionalarkiv	14	4 803	374	2 418	4 030	749 112	631	3 433
Bibliotek ³	5	1 989	44	42 637	1 750	..	1 941	3 339
Museum ³	78	27 629	992	38 766	278 824	..	36 448	76 553

¹ Film, video og lyd blir talde i minut eller timer. ² Riksarkivet og statsarkiva. ³ Tal på foto er ikke rapportert i arkivstatistikk. For musea sjå kapittel 8, tabell 8.1.⁴ Nokre av statsarkiva har registrert teikningane saman med karta.

Kjelde: Norsk kulturråd.

Tabell 10.6. Arkivinstitusjonar. Besøk, formidling, årsverk og økonomital. 2009-2010

	Arkivinstitu- sjonar i alt	Besøk ¹	Besøk på nett sider	Førespurnader frå publikum ²	Opne arrange- ment	Årsverk, totalt ³	Drift- sinntekter	Drifts- kostnader
————— 1 000 kroner —————								
2009	47	97 387	32 567 585	104 813	230	606,3	⁴ 209 069	464 579
2010								
Arkiv i alt	59	87 936	1 378 649	75 871	298	622,8	484 667	516 288
Arkivverket ⁵	8	19 255	30 259	28 569	56	234,0	276 920	273 654
Interkommunale arkivinstitusjonar(IKA)	11	33 637	138 340	2 752	47	79,1	72 212	61 350
Fylkesarkiv	4	587	20 195	1 513	16	34,2	14 636	24 186
Byarkiv	7	11 817	905 115	37 141	13	171,0	82 351	111 249
Spesialarkiv	15	4 585	249 868	4 518	31	91,1	35 981	37 282
Lokal- og regionalarkiv	14	18 055	34 872	1 378	135	13,5	2 567	8 567

¹ Besøkstala for 2010 skil seg frå tala frå Norsk kulturråd sidan SSB har foretatt imputeringar av manglende data. ² Skriftlege førespurnader som gjeld saker om innsyn i og bruk av arkiv. ³ Inkluderer faste og mellombelte stillingar. ⁴ Arkivverket har ikke rapportert driftsinntekter. ⁵ Riksarkivet og statsarkiva.

Kjelde: Norsk kulturråd.

11. Bøker

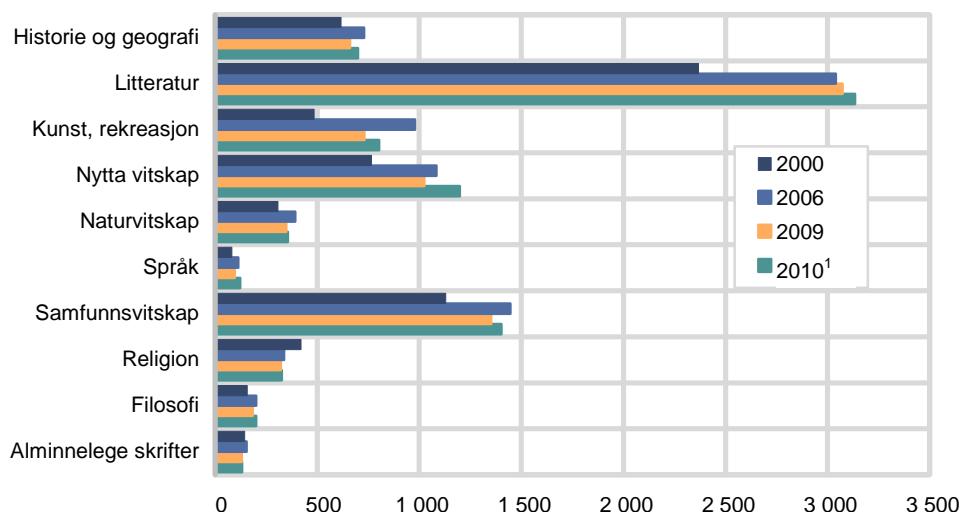
11.1. Nokre resultat

Færre pliktavleverte bøker,
men fleire lydbøker

Det ble i 2010 innlevert over 10 400 nye boktitlar til Nasjonalbiblioteket. Det er 40 færre enn i 2009. 8 400, eller 80 prosent, av titlane er registrerte i Nasjonalbibliografien i 2010. 500 nye lydbøker blei også pliktavleverte. Det er 50 fleire enn i 2009. 440, eller 87 prosent, av lydbøkene er registrerte i Nasjonalbibliografien i 2010. Pliktavleveringa til Nasjonalbiblioteket omfattar også anna materiale, som for eksempel film, lydbøker, plakatar digitale filar frå radio og fjernsyn, kart og aviser. Jamfør kapittel 9.

Det vart totalt utgitt 8 400 bøker i 2010, ein auke på 6 prosent frå 2009. Det var flest skjønnlitterære boktitlar, 3 100 registrerte titlar. 1 400 titlar var samfunnsvitskap, og 1 200 var bruksretta vitskap. 79 prosent av boktitlane inneheldt bokmål, 7 prosent nynorsk og 17 prosent engelsk. Dette inkluderer bøker på fleire språk. Innanfor både skjønnlitteratur og religion er 92 prosent av bøkene på bokmål. Bøker i kategorien språk har ein naturleg høg del nynorsk, med 23 prosent. Historie- og geografibøker har òg ein del bøker på nynorsk, 13 prosent. Blant bøker innanfor kategorien naturvitenskap dominerer bøker på engelsk, 65 prosent. Innanfor bruksretta vitskap er det òg mange bøker på engelsk, 47 prosent. Som dei to åra før var det omrent 60 bøker på samisk blant dei registrerte bøkene i 2010. Delen av samiske bøker blant bøker om språk var på 6 prosent i 2010. Jamfør tabellane 11.2 og 11.3.

Figur 11.1. Utgitte bøker og småtrykk, etter emne. 2000-2010¹. Talet på titlar

¹ Datagrunnlaget for 2010 er produsert frå BIBSYS-databasen.
Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

I 2010 var det nær 1 900 romanar og 900 barne- og ungdomsbøker blant dei 3 100 skjønnlitterære boktitlane. I kategoriene dikt og drama var det høvesvis 180 og 90 titlar i 2010. 47 prosent av dei skjønnlitterære boktitlane i 2010 var norske, mens 53 prosent var utanlandske. Jamfør tabell 11.4.

Av dei registrerte boktitlane var 2 600 boktitlar omsette bøker i 2010, det same talet som i 2009. Dette tilsvasar bort imot ein tredjedel av dei registrerte boktitlane, for begge åra. I 2010 var 64 prosent av titlane omsette frå engelsk og 12 prosent frå svensk. Samanlikna med 2009 var prosentdelen på høvesvis 69 og 11 prosent. Jamfør tabell 11.5.

1 600 titlar med barne- og ungdomslitteratur

Det vart utgitt 1 600 titlar innanfor barne- og ungdomslitteratur i 2010. Omrent 900 titlar var skjønnlitteratur, medan 700 var faktabøker. 84 prosent av bøkene var

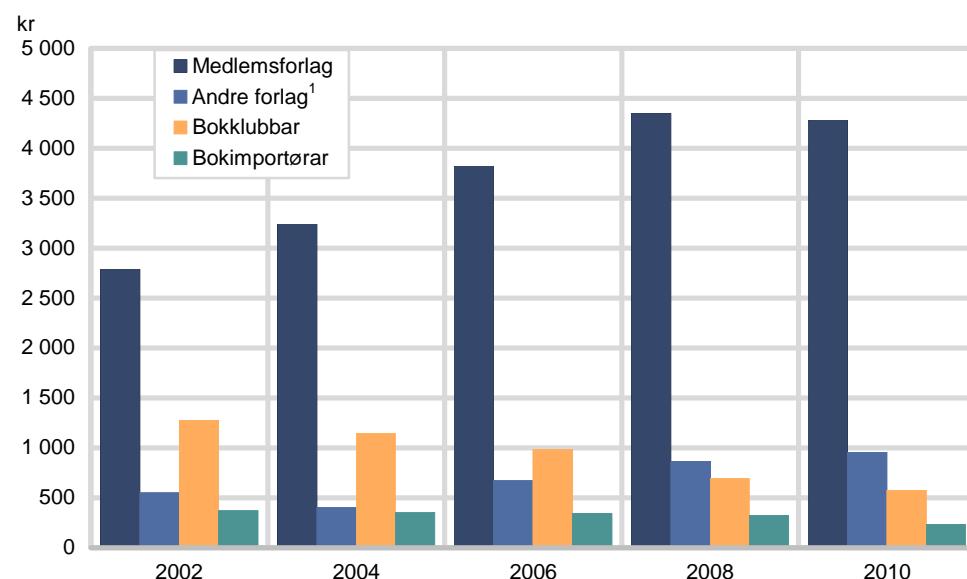
på bokmål, 14 prosent på nynorsk, 1,4 prosent på samisk, 0,4 prosent på engelsk og 4 prosent på andre språk. Jamfør tabell 11.7.

Det var totalt registrert 7 200 opphavsmenn til originale norske utgivingar i 2010. Av dette var 39 prosent kvinner, og 61 prosent var menn, om lag det same som året før. Blant dei mest mannsdominerte kategoriane finn vi historie og geografi, med 74 prosent menn blant opphavsmennene og religion med 70 prosent. Derimot var kvinner i fleirtal blant opphavsmenn til språklitteratur, med 54 prosent. Blant dei 1 000 opphavsmennene til barnebøker var kvinner òg i fleirtal, 52 prosent. I 2009 var det 47 prosent kvinner, som syner at kvinnedelen har auka 5 prosentpoeng på eitt år. Jamfør tabellane 11.1 og 11.8.

Stabil bokomsetnad

2010-tala frå Den norske Forleggerforening viser at den totale omsetnaden av bøker var på drygt 6 milliardar kroner målt i utsalsprisar. Samanlikna med 2009 er omsetnaden omtrent uendra siste året. Medlemsforlaga i Den norske Forleggerforening hadde ein omsetnad på 4,3 milliardar kroner, ein nedgang på 1 prosent siste året. Bokklubbforlaga hadde ein nedgang i omsetnaden på 9 prosent samanlikna med 2009, sidan 2006 har nedgangen i omsetnaden vore på 40 prosent. Jamfør figur 11.2 og tabell 11.9.

Figur 11.2. Bokomsetnad. 2010. Millionar kroner

¹Endringar i medlemsmassen frå år til år påverkar tala. Tala for Andre forlag er eit estimat.

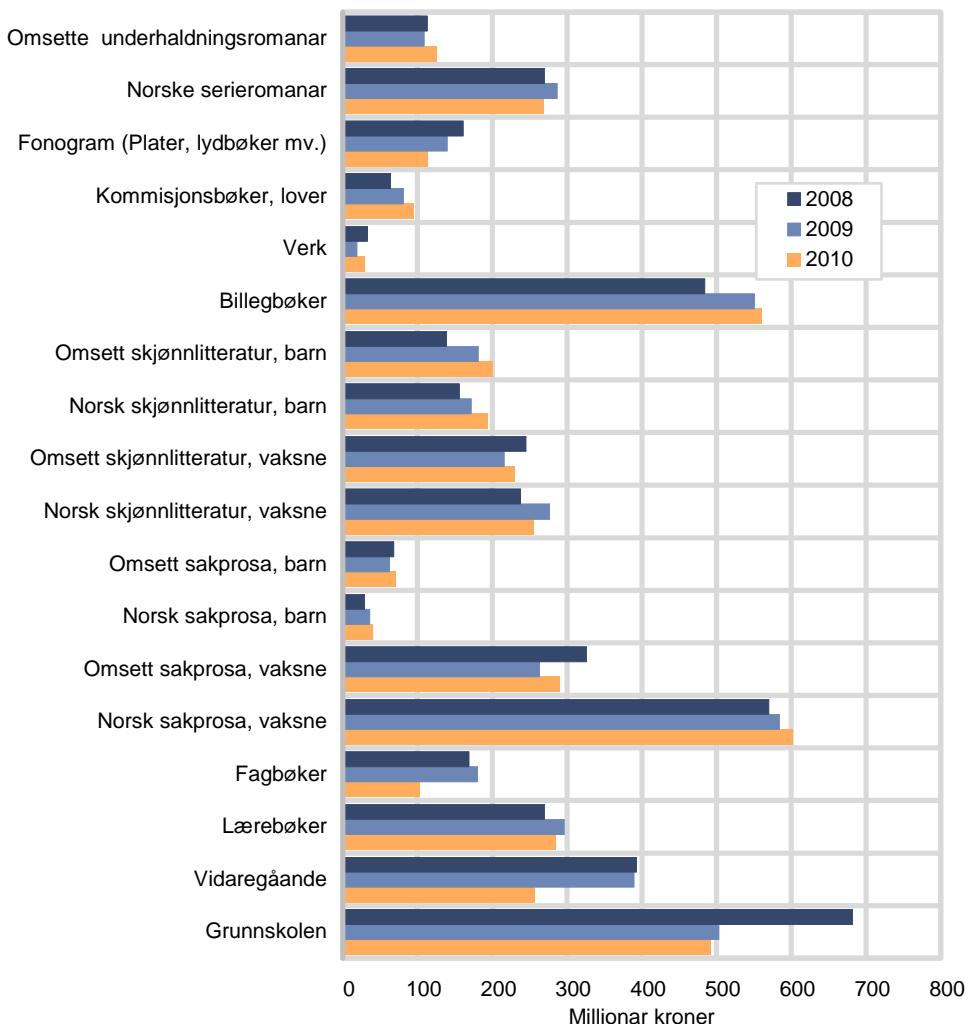
Kjelde: Den norske Forleggerforening.

Medlemsforlaga selde drygt 24 millionar bøker i 2010, ein nedgang på 2,3 prosent frå 2009. Over 4 millionar av dei selde bøkene er lærebøker (grunnskole, vidaregåande skole og lærebøker for høgare utdanning). Dette var ein nedgang frå 2009 på 500 000 bøker, i 2009 var reduksjonen på nær 800 000 bøker. I 2009 fann ein den største nedgangen i gruppa lærebøker for grunnskolen. I 2010 har nedgangen vore størst i gruppa lærebøker for vidaregåande, med 35 prosent. Ei av årsakene til denne reduksjonen er at skolereforma Kunnskapsløftet har gitt vesentleg reduksjon i skolebokmarknaden (Den norske Forleggerforening).

Det vart selt nær 1,2 millionar norske skjønnlitterære bøker for barn og 1,5 millionar omsette skjønnlitterære bøker for barn i 2010. Dette gir ein auke på høvesvis 6 og 11 prosent frå 2009. Brutto omsetnad steig med 13 prosent for den norske og 10 prosent for den omsette skjønnlitteraturen for barn. Norsk sakprosa for barn har også hatt ein auke både i talet på selde bøker og brutto omsetnad, talet på selde bøker har i denne bokgruppa auka med 62 prosent og bruttoomsetnaden med 9 prosent. Omsett skjønnlitteratur for vaksne auka også i talet på selde eksemplar med 23 prosent eller over 200 000 fleire selde eksemplar. Norsk

skjønnlitteratur for vaksne viser ein svakare vekst i talet på eksemplar, mens omsetnadstala viser ein svak nedgang.

Figur 11.3. Bruttoomsetnad fordelt på bokgruppe. 2008- 2010. Millionar kroner

¹Bruttoomsetnaden er estimert på bakgrunn av nettoomsetnaden.

Kjelde: Den norske forleggarforening.

Tabell 11.1. Originale norske utgivingar¹ med norske opphavsmenn², fordelt på kjønn. 2009- 2010

	2009	2010 ³
Talet på titlar i alt	4 116	..
Opphavsmenn i alt	5 306	7 177
Menn	3 284	4 378
Kvinner	2 022	2 799
Av dette		
Barnebøker, totalt tal titlar	456	..
Opphavsmenn i alt	738	1 038
Menn	391	495
Kvinner	347	543

¹Utan omsyn til språk. ²Opphavsmenn er her forfattarar, medforfattarar, redaktørar, illustratørar (når meir enn halvparten av boka er illustrert), gjendiktarar (av poesi) og andre medarbeiderar som har hatt eit større ansvar for verket. Verk der både menn og kvinner er opphavsmenn, tel kvar person med i statistikken. ³Datagrunnlaget for 2010 er produsert frå BIBSYS-databasen.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Ein av fire les bøker ein gjennomsnittsdag

Tal frå Norsk mediebarometer 2010 syner at kvar nordmann i gjennomsnitt brukte 14 minutt på boklesing per dag. Det var 24 prosent av befolkninga i alderen 9-79 år som las ei bok på fritida ein gjennomsnittsdag. Dette er ein nedgang frå det rekordhøge talet på 27 prosent i 2009. Frå undersøkinga starta i 1991 har prosentdelen legi mellom 17 og 27.

Det er fleire tendensar som har vore stabile dei siste åra. Det er som vanleg fleire kvinner enn menn som les bøker på fritida i 2010, 30 prosent av kvinner og 19 prosent av menn. Barn i alderen 9-15 år er stadig den aldersgruppa der flest les bøker i løpet av dagen, 31 prosent. Dei med høg utdanning les òg i større grad bøker. Derimot er det ein nokså liten samanheng mellom boklesing og hushaldsinntekt. Ser vi på yrkesstatus, er det særleg personar med yrke som krev høgare utdanning som er dei ivrigaste boklesarane. Dei som bur i meir tettbygde strøk, les i noko større grad bøker på fritida. Romanar og noveller er klart mest populært. Jamfør tabellane 11.11, 11.12 og 11.13.

11.2. Om bokstatistikken

Bokstatistikken er utarbeidd for å kunne gi eit bilet av kva som er kome inn til Nasjonalbiblioteket av norske pliktavleverte monografiske dokument.

Tilvekststatistikken frå Nasjonalbiblioteket omfattar alt som er kome inn i statistikkåret, medan bokstatistikken er basert på det som er avlevert og registrert i Norbok, nasjonalbibliografien for bøker, og som er utgitt i statistikkåret. Statistikken vert produsert frå BIBSYS når ein reknar med at alt som er utgitt året før er avlevert og registrert. Dette skjer normalt i mai året etter statistikkåret.

*Den norske
Forleggerforening*

Tal på bokomsetnad og tal på selde bøker er henta frå den årlege bransjestatistikken til Den norske Forleggerforening. Tala for bokomsetnad byggjer på opplysningar henta inn frå medlemsforlag, bokklubar og andre aktørar i bokmarknaden. Omsetnaden til forlag som ikkje er medlemmer av foreininga, byggjer dels på innrapporterte tal og dels på skjønn. Elles omfattar bransjestatistikken berre forlag som er medlemmer av foreininga. Tala i tabellane er henta frå bransjestatistikken 2010. Det var 90 medlemsforlag i foreininga ved utgangen av 2010, og dersom vi ser bort frå nokre mindre forlag som blei medlem i 2010, inngår alle forlaga i talgrunnlaget. Blant aktørane som har levert inn tal til statistikken i 2010, er det ein bokklubb meir enn det var i 2009.

Mediebruksundersøkingane

Tala som tek for seg bruk og lesevanar av bøker, er henta frå Norsk mediebarometer 2010. Termen *kvartil* representerer ei gruppe med om lag ein fjerdedel av utvalet i undersøkinga. Talet i kvar gruppe vil variere noko frå år til år. Nokre kjennemerke nyttja i tabellane:

Yrkesstatus (16-79 år)

Yrkesgruppe 1-2: Administrative leiarar og politikarar, akademiske yrke
 Yrkesgruppe 3: Yrke med kortare høgskole- og universitetsutdanning og teknikarar
 Yrkesgruppe 4-5: Kontor- og kundeserviceyrke, sals-, service- og omsorgsyrke
 Yrkesgruppe 6-9: Yrke innanfor jordbruk, skogbruk og fiske, handverkarar o.l., prosess- og maskinoperatørar og transportarbeidarar o.l., yrke utan krav til utdanning

Yrkesgruppe 0, militære yrke og uoppgitte vert omkoda på denne måten: Meinige og uoppgitte blir plasserte i yrkesgruppe 9, befal 1 i yrkesgruppe 3, og befal 2 i yrkesgruppe 1-2.

Utdanning (16-79 år)

Ungdomsskole:	Utdanning med samla varigheit 7-9 år.
Vidaregåande skole:	Utdanning med samla varigheit 10-12 år.
Universitet/høgskole, kort:	Utdanning med samla varigheit 13-16 år.
Universitet/høgskole, lang:	Utdanning med samla varigheit meir enn 16 år.

Grupperinga for yrke byggjer på Standard for yrkesklassifisering (NOS C 521).

Grupperinga for utdanning byggjer på Standard for utdanningsgruppering i offentleg norsk statistikk (Standard for norsk statistikk nr. 7). Sjå Norsk mediebarometer 2010 for ytterligare forklaringar.

11.3. Omgrep

Ikkje lenger småtrykk

Statistikken omfattar bøker og hefter i monografiseriar, det vil seie bøker og hefter som ikkje er periodiske publikasjonar. Frå og med 2010 vil ikkje statistikken skilje mellom bøker og det som i tidlegare statistikk blei kalla småtrykk. Bøker under 49 sider blei før kalla småtrykk.

Tala i statistikken inngår i Norbokstatistikken og omfattar bøker som er gitt ut i førsteutgåver og i nye eller reviderte utgåver, men ikkje bøker i nye opplag. Klassifiseringa av bøker etter emne er gjord etter Deweys desimalsystem.

Skolebøker inkludert i statistikken

Skolebøker for grunnskole og vidaregåande skole er frå og med 2010 inkludert i statistikken.

11.4. Feilkjelder og uvisse

Restanse

På grunn av restansar i registreringa av bøker i Norbok bakover i tid vil ikkje alle tala stemme med kva som faktisk er gitt ut. Statistikken er à jour frå 2004 til i dag, men frå 2003 og bakover er det framleis materiale som ikkje er registrert.

Endelege tal frå 2010

Inntil 2009 var tala frå Nasjonalbiblioteket rekna som førebelse, og tal frå tidlegare år kunne dermed bli oppdaterte kvart år. Frå 2010 er tala frå Nasjonalbiblioteket endelege. Tala frå pliktavleveringa er likevel noko høgare enn tala frå Nasjonalbiblioteket. Ein grunn til dette kan vere at statistikken gjeld det året som bøker er gitt ut, og fell ikkje alltid saman med når bøkene er registrerte ved Nasjonal.

Referansar

Den norske Forleggerforening: *Bransjestatistikk 2010* (<http://www.forleggerforeningen.no/nor/bransjestatistik>).

Nasjonalbiblioteket: (<http://www.nb.no>).

Vaage, Odd Frank (20011): *Norsk mediebarometer 2010*, Statistiske analyser 121, Statistisk sentralbyrå (<http://www.ssb.no/medie>).

Meir informasjon

Medienorge: (<http://www.medienorge.uib.no>).

Taule, Liv (red) (2010): *Kulturstatistikk 2009*, Statistiske analysar 117, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/nos_kultur/utg.html).

Vaage, Odd Frank (2009): *Kultur- og mediebruk blant personer med innvandrerbakgrunn*, Rapporter 2009/29, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/emner/07/02/rapp_200929).

Tabell 11.2. Utgitte bøker, etter emne.Talet på titlar. 2000-2010

	I alt	Av dette førsteutgåver	Originalt norske utgivingar	Originalt utanlandske bøker i omsetjingar utgitt i Noreg
2000	6 477	5 524	4 443	2 034
2001	6 377	5 462	4 340	2 037
2002	6 864	5 745	4 670	2 194
2003	7 446	6 306	5 160	2 286
2004	7 164	5 984	4 747	2 417
2005	8 431	7 032	5 696	2 735
2006	8 477	7 123	5 696	2 781
2007	8 442	7 038	5 814	2 628
2008	8 835	7 483	6 288	2 547
2009	7 919	6 606	5 361	2 558
2010 ^{1,2}	8 374	..	5 846	2 528
2010				
Alminnelege skrifter	131	..	120	11
Filosofi	201	..	128	73
Religion	326	..	214	112
Samfunnsvitskap	1 402	..	1 276	126
Språk	122	..	102	20
Naturvitskap	356	..	322	34
Bruksretta vitskap	1 199	..	1 020	179
Kunst, rekreasjon	804	..	642	162
Litteratur	3 134	..	1 484	1 650
Historie og geografi	699	..	538	161

¹ Ein mindre del av utgivingane er ikkje klassifiserte. Dette gjeld publikasjonar av intern karakter eller med avgrensa omfang. ² Datagrunnlaget for 2010 er produsert frå BIBSYS-databasen.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 11.3. Bøker, etter utgivarspråk og emne. 2000-2010

	Bokmål	Nynorsk	Samisk	Engelsk	Andre språk
2000	4 612	411	36	579	4 685
2001	4 539	400	52	598	4 588
2002	4 789	409	66	792	4 840
2003	5 265	540	66	736	5 321
2004	5 145	332	56	794	5 200
2005	5 911	429	92	924	5 979
2006	5 864	439	67	976	5 937
2007	5 708	435	81	1 106	5 790
2008	5 881	446	60	1 298	5 968
2009	5 438	365	62	1 088	5 492
2010 ^{1,2}	6 637	598	59	1 389	223
2010					
Alminnelege skrifter	76	10	1	47	2
Filosofi	178	9	-	18	4
Religion	299	19	-	15	9
Samfunnsvitskap	1 087	104	11	282	41
Språk	81	28	7	21	38
Naturvitskap	107	11	4	232	3
Bruksretta vitskap	627	47	7	568	12
Kunst, rekreasjon	688	61	9	132	50
Litteratur	2 898	221	17	32	40
Historie og geografi	596	88	3	42	24

¹ Ei bok kan innehalde fleire emne og vere på fleire språk. ² Datagrunnlaget for 2010 er produsert frå BIBSYS-databasen.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 11.4. Norske og utanlandske skjønnlitterære bøker, etter genre/type. Talet på titlar. 2010

I alt	3 143
Dikt	176
Drama	87
Romanar	1 863
Barn og ungdom	881
Anna	136
 I alt	 3 143
Norske	1 472
Utanlandske	1 671

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 11.5. Omsette bøker, etter originalspråk. 2000-2010. Talet på titlar

	Svensk	Dansk	Engelsk	Tysk	Fransk	Andre språk og uoppgitt
2000	168	99	1 471	83	58	155
2001	202	79	1 462	61	83	150
2002	264	124	1 439	83	92	192
2003	323	107	1 517	90	78	171
2004	302	120	1 586	86	83	240
2005	347	155	1 753	120	101	259
2006	350	131	1 768	103	113	316
2007	366	121	1 648	125	112	256
2008	358	98	1 627	100	99	265
2009	291	99	1 775	97	80	216
2010 ^{1,2}	315	131	1 635	99	95	287

¹ Ein mindre del av utgivingane er ikkje klassifiserte. Dette gjeld publikasjonar av intern karakter eller med avgrensa omfang. ² Datagrunnlaget for 2010 er produsert frå BIBSYS-databasen.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 11.6. Andre typar utgivingar. 2001-2010. Talet på titlar

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 ¹
I alt	213	225	297	303	409	377	420	484	405	503
Lydbøker	168	184	238	287	355	335	370	439	389	438
CD-ROM	42	39	37	13	20	14	20	16	5	63
Kombidokument	3	2	22	3	34	28	30	29	11	2

¹ Datagrunnlaget for 2010 er produsert frå BIBSYS-databasen.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 11.7. Barne- og ungdomslitteratur, etter genre og utgivarspråk. 2010. Talet på titlar

Bøker ¹		
I alt		1 584
Skjønnlitteratur		881
Fakta		703
 Bokmål		1 336
Nynorsk		217
Samisk		22
Engelsk		6
Andre språk		58

¹ Ei bok kan ha fleire språk.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 11.8. Originale norske utgivingar, (utan omsyn til språk) med norske opphavsmenn¹, etter emne og kjønn. 2009-2010

	Menn	Kvinner
2009	3 284	2 022
2010 ²	4 378	2 799
2010		
Alminnelege skrifter	85	52
Filosofi	77	63
Religion	188	81
Samfunnsvitskap	938	605
Språk	64	75
Naturvitenskap	198	106
Bruksretta vitskap	696	477
Kunst, rekreasjon	626	312
Litteratur	979	845
Historie og geografi	527	183

¹ Opphavsmenn er her forfattarar, medforfattarar, redaktørar, illustratørar (når meir enn halvparten av boka er illustrert), gjendiking (av poesi) og andre medarbeidarar som medverkar med eit større ansvar for verket. Verk der både menn og kvinner er opphavsmenn, tel kvar person med i statistikken.

² Datagrunnlaget for 2010 er produsert frå BIBSYS-databasen.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 11.9. Den Norske Forleggerforening. Bokomsetnad til utsalsprisar. 1990-2010

	I alt	Medlemsforlag	Andre forlag	Bokklubbar	Bokimportørar	Lydbøker
	Mill. kr					
1990	3 062	1 970	439	469	184	-
1997	4 624	2 708	646	948	322	-
1998	4 906	2 862	655	1 039	350	-
1999	4 916	2 846	628	1 091	351	-
2000	4 682	2 639	567	1 115	361	-
2001 ¹	4 645	2 529	491	1 250	375	-
2002	4 984	² 2 787	550	1 274	373	-
2003	5 443	3 061	600	1 323	381	78
2004	5 152	3 138	407	1 149	356	102
2005	5 306	3 260	494	1 087	354	111
2006	5 828	3 696	676	959	344	153
2007	6 204	4 137	727	841	310	189
2008	6 237	4 349	864	696	328	³ 261
2009 ⁴	6 071	4 326	829	631	285	245
2010	6 054	4 283	958	577	236	-

¹ Omsetnaden for 2001 er korrigert med den same multiplikator som er brukt i 2002. ² Talet er korrigert for bruttoomsetning til bokklubbar. ³ Frå 2008 er ikkje lydbøker inkludert i totaltalet. ⁴ Talet for bokimportørar er justert for dobbelregistrering på 158 mill.kr i 2009.

Kjelde: Den norske Forleggerforening.

Tabell 11.10. Den Norske Forleggerforening. Omsetnaden og talet på selde eksemplar, etter bokgruppe. 2009-2010

Bokgruppe	Talet på selde eksemplar			Brutto omsetnad ¹			Pris per eksemplar	
	2009	2010	Endring i prosent	2009	2010	Endring i prosent	2009	2010
1 000 kroner								
I alt	24 942 592	24 381 320	-2,3	4 346 905	4 205 163	-3,3	174	172
Grunnskolen	2 789 412	2 702 057	-3,1	502 999	491 420	-2,3	180	182
Vidaregående	1 049 838	685 543	-34,7	389 627	255 982	-34,3	371	373
Lærebøker	785 503	699 395	-11,0	296 289	284 695	-3,9	377	407
Fagbøker	325 261	328 639	1,0	180 516	102 022	-43,5	345	310
Norsk sakprosa, vaksne	3 003 712	2 827 373	-5,9	584 090	602 181	3,1	194	213
Omsett sakprosa, vaksne	1 615 446	1 878 779	16,3	263 118	289 186	9,9	163	154
Norsk sakprosa, barn	219 915	356 733	62,2	36 054	39 311	9,0	164	110
Omsett sakprosa, barn	619 924	899 809	45,1	62 555	70 984	13,5	101	79
Norsk skjønnlitteratur, vaksne	1 043 652	1 074 762	3,0	276 893	254 800	-8,0	265	237
Omsett skjønnlitteratur, vaksne	1 045 105	1 287 151	23,2	215 864	229 999	6,5	207	179
Norsk skjønnlitteratur, barn	1 108 634	1 172 871	5,8	171 672	193 880	12,9	155	165
Omsett skjønnlitteratur, barn	1 349 353	1 501 215	11,3	181 128	199 751	10,3	134	133
Billegbøker	4 672 004	4 305 862	-7,8	550 805	560 130	1,7	118	130
Verk	71 453	40 545	-43,3	18 724	28 852	54,1	262	712
Kommisjonsbøker, lover	646 453	680 226	5,2	81 311	94 134	15,8	126	138
Fonogram (Plater, lydbøker mv.)	638 905	588 613	-7,9	139 543	113 431	-18,7	218	193
Norske serieromanar	2 743 568	2 251 087	-18,0	286 703	268 392	-6,4	105	119
Omsette underhaldningsromanar	1 214 454	1 100 660	-9,4	109 012	126 012	15,6	90	114

¹ Brutto omsetnad er estimert på bakgrunn av netto omsetnad.

Kjelde: Den norske Forleggerforening.

Tabell 11.11. Minutt brukt til boklesing i gjennomsnitt blant alle og blant lesarar, etter alder og kjønn. 1996-2010

	Gjennomsnitt blant alle							Gjennomsnitt blant dei som les bøker						
	1996	2001	2006	2007	2008	2009	2010	1996	2001	2006	2007	2008	2009	2010
Menn														
9-15 år	4	7	12	7	10	7	9	:	:	50	:	44	33	35
16-24 "	11	8	10	7	8	10	13	:	51	61	:	72	72	72
25-44 "	8	9	8	8	9	10	12	56	57	48	50	52	54	61
45-66 "	9	10	9	10	10	10	7	55	51	46	52	57	51	43
67-79 "	13	12	11	14	15	13	13	68	:	62	61	57	61	61
Kvinner														
9-15 år	10	11	18	12	12	16	13	38	43	47	35	41	37	37
16-24 "	18	7	12	18	12	15	16	55	:	75	74	:	77	69
25-44 "	12	16	17	18	17	20	19	61	63	58	67	58	55	61
45-66 "	20	16	19	16	22	20	18	77	56	56	52	71	57	61
67-79 "	8	16	24	19	12	27	20	:	65	84	96	61	75	68

Kjelde: Norsk mediebarometer 2010, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 11.12. Prosentdel boklesarar og minutt brukt til lesing av bøker ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning, hushaldsinntekt, yrkesstatus og landsdel. 2004-2010

	Prosent						Minutt brukt til lesing av bøker					
	2000	2004	2006	2008	2009	2010	2000	2004	2006	2008	2009	2010
Alle personar	20	23	24	23	27	24	12	12	14	13	15	14
Menn	16	19	18	18	20	19	9	9	9	10	10	10
Kvinner	24	27	30	28	34	30	14	14	18	17	20	18
Alder												
9-15 år	18	28	31	27	32	31	7	9	15	11	11	11
16-24 "	19	16	36	15	16	20	13	10	11	10	12	14
25-44 "	19	22	23	24	27	25	11	12	13	13	15	15
45-66 "	23	25	27	24	28	22	14	13	14	16	15	12
67-79 "	20	23	22	22	30	26	13	14	18	13	21	17
Utdanning												
Ungdomsskole	10	14	20	12	18	21	6	7	12	8	12	14
Vidaregåande skole	17	19	18	17	22	18	10	10	11	11	12	11
Universitet/høgskole, kort	29	32	29	34	30	29	15	17	17	19	18	16
Universitet/høgskole, lang	31	33	34	35	43	34	20	19	16	21	24	21
Hushaldsinntekt												
1. kvartil	19	21	24	26	27	22	12	13	16	19	16	16
2. kvartil	19	23	26	21	26	25	12	12	16	11	14	17
3. kvartil	19	23	25	24	23	23	9	12	13	13	12	10
4. kvartil	27	26	26	30	34	29	13	12	12	14	17	15
Yrkesstatus (16-79 år)¹												
Yrkesgruppe 1-2	29	29	29	28	34	33	15	14	14	15	18	17
Yrkesgruppe 3	24	28	27	30	31	26	13	15	12	17	19	13
Yrkesgruppe 4-5	19	22	21	25	25	22	11	10	13	17	14	14
Yrkesgruppe 6-9	10	11	14	10	14	10	7	5	8	6	6	5
Elevar/studentar	19	17	20	16	21	24	14	12	15	12	16	20
Trygd/pensjonistar	21	24	25	21	30	24	15	15	18	13	20	17
Heimearbeidande	15	11	23	:	:	25	9	12	27	:	:	20
Landsdel												
Oslo/Akershus	26	27	26	28	30	31	15	13	14	17	19	18
Austlandet elles	17	22	25	21	24	23	11	11	14	13	14	13
Agder og Rogaland	19	17	21	23	29	20	11	9	13	12	15	10
Vestlandet	20	22	25	22	28	26	11	11	15	14	14	16
Trøndelag	18	30	24	21	26	22	8	14	11	11	13	15
Nord-Noreg	17	20	18	20	24	17	13	13	12	10	12	8

¹ For ein definisjon på dei ulike yrkesgruppene, sjå kap. 11.2. Yrkesklassifiseringa var ikkje den same i 2000 som for resten av åra.

Kjelde: Norsk mediebarometer 2010, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 11.13. Boklesarar som har lese ulike typar bøker ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning, hushaldsinntekt og landsdel. 2000-2010. Prosent

	Boktype							
	Roman/ novelle	Biografi/ memoarar	Samfunn/ politikk/ kunst/ historie	Natur/ teknikk/ friluft	Religiøs litteratur	Skodespel/ dikt	Barne-/ ungdoms- litteratur	Anna
2000	59	7	8	4	3	2	..	17
2001	64	7	8	2	4	1	8	5
2002	64	3	6	3	5	1	10	8
2003	63	7	6	4	3	1	8	9
2004	54	8	7	3	4	0	11	13
2005	67	3	6	3	4	0	8	8
2006	69	6	7	3	2	0	8	4
2007	67	6	5	3	3	0	8	8
2008	64	5	6	2	1	0	10	11
2009	64	6	7	4	3	0	9	7
2010	71	4	6	2	1	1	9	7
2010								
Menn	64	4	10	4	1	1	8	8
Kvinner	76	5	3	1	0	1	9	6
Alder								
9-15 år	34	0	2	1	0	0	54	7
16-24 "	73	6	4	4	3	2	5	3
25-44 "	77	2	6	3	1	0	1	10
45-66 "	80	4	7	0	1	1	0	7
67-79 "	76	15	7	2	0	0	0	0
Utdanning								
Ungdomsskole	78	7	2	0	3	0	5	5
Vidaregående skole	77	5	6	3	0	2	0	7
Universitet/høgskole, kort	81	5	4	1	1	0	0	8
Universitet/høgskole, lang	72	4	13	3	1	0	1	5
Hushaldsinntekt								
1. kvartil	77	8	7	3	0	0	3	3
2. kvartil	68	7	7	0	0	2	7	8
3. kvartil	75	2	3	3	4	0	10	3
4. kvartil	72	1	5	2	0	0	14	7
Landsdel								
Oslo/Akershus	68	3	8	2	1	0	8	9
Austlandet elles	69	7	3	2	1	1	11	5
Agder og Rogaland	71	4	6	2	2	2	7	5
Vestlandet	83	3	3	2	0	0	4	4
Trøndelag	69	5	11	2	0	0	5	8
Nord-Noreg	60	6	3	0	0	0	22	8

Kjelde: Norsk mediebarometer 2010, Statistisk sentralbyrå.

12. Aviser, vekepresse og fagpresse

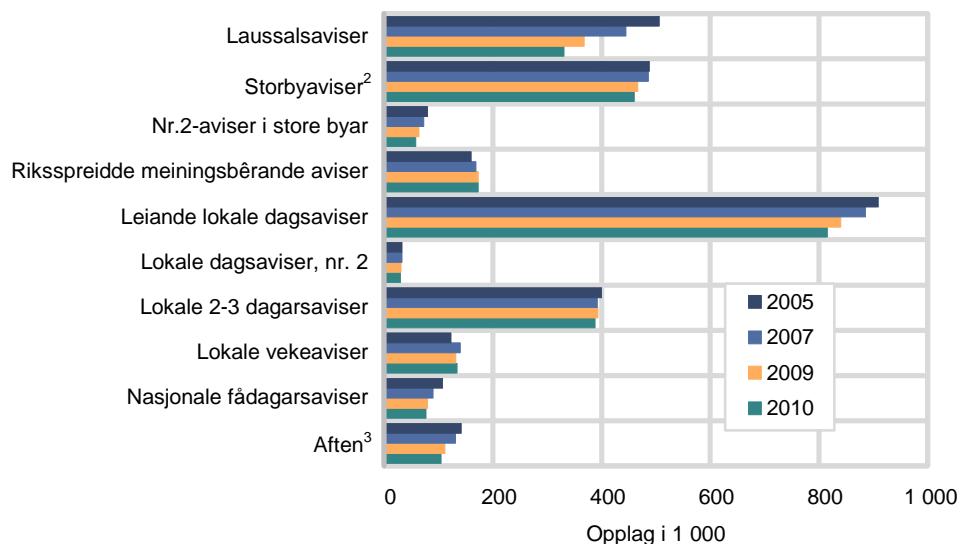
12.1. Nokre resultat

3 prosent nedgang i avisopplaget

I 2010 var det 226 aviser i Noreg. Dette er ei avis meir enn i 2009, men det same talet aviser som i 2005. Det samla avisopplaget var på 2,57 millionar, ein nedgang på 87 000, eller 3 prosent, frå 2009. Sidan 2005 har nedgangen vore på 12 prosent. Nedgangen ser ikkje ut til å stoppe, frå 2005 til 2010 har nedgangen vore større enn frå 2000 til 2005. På den andre sida så er det stadig fleire som les på Internett.

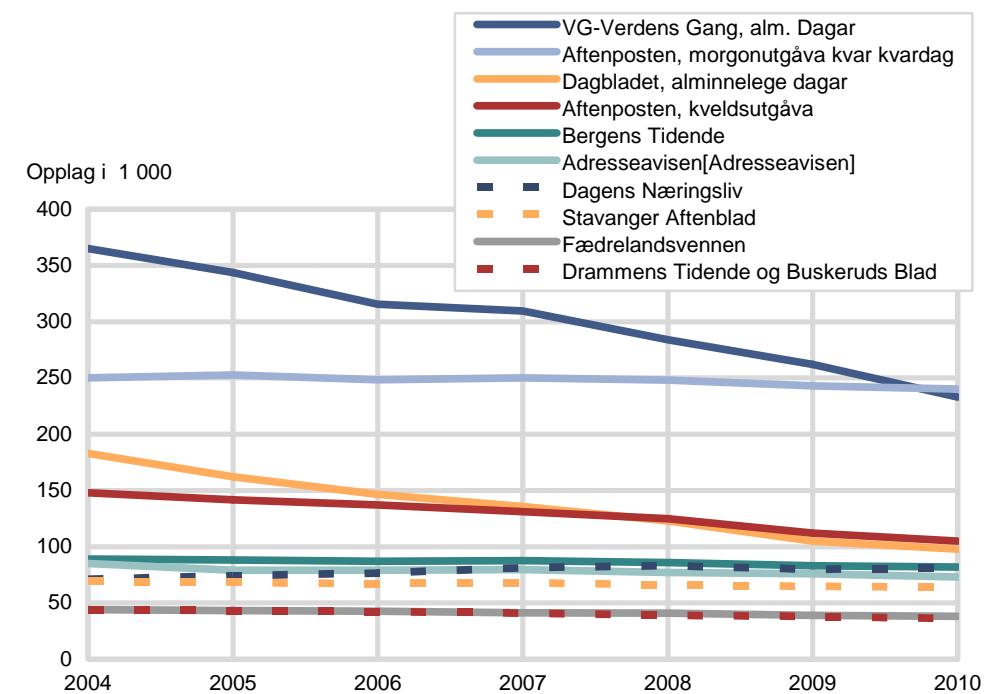
Samla opplagstal i 2010 for dei to laussalsavisene i Noreg var 330 000. Opplaget gjekk dermed ned med 10 prosent frå 2009, den same nedgangen i prosent som året før. Sidan 2005 er opplagstalet for laussalsavisene redusert med 32 prosent.

Figur 12.1. Aviser. Opplagstal, etter type¹. 2005-2010

¹Ei avis som før 2007 blei rekna som avis, er ikkje lenger med i statistikken. ²Aftenposten, Bergens Tidende, Adresseavisen og Stavanger Aftenblad. ³Aften (Aftenposten Aften) gjekk frå 5 til 3 utgåver per veka i 2009.
Kjelde: Avisåret 2010, Høgskulen i Volda.

Figur 12.2. Aviser. Opplagstal for dei største avisene. 2004-2010

Kjelde: Avisåret 2010, Høgskulen i Volda.

I 2010 var det også stor reduksjon i opplaget til nr. 2-aviser i store byar og avis Aften, med høvesvis 9 og 6 prosent. Sidan 2005 har desse avisene hatt ein reduksjon i opplagstalet med høvesvis 28 og 25 prosent.

Dei lokale vekeavisene har, etter to år med litt nedgang, igjen ein auke i opplaget på 2 prosent. Dette gir eit opplagstal på 134 000 og ein auke frå 2005 på 9 prosent. Ingen av dei andre avistypane har hatt ein auke i opplaget frå 2009. Samanlikna med 2005 finn vi derimot at dei riksspreidde meiningsberande avisene har hatt ein auke på 8 prosent. Jamfør tabell 12.4.

Stabilt tal på avisar som fekk produksjonstilskot

Som i dei to føregående åra var det 138 avisar som fekk produksjonstilskot i 2010. Tilskotet var på litt over 270 millionar kroner. Produksjonstilskot til dagsavisar er ei tilskotsordning under pressestøtteordninga som Medietilsynet forvaltar. Pressestøtta omfattar også blant anna tilskot til samiske avisar.

Tabell 12.1. Dagsaviser som fekk produksjonstilskot. 2004-2010

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Aviser i alt	135	138	138	139	138	138	138
Nr. 2-aviser, ekskl. rikspreidde avisar ¹	23	25	24	26	26	25	24
Rikspreidde meiningsbêrande avisar	5	5	5	5	5	5	5
Nr. 1 og aleineaviser	57	56	58	56	56	56	58
Vekeavisar, ekskl. nr. 2-aviser .	50	52	51	52	51	52	51
1 000 kr							
Tilskotsbeløp i alt	246 961	244 186	252 521	251 765	264 310	264 452	272 915

¹ inkluderer sju vekeavisar som er nr.2 -aviser på utgivarstaden.

Kjelde: Medietilsynet, årsrapport 2010.

Stadig fleire les avis på Internett

Det er stadig auke i delen som les nettavis ein gjennomsnittsdag, frå 27 prosent i 2005 til 43 prosent i 2010. Delen som berre las nettavis, har også auka, frå 7 prosent i 2005 til 16 prosent i 2010. Denne auken veg opp for den minkande delen som las trykt avis ein gjennomsnittsdag i 2010. Delen som las anten trykt avis eller nettavis, har dermed halde seg stabil rundt 80 prosent dei siste ti åra. Jamfør tabell 12.8.

Nesten alle avisene hadde i 2010 eit tilbod på Internett, det vil seie 216 av 225 avisar. 194 av desse avisene hadde eigne nyheter på sidane sine i 2010. Det har vore ein trend at stadig fleire avisar har oppdaterte nyheter på Internett, men med strengare krav til oppdatering har det vore ein tilbakegang frå 2008 til 2010. I 2010 hadde 111 avisar, eller 49 prosent oppdaterte nyheter, og i 2008 hadde 148 avisar, eller 65 prosent, oppdaterte nyheter på nettsidene sine. Jamfør tabell 12.2.

Tabell 12.2. Norske avisar på Internett¹, ved utgangen av året. 1996-2010

	1996	1999	2001	2003	2005	2006	2008	2010
Alle avisar (ikkje Aften)	219	222	216	221	224	227	227	225
Eige opplegg i alt	71	99	163	185	207	214	218	216
Eigen heimeside	17	19	13	24	24	17	21	16
Anna	9	3	3	5	2	2	1	6
Eigne nyheter i alt	45	77	147	156	181	195	195	194
Oppdaterte nyheter, dagsavis ²	-	12	39	23	38	60	69	64
Oppdaterte nyheter, fådagarsavis ³	-	-	7	16	36	58	79	47
Fyldig nettavis ⁴	16	47	63	66	44	28	22	39
Smal nettavis, notisavis	29	18	38	51	63	49	25	44

¹ Oversikta gjeld betalte (papir)aviser på Internett. Gratisavisar og reine nettavisar er ikkje med. Aften (tidlegare Aftenposten Aften) har ikkje eigne sider på nett og er ikkje rekna med. ² For 1999 gjeld registreringa berre dagsavisar. Krav til oppdatering for dagsavisar er litt strengare frå 2003 og framover. ³ Kravet til oppdatering for fådagarsavisar er strengare frå 2008, og praktiseringa er innskjerpa i 2010. ⁴ Minst fire nyheitssaker presenterte som meir enn ein kort notis.

Kjelde: Åvisåret 2010, Høgskulen i Volda.

Vekepressa

Mediebedriftenes Landsforening rapporterte i 2010 eit samla gjennomsnittleg nettooppdrag per nummer på 3 millionar. Etter ein nedgang i eit par år er dette ein

auke på 3 prosent frå 2009. Statistikken omfattar 80 magasin, 10 fleire enn i 2009. Familieblad utgjer den største gruppa med sine 32 blad og eit gjennomsnittleg opplag per utgiving på 1,8 millionar. Kategorien heim og hage hadde størst vekst frå 2009, ein auke frå 8 til 13 magasin, og det gjennomsnittlege opplaget gjekk opp med nesten 50 prosent.

Tabell 12.3. Vekepresse¹. Talet på blad og magasin og opplag per utgiving, etter gruppe. 2007-2010

Gruppe	2007		2008		2009		2010	
	Talet på blad/ magasin	Opplag	Talet på blad/ magasin	Opplag	Talet på blad/ magasin	Opplag	Talet på blad/ magasin	Opplag
I alt	71 3 174 758	75 3 132 222	70 2 910 293	80 2 986 848				
Familieblad og TV-guidar	32 2 065 252	33 1 984 329	30 1 831 253	32 1 801 227				
Heim og hage	7 260 196	9 288 541	8 285 033	13 425 414				
Data, audio og video	3 59 905	3 55 737	3 48 473	3 40 757				
Bil og båt	8 189 122	8 167 166	7 146 275	7 144 931				
Helse, mat og livsstil	6 140 510	6 126 662	5 104 782	7 112 808				
Sport, hobby og fritid	7 197 440	9 205 420	10 210 066	10 152 729				
Teikneseriar	1 111 367	2 184 161	2 176 871	2 164 474				
Anna	7 150 966	5 120 206	5 107 540	6 144 508				

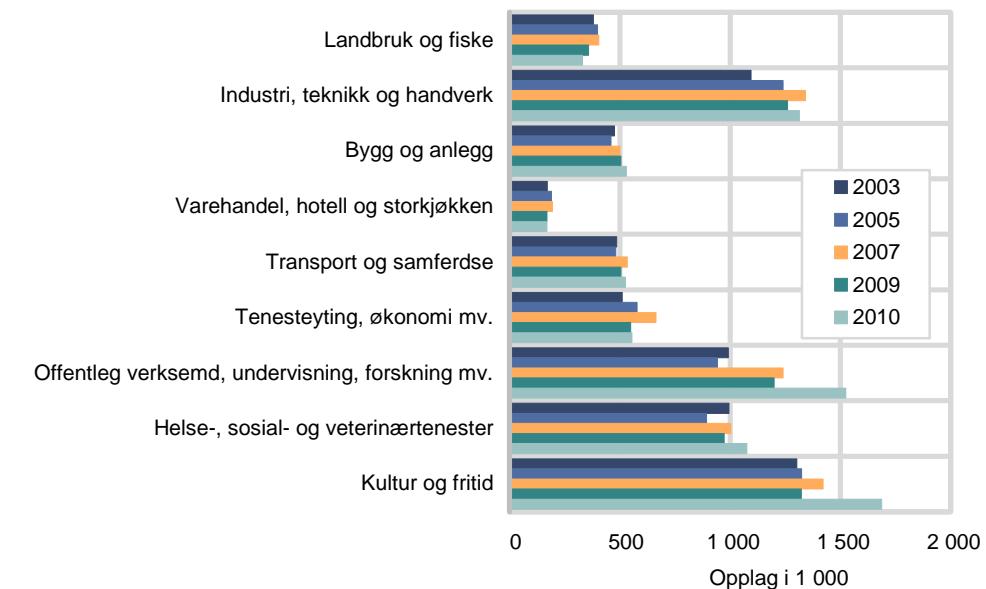
¹ Omfattar vekepresse som er medlemmer av grupperingar innanfor Mediebedriftenes Landsforening. ² Rettet sidan førre utgåve.

Kjelde: Mediebedriftenes Landsforening.

Fagpresse

Opplagstala for medlemmer av Den Norske Fagpresses Forening har auka med 5 prosent frå 2009 til 2010. Totaltalet på periodika auka med 7 og var i 2010 oppe i 221. Sidan 2005 har det vore ein auke i periodika og opplag på høvesvis 21 og 20 prosent. Kategorien kultur og fritid hadde ein auke på 28 prosent både i tal på periodika og i opplagstal. Denne kategorien har lenge hatt størst opplag, og i 2010 hadde den også størst auke, både i absolutte tal og prosentvis. Kategorien offentleg verksemd, undervisning, forskning med vidare, som dei siste åra har hatt flest periodika, hadde frå 2009 til 2010 ein auke på 12 prosent i talet på periodika og 27 prosent i opplagstal. I figur 12.3 og i tabell 12.5 må ein merke seg at fleire av periodikaene er ført opp i fleire kategoriar, og det gir dermed ikkje mening å summere dei ulike kategoriane. Dette er grunnen til at totalsummen på periodika og opplag vert ein del lågare enn summen av kategoriane. Jamfør tabell 12.5.

Figur 12.3. Fagpresse. Opplag per utgjeving, etter gruppe^{1,2,3}. 2003-2010

¹Omfattar berre medlemmer av Den norske fagpresses forening. ²Grupperinga er utarbeidd av Den norske fagpresses forening. ³Fleire periodika er ført opp under fleire kategoriar.

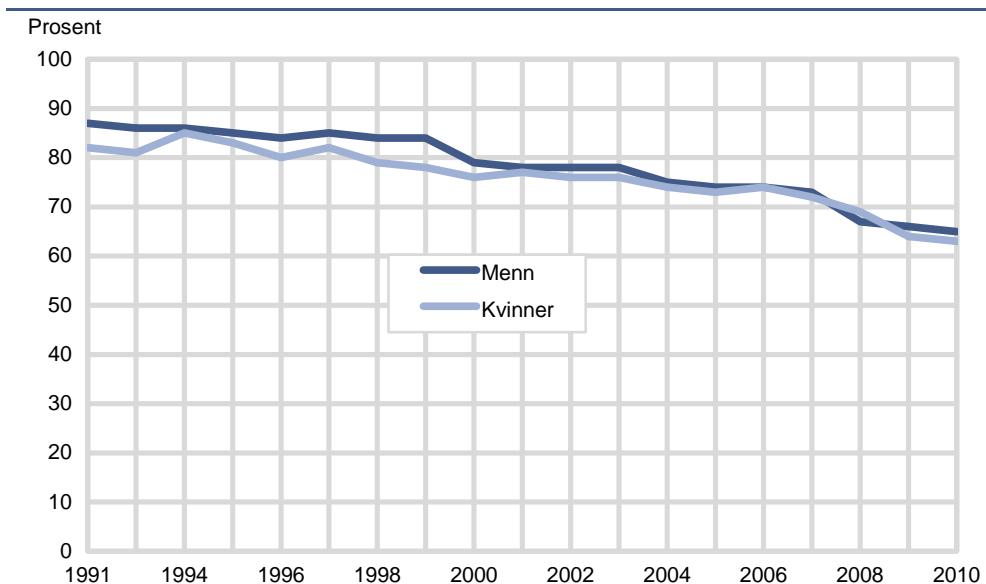
Kjelde: Den norske fagpresses forening.

**Avis, vekeblad,
teikneserieblad og tidsskrift**

Tal frå Norsk mediebarometer 2010 syner at det er stadig færre som les aviser, og minutt bruk til avislesing går også ned. Likevel var det avis som var det mest leste trykte mediet. I 2010 var det 64 prosent av befolkninga i alderen 9-79 år som las ei papiravis på ein gjennomsnittsdag, og i snitt brukte kvar person 23 minutt per dag til avislesing. I 2005 var tala på høvesvis 74 prosent og 29 minutt.

Kvinner og menn brukar om lag like mykje tid på å lese papiraviser. Lesing av papiraviser aukar med alderen. Mens 41 prosent av dei i alderen 9-15 år las ei papiravis ein gjennomsnittsdag i 2010, var delen 84 prosent blant dei i alderen 67-79 år. Delen som les avis, er også noko større blant dei med høg utdanning enn blant dei med låg utdanning. Delen som les papiravis, blir stadig mindre, men delen som les avis på Internett, har auka, høvesvis 64 og 43 prosent. Særleg gjeld dette dei unge. Jamfør tabell 12.6, 12.7 og 12.8.

**Figur 12.4. Avislesing blant personar 9-79 år ein gjennomsnittsdag, etter kjønn. 1991-2010.
Prosent**

Kjelde: Norsk mediebarometer 2010.

Det er også ein tendens til at litt færre les vekeblad og teikneserieblad. Tidsskrift har derimot hatt ein liten oppsving i lesardelen dei siste fem åra. På ein gjennomsnittsdag i 2010 var det 12 prosent som las vekeblad, 6 prosent las teikneserieblad, og 13 prosent las tidsskrift. Tala for 2005 var respektive 16, 7 og 11 prosent.

12.2. Om statistikken – aviser, vekepresse og fagpresse

Avisene

Statistikken over avislandskapet er utarbeidd av Sigurd Høst og baserer seg på publikasjonen Avisåret 2010 (Høst 2011). Formålet med rapportserien Avisåret er at han skal dekkje alle norske aviser, sjølv om dei ikkje er medlemmer av Mediebedriftenes Landsforening (MBL) eller Landslaget for Lokalaviser (LLA). Det viktigaste grunnlaget for statistikken er opplysningar frå MBL, LLA og Medietilsynet. Statistikken over aviser på Internett er utarbeidd spesielt for rapportserien Avisåret.

Pressestøtta

Pressestøtta er eit sentralt verkemiddel for å oppnå ulike mål på medieområdet, blant anna hjelp til å oppretthalde mangfaldet i avisutgivingar i heile landet og stimulere til lokal aviskonkurranse. Det er òg ei målsetjing at det blir gitt ut aviser og avissider på samisk og publikasjonar på minoritetsspråk. (Prop. 1 S, 2011-2012,).

Pressestøtta omfattar produksjonstilskot til dagsaviser, tilskot til nytta medieforsking og etterutdanning, tilskot til samiske aviser, tilskot til minoritetsspråklege

publikasjonar og distribusjonstilskot til avisene i Finnmark. Medietilsynet forvaltar desse tilskotsordningane.

Vekepressa Statistikken over norsk vekepresse baserer seg på opplysningar frå Mediebedriftenes Landsforening (MBL) og dekkjer dei magasina som er medlemmer. Magasin- og Ukepresseforeningen (MUF) blei lagd ned i 2009. MBL tok over MUFs aktivitetar. Innanfor MBL er det skipa ei eiga gruppering som tek vare på spesifikke oppgåver i bransjen. MBLs gruppering for vekepresse og magasin har som formål å behandle spørsmål av felles interesse for grupperinga sine medlemmer, og som ikkje blir behandla av MBL sentralt. Grupperinga er oppteken av at medlemmene får rammevilkår som gir lønnsame bedrifter og sikre arbeidsplassar (<http://www.mediebedriftene.no>). Kategoriseringa av vekepressa er utarbeidd etter forslag frå Norsk Medieindeks.

Fagpressa Statistikken for fagpressa er utarbeidd på grunnlag av materiale frå Fagpressens Informasjonskontor publisert i Fagpressekatalogen. Oppgåvene omfattar berre medlemmer av Den Norske Fagpresses Forening. Kategoriane som tidsskrifta er delte inn i, er utarbeidd av Den Norske Fagpresses Forening. Fagpressa består av eit stort mangfald av fagblad, interesse-, hobby- og bransjeblad. Det er vanskeleg å gi eit samla tal for opplaget til fagpressa fordi nokre periodika er ført opp under fleire kategoriar.

Mediebruksundersøkingane Tala som omhandlar bruk av aviser og blad, er henta frå Norsk mediebarometer 2010. Termen *kvartil* representerer om lag ein fjerdedel av utvalet i undersøkinga i kvar gruppe. Talet i kvar gruppe vil variere noko frå år til år. Det er nytta nokre kjennemerke knytte til yrkesstatus i tabell 12.6 og 12.7. Sjå kapittel 11.2 for definisjonar av desse kjennemerka.

12.3. Omgrep

Avis Med "avis" i denne statistikken meiner vi alle publikasjonar som kjem ut minst ein gong per veke, og som fyller dei opphavlege reglane for listeføring som avis. Det inneber at dei skal «orientere allmenta om hendingar og aktuelle spørsmål», ta reell betaling for abonnement og laussal, og ha mindre enn 50 prosent annonsar. (Institutt for Journalistikk, Rapport 3/2004).

Vekepressa Vekepresse er eit samleomgrep for vekeblad og andre magasin. Nokre av magasina kjem ut sjeldnare enn kvar veke. Tala som vert presenterte, er gjennomsnittleg nettoopplag per nummer.

Referansar

Den Norske Fagpresses Forening: (<http://www.fagpressen.no>).

Høst, Sigurd (2004): *Hva er en avis? : avisbegrepet fra Hellerudkomiteen til Se og Hør*, Rapport 3/2004, Institutt for Journalistikk.

Høst, Sigurd (2011): *Avisåret 2010*, Rapport 18, Høgskulen i Volda (<http://www.hivolda.no/rapport>).

Mediebedriftenes Landsforening (<http://www.mediebedriftene.no>).

Medietilsynet: *Årsrapport 2010* (<http://www.medietilsynet.no/no/Dokumenter/Rapporter/Arsmeldinger-og-arsrapporter>).

Prop. 1 S (2011-2012). Kulturdepartementet (<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kud/dok/regpubl/prop/2011-2012/prop-1-s-20112012.html>).

Vaage, Odd Frank (2011): *Norsk mediebarometer 2010*, Statistiske analyser 121, Statistisk sentralbyrå (<http://www.ssb.no/medie>).

Meir informasjon

Aviskatalogen: (<http://www.aviskatalogen.no>).

Landslaget for Lokalavisar: (<http://www.ll.a.no>).

Medienorge: (<http://www.medienorge.uib.no>).

- Taule, Liv (red) (2010): *Kulturstatistikk 2009*, Statistiske analysar 117, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/nos_kultur/utg.html).
- Vaage, Odd Frank (2009): *Kultur- og mediebruk blant personer med innvandrerbakgrunn*, Rapporter 2009/29, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/emner/07/02/rapp_200929).

Tabell 12.4. Aviser, etter type og opplag. 2004-2010

	2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010	
	Aviser i alt	Opp- lag, 1 000												
I alt	226	3 020	226	2 948	229	2 876	228	12 844	228	2 763	225	12 659	226	12 572
Laussalsaviser	2	548	2	506	2	462	2	445	2	408	2	368	2	331
Storbyaviser ³	4	493	4	488	4	482	4	486	4	477	4	467	4	460
Nr.2-aviser i store byar	3	80	3	80	3	76	3	73	3	68	3	64	3	58
Riksspreidde meiningsbêrande aviser	6	153	6	160	6	163	6	169	8	177	48	173	8	173
Leiande lokale dagsaviser	56	923	56	909	56	896	56	885	56	867	56	840	56	815
Lokale dagsaviser, nr. 2	2	33	2	33	2	33	2	33	2	32	2	31	2	30
Lokale 2-3 dagarsaviser	79	403	80	400	79	390	79	392	81	398	81	393	81	388
Lokale vekeaviser	57	123	57	123	62	140	62	140	63	136	61	132	62	134
Nasjonale fådagarsaviser	16	116	15	108	14	96	13	90	8	76	7	80	7	77
Aften ⁵	1	148	1	142	1	137	1	131	1	125	1	112	1	105

¹ På grunn av avrundingar stemmer ikkje summane heilt. ² Ei avis som før 2007 blei rekna som avis, er ikkje lenger med i statistikken. ³ Aftenposten, Bergens Tidende, Adresseavisen og Stavanger Aftenblad. ⁴ Avvir og Sagat er rekna som dagsaviser i 2008 sjølv om dei var fådagarsaviser meir enn halve året. ⁵ Aften gjekk frå 5 til 3 utgåver per veka i 2009.

Kjelde: Avisåret 2010, Sigurd Høst, Høgskulen i Volda.

Tabell 12.5. Fagpresse. Talet på periodika¹ og opplag per utgiving, etter gruppe². 2003-2010

Gruppe	2003		2005		2007		2009		2010	
	Periodika	Opplag	Periodika	Opplag	Periodika	Opplag	Periodika	Opplag	Periodika	Opplag
I alt ³	193 3 995 845		183 3 768 486		232 4 213 562		214 4 294 609		221 4 519 392	
Landbruk og fiske	17	380 216	17	399 060	19	405 776	17	357 658	18	330 112
Industri, teknikk og handverk ...	66 1 094 594		69 1 239 585		79 1 341 429		61	7	65 1 314 399	
Bygg og anlegg	26	476 334	22	460 276	26	499 928	22	4 504 363	23	530 054
Varehandel, hotell og storkjøkken	25	171 036	27	189 968	28	194 336	423	4 169 049	23	170 210
Transport og samferdsel	11	485 518	8	481 680	11	533 617	10	505 490	13	525 107
Tenesteyting, økonomi mv.	31	510 943	33	578 231	38	664 450	31	549 821	30	555 064
Offentleg verksemd, undervisning, forskning mv.	58	992 343	55	941 803	82 1 239 600		77 1 199 906		86 1 523 546	
Helse-, sosial- og veterinærtenester	41	995 059	43	892 931	57	921 536	57	973 042	63 1 076 088	
Kultur og fritid	45 1 303 490		44 1 324 141		58 1 422 110		50 1 322 018		64 1 686 722	

¹ Omfattar berre medlemmer av Den norske fagpresses forening. ² Grupperinga er utarbeidd av Den norske fagpresses forening. ³ I alt summen stemmer ikkje overens med summen av alle kategoriene sidan fleire periodika er ført opp under fleire kategoriar. ⁴ Retta sidan førra utgåve.

Kjelde: Den Norske Fagpresses Forening.

Tabell 12.6. Minutt bruk til lesing av avis, vekeblad, teikneserieblad og tidsskrift ein gjennomsnittsdag. 2005-2010

	Avis			Vekeblad			Teikneserieblad			Tidsskrift		
	2005	2009	2010	2005	2009	2010	2005	2009	2010	2005	2009	2010
Alle personar	29	25	23	5	4	3	2	1	1	3	3	4
Kjønn												
Menn	30	25	24	2	2	1	3	1	2	3	4	4
Kvinner	27	25	23	7	7	5	1	0	1	3	3	3
Alder												
9-15 år	7	5	5	3	2	1	11	4	5	0	1	0
16-24 "	14	10	10	4	1	2	3	1	3	2	2	1
25-44 "	24	19	16	4	3	3	1	1	1	3	3	3
45-66 "	42	35	35	6	4	4	0	0	0	4	4	6
67-79 "	53	51	47	7	11	5	0	0	0	4	6	6
Utdanning												
Ungdomsskole	31	22	23	7	7	5	1	0	2	1	1	3
Vidaregåande skole	30	25	22	5	5	3	1	1	1	3	4	4
Universitet/høgskole, kort	33	29	29	5	3	3	1	1	1	3	4	5
Universitet/høgskole, lang	36	37	33	2	3	2	1	1	0	8	6	6
Hushaldsinntekt												
1. kvartil	31	24	26	6	6	4	1	1	1	3	5	4
2. kvartil	34	29	26	6	4	3	2	1	1	3	3	5
3. kvartil	27	23	22	4	3	3	2	1	2	3	4	3
4. kvartil	30	28	24	3	3	2	2	1	1	3	3	4
Yrkesstatus (16-79 år)¹												
Yrkesgruppe 1-2	35	30	29	3	3	2	1	1	1	5	4	4
Yrkesgruppe 3	33	29	25	5	2	4	0	0	1	3	5	4
Yrkesgruppe 4-5	25	19	16	5	5	5	1	1	1	2	2	2
Yrkesgruppe 6-9	27	22	20	4	2	1	2	1	1	3	3	5
Elevar/studentar	14	9	11	3	2	1	3	1	2	4	4	1
Trygd/pensjonistar	47	44	44	9	11	7	0	0	0	4	5	7
Heimearbeidande	28	:	21	5	:	1	1	:	3	1	:	5

¹For ein definisjon på dei ulike yrkesgruppene, sjå kap. 11.2.

Kjelde: Norsk mediebarometer 2010, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 12.7. Personar som les avis, vekeblad, teikneserieblad og tidsskrift ein gjennomsnittsdag. 2005-2010. Prosent

	Avis			Vekeblad			Teikneserieblad			Tidsskrift		
	2005	2009	2010	2005	2009	2010	2005	2009	2010	2005	2009	2010
Alle personar	74	65	64	16	13	12	7	5	6	11	12	13
Kjønn												
Menn	74	66	65	9	6	7	10	8	8	12	14	15
Kvinner	73	64	63	23	19	17	4	3	3	10	11	10
Alder												
9-15 år	43	38	41	15	7	6	34	21	21	3	4	2
16-24 "	56	46	48	14	6	9	12	6	9	7	8	6
25-44 "	73	63	57	16	12	10	5	5	6	12	13	14
45-66 "	90	81	80	16	15	15	1	2	1	13	16	17
67-79 "	89	82	84	19	22	16	1	0	0	14	16	16
Utdanning												
Ungdomsskole	76	62	62	22	19	15	6	3	6	5	6	11
Vidaregåande skole	77	65	65	16	13	14	3	3	5	11	12	12
Universitet/høgskole, kort	79	72	71	17	12	11	4	4	4	13	16	16
Universitet/høgskole, lang	82	84	72	8	11	8	5	3	1	21	23	21
Hushaldsinntekt												
1. kvartil	70	60	61	21	16	13	5	5	3	11	15	13
2. kvartil	76	68	64	18	13	13	6	4	5	12	11	16
3. kvartil	76	68	66	14	11	11	7	6	9	12	15	12
4. kvartil	78	71	72	12	10	10	8	6	6	11	13	14
Yrkesstatus (16-79 år)¹												
Yrkesgruppe 1-2	82	78	74	12	10	8	4	5	5	17	16	17
Yrkesgruppe 3	82	72	68	16	9	11	2	2	4	11	19	15
Yrkesgruppe 4-5	74	64	64	20	19	18	3	4	4	10	9	9
Yrkesgruppe 6-9	78	64	62	12	9	9	6	3	4	11	11	16
Elevar/studentar	53	43	46	16	6	7	11	6	7	6	11	6
Trygd/pensjonistar	86	77	79	23	25	19	1	0	0	14	15	17
Heimearbeidande	75	:	63	14	:	8	3	:	11	6	.	14

¹For ein definisjon på dei ulike yrkesgruppene, sjå kap. 11.2.

Kjelde: Norsk mediebarometer 2010 Statistisk sentralbyrå.

Tabell 12.8. Lesing av trykt avis og nettavis ein gjennomsnittsdag, etter kjønn og alder. 2001-2010. Prosent

	Trykt avis	Nettavis	Anten trykt avis eller nettavis	Berre trykt avis	Berre nettavis	Både trykt avis og nettavis
2001	78	10	79	69	2	9
2002	77	12	79	67	2	10
2003	77	17	80	63	4	14
2004	75	19	79	60	4	15
2005	74	27	81	54	7	20
2006	74	31	82	51	8	23
2007	72	34	81	47	8	25
2008	68	35	77	42	9	26
2009	65	40	78	38	13	27
2010	64	43	80	37	16	27
2010						
Kjønn						
Menn	65	51	83	31	18	34
Kvinner	63	35	77	42	14	21
Alder						
9-15 år	41	9	44	35	2	6
16-24 "	48	58	78	20	29	28
25-44 "	57	61	84	23	27	34
45-66 "	80	39	88	49	8	31
67-79 "	84	21	85	65	1	19

Kjelde: Norsk mediebarometer 2010, Statistisk sentralbyrå.

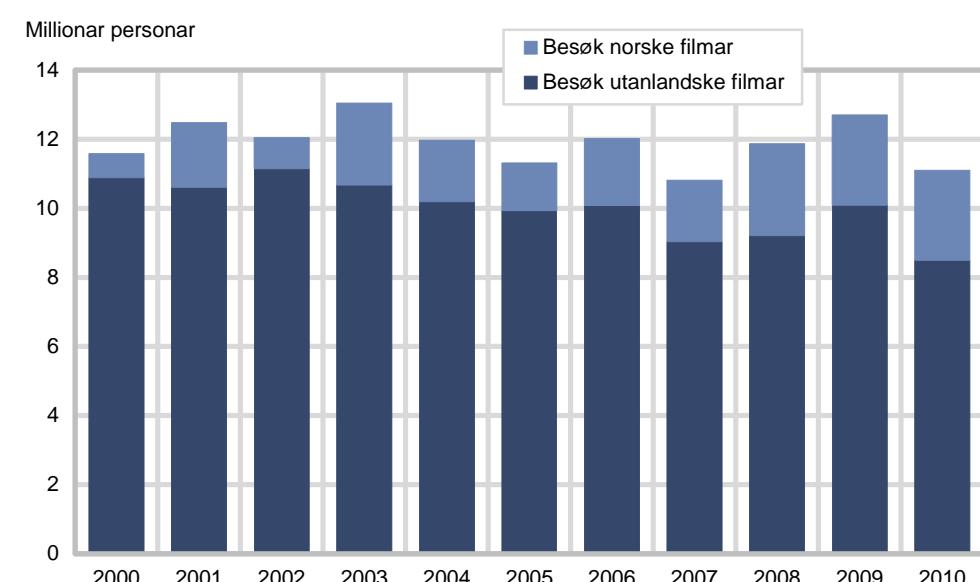
13. Film og kino

13.1. Nokre resultat

2,3 kinobesök per innbyggjar

Med totalt litt over 11 millionar kinobesök var det ein nedgang i besök på dei norske kinoane i 2010. Nedgangen frå året før var på 1,7 millionar, eller 13 prosent. Besökstalet svarar til 2,3 kinobesök per innbyggjar. Dette er det same talet på besök per innbyggjar som i 2007, det lågaste talet på heile 2000-talet. I toppåret 2003 var besökstalet per innbyggjar på 2,9. Besökstala på norske filmar var i 2010 på nesten 2,6 millionar, det utgjer 23,3 prosent av samla kinobesök. Dei norske filmane har klart seg betre sjølv om det også her er ein nedgang i besök på om lag 50 000, eller 2 prosent, frå året før. Jamfør figur 13.1.

Figur 13.1. Kinobesök. Utanlandske og norske filmar. 2000-2010. Millionar personar

Kjelde: Film & Kino.

Nedgangen i besökstalet gjeld for alle fylka. Kinoane i Vestfold hadde minst nedgang, med 5 prosent, mens kinoane i Hedmark og Sogn og Fjordane hadde størst nedgang, 21 prosent. Nedgangen i prosent har vore litt mindre ved dei private kinoane enn ved dei kommunale kinoane og ved Bygdekinoen, høvesvis 11, 14 og 14 prosent. Besøka på dei kommunale kinoane utgjorde 81 prosent av dei totale kinobesøka i 2010, mens besøka på dei private kinoane og på Bygdekinoen utgjorde høvesvis 18 og 1 prosent av totalen. Jamfør tabell 13.1.

Auke i framsyningar

Sjølv om besökstala har vore lågare, har det vore ein auke på 8 100 framsyningar på dei norske kinoane sidan 2009. Dette er ein auke på 3 prosent og gir totalt 316 000 framsyningar i 2010. Auken i framsyningar for norske filmar er på 11 000, eller 19 prosent. Ein nedgang i besökstala og ein auke i framsyningar gir sjølvsagt ein nedgang i besök per framsyning. Frå 2009 til 2010 var nedgangen frå 41 til 35 personar i gjennomsnitt per framsyning. Jamfør tabell 13.2.

Det var totalt 207 langfilmpremierar ved kinoane i Noreg i 2010. Dette er det lågaste talet dei siste seks åra, og frå 2009 er det ein nedgang på 16 premierar, eller 7 prosent. Talet på norske langfilmpremierar var på 26 i 2010. Dette er det høgaste talet på seks år og betyr ein auke på 4 premierar, eller 18 prosent, frå året før. Jamfør tabell 13.3.

Fleire digitale kinosalar

Av 430 kinosalar i Noreg var 250, eller 58 prosent, av salane digitaliserte ved utgangen av 2010. Dette avspeglar den store satsinga på digitalisering av kinoane og gir ein auke på 185 digitaliserte salar, eller nesten ei firedobling frå året før. Samstundes har det vorte to færre kinobygg, men åtte fleire kinosalar sidan 2009.

Dette er i tråd med trenden på 2000-talet, det blir stadig færre kinobygg men fleire salar. Sidan 2001 har det vore ein nedgang på 14 prosent i talet på kinobygg og ein auke på 9 prosent i talet på kinosalar. Frå 2009 har dei private kinoane fått 8 fleire salar, så i 2010 hadde dei 109 salar fordelt på 56 kinobygg. Dei kommunale kinoane hadde 154 kinobygg og 321 kinosalar, det same talet på salar som året før. Bygdekinoen hadde 221 framsyningssatar i 2010, 9 færre enn året før.

Frå 2009 har talet på sitjeplassar gått opp med 500 og var i 2010 oppe i 79 200. Dei private kinoane har hatt ein auke på 1 000 sitjeplassar mens dei kommunale kinoane har hatt ein reduksjon på 500 sitjeplassar. Sidan 2001 er talet på sitjeplassar totalt redusert med 6 prosent. Jamfør tabell 13.2.

Færre vurderte kortfilmar

Medietilsynet vurderte/registrerte 240 spelefilmar og 5 kortfilmar i 2010. Det er høvesvis to fleire spelefilmar og 32 færre kortfilmar enn i året før. Registrerte/vurderte filmar blir ikkje alltid viste på kino same året som dei er registrerte/vurderte. Jamfør tabell 13.4 og punkt 13.2.

Filmsamlingane aukar

Frå 2008 har Nasjonalbiblioteket ansvaret for forvaltninga av filmsamlingane. På slutten av 2010 inneholdt samlingane 22 780 registrerte filmtitlar, ein tilvekst på 956 filmar, eller 4 prosent, frå 2009. Dei tre siste åra er videofilmar inkluderte i filmsamlingane og utgjer 5 prosent av samlingane etter nesten ei dobling av talet frå 2009 til 2010. Dei norske kortfilmane og dei utanlandske spelefilmane utgjer størstedelen av samlingane med høvesvis 41 og 37 prosent av samlingane i 2010. Sidan 2005 har filmsamlingane auka med nesten 3 000 filmtitlar, eller 15 prosent. Jamfør tabell 13.5.

Tilskot til norsk filmproduksjon

Norsk filminstitutt forvaltar ulike tilskotsordningar til filmar, ulike tv-program og dataspel. I 2010 var desse tilskotsordningane på totalt 365 millionar kroner, ein auke på 3 millionar, eller 1 prosent, frå året før. Frå 2005 har auken vore på 131 millionar kroner, eller 56 prosent. Produksjonstilskotet utgjorde størstedelen av tilskota, med 202 millionar kroner fordelt på 90 prosjekt i 2010. Forutan produksjonstilskot blei det også gitt utviklingstilskot, billettstøtte og lanserings-tilskot til spelefilm/kinofilm. Billettstøtta i 2010 utgjorde 101 millionar kroner fordelt på 37 kinofilmar. Sidan billettstøtta vert gitt i inntil fem år etter premieren, er talet på filmar som fekk støtte etter denne ordninga, høgare enn talet på kinopremierar i 2010. Jamfør tabell 13.6.

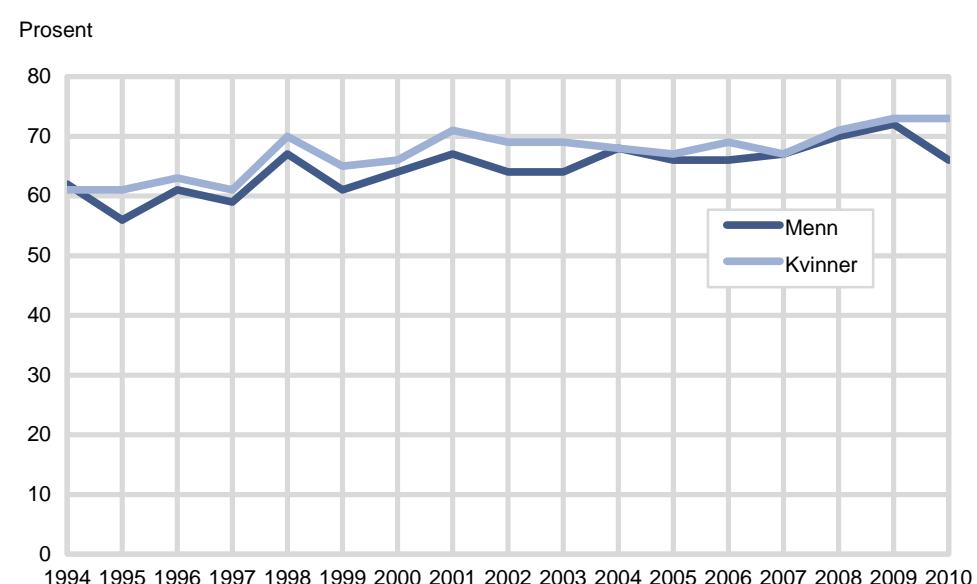
7 av 10 går på kino i løpet av eit år

Kultur- og mediebruksundersøkinga i 2010 syner at 70 prosent av befolkninga hadde vore på ein kino dei siste tolv månadene, mot 73 prosent i 2009. Det var fleire kvinner enn menn som gjekk på kino, høvesvis 73 og 66 prosent. Ikkje uventa er det dei unge som går mest på kino. I aldersgruppene 9-15 år og 16-24 år var det høvesvis 88 og 90 prosent som gjekk på kino i 2010. Blant aldersgruppene er det størst nedgang for aldersgruppa 67-79 år som har hatt ei endring frå 42 prosent som gjekk på kino i 2009, til 30 prosent i 2010. Noko av grunnen kan vere den populære filmen *Max Manus* som blei vist i 2009.

Dei med høg utdanning og dei med størst hushaldsinntekt var meir ivrige til å gå på kino enn andre grupper. Det er i særleg grad elevar, studentar og personar i yrke som krev akademisk eller anna fagleg utdanning som går mykje på kino. Jamfør tabell 13.7.

I 2010 var salet av DVD og Blu-ray på 18,3 millionar. Dette er ein nedgang på 1,7 millionar, eller 9 prosent frå året før. Ikkje sidan 2006 har salet vore lågare. Jamfør tabell 13.8.

Figur 13.2. Personar som har vore på kino dei siste tolv månadene, etter kjønn. 1994-2010.
Prosent

Kjelde: Norsk mediebarometer 2010, Statistisk sentralbyrå.

13.2. Om statistikken og dei ulike organisasjonane

Film & Kino

Film & Kino er ein kombinasjon av ein medlemsorganisasjon for norske kommunar og ein bransjeorganisasjon for kino- og videobransjen. Organisasjonen forvaltar Norsk kino- og filmfond (NKFF) og driv i tillegg Bygdekinoen og tidskriftet Film & Kino. Tidsskriftet er frå 1. januar 2012 teke over av Pandora Forlag, under det nye namnet Cinema.

Norsk filminstitutt

Norsk filminstitutt forvaltar dei statlege tilskotsordningane for utvikling og produksjon av film, fjernsynsprogram og interaktive prosjekt. I 2010 forvalta Norsk filminstitutt 14 tilskotsordningar for tilskot til audiovisuelle produksjonar. Norsk filminstitutt er statens forvaltningsorgan på filmområdet og rådgivar i filmpolitiske spørsmål. Norsk filminstitutt er eit statleg forvaltningsorgan med løyving over statsbudsjettet og er underlagt Kulturdepartementet.

Nasjonalbiblioteket

Nasjonalbiblioteket har ansvaret for innsamlings- og bevaringsfunksjonane av film. Levering av film til Nasjonalbiblioteket er å sjå på som ein del av pliktavleveringa, sjá også kapittel 11.

Medietilsynet

Nokre av oppgåvene til Medietilsynet (oppgåvene til tidlegare Statens filmtilsyn) er mellom anna gitt i lov om film og videogram (film- og videogramlova) av 15. mai 1987 nr. 21. Lova gav blant anna reglar om førehandskontroll og fastsetjing av aldersgrenser for film og video. Etter ei endring i § 100 i Grunnlova 30. september 2004 («Ytringsfrihed bør finde Sted») la Medietilsynet frå 2005 om praksisen da det ikkje lenger var obligatorisk med førehandskontroll av film i Noreg (forskrift om film og videogram, endra ved forskrift 11. januar 2005 nr. 16). Filmar som skal visast for personar under 18 år, skal framleis inn for aldersklassifisering. Filmar som berre blir registrerte, blir automatisk viste med 18-årsgrænse. Vidare gir film- og videogramlova reglar for merking og registrering av videogram som skal seljast i næring.

Tre forskrifter er gitt til film og videogramlova. Desse omhandlar film og videogram, vilkår for løyve til å prente registreringsmerket til Medietilsynet på omslag og kassett og reglar om merking ved elektronisk omsetnad av videogram.

Mediebruksundersøkingane

Talet på kinobesøk for 2010 er henta frå Norsk mediebarometer 2010. Termen kvartil representerer ei gruppe med om lag ein fjerdedel av utvalet i undersøkinga.

Talet i kvar gruppe vil variere noko frå år til år. Det er nytta nokre kjennemerke knytte til yrkesstatus i tabell 13.7. Sjå kapittel 11.2 for definisjonar av desse kjennemerka.

13.3. Omfang, publisering og samanlikningar

Statistikken over kinoaktiviteten omfattar alle kinoane i Noreg. Statistikken blir publisert i Film & Kinos årboknummer og på internettssidene, www.kino.no. Delar av statistikken blir òg publiserte i Statistisk årbok. Nokre tal for kinoane blir elles publiserte i KOSTRA.

Film- og kinostatistikken kan samanliknast over tid og med film- og kinostatistikken i andre land.

Referansar

Film & Kino: (<http://www.kino.no>).

Medietilsynet: (<http://www.medietilsynet.no>).

Norsk filminstitutt: (<http://www.nfi.no>).

Prop. 1 S (2011-2012): Kulturdepartementet

(<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kud/dok/regpubl/prop/2011-2012/prop-1-s-20112012.html>).

Vaage, Odd Frank (2011): *Norsk mediebarometer 2010*, Statistiske analysar 121, Statistisk sentralbyrå (<http://www.ssb.no/medie>).

Meir informasjon

Taule, Liv (red) (2010): *Kulturstatistikk 2009*, Statistiske analysar 117, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/nos_kultur/utg.html).

Vaage, Odd Frank (2009): *Kultur- og mediebruk blant personer med innvandrerbakgrunn*, Rapporter 2009/29, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/emner/07/02/rapp_200929).

Tabell 13.1. Besøk ved kinoane, etter kinotype og fylke. 2001-2010

	Besøk i alt	Ved kommunale kinoar	Ved private kinoar	Ved bygdekinoar	Per innbyggjar ¹
2001	12 477 164	10 761 725	1 566 446	148 993	2,8
2002	12 041 422	9 976 579	1 934 206	130 637	2,7
2003	13 049 067	10 758 367	2 156 809	133 891	2,9
2004	11 966 254	9 671 796	2 148 667	145 791	2,6
2005	11 314 081	9 078 088	2 101 469	134 524	2,4
2006	12 012 493	9 560 709	2 303 726	148 058	2,6
2007	10 815 700	8 619 801	2 068 216	127 683	2,3
2008	11 869 449	9 631 599	2 108 034	129 816	2,5
2009	12 701 912	10 356 276	2 206 555	139 081	2,6
2010	11 020 954	8 945 483	1 955 392	120 079	2,3
2010					
Østfold	511 742	401 560	107 406	2 776	1,9
Akershus	1 110 548	308 253	796 440	5 855	2,0
Oslo	2 242 632	2 238 863	1 180	2 589	3,7
Hedmark	269 595	266 962	-	2 633	1,4
Oppland	254 716	245 213	1 686	7 817	1,4
Buskerud	501 211	158 147	336 588	6 476	1,9
Vestfold	517 682	264 282	253 272	128	2,2
Telemark	322 445	190 010	124 718	7 717	1,9
Aust-Agder	193 809	186 072	-	7 737	1,8
Vest-Agder	434 538	403 180	27 256	4 102	2,5
Rogaland	1 097 444	1 086 306	8 520	2 618	2,5
Hordaland	1 274 802	1 242 679	14 282	17 841	2,6
Sogn og Fjordane	124 765	75 498	39 241	10 026	1,2
Møre og Romsdal	343 505	319 633	12 451	11 421	1,4
Sør-Trøndelag	788 681	781 523	1 690	5 468	2,7
Nord-Trøndelag	202 722	196 327	687	5 708	1,5
Nordland	329 987	193 219	129 046	7 722	1,4
Troms Romsa	383 371	282 156	96 752	4 463	2,4
Finnmark Finnmark	114 248	105 600	1 666	6 982	1,6
Svalbard ²	2 511	-	2 511	-	-

¹Berekna tal. ²Personar busette på Svalbard er som regel registrert busette i ein norsk kommune.

Kjelde: Film & Kino.

Tabell 13.2. Verksemda ved kinoane, etter eigarform. 2001-2010

	Kino- bygg i alt	Kino- salar/ fram- synings- stadar	Salar med digital- kino ¹	Sitje- plassar	Framsyningar			Besøk			Billettinntekter, 1 000 kroner		
					I alt	Av dette norske personar	I alt.	Av dette besøk på norske filmar. 1000 personar	Besøk på norske filmar. Prosent	Besøk per fram- syning	I alt	Av dette norske filmar	
2001	243	596	-	84 610	244 353	27 277	12 477	1 865	14,9	51,1	689 857	99 881	
2002	249	600	-	85 913	250 062	22 899	12 041	897	7,4	48,2	706 618	47 681	
2003	242	603	-	83 990	258 727	41 374	13 049	2 378	18,2	50,4	815 305	133 781	
2004	240	625	-	85 047	267 269	34 629	11 967	1 777	14,8	44,8	782 127	107 122	
2005	232	656	-	84 457	292 014	37 548	11 314	1 380	12,2	38,7	783 550	98 310	
2006	227	649	-	82 630	303 251	47 365	12 013	1 928	16,0	39,6	852 005	130 095	
2007	219	651	-	79 677	297 188	52 246	10 816	1 779	16,4	36,4	791 190	115 462	
2008	218	661	49	79 177	307 249	56 722	11 870	2 657	22,4	38,6	917 659	202 456	
2009	212	652	65	78 716	307 962	57 377	12 702	2 613	20,6	41,2	1 042 145	195 330	
2010	210	651	250	79 238	316 073	68 021	11 021	2 564	23,3	34,9	954 034	198 195	
Kommunale kinoar i alt	154	321	..	60 990	244 297	52 168	8 945	2 057	23,0	45,1	771 090	159 381	
Private kinoar i alt	56	109	..	18 248	66 965	14 401	1 955	457	23,4	29,2	175 326	35 751	
Bygdekinoar	-	221	..	-	4 811	1 452	120	50	42,0	25,0	7 618	3 063	

¹Gjeld berre kommunale og private kinoar.

Kjelde: Film & Kino.

Tabell 13.3. Langfilmpremierar, etter produksjonsland. 2005-2010

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
I alt	230	241	237	221	223	207
Produksjonsland						
Noreg	¹ 21	⁴ 22	¹ 23	22	22	26
Sverige	16	10	9	9	12	7
Canada	-	-	3	3	-	4
Danmark	13	6	8	7	7	5
Finland	-	4	1	3	-	4
Storbritannia	11	12	19	16	11	12
Tyskland	5	4	5	4	1	6
Frankrike	4	² 12	8	10	22	11
Italia	4	3	4	4	3	3
Island	-	2	2	-	3	-
Spania	6	1	3	3	4	2
Russland	-	1	1	2	1	-
Sør-Korea	4	1	1	-	-	1
USA	³ 119	² 122	⁵ 113	117	108	103
Andre land	27	41	37	21	29	23

¹ Av dette ein samproduksjon. ² Av dette ei nyutsending. ³ Av dette fem nyutsendingar. ⁴ Av dette to nyutsendingar. ⁵ Av dette fire nyutsendingar.

Kjelde: Film & Kino.

Tabell 13.4. Spelefilmar og kortfilmar vurderte/registrerte av Medietilsynet, etter aldersgrupper. 1995-2010

	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Spelefilmar i alt	212	219	241	194	230	238	236	251	² 242	238	240
Aldersgrupper											
Tillatne for barn 7 år og over	30	47	34	31	29	36	20	28	36	34	30
Tillatne for barn 11 år og over	54	51	60	64	70	62	67	69	67	62	82
Tillatne for ungdom 15 år og over	91	85	89	61	81	79	78	84	68	71	67
Tillatne for voksne 18 år og over	18	7	14	5	14	12	10	23	³ 22	⁴ 9	10
Tillatne for alle	19	29	44	33	36	49	61	47	49	62	51
Kortfilmar i alt	41	36	32	36	21	14	32	33	32	37	5
Aldersgrupper											
Tillatne for barn 7 år og over	6	4	10	9	2	-	1	1	2	3	1
Tillatne for barn 11 år og over	9	2	3	5	2	3	8	3	1	7	1
Tillatne for ungdom 15 år og over	1	3	2	1	1	3	3	-	-	1	-
Tillatne for voksne 18 år og over	-	1	-	-	-	-	-	¹ 28	¹ 24	21	-
Tillatne for alle	25	26	17	21	16	8	20	1	5	5	3

¹ Registrert hos Medietilsynet. ² Det er berre registrert 21 filmar. ³ Ein film blei vurdert til 18-årsgrunne. ⁴ Ingen filmar blei i 2009 vurderte til å kunne få 15-årsgrunne eller lågare. Alle dei 9 filmane er registrerte utan førehandskontroll, det vil seie at dei må visast med 18-årsgrunne.

Kjelde: Medietilsynet.

Tabell 13.5. Filmsamlingar ved Nasjonalbiblioteket¹. 1998-2010

	Registrerte titlar per 31. desember											
	1998	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Tilvekst i 2010
I alt	17 932	18 682	18 910	19 139	19 475	19 803	20 128	20 583	² 21 184	21 824	22 780	956
Norske spelefilmar 35 mm	³ 753	810	824	839	860	878	900	942	973	1 004	1 048	44
Utanlandske spelefilmar 35 mm	⁴ 5 730	6 335	6 531	6 716	6 961	7 191	7 443	7 759	7 956	8 155	8 339	184
Norske kortfilmar 16/35 mm	8 705	8 782	8 800	8 824	8 884	8 949	8 995	9 080	9 154	9 204	9 322	118
Utanlandske kortfilmar 16/35 mm	2 744	2 755	2 755	2 760	2 770	2 785	2 790	2 802	2 812	2 822	2 822	-
Videoar	289	639	1 249	610

¹ Nasjonalbiblioteket overtok som mottaksinstitusjon for film i 2008 etter Norsk Filminstitutt. ² Medrekna pliktavlevert video. ³ Medrekna norske spelefilmar 16 mm. ⁴ Medrekna utanlandske spelefilmar 16 mm.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 13.6. Norsk filminstitutt¹. Tilskot til audiovisuell produksjon, tal på filmar, type tilskotsordning og beløp. 2005-2010

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kortfilmar						
Talet på fullførte filmar ²	23	40	34	58	-	-
Utviklingstilskot, talet på prosjekt	18	21	13	15	8	5
Utviklingstilskot, samla tilskot	948 500	1 982 500	1 139 790	1 219 681	796 833	493 200
Produksjonstilskot, tal prosjekt	41	37	37	43	36	24
Produksjonstilskot, samla tilskot	12 730 500	15 959 800	14 675 287	25 182 303	⁷ 21 861 806	20 354 800
Kinofilmar³, fiksjon og dokumentar						
Talet på filmpremiérar	26	22	22	24	⁸ 23	25
Billetstøtte, talet på filmar ⁴	26	33	31	31	44	37
Billetstøtte, samla utbetaling	49 326 400	67 394 700	58 625 637	86 729 770	96 376 174	100 768 403
Utviklingstilskot, talet på prosjekt	46	35	87	67	57	23
Utviklingstilskot, samla tilskot	7 055 100	6 324 900	19 611 273	14 181 125	11 769 182	12 824 481
Produksjonstilskot, talet på prosjekt	25	18	28	24	30	30
Produksjonstilskot, samla tilskot	121 731 000	125 129 700	145 741 650	126 647 217	156 795 790	152 419 530
Lanseringstilskot, talet på prosjekt	14	19	37	27	22	48
Lanseringstilskot, samla tilskot	10 938 300	17 733 500	35 100 000	24 269 804	23 686 797	31 895 584
TV-produksjonar, enkeltståande⁵						
Talet på fullførte produksjonar/viste	-	-	-	-	-	-
Utviklingstilskot, talet på prosjekt	36	46	26	38	36	25
Utviklingstilskot, samla tilskot ⁵	2 354 000	2 681 000	3 008 262	4 430 384	5 472 000	4 044 226
Produksjonstilskot, talet på prosjekt	26	30	25	42	37	29
Produksjonstilskot, samla tilskot	7 198 000	6 114 000	7 432 000	17 497 385	16 030 000	12 372 476
Dokumentarseriar for TV						
Talet på fullførte produksjonar/viste	-	-	-	-	-	-
Utviklingstilskot, talet på prosjekt	-	3	5	-	3	2
Utviklingstilskot, samla tilskot	-	245 000	700 000	-	550 000	200 000
Produksjonstilskot, talet på prosjekt	-	4	2	3	2	3
Produksjonstilskot, samla tilskot	-	3 250 000	1 825 000	1 900 000	1 395 000	2 650 000
Drama, TV-seriar						
Talet på fullførte produksjonar/viste	-	-	5	-	-	-
Utviklingstilskot, talet på prosjekt	16	8	13	13	28	13
Utviklingstilskot, samla tilskot	2 539 100	1 090 000	2 709 200	2 300 000	5 386 135	2 826 151
Produksjonstilskot, talet på prosjekt	8	5	5	5	5	4
Produksjonstilskot, samla tilskot	13 998 300	21 940 000	21 710 000	11 775 000	11 050 000	14 090 000
Nye medium⁶						
Utviklingstilskot, talet på prosjekt	6	6	9	11	18	16
Utviklingstilskot, samla tilskot	5 000 000	5 397 700	6 000 000	7 900 000	10 600 000	10 000 000

¹ Frå 1. april 2008 tok Norsk filminstitutt over som einaste nasjonale forvaltingseining for film. ² Fullførte kortfilmar har sjeldan "premiere". ³ Spelefilm/kinofilm har minimum visingstid 72 minutt. Tala inkluderer også kortfilmar med kinodistribusjon, kinodokument og minoritets-/samprodusjonar med utlandet. ⁴ Høgare tal enn talet på premierar kjem av overheng og reprisar frå tidlegare år. ⁵ Frå 2007 berre enkeltståande dokumentarar. ⁶ I praksis dataspel. ⁷ I tillegg kr 9 906 948 i lanseringstilskott til 30 kortfilmar. ⁸ Inklusive ein film i novelleformat og ein kinofilm med berre regional distribusjon.

Kjelde: Norsk filmfond/Norsk filminstitutt.

Tabell 13.7. Besøk på kino, etter kjønn, alder, utdanning, hushaldsinntekt og landsdel. 2004-2010. Gjennomsnitt og prosent

	Prosent						Besøk i gjennomsnitt					
	2004	2006	2007	2008	2009	2010	2004	2006	2007	2008	2009	2010
Prosentdel, alle	68	67	67	70	73	70	4,1	3,7	3,6	3,6	3,6	3,5
Kjønn												
Menn	68	66	67	70	72	66	4,4	3,7	3,8	3,7	3,7	3,3
Kvinner	68	69	67	71	73	73	3,8	3,6	3,4	3,5	3,5	3,7
Alder												
9-15 år	91	91	90	88	86	88	5,2	4,7	4,7	4,5	4,5	4,3
16-24 "	91	89	93	92	93	90	8,1	7,1	6,7	6,5	6,7	6,6
25-44 "	80	81	80	78	82	82	4,9	4,2	4,4	4,2	4,2	4,3
45-66 "	50	47	49	58	59	56	1,9	2,0	2,0	2,3	2,2	1,7
67-79 "	26	26	24	39	42	30	0,7	0,7	0,7	1,3	1,0	1,0
Utdanning												
Ungdomsskole	44	46	46	53	57	49	3,3	2,5	2,7	2,7	2,7	2,7
Vidaregående skole	63	61	61	63	65	62	3,5	3,4	2,9	3,2	3,1	3,0
Universitet/høgskole, kort	79	76	78	76	83	80	4,7	3,9	4,2	4,5	4,0	4,2
Universitet/høgskole, lang	88	81	81	90	84	82	5,1	4,9	5,2	4,4	4,3	4,0
Hushaldsinntekt												
1. kvartil	56	56	53	62	64	53	3,5	3,8	3,5	3,4	3,4	3,3
2. kvartil	65	66	66	68	67	68	3,8	3,1	3,0	3,1	3,3	3,0
3. kvartil	71	72	71	81	68	73	4,0	3,5	3,4	4,4	2,8	3,2
4. kvartil	80	81	82	84	80	86	4,6	4,2	4,2	4,2	4,0	4,4
Yrkesstatus (16-79 år)¹												
Yrkesgruppe 1-2	81	79	78	81	82	82	4,8	4,0	4,1	4,1	4,0	4,1
Yrkesgruppe 3	79	78	78	80	83	78	4,9	4,3	4,1	4,5	4,1	3,6
Yrkesgruppe 4-5	73	71	70	68	76	71	3,7	4,1	3,6	3,9	4,0	3,8
Yrkesgruppe 6-9	61	59	62	66	61	59	4,6	3,2	3,3	3,4	2,6	2,6
Elevar/studentar	90	91	97	93	97	94	7,6	6,9	6,9	6,4	6,8	6,6
Trygd/pensjonistar	32	27	29	38	43	32	1,2	0,7	1,0	1,1	1,1	1,1
Heimearbeidande	45	58	:	:	:	75	1,6	1,7	:	:	:	2,7
Landsdel												
Oslo/Akershus	78	77	77	79	80	78	5,1	4,6	5,0	4,3	4,3	4,2
Austlandet elles	66	64	62	67	71	65	4,1	3,0	3,0	3,5	3,2	3,0
Agder og Rogaland	66	68	69	74	75	70	3,8	3,5	3,5	3,9	3,7	3,6
Vestlandet	67	65	62	63	69	70	3,7	3,6	3,5	2,8	3,4	3,5
Trøndelag	66	68	68	72	71	68	3,6	4,1	2,9	3,5	3,4	4,2
Nord-Noreg	60	56	59	69	63	63	3,8	3,4	2,9	3,8	3,2	2,3

¹ For ein definisjon på dei ulike yrkesgruppene, sjá kap. 11.2.

Kjelde: Norsk mediebarometer 2010, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 13.8. Sal av DVD og Blu-ray. Tal på selde filmar^{1,2}. 2004-2011. Millionar

2004	9,2
2005	15,3
2006	17,3
2007	19,1
2008	20,2
2009	20,0
2010	18,3

¹ Tala er retta sidan føre utgåve. ² Tala er baserte på salsrapportar samla inn frå dei viktigaste salskanalane av GfK, men GfK dekkjer ikkje heile marknaden, derfor er totaltala berekna tal.

Kjelde: Film & Kino.

14. Radio og TV

14.1. Nokre resultat

Data presenterte i dette kapitlet er norske radio- og TV-kanalar som fell inn under prinsippa for allmennkringkasting. Medietilsynet har gitt ulike kriterium for allmennkringkasting; kanalane skal blant anna kunne tas inn av heile befolkninga og sikre eit mangfaldig radio- og TV-tilbud, og allmennkringkastarane har blant anna forplikta seg til å ha eit tematisk og sjangermessig tilbod, kome interessa både til breie og smale grupper i møte, og bidra til å styrke norsk språk, kultur og identitet. Jamfør del 14.2. I Noreg var det tre riksdekkjande allmennkringkastarar i 2010: NRK, Radio Norge⁵ og P4. TV 2 hadde ikkje eit allmennkringkastingsoppdrag i 2010, men er frå 1. januar 2011 igjen ein riksdekkjande allmennkringkastar. TV 2 er teken med i statistikken for 2010 slik at kontinuiteten vert sikra.

Lite endringar i radiosendingane Dei radiokanalane i Noreg som baserer seg på prinsippa for allmennkringkasting er bortimot riksdekkjande og sender nesten 24 timer i døgnet. I alle kanalane bortsett frå NRK P3 har dei fleste programtypane hatt ei stabil sendeflate dei siste to åra.

Programtypen med størst del av sendetida i NRK P1 i 2010 var musikk, med 29 prosent av sendetida. Underhaldningsprogramma hadde 24 prosent av sendetida, og regionale sendingar inkludert Sàmi Radio hadde 16 prosent. For NRK P2 gjaldt det tilsvarende for kunst/kultur/medium, med 22 prosent, og samfunnsspørsmål med 18 prosent av sendetida. NRK P3 har auka sendetida til underhaldning med over 1 100 timer siste året. Underhaldning utgjorde 23 prosent av sendetida. Musikk har derimot vorte redusert med nær 1 700 timer og utgjorde 60 prosent av sendetida i 2010. Jamfør tabellane 14.1 og 14.2.

Radio Norge har rapportert programleveransar for 3 300 sendetimar slik det går fram av allmennkringkastingsrekneskapen for 2010. Programtypen nyheter og aktualitet hadde 27 prosent av dei rapporterte timane, mens programtypane kultur, og barn og unge, hadde 19 prosent kvar av sendeflata. P4 rapporterte 7 400 timer med program i 2010. Dei to programtypane som har størst del av sendeflata, er program retta mot trafikantar og dagleg breitt kulturmagasin, med høvesvis 24 og 15 prosent av alle rapporterte timer. Jamfør tabellane 14.3 og 14.4.

Ikkje store endringar i sendetida i TV-kanalane Det er ikkje store endringane i sendetid per programtype frå 2009 til 2010 for NRK1 eller NRK2. I 2010 hadde NRK1 nær 8 300 sendetimar. 1 400 timer, eller 17 prosent av sendetida, inneholdt drama, og 17 prosent inneholdt nyheter. Dette er om lag det same som året før. Den største auken er informasjonsprogramma som auka med 400 timer og dekte 18 prosent av sendetida i 2010. Den største nedgangen på NRK1 er i barneprogramma, men NRKSuper har teke over dette då heile NRKSupers sendetid på nær 4 800 timer er kategorisert som barneprogram.

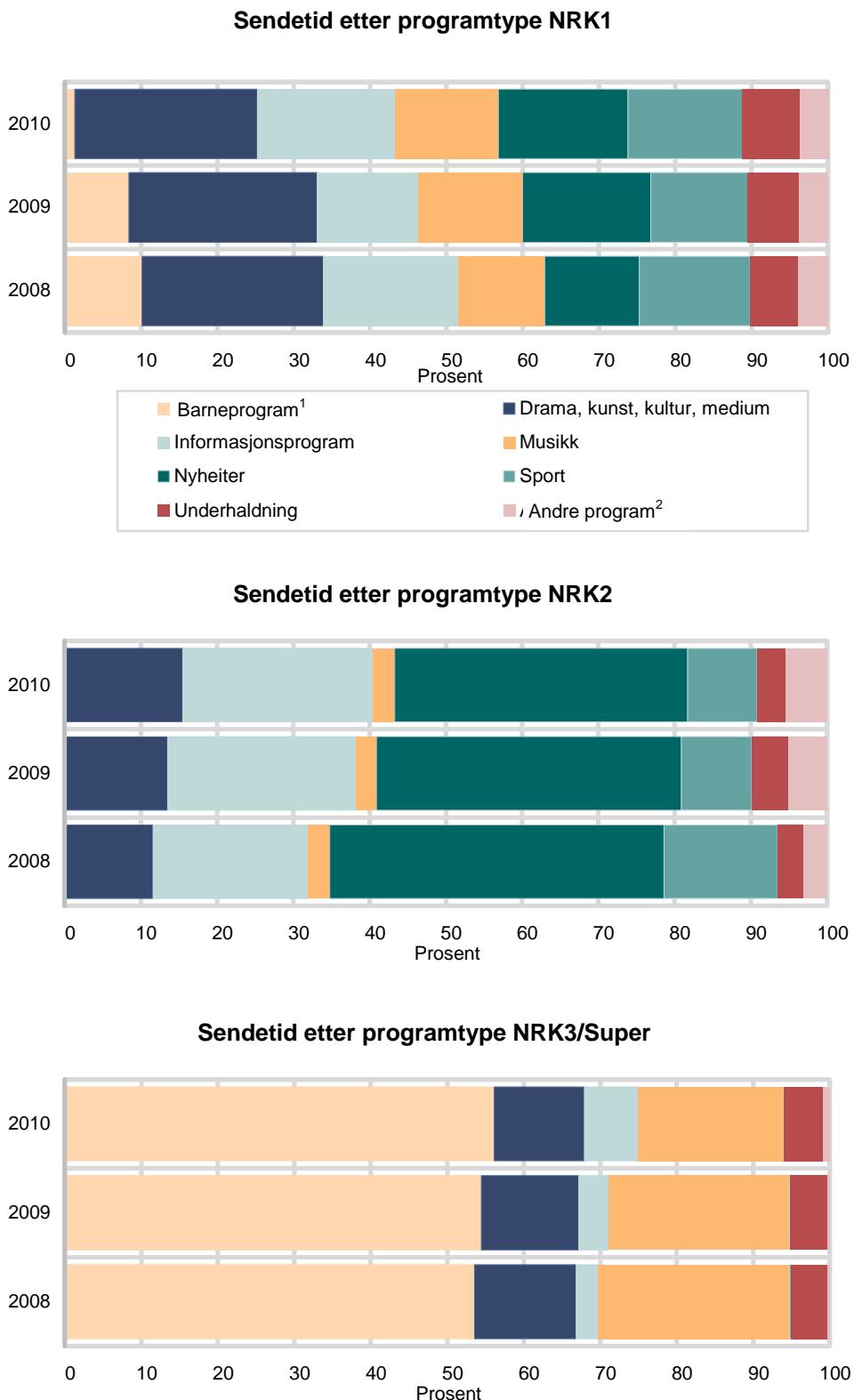
I 2010 var bortimot fire av ti sendetimar på NRK2 nyheter, mens ein av fire var informasjonsprogram. Med nesten 2 500 timer nyheter har NRK2 fleire timer enn NRK1. NRK3 har ein annan profil, og i 2010 vart det sendt 1 600 timer, eller 43 prosent, med musikk. Dette er 400 timer færre enn i 2009, men det er likevel fleire timer enn dei andre NRK-kanalane til saman. 1 000 timer var dramaprogram på NRK3 i 2010.

Programflata for TV 2 er ikkje mykje endra frå 2009 til 2010. Total sendetid gjekk ned med 180 timer, eller 2 prosent, frå 2009 og var på 7 050 timer i 2010. Drama hadde 40 prosent av total sendetid i 2010, det same som året før. Drama er dermed for fjerde året på rad den programtypen som har mest sendetid. Delen underhaldningsprogram er, med 27 prosent, også uendra frå 2009 til 2010. Det vart sendt

⁵ Tidlegare Kanal 24 Norge AS.

litt over 400 timer med nyheter i 2010, som tilsvarar 6 prosent av total sendetid. Tabell 14.6 er utarbeidd etter TV 2 si eiga fordeling.

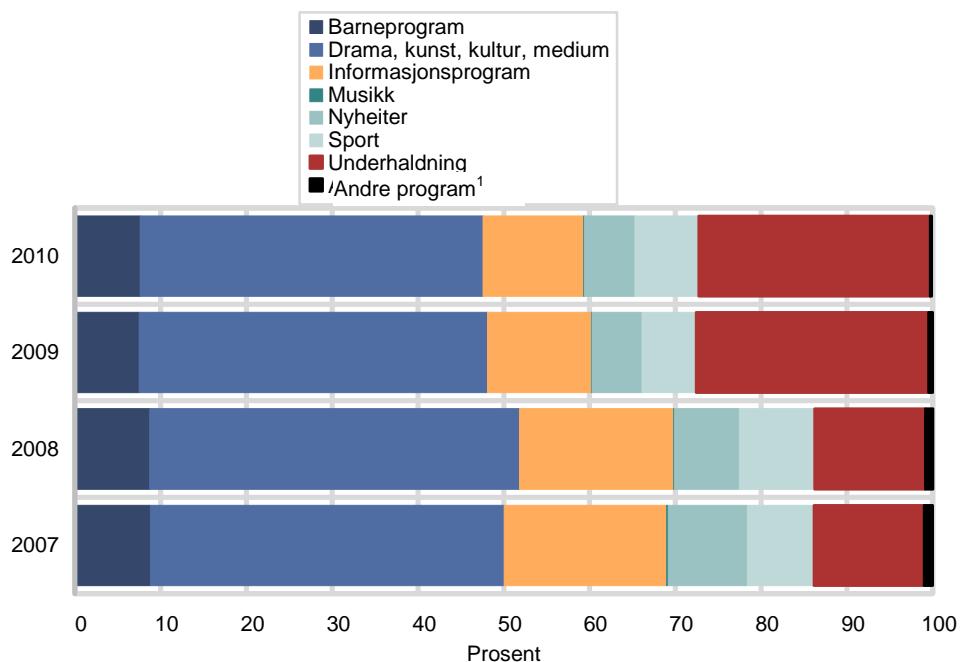
Figur 14.1. NRK1, NRK2 og NRK3/Super. Sendetid, etter programtype. 2008-2010. Prosent

¹Alle program på NRKSUPER er nå kategorisert som barneprogram. ²Medrekna naturprogram, religion/livsfilosofi, utdanning og vitskap.

Kjelde: Medietilsynet, Allmennkringkastingsrapporten 2010.

Figur 14.2. TV 2. Sendetid, etter programtype. 2007-2010. Prosent

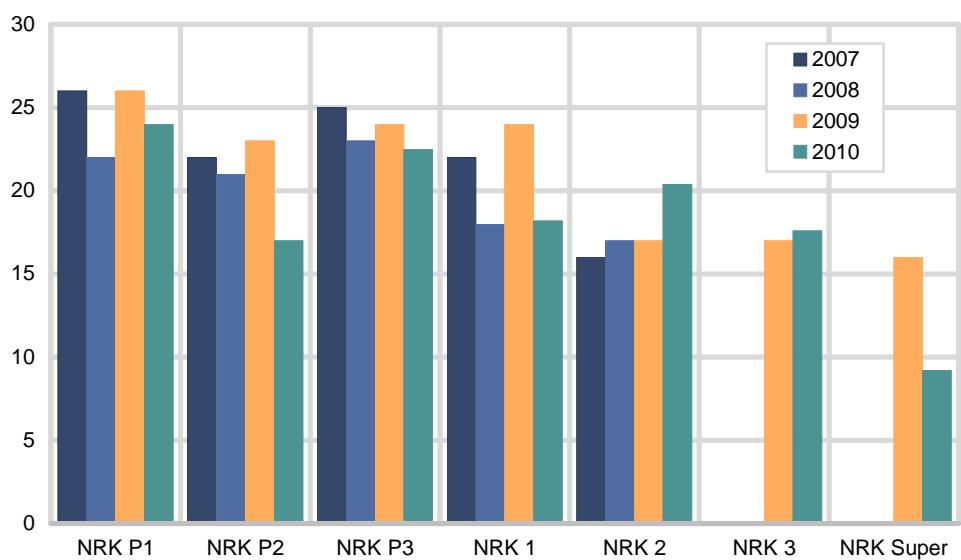

¹Medrekna naturprogram og religion/livsfilosofi.

Kjelde: TV 2 AS.

Målform NRK har eit spesielt krav på seg når det gjeld bruk av målformer i radio og TV-kanalane sine, då selskapet er offentleg eigmend og lisensfinansiert. Kravet i NRKs vedtekter er at minst 25 prosent av innhaldet skal vere på nynorsk. I 2010 var det ingen kanalar som oppnådde denne målsettinga. Skil ein mellom tala på bokmål, nynorsk og dialekt, var 33 prosent av radiosendingane og 16 prosent av TV-sendingane på dialekt i 2010. Dette er ein nedgang frå året før på høvesvis 6 og 3 prosentpoeng. Jamfør figur 14.3 og tabell 14.7.

Figur 14.3. Prosentsats nynorsk i programtilbodet på NRKs TV- og radiokanalar. 2007-2010. Prosent

Kjelde: Norsk Riksringkasting AS.

Ifølgje Allmennkringkastingsrapporten 2010 er Radio Norge og P4 etter konsekvensvilkåra pålagde å nytte begge dei offisielle norske målformene utan krav til fast nynorskandel, dessutan å arbeide for å få til ei brei samansetning av dialektar frå heile landet. I tillegg skal 30 prosent av verbalinnsлага i P4 ikkje vere på bokmål. I 2010 mangla det noko på å innfri det siste kravet.

Konsesjonar og fjernsyns-lisensar

Mykje har skjedd med lokal fjernsynslicensar dei siste åra i overgangen til digital fjernsyn. Les meir om dette i del 14.2. I 2010 var det sju konsesjonar for lokal fjernsyn som var i drift, ein nedgang på tolv frå året før. For lokalradioane var 2010, i likskap med 2009, eit år prega av overgangen til nye konsesjonsperiodar med nye rammevilkår for drifta. Det var 251 konsesjonar for lokalradio i 2010, ein auke på 14 konsesjonar sidan 2009. Jamfør tabell 14.8.

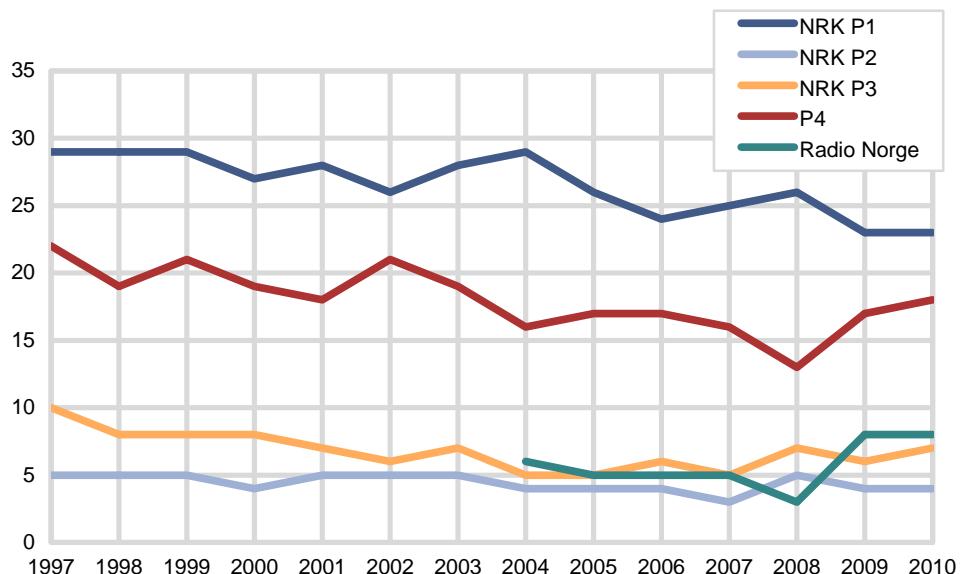
Det var registrert 1 930 000 lisensbetalarar per 31. desember 2010. Dette er 25 000, eller 1 prosent, fleire enn i 2009. Sidan 2005 har talet på lisensar auka med 143 000, eller 8 prosent. Jamfør tabell 14.9.

82 prosent ser på fjernsyn, og 56 prosent hører på radio ein gjennomsnittsdag

Tal frå Norsk mediebarometer 2010 syner at 82 prosent av befolkninga såg på fjernsyn, mens 56 prosent lytta til radio ein gjennomsnittsdag i 2010. Det har vore ein liten auke sidan 2009, da var tala på høvesvis 80 og 53 prosent. I 2010 såg kvar nordmann i gjennomsnitt 152 minutt på fjernsyn og lytta 81 minutt kvar dag. Dette er høvesvis fire minutt meir og eitt minutt mindre enn året før. Ser ein tilbake til 2005, er det ikkje store endringane i fjernsynssjåing og radiolytting målt i minutt eller tal per dag.

Dei to klart største kanalane målt i sjåardel var NRK1 og TV 2, med høvesvis 44 og 40 prosent sjåarar ein gjennomsnittsdag i 2010. Det har likevel vore ein nedgang dei siste åra da begge desse kanalane låg på jamt over 50 prosent frå 2000 til 2005. Dei to klart største radiokanalane målt i lyttardel var NRK P1 og P4, med høvesvis 23 og 18 prosent lyttarar ein gjennomsnittsdag i 2010. Radiokanalane har ikkje hatt like stor nedgang som fjernsynskanalane, sjølv om NRK P1 i 2010 hadde 23 prosent lyttarar ein gjennomsnittsdag, mot 26 prosent i 2005. Jamfør figur 14.4, 14.5 og tabell 14.10.

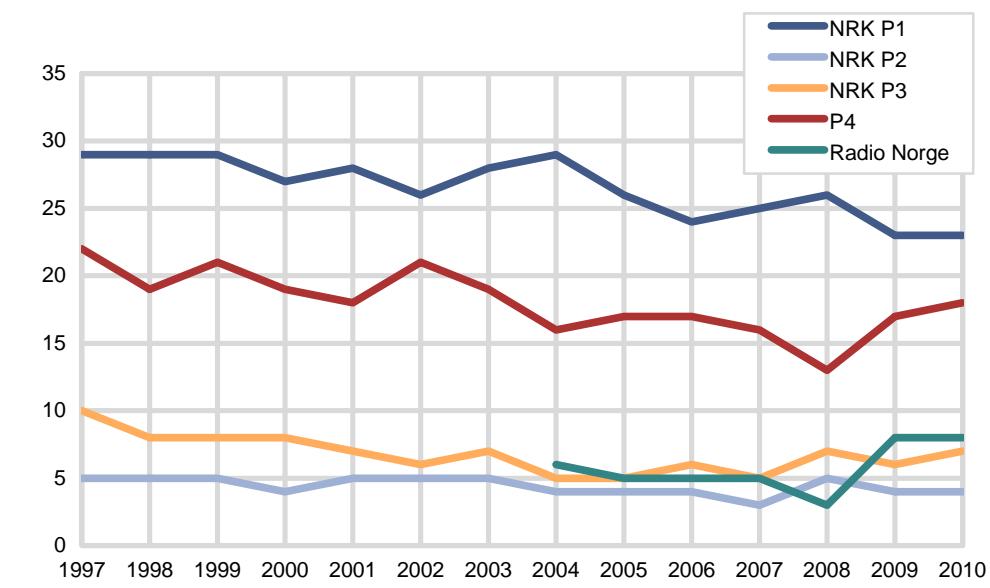
Figur 14.4. Radiolytting blant personar 7-79 år ein gjennomsnittsdag. Lyttardelar i prosent. 1997-2010

Kjelde: Norsk mediebarometer 2010.

I 2010 var det slik at dei med høg utdanning hadde ein noko høgare lyttardel på radio ein gjennomsnittsdag enn dei med låg utdanning, men dei brukar likevel færre minutt til radiolytting. Når det gjeld fjernsyn, er det færre blant dei med høg utdanning som ser på fjernsyn, og dei ser færre minutt ein gjennomsnittsdag. Det er færre blant dei med låg hushaldsinntekt som hører på radio, enn dei med høg inntekt, men det er likvel slik at dei med høg hushaldsinntekt hører på radio færre minutt på ein gjennomsnittsdag. Hushaldsinntekt verkar å ha lite å seie for om ein ser på fjernsyn ein gjennomsnittsdag, men det er ganske klart at dess høgare inntekt, dess færre minutt med fjernsynssjåing.

Figur 14.5. Fjernsynssjåing blant personar 7-79 år ein gjennomsnittsdag. Sjåardelar i prosent. 1997-2010

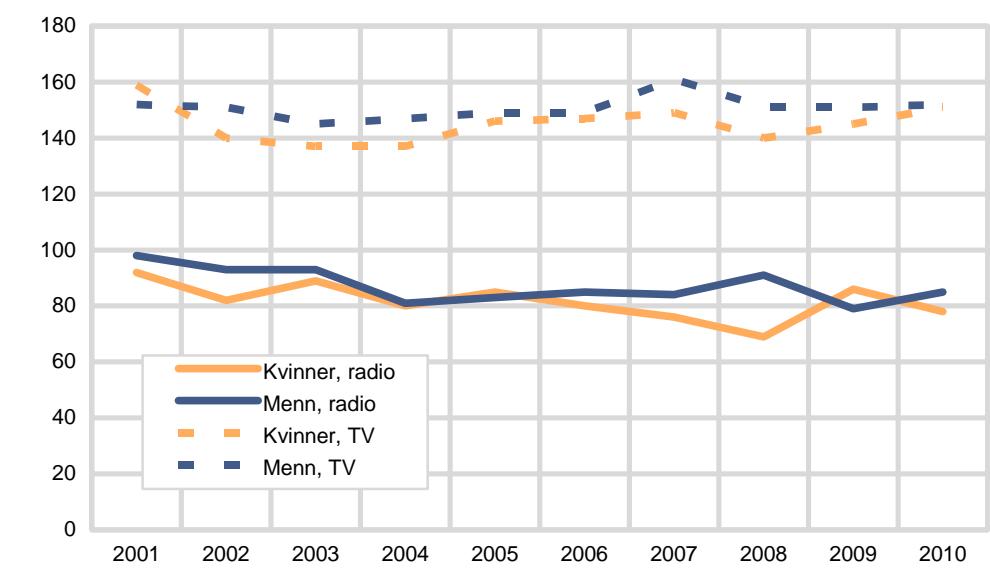

Kjelde: Norsk mediebarometer 2010, Statistisk sentralbyrå.

I 2010 var det flest blant dei i den eldste aldersgruppa (67-79 år) som såg på fjernsyn ein gjennomsnittsdag, 90 prosent. Dei andre aldersgruppene låg på rundt 80 prosent. Det var likevel klart at dess eldre ein er, dess meir ser ein på fjernsyn ein gjennomsnittsdag, frå 105 minutt i den yngste aldersgruppa (9-15 år) til 206 minutt i den eldste aldersgruppa. Dei som tilhørte dei to yngste gruppene (9-15 år og 16-24 år), brukar minst tid på radio, høvesvis 16 og 55 minutt. Dei har òg færrest radiolyttarar ein gjennomsnittsdag, høvesvis 33 og 46 prosent.

Det har vore slik at menn ser meir på TV ein gjennomsnittsdag enn kvinner. I 2010 var det også slik sjølv om det berre skilde eit minutt. Menn brukte 152 minutt, mens kvinner brukte 151 minutt på fjernsyn i snitt per dag. Det er også litt fleire menn som ser på fjernsyn ein gjennomsnittsdag, høvesvis 83 prosent menn mot 81 prosent kvinner. Menn hørte mest på radio i 2010, 85 minutt på ein gjennomsnittsdag, mens kvinner hørte 78 minutt. Det var også 56 prosent menn som hørte på radio ein gjennomsnittsdag, mot 55 prosent av kvinnene. Jamfør figur 14.6 og tabellane 14.11 og 14.12.

Figur 14.6. Minutt brukt til radiolytting og fjernsynssjåing ein gjennomsnittsdag, etter kjønn. 2001-2010

Kjelde: Norsk mediebarometer 2010, Statistisk sentralbyrå.

14.2. Om radio- og TV-statistikken

Tala som er presenterte i figurane og tabellane, er delvis henta frå aktørane sjølve eller frå Allmennkringkastingsrapporten 2010. I rapporten evaluerer Medietilsynet programtilbodet til dei ulike allmennkringkastarane. I talmaterialet som ligg føre, må ein leggje til grunn at dei ulike allmennkringkastarane har ei einsarta kategorisering av programområda frå år til år, slik at det er mogeleg å gjere samanlikningar over tid. Det er vanskeleg å samanlikne programtilbodet i dei ulike radiokanalane då dei ikkje rapporterer etter same klassifiseringsverktøy, og heller ikkje rapporterer om heile sendeflata.

Allmennkringkasting

Nokre av prinsippa for allmennkringkastingskanalane som Medietilsynet følgjer:

- Sendingane skal kunne takast inn av heile befolkninga.
- Sendingane skal innehalde ein variert programmeny med program for så vel breie som smale lyttar- og sjåargrupper, under dette barn og unge, den samiske befolkningsgruppa, etniske og andre minoritetar.
- Det skal vere daglege nyheitssendingar og solid, jamleg orientering om viktige samfunns- og kulturspørsmål, nasjonalt og internasjonalt.
- Allmennkringkastingsprogramma skal bidra til å styrkje norsk språk, identitet og kultur.
- Allmennkringkastingskanalane skal ha redaksjonell sjølvstende.
(Kjelde: Medietilsynet, <http://www.medietilsynet.no>).

Medietilsynet

Medietilsynet har som oppdrag å føre tilsyn med i kva for grad allmennkringkastarane oppfyller sine allmennkringkastingsplikter. Tilsynet baserer seg mellom anna på allmennkringkastingsrekneskapane til dei respektive aktørane.

Medietilsynet fører òg tilsyn med andre område innanfor kringkasting (reklame og sponsering, vern av barn og unge, med meir) og er styresmakt når det gjeld konseksjonar og registreringar for lokalkringkasting og annan type kringkasting.

Medietilsynet fører i tillegg mellom anna tilsyn med marknads- og eigarforhold i dagspresse og kringkasting med heimel i medieeigarskapslova. Medietilsynet er også klageinstans for fjernsynslisessaker.

Endring i konseksjonane

Dei analoge konseksjonane til lokalfjernsyn blei avslutta i 2009, same året som sløkking av analoge fjernsynsnæt blei gjennomførte, og utrullinga av det digitale riksnettet for fjernsyn blei sluttført. Eit nytt regime for digitalt lokalfjernsyn var allereie etablert, og digitale lokalfjernsynskonseksjonar blei tildelte frå 2007. Til forskjell frå tidlegare ordning kan det gis fleire konseksjonar i kvart område, konseksjonærane har ikkje tilgang til eigne, lokale sendenett, det blir ikkje stilt krav til innhald, og det er ikkje lenger formidlingsplikt i kabelnett for digitalt lokal-fjernsyn.

Noreg er framleis inndelt i 29 konseksjonsområde for allment bakkesendt lokal-fjernsyn. Tidlegare var det sett av frekvensressursar til åtskilde analoge, lokale sendenett i alle områda. Talet på konseksjonar av denne typen var avgrensa til éin per område, som kvar var sikra retten til å sende i dei respektive lokale netta. Konseksjon omfatta plikt til å sende litt lokalt innhald, og det var formidlingsplikt i kabelnett for sendingane.

Norges Televisjon (NTV) har anleggskonseksjon for det digitale bakkenettet for fjernsyn. Som del av konseksjonsføresetnadene plikter NTV å tilby lokalfjernsyn kapasitet i det digitale nettet, som også skal vere innretta med lokale dekningsområde. Men nettet har avgrensa kapasitet til formidling av lokalfjernsyn. Ein del lokalfjernsynsaktørar har valt å sende berre i kabel- eller fibernet, eit alternativ som ikkje krev konseksjon frå Medietilsynet.

Mediebruksundersøkingane

Tala som omhandlar bruk av radio og TV, er henta frå Norsk mediebarometer 2010. Termen *kvartil* representerer ei gruppe med om lag ein fjerdedel av utvalet i

undersøkinga. Talet i kvar gruppe vil variere noko frå år til år. Det er nytta nokre kjennemerke knytte til yrkesstatus i tabellane 14.11 og 14.12. Sjå kapittel 11.2 for definisjonar av desse kjennemerka.

Referansar

- Medietilsynet (2011): *Allmennkringkastingsrapporten 2010* (<http://www.medietilsynet.no/no/Dokumenter/Rapporter/Allmennkringkastingsrapporter>).
Norsk riksringkasting AS: (<http://www.nrk.no/info>).
TV 2 AS: (<http://www.tv2.no/omtv2>).
Vaage, Odd Frank (2011): *Norsk mediebarometer 2010*, Statistiske analyser 121, Statistisk sentralbyrå (<http://www.ssb.no/medie>).

Meir informasjon

- Medienorge: (<http://www.medienorge.uib.no>).
Taule, Liv (red) (2010): *Kulturstatistikk 2009*, Statistiske analysar 117, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/nos_kultur/utg.html).
Vaage, Odd Frank (2009): *Kultur- og mediebruk blant personer med innvandrerbakgrunn*, Rapporter 2009/29, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/emner/07/02/rapp_200929).

Tabell 14.1. NRK P1 og P2. Sendetid, etter programtype og radiokanal. 2008-2010

	2008				2009				2010			
	NRK P1 ¹		NRK P2 ²		NRK P1 ¹		NRK P2 ²		NRK P1 ¹		NRK P2 ²	
	Timar	Prosent										
I alt	8 784	100,0	6 589	100,0	8 760	100,0	6 572	100,0	8 762	100,0	6 569	100,0
Drama	80	0,9	243	3,7	-	-	242	3,7	69	0,8	203	3,1
Musikk	2 423	27,6	2 155	32,7	2 529	28,9	2 242	34,1	2 513	28,7	2 234	34,0
Kunst/kultur/medium	-	-	1 395	21,2	4	-	1 442	21,9	32	0,4	1 437	21,9
Underholdning	2 101	23,9	70	1,1	2 084	23,8	50	0,8	2 061	23,5	44	0,7
Heim/fritid/hobby	156	1,8	27	0,4	104	1,2	16	0,2	77	0,9	-	-
Vitskap	112	1,3	382	5,8	100	1,1	458	7,0	103	1,2	572	8,7
Religion/livsfilosofi	223	2,5	97	1,5	211	2,4	100	1,5	218	2,5	100	1,5
Samfunnsspørsmål	735	8,4	983	14,9	735	8,4	1 065	16,2	769	8,8	1 186	18,1
Nyheter	948	10,8	1 026	15,6	906	10,3	754	11,5	870	9,9	570	8,7
Portrett	189	2,2	62	0,9	193	2,2	55	0,8	-	-	56	0,9
Barneprogram	135	1,5	-	-	136	1,6	-	-	180	2,1	-	-
Regionale sendingar inkl.												
Sámi Radio	1 384	15,8	135	2,0	1 424	16,3	135	2,1	1 384	15,8	128	1,9
Sport	289	3,3	13	0,2	259	3,0	12	0,2	271	3,1	8	0,1
Andre program	9	0,1	1	-	75	0,9	1	-	215	2,5	31	0,5

¹Talet på timer heile døgnet. ²Timar berre på dagtid.

Kjelde: Medietilsynet, Allmennkringkastingsrapporten 2010.

Tabell 14.2. NRK P3. Sendetid¹, etter programtype. 2006-2010

	2006		2007		2008		2009		2010	
	Timar	Prosent								
I alt	6 570	100,0	6 571	100,0	8 782	100,0	8 771	100,0	8 760	100,0
Musikk	4 028	61,3	4 137	63,0	5 908	67,3	6 903	78,7	5 212	59,5
Kunst/kultur/medier	841	12,8	839	12,8	814	9,3	322	3,7	265	3,0
Av dette										
Popkultur	39	0,6	63	1,0	79	0,9	-	-	-	-
Om film	81	1,2	65	1,0	69	0,8	89	1,0	265	3,0
Musikkjournalistikk	721	11,0	711	10,8	666	7,6	233	2,7	-	-
Nyheter	563	8,6	467	7,1	549	6,3	310	3,5	241	2,8
Underholdning	837	12,7	782	11,9	1 130	12,9	869	9,9	1 988	22,7
Humor	258	3,9	423	6,4	629	7,2	289	3,3	-	-
Aktualitet/samfunn	299	4,5	346	5,3	361	4,1	367	4,2	-	-
Sex og samliv	41	0,6	31	0,5	37	0,4	76	0,9	425	4,9
Andre program	2	-	-	-	20	0,2	-	-	629	7,2

¹P3 går i samsending med P1 om natta.

Kjelde: Medietilsynet, Allmennkringkastingsrapporten 2010.

Tabell 14.3. Radio Norge¹. Sendetid², etter programtype. 2006-2010

	2006		2007		2008		2009		2010	
	Sendetid	Prosent								
Timar i alt	3 608	100,0	3 397	100,0	3 172	100,0	3 414	100,0	3 323	100,0
Nyheter og aktualitet	762	21,1	969	28,5	815	25,7	940	27,5	900	27,1
Kultur	735	20,4	674	19,8	639	20,1	626	18,3	628	18,9
Barn og unge	875	24,3	682	20,1	669	21,1	678	19,9	624	18,8
Samisk	23	0,6	11	0,3	22	0,7	32	0,9	32	1,0
Livssyn	64	1,7	87	2,6	86	2,7	98	2,9	100	3,0
Fleirkulturelt	80	2,2	57	1,7	96	3,0	78	2,3	101	3,0
"Dei nye eldre"	65	1,8	56	1,6	92	2,9	104	3,0	102	3,1
Vitskap og teknologi	102	2,8	80	2,4	87	2,7	104	3,0	95	2,9
Forbrukarstoff	141	3,9	110	3,2	55	1,7	78	2,3	64	1,9
Sport og idrett	340	9,4	361	10,6	299	9,4	364	10,7	359	10,8
Musikk for smale grupper	421	11,7	310	9,1	312	9,8	312	9,1	318	9,6

¹Frå 21. april 2008 endra radiokanalen namn frå Kanal 24 til Radio Norge. ²Rapportert sendetid til Medietilsynet.

Kjelde: Medietilsynet, Allmennkringkastingsrapporten 2010.

Tabell 14.4. P4. Sendetid¹, etter programtype. 2005-2010

	2005		2006		2007		2008		2009		2010	
	Sende-tid	Prosent	Sende-tid	Prosent	Sende-tid	Prosent	Sende-tid	Prosent	Sende-tid	Prosent	Sende-tid	Prosent
Timar i alt	5 790	100,0	5 463	100,0	7 236	100,0	7 392	100,0	7 483	100,0	7 416	100,0
Nyheitssendingar	410	6,3	441	8,1	424	5,9	427	5,8	446	6,0	418	5,6
Nyheiter på samisk	12	0,2	19	0,3	23	0,3	23	0,3	20	0,3	26	0,4
Distriksnyheter	4	0,1	10	0,2	11	0,2	13	0,2	13	0,2	15	0,2
Sportsnyheter	39	0,6	35	0,6	30	0,4	37	0,5	40	0,5	50	0,7
Program for nyheitsperspektiv, debatt og analyse, innanriks	111	1,7	254	4,6	327	4,5	358	4,8	379	5,1	421	5,7
Program for nyheitsperspektiv, debatt og analyse, utanriks	39	0,6	44	0,8	46	0,6	46	0,6	34	0,5	37	0,5
Daglege kultur- og nyheitssendingar	20	0,3	25	0,5	39	0,5	37	0,5	46	0,6	63	0,8
Dagleg breitt kulturmagasin	639	9,8	443	8,1	1 252	17,3	1 231	16,7	1 189	15,9	1 137	15,3
Kulturinnslag (ikkje kultur-nyheter), i breie sendeflater	205	3,1	176	3,2	176	2,4	250	3,4	297	4,0	277	3,7
Program med smalt kulturfokus	463	7,1	449	8,2	448	6,2	446	6,0	509	6,8	520	7,0
Program for smale musikksjangrar	507	7,8	329	6,0	825	11,4	659	8,9	529	7,1	543	7,3
Barneprogram	209	3,2	200	3,7	254	3,5	260	3,5	235	3,1	236	3,2
Ungdomsprogram	946	14,5	746	13,7	880	12,2	949	12,8	639	8,5	651	8,8
Religion og livsfilosofi	93	1,4	82	1,5	112	1,5	138	1,9	254	3,4	121	1,6
Fleirkulturelle program	25	0,4	31	0,6	120	1,7	134	1,8	144	1,9	83	1,1
Program med sport og idrett	389	6,0	451	8,3	455	6,3	414	5,6	429	5,7	455	6,1
Program retta mot trafikantar ...	1 465	22,5	1 465	26,8	1 579	21,8	1 776	24,0	1 743	23,3	1 763	23,8
Program med smalt fokus, natur, vitskap, medisin, helse ..	11	0,2	17	0,3	20	0,3	-	-	-	-	23	-
Natur, vitskap, medisin, helse; innslag i breie program	22	0,3	12	0,2	22	0,3	22	0,3	² 24	0,3	74	1,0
Forbrukarstoff/innslag i breie program	19	0,3	23	0,4	27	0,4	29	0,4	² 34	0,5	35	0,5
Media, mediekritikk og -satire ..	54	0,8	0	0,0	30	0,4	96	1,3	281	3,8	269	3,6
Program tilpassa "eldre"												
radiolyttarar	108	1,7	211	3,9	136	1,9	47	0,6	198	2,6	199	2,7

¹Rapportert sendetid til Medietilsynet. ²Retta sidan førre utgåve.

Kjelde: Medietilsynet, Allmennkringkastingsrapporten 2010.

Tabell 14.5. NRK. Sendetid¹, etter fjernsynskanal og programtype. 2009-2010

	NRK 1		NRK 2		NRK 3		NRKSuper ²					
	2009		2010		2009		2010		2009		2010	
	Timar	Prosent	Timar	Prosent	Timar	Prosent	Timar	Prosent	Timar	Prosent	Timar	Prosent
Riksprogram i alt	8 345	100,0	8 289	100,0	6 240	100,0	6 449	100,0	3 875	100,0	3 716	100,0
Av dette Interaktivt TV ³
Barneprogram	700	8,4	110	1,3	4 631	100,0
Drama	1 483	17,8	1 432	17,3	365	5,8	499	7,7	1 059	27,3	978	26,3
Informasjonsprogram	1 098	13,2	1 502	18,1	1 542	24,7	1 613	25,0	324	8,4	596	16,0
Kunst/kultur/medium	579	6,9	547	6,6	482	7,7	500	7,8	26	0,7	22	0,6
Musikk	1 140	13,7	1 119	13,5	169	2,7	182	2,8	2 019	52,1	1 611	43,4
Naturprogram	196	2,3	170	2,1	134	2,1	162	2,5	13	0,3	49	1,3
Nyheiter	1 403	16,8	1 407	17,0	2 494	40,0	2 474	38,4	-	-	-	-
Religion/livsfilosofi	31	0,4	40	0,5	48	0,8	54	0,8	-	-	-	-
Sport	1 057	12,7	1 242	15,0	572	9,2	588	9,1	7	0,2	6	0,2
Underhaldning	563	6,7	619	7,5	300	4,8	245	3,8	417	10,8	429	11,5
Undervisning	2	0	-	-	-	-	37	0,6	-	-	-	-
Vitskap	92	1,1	101	1,2	117	1,9	95	1,5	8	0,2	16	0,4
Andre program	1	0,0	-	-	17	0,3	-	-	2	0,1	9	0,2

¹Dei regionale sendingane er ikkje med i sendetida. ²Alle program på NRKSuper er nå kategorisert som barneprogram. ³Timane er fordelt på ulike programkategoriar.

Kjelde: Medietilsynet, Allmennkringkastingsrapporten 2010 og Norsk riksringkasting AS.

Tabell 14.6. TV 2. Sendetid, etter programtype. 2007-2010

	2007		2008		2009		2010	
	Timar	Prosent	Timar	Prosent	Timar	Prosent	Timar	Prosent
Program i alt¹	6 020	100,0	6 341	100,0	7 233	100,0	7 056	100,0
Barneprogram	531	8,8	553	8,7	543	7,5	535	7,6
Drama	2 464	40,9	2 719	42,9	2 896	40,0	2 818	39,9
Informasjonsprogram	1 140	18,9	1 139	18,0	877	12,1	828	11,7
Kunst/kulturm/edium	18	0,3	14	0,2	43	0,6	10	0,1
Musikk	10	0,2	5	0,1	5	0,1	5	0,1
Naturprogram	12	0,2	32	0,5	6	0,1	1	0,0
Nyheiter	555	9,2	480	7,6	422	5,8	416	5,9
Religion/livsfilosofi	34	0,6	24	0,4	28	0,4	15	0,2
Sport	469	7,8	557	8,8	456	6,3	523	7,4
Underholdning	773	12,8	818	12,9	1 957	27,1	1 905	27,0
Undervisning	14	0,2	-	0,0	-	-	-	-

¹ Eigenannonsering ikke medrekna frå og med 2008.

Kjelde: TV 2 AS.

Tabell 14.7. Norsk rikskringkasting. Sendetid i radio og fjernsyn, etter målform. 2003-2010. Prosent

	Radio				Fjernsyn			
	I alt	Bokmål	Nynorsk	Dialekt	I alt	Bokmål	Nynorsk	Dialekt
2003	100,0	61,5	8,3	30,2	100,0	76,6	13,0	10,4
2004 ¹	100,0	55,0	3,0	42,0	100,0	63,0	6,0	32,0
2005	100,0	55,7	4,0	41,7	100,0	74,0	7,0	23,0
2006	100,0	56,7	5,3	38,0	100,0	70,5	7,5	22,0
2007	100,0	61,0	4,0	35,0	100,0	69,0	7,0	24,0
2008	100,0	63,0	6,0	31,0	100,0	75,9	6,6	17,5
2009	100,0	56,2	4,4	39,4	100,0	71,9	9,1	19,0
2010	100,0	62,2	4,5	33,3	100,0	75,0	8,7	16,3

¹ Ved overgangen til 2004, gjennomførte NRK følgjande praksis: Ein stille strengare krav til kva som blei rekna som bokmål og kva som rekna som nynorsk.

Dersom det som skulle registrerast ikke var tydeleg nok, blei det plassert i dialektkategorien.

Kjelde: Norsk rikskringkasting AS.

Tabell 14.8. Konsesjon for drift av lokalfjernsyn og lokalradio, etter fylke. 1990-2010

	Lokalfjernsyn allmenn	Lokalradio
Heile landet		
1990	106	442
2000	26	274
2001	27	259
2002	26	272
2003	¹ 23	267
2004	25	256
2005	26	248
2006	26	248
2007	25	246
2008	25	² 241
2009	19	237
2010	³ 7	251
2010		
Østfold		11
Akershus	1	17
Oslo		23
Hedmark		10
Oppland		9
Buskerud		10
Vestfold	1	6
Telemark	1	8
Aust-Agder		8
Vest-Agder		11
Rogaland	2	21
Hordaland	1	29
Sogn og Fjordane		5
Møre og Romsdal	1	13
Sør-Trøndelag		18
Nord-Trøndelag		4
Nordland		24
Troms Romsa		10
Finnmark Finnmark	1	14

¹ Landet er delt inn i 30 konsesjonsområder for lokalfjernsyn og 141 konsesjonsområder for lokalradio. ² Frå og med 2008 telles konsesjonar i drift. ³ Tal kan ikkje samanliknas med tidlegare år på grunn av endringar i konsesjonar, sjá del 14.2. Det var 88 gyldige lokalfjernsynskonsesjonar i 2010, men berre sju var i drift.

Ein av konsesjonane dekte to fylker.

Kjelde: Medietilsynet.

Tabell 14.9. Registrerte fjernsynslisensar, etter fylke. 31. desember. 2001-2010

	2001	2003	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Heile landet	1 740 811	1 758 619	1 787 374	1 807 951	1 851 969	1 882 349	1 905 526	1 930 758
Østfold	101 449	103 032	104 665	106 041	108 580	110 010	110 402	111 874
Akershus	177 444	181 945	185 853	189 293	193 520	197 678	201 141	204 923
Oslo	206 426	206 316	212 499	218 534	226 352	230 361	234 371	238 232
Hedmark	76 052	76 484	76 736	76 904	78 823	79 848	80 449	80 925
Oppland	72 749	72 235	73 415	72 922	73 906	75 054	75 327	75 642
Buskerud	92 818	94 367	96 308	97 964	100 233	101 216	102 313	103 741
Vestfold	83 911	86 552	87 706	88 396	89 939	91 693	92 186	93 549
Telemark	65 231	66 692	67 441	67 775	68 961	69 804	70 509	71 254
Aust-Agder	37 660	37 801	38 654	39 048	40 082	40 981	41 827	42 450
Vest-Agder	59 034	59 256	60 597	61 229	62 861	63 713	65 035	65 925
Rogaland	136 150	140 486	144 218	148 907	153 731	157 810	160 079	162 453
Hordaland	166 311	168 640	170 882	171 003	177 284	180 280	182 948	186 371
Sogn og Fjordane	39 111	38 873	39 092	38 904	39 438	39 970	40 003	40 328
Møre og Romsdal	93 212	92 855	93 569	93 732	95 542	97 093	97 685	98 289
Sør-Trøndelag	105 578	106 517	108 251	108 827	110 438	111 715	113 372	114 278
Nord-Trøndelag	47 919	48 377	48 435	48 791	49 874	50 318	50 866	51 363
Nordland	91 245	90 192	90 550	90 734	92 039	93 239	93 997	95 311
Troms Romsa	56 598	56 430	56 640	57 138	58 115	59 462	60 745	60 893
Finnmark Finnmark	25 759	25 523	25 897	25 721	26 295	26 182	26 375	27 046
Svalbard	343	337	332	342	359	368	370	372
Frilisensar	5 811	5 709	5 634	5 747	5 597	5 554	5 526	5 539

Kjelde: Norsk rikskringkasting AS.

Tabell 14.10. Lyttar- og sjåardelar for ulike radio- og fjernsynskanalar. 1994-2010. Prosent

	1994	1996	1998	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Radio														
NRK P1	31	27	29	27	28	26	28	29	26	24	25	26	23	23
NRK P2	7	5	5	4	5	5	5	4	4	4	3	5	4	4
NRK P3	11	10	8	8	7	6	7	5	5	6	5	7	6	7
Radio P4	18	21	19	19	18	21	19	16	17	17	16	13	17	18
Radio Norge	6	5	5	5	3	8	8
Lokalradio	13	13	12	11	12	14	12	11	9	10	11	8	7	8
Andre kanalar	1	1	1	2	2	3	2	2	3	3	3	6	3	4
Fjernsyn														
NRK1	58	55	53	50	54	52	51	53	51	47	47	44	43	44
NRK2	10	8	9	7	7	11	8	8	5	5	5	6	7
NRK3 Super	21	2	4	5
TV 2 AS	42	50	50	51	53	56	51	52	50	51	49	44	41	40
TV 2 nyhetskanalen	2	3	3	3
TVNorge	12	13	16	15	20	18	21	18	19	18	19	16	13	13
TV3	7	12	12	14	14	13	12	14	13	11	12	11	11	12
Svensk TV ³	3	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	..
Lokal TV ⁴	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	..
TV 2 Zebra	2
TVN Fem	2
Viasat 4	6
Andre kanalar	7	7	9	10	12	12	10	12	13	15	17	22	23	18

¹ Gjeld frå september 1996. ² Gjeld frå september 2007. ³ SVT1 og SVT2. ⁴ Inkluderer lokal-tv som har fått konsesjon frå Medietilsynet, t.d. TV Follo AS og lokale sendingar på TV Norge.

Kjelde: Norsk mediebarometer 2010, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 14.11. Minutt brukt til radiolytting og fjernsynssjåing ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning og hushaldsinntekt. 2003-2010

	Radio										Fjernsyn									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2003	2004	2005	2006	2007 ¹	2008 ¹	2009	2010				
Minutt totalt	91	80	84	83	80	80	82	81	141	142	147	148	155	145	148	152				
Kjønn																				
Menn	93	81	83	85	84	91	79	85	145	147	149	149	161	151	151	152				
Kvinner	89	80	85	80	76	69	86	78	137	137	146	147	149	140	145	151				
Alder																				
9-15 år	24	20	17	17	13	12	10	16	141	123	132	123	126	126	115	105				
16-24 "	66	70	65	64	53	50	49	55	144	132	134	152	144	136	128	133				
25-44 "	101	82	83	84	81	72	85	83	131	133	141	142	141	133	143	143				
45-66 "	111	100	106	107	109	112	113	110	137	145	156	146	168	154	155	165				
67-79 "	103	99	126	104	101	125	106	97	177	193	180	188	204	190	201	206				
Utdanning																				
Ungdomsskole	107	82	97	97	98	90	84	73	153	153	173	178	181	177	171	173				
Vidaregåande skole	111	102	102	102	99	104	106	102	149	159	154	162	167	164	164	174				
Universitet/høgskole, kort	91	78	76	76	69	73	86	84	118	126	145	134	153	122	138	144				
Universitet/høgskole, lang	73	54	73	73	71	73	69	77	118	102	114	112	110	110	121	121				
Hushaldsinntekt																				
1. kvartil	104	85	103	88	94	92	89	84	158	167	165	180	184	168	172	170				
2. kvartil	93	79	89	93	82	84	94	95	143	163	158	162	166	154	162	165				
3. kvartil	87	85	83	88	84	84	86	86	142	124	151	139	147	137	154	161				
4. kvartil	89	78	80	74	68	70	71	68	126	124	127	123	132	124	120	118				
Yrkesstatus (16-79 år)²																				
Yrkesgruppe 1-2	79	75	73	72	77	75	73	85	102	113	132	116	125	117	125	130				
Yrkesgruppe 3	91	73	96	74	74	74	92	80	134	126	129	140	140	116	141	141				
Yrkesgruppe 4-5	93	94	85	83	89	85	82	72	145	135	141	153	150	154	150	149				
Yrkesgruppe 6-9	147	123	134	162	131	134	140	140	133	145	146	154	153	149	159	160				
Elevar/studentar	38	38	37	42	38	29	27	28	130	124	125	136	126	140	100	122				
Trygd/pensjonistar	116	99	126	109	103	121	114	110	186	191	197	191	211	194	207	209				
Heimearbeidande	98	97	97	75	:	:	:	109	130	168	177	180	:	:	217					
Landsdel																				
Oslo/Akershus	99	76	75	62	73	77	66	79	121	135	144	143	143	137	140	149				
Austlandet elles	85	88	90	95	92	90	88	79	141	147	149	164	166	142	163	156				
Agder og Rogaland	79	80	68	94	80	72	83	80	134	134	158	142	150	147	129	142				
Vestlandet	89	75	93	76	84	65	91	71	152	140	135	138	157	141	146	149				
Trøndelag	118	96	83	88	61	93	82	100	163	157	140	153	156	161	153	168				
Nord-Noreg	87	68	96	90	77	86	86	96	152	147	164	141	158	164	152	153				

¹Tala blei retta i 2009-publikasjonen. ²Før ein definisjon på dei ulike yrkesgruppene, sjå kap. 11.2.

Kjelde: Norsk mediebarometer 2010, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 14.12. Personar som hører på radio og ser på fjernsyn ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning og landsdel. 2003-2010. Prosent

	Radio										Fjernsyn									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2003	2004	2005	2006
Minutt totalt	58	58	55	54	53	54	53	56	84	83	85	83	82	80	80	82				
Kjønn																				
Menn	58	57	54	55	55	56	52	56	84	82	85	83	83	81	80	80	83			
Kvinner	57	58	56	53	52	52	54	55	83	83	84	82	81	80	81	81	81			
Alder																				
9-15 år	37	31	30	26	27	27	22	33	93	86	91	90	87	88	86	86	82			
16-24 "	52	47	46	45	41	38	45	46	80	82	78	81	81	77	75	79				
25-44 "	59	60	57	60	58	56	58	59	81	79	82	81	77	76	78	80				
45-66 "	67	68	63	61	64	66	63	65	82	84	87	81	84	82	81	84				
67-79 "	60	64	64	54	53	60	52	55	92	86	89	86	88	85	86	90				
Utdanning																				
Ungdomsskole	58	54	51	52	52	48	46	46	84	78	83	85	84	80	81	86				
Vidaregående skole	59	60	59	56	58	58	57	59	83	85	85	80	82	80	80	85				
Universitet/høgskole, kort	64	65	60	59	54	62	62	61	77	81	83	82	80	79	79	79				
Universitet/høgskole, lang	64	68	62	64	66	63	62	64	82	79	84	83	78	77	76	75				
Hushaldssinntekt																				
1. kvartil	58	56	53	45	50	53	49	49	84	86	83	81	78	80	79	82				
2. kvartil	59	53	55	55	52	57	54	60	81	83	84	83	85	83	81	83				
3. kvartil	58	56	57	58	57	56	54	60	87	81	87	86	85	81	81	86				
4. kvartil	62	65	63	60	58	60	58	59	84	84	87	84	81	83	82	80				
Yrkesstatus (16-79 år)¹																				
Yrkesgruppe 1-2	66	68	64	64	64	64	64	67	80	78	85	83	80	79	74	78				
Yrkesgruppe 3	63	66	65	60	60	62	66	62	84	83	80	82	83	77	84	81				
Yrkesgruppe 4-5	58	64	54	53	57	51	53	55	82	79	84	80	77	83	80	82				
Yrkesgruppe 6-9	61	58	61	65	65	60	60	64	79	82	82	80	80	75	78	85				
Elevar/studentar	47	44	39	42	37	41	42	45	73	84	79	78	77	77	73	79				
Trygd/pensjonistar	62	60	62	55	52	60	53	53	91	87	89	86	87	84	87	88				
Heimearbeidande	56	52	52	42	:	:	:	54	87	88	97	77	:	:	:	90				
Landsdel																				
Oslo/Akershus	64	60	55	51	54	55	50	55	78	80	84	81	80	78	78	80				
Austlandet elles	55	59	54	57	56	57	51	57	85	84	85	83	83	79	80	86				
Agder og Rogaland	54	58	54	58	56	50	59	58	88	81	86	83	82	82	77	80				
Vestlandet	59	53	57	50	50	49	55	53	86	85	83	81	82	78	82	82				
Trøndelag	61	57	57	55	51	57	55	59	84	86	82	85	84	87	85	84				
Nord-Noreg	54	57	51	50	50	52	50	51	83	81	88	83	83	82	83	83				

¹For ein definisjon på dei ulike yrkesgruppene, sjå kap. 11.2.

Kjelde: Norsk mediebarometer 2010, Statistisk sentralbyrå.

15. Kulturminne

15.1. Nokre resultat

Om lag 8 000 nye kulturminne

Framleis blir det årleg registrert mange nye kulturminne i Riksantikvarens kulturminnedatastasjon Askeladden. Nær 8 000 nye kulturminne blei registrerte i 2010. Det er litt lågare tilvekst enn året før da det var 13 000.

Per 31. desember 2010 var det registrert totalt nær 203 000 freda kulturminne i databasen til Riksantikvaren. Sidan 2006 har det vore ein jamm årleg auke i registrerte kulturminne, og totalt er det registrert 38 000 fleire minne desse fem åra. Største delen av dei registrerte kulturminna er automatisk freda, medan berre 2 prosent er vedtaksfreda kulturminne (jamfør lov om kulturminne, kap. II).

96 prosent av kulturminna er arkeologiske enkeltminne

Fleirtalet av dei registrerte kulturminna er arkeologiske enkeltminne (194 500), det vil seie 96 prosent av kulturminna i 2010. Siste året er det registrert nær 7 300 nye arkeologiske enkeltminne i databasen. Om lag 5 900 bygningar er registrerte som freds kulturminne, av desse var 167 nyregistrerte i 2010. Enkeltminne under vatn utgjer framleis under 1 prosent av dei registrerte kulturminna, men har hatt ein auke på 358 objekt siste året. Ein finn flest enkeltminne under vatn i Vest-Agder, nær 300 av dei i alt 1 200 minna under vatn som er registrerte på slutten av året.

Flest kulturminne frå førreformatorisk tid

Den mest brukte dateringa i Askeladden er «førreformatorisk tid⁶», drygt 86 300 minne har denne upresise tidfestinga som rommar alt frå istida og fram til reformasjonen. Frå jernalderen er det registrert 69 100 kulturminne, og frå steinalderen om lag 15 100. For steinalderperioden er det ein auke på 800 minne, medan det kan sjå ut som det er litt avgang i minne frå middelalderen.

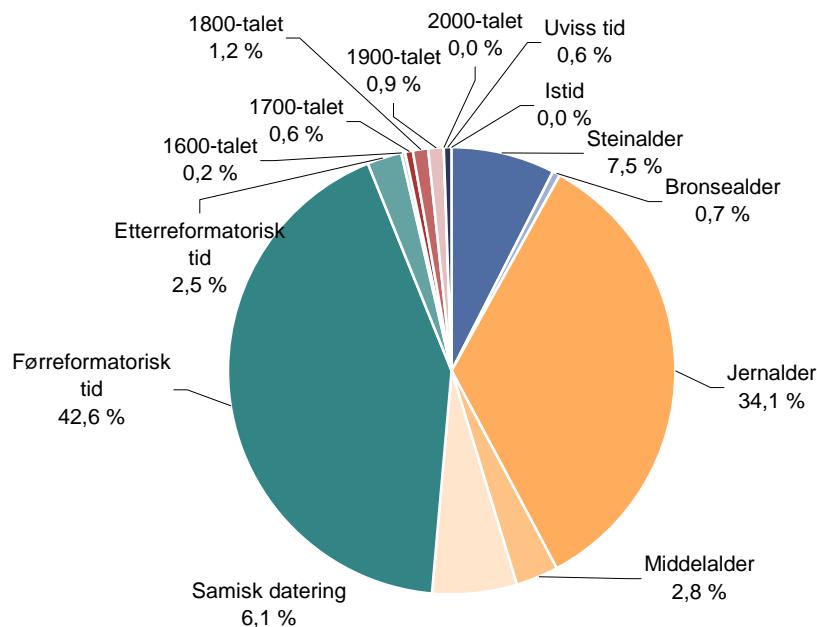
Det er no registrert 232 freda kyrkjer, det same talet som i 2009. 200 av desse kyrkjene er middelalderkyrkjer. 261 andre bygningar er òg daterte frå middelalderen, mens den perioden som har flest freda bygningar, er 1800-talet, ein tredjedel av alle freda bygningar er oppførte i dette hundreåret.

Rogaland har flest freds kulturminne

Rogaland, Hedmark og Oppland har flest registrerte freda kulturminne, Rogaland 11 prosent og Hedmark og Oppland har begge 10 prosent av dei freda kulturminna. Siste året har Svalbard hatt størst prosentvis auke, 18 prosent, medan Akershus har hatt størst vekst i talet på freda kulturminne, med 670 minne. Figur 15.1 og tabell 15.1 syner fordelinga på enkeltminna etter kategori, tidsepoke og fylke.

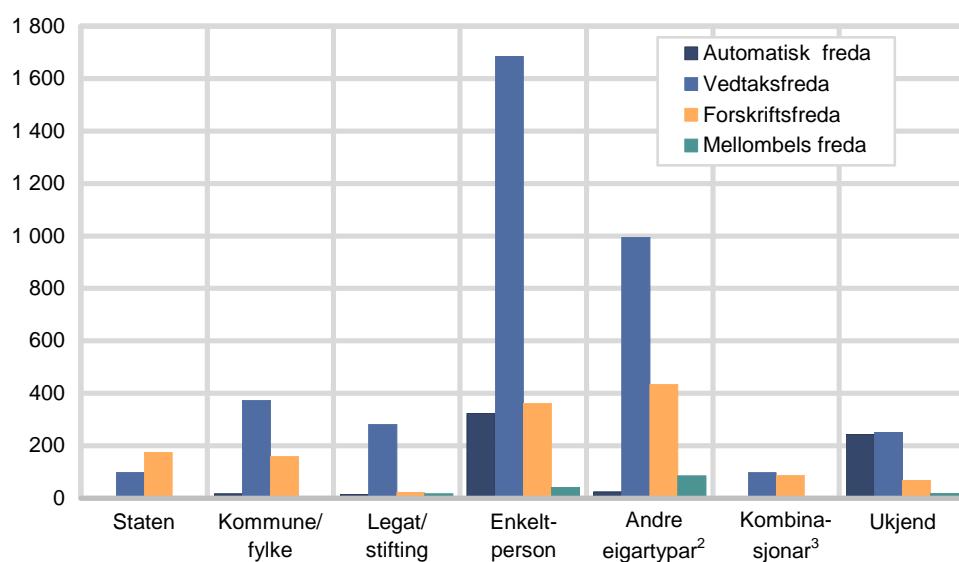
Tabell 15.2. gir ei oversikt over vedtaksfreda kulturminne etter kva for ei hovudgruppe dei er klassifiserte i. Av dei drygt 5 800 vedtaksfreda kulturminna er 1 690, eller 29 prosent, i primærnæringar og 25 prosent i organisert/offentleg verksemd. Tabell 15.3 gir oversikt over freda kulturminne etter fredingsform, medan figur 15.2 gir eit bilet av eigarstrukturen på freda bygningar.

⁶ Førreformatorisk tid omfattar tidsepokane: førreformatorisk tid; senneolitikum; steinalder - bronsealder; senneolitikum - bronsealder; bronsealder - jernalder; jernalder - middelalder; - yngre jernalder - middelalder; vikingtid - middelalder.

Figur 15.1. Freda kulturminne¹. Enkeltminne², etter tidsepoke. 31. desember 2010

¹Tabellane omfattar alle kulturminne som er registrerte som ferdet etter Kulturminneloven. ²Lokalitet/enkeltminne: Ein lokalitet er eit samanhengande kulturminneområde eller -anlegg som består av eitt eller fleire enkeltminne. Døme: eit gravfelt (lokalitet) med fleire gravhaugar (enk.minne) eller ein fyrestasjon (lokalitet) med fleire bygningar (enk.minne). Alle enkeltminne må vere knytt opp mot ein lokalitet.

Kjelde: Askeladden (Riksantikvarens kulturminnadbæse).

Figur 15.2. Freda bygningar¹, etter eigartype og fredingsform. 31 desember 2010

¹Omfattar bygningar som er ferdet etter Kulturminneloven. Kyrkjer er ikkje med i taloppgåvane. ²Aksjeselskap, bustadbyggjelag/burettslag, ansvarleg selskap, utanlandsk, annan eigartyp. ³Bygningar med meir enn ein eigartyp (både legat/stifting og enkeltperson t.d.)

Kjelde: Askeladden (Riksantikvarens kulturminnadbæse).

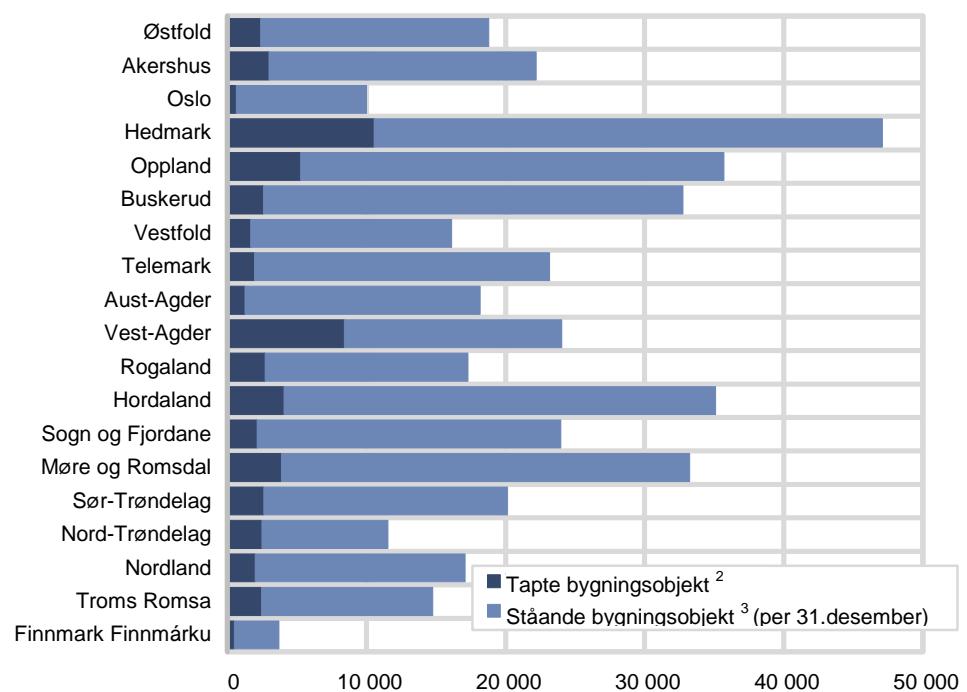
424 780 bygningsobjekt i SEFRÅK

I byrjinga av 2010 var det totalt registrert 424 780 bygningsobjekt i SEFRÅK-registeret, av dei er det drygt 364 000 som framleis står. Resten reknast som tapte bygningsobjekt. Ser ein tilbake til år 2000, var det registrert nær 396 000 bygningsobjekt, men kvart år er det mange registrerte bygningar som går tapt. Berre det siste året er 2 610 bygningsobjekt gått tapt, totalt er drygt 60 700 bygningsobjekt tapte etter registrering. Andre registrerte objekt som ruinar, andre minne enn hus, finst det ikkje oppdaterte data på. Jamfør tabell 15.4 og figur 15.4.

Det er registrert flest bygningsobjekt i Hedmark, over 47 000, men 10 570 av desse reknast som tapte objekt. Oslo og Aust-Agder har lågast del tapte bygningar i høve

til registrerte bygningsobjekt. Finnmark har færrest ståande bygningsobjekt, med nær 3 000 bygningar, eller 1 prosent, av dei ståande SEFRAK-bygningane på landsbasis.

Figur 15.3. SEFRAK-registrerte bygningsobjekt. Talet på bygningar, tapte og ståande. Fylke. 1. januar 2010

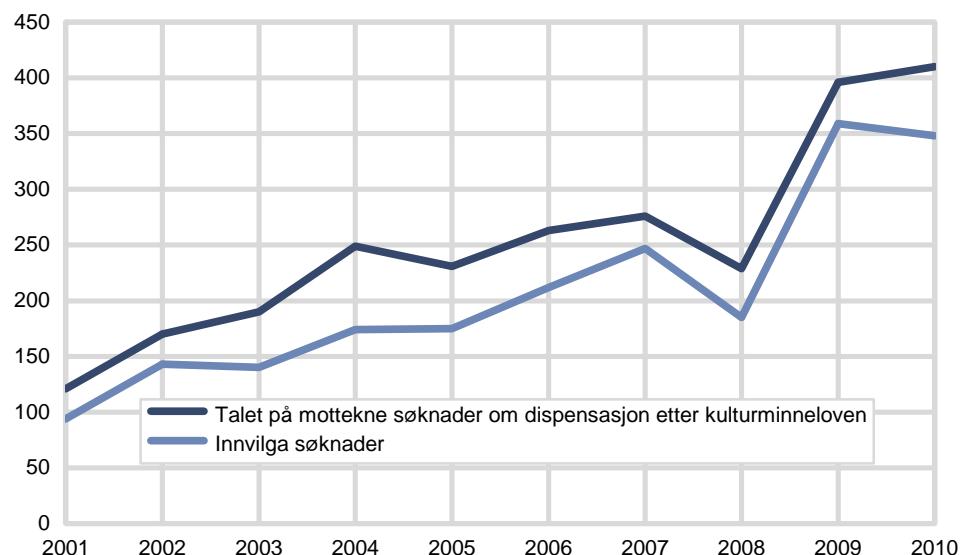
¹Registrerte bygningsobjekt. Talet på SEFRAK-objekt som var ståande bygningar på registreringstidspunktet (1975-1995). ²Tapte bygningsobjekt: SEFRAK-objekt som har status "revet" eller "utgått" i GAB. (per 31.12). ³Ståande bygningsobjekt: Differansen mellom "registrerte bygningsobjekt" og "tapte bygningsobjekt".

Kjelde: Matrikkelen/SEFRAK.

410 søknader om
dispensasjon etter
kulturminneloven

Dispensasjonsbehandlinga i fylkeskommunane etter kulturminneloven og plan- og bygningsloven er vist i tabell 15.5. I 2010 kom det inn i 410 søknader om dispensasjon etter kulturminneloven. For heile landet blei 85 prosent av søkerne innvilga, mot 91 prosent i 2009. Det manglar rapport for ein fylkeskommune for 2010. Fire fylkeskommunar innvilga alle søkerne som kom inn i 2010. Møre og Romsdal innvilga halvparten av mottekne søkerne.

Figur 15.4. Dispensasjonsbehandling i fylkeskommunen, etter kulturminneloven. 2001-2010

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

*Auke i kostnadene til fysisk
planlegging, kulturminne,
natur og nærmiljø*

KOSTRA-rapporteringa (KOSTRA, sjå kapittel 1.2) syner at fylkeskommunane i alt hadde 355 millionar kroner i netto driftsutgifter til fysisk planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø i 2010 (KOSTRA-funksjonane 715, 716 og 750). Samanlikna med 2009 ser vi ein auke i kostnadene på desse områda på nær 18 prosent. Nettoutgiftene til fylkeskommunane i 2010 til fysisk planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø var 0,5 prosent av totale netto driftsutgifter, det same som året før. Til dette formålet gjekk 72 kroner per innbyggjar utanom Oslo, ti kroner meir enn i 2009. (Rekneskapsomgrep, sjå kapittel 1). Til samanlikning brukte Vest-Agder drygt 3 prosent av totale netto driftsutgifter til fysisk planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø og 297 kroner per innbyggjar.

Tabell 15.7 viser gjennomsnittlege netto- og brutto driftsutgifter og gjennomsnittlege brutto investeringsutgifter til fysisk planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø for åra 2008-2010. Totaltala for netto driftsutgifter og brutto investeringsutgifter for 2010 syner at dei ligg over gjennomsnittet for dei tre siste åra. Netto driftsutgiftene ligg 10 prosent over, og brutto investeringsutgiftene for 2010 syner ein svak auke av utgiftene i høve til gjennomsnittet for dei tre siste åra. Brutto driftsutgifter for 2010 ligg litt høgare enn gjennomsnittet for dei tre siste åra, 2008-2010.

*Fleire avslåtte søknader om
dispensasjon om tiltak i
spesialområde for bevaring
av kulturminne.*

*1 milliard kroner til
rekreasjon, naturforvaltning
og kulturminnevern*

Tabell 15.8 syner ei oversikt over kommunal behandling av byggjesaker i område med stor miljøverdi. Dette gjeld nye bygningar i landbruks-, natur- og friområde, område med byggjeforbod i 100-metersbeltet langs sjø, område med byggjeforbod langs ferskvatn og tiltak i spesialområde for bevaring av kulturminne. Det er vanskeleg å gi eit totalt tal på behandla saker innanfor desse områda av di ein ikkje kjenner talet på behandla søknader om tiltak i spesialområde for bevaring av kulturminne. 236 søknader om dispensasjon blei avslått, mot 161 i 2009.

I 2010 brukte kommunane drygt 1 milliard kroner i netto driftsutgifter til rekreasjon, naturforvaltning og kulturminnevern (KOSTRA-funksjonane 335, 360 og 365). Dette er 0,6 prosent av dei totale netto driftskostnadene i kommunane, det same som dei fire føregåande åra. For fleire resultat, sjå tabell 15.9.

Gjennomsnittleg netto driftsutgifter til kulturminnevern (KOSTRA-funksjon 365) for heile landet ligg på 14 kroner per innbyggjar, ein auke på tre kroner samanlikna med tidlegare år. Gjennomsnittleg netto driftsutgift til rekreasjon i tettstad var 144 kroner per innbyggjar (KOSTRA-funksjon 335), også dette litt meir enn dei føregåande åra. Oslo kommune bruker framleis mest til kulturminnevern, 54 kroner per innbyggjar i 2010.

15.2. Om statistikken kulturminne og kulturminnevern

Opplysninga om kulturminne er baserte på Riksantikvarens databasar over freda kulturminne og bygningar registrerte i SEFRÅK. Data frå Riksantikvaren blei for første gong presentert i NOS Kulturstatistikk 2003. Det blei også data over aktivitetane og utgiftene i fylkeskommunane på områda kulturminne, natur og nærmiljø, og på kommunalt nivå, data over behandling av byggjesaker i område med stor miljøverdi og utgifter til rekreasjon, naturforvaltning og kulturminnevern.

Askeladden

Askeladden er den offisielle databasen over alle freda kulturminne og kulturmiljø i Noreg, i tillegg til listeførte kyrkjer. Det er Riksantikvaren som eig og driftar Askeladden, og databasen er eit viktig verktøy for forvaltninga. Databasen inneholder omfattande data og opplysningar om objekt som er freda (eller som er inne i ein fredingsprosess) etter kulturminneloven.

Askeladden er tilgjengeleg for kulturminneforvaltninga, statlege sektorstyremakter og kommunane. Dei ulike forvalningsledda kan få innsyn i basen og tilgang til registrering og oppdatering av objekt knytte til deira ansvarsområde.

Askeladden blei teken i bruk i 2004. Tidlegare var kulturminnedata lite tilgjengelege. Ofte var det berre dei som hadde ansvaret for føringa av eit kulturminne-register, som hadde tilgang til innhaldet. Ein av dei uehdige konsekvensane av dette var at kulturminnedata blei lite brukte i planlegging og anna forvaltningsarbeid. Askeladden har gjort både tilgang, registrering og oppdatering lettare. I Askeladden kan ein søkje etter objekt, produsere enkle kart, og lage eigen statistikk. Meir avanserte GIS-brukarar kan eksportere data i SOSI-format, og ein kan også eksportere data til eit rekneark. Det fins også såkalla WMS-tjenester som hentar data frå Askeladden direkte inn i lokale kartløysingar. Hausten 2010 tok Riksantikvaren i bruk Kulturminnesøk, ein database der alle kan søkje etter kulturminne.

Samisk datering

Delar av norsk territorium er også samisk land, Sàpmi. Samisk busetnad i Noreg strekkjer seg frå Nordre Hedmark til Aust-Finnmark. Samiske kulturminne kan vere gravplassar, offerplassar og heilage område, gammelufter, og andre fangst-anlegg, oppbevarings-, mjølke- og merkjeplassar for reindrifta, sjøsamiske småbruk og utmarkslåttar, segnstader og andre minne knytte til samane sine tradisjonelle busetnadsområde. Innanfor samisk kulturminnevern har samspelet med naturen og dei naturgitte føresetnadene, det samla kulturlandskapet, særskild vekt.

Fredningsformer i lovverket

I lovverket finst to hovudtypar freding, freding ved lov (automatisk freding) og freding ved vedtak (vedtaksfreding).

- *Automatisk freding ved lov.* Automatisk freding inneber at gitte typar kulturminne er freda direkte i lovteksten (legalfreda), i motsetnad til ved freding der særskilt vedtak er naudsynt. Alle kulturminne som er frå før år 1537 (bygningar, buplassar, vegfar, bautastader, gravhaugar, med meir), er automatisk freda etter kulturminneloven § 4 første ledd. Ståande byggverk er automatisk freda dersom dei er eldre enn 1650. Alle samiske kulturminne er automatisk freda dersom dei er over 100 år gamle.
- *Vedtaksfreding.* Vedtaksfreding tek utgangspunkt i ulike paragrafar i kulturminneloven alt etter kva som blir freda. Eit vedtaksfreda objekt (bygning, anlegg, bru, veg med meir) er eit nyare etter-reformatorisk kulturminne som er freda ved vedtak etter lovføresegn i kulturminneloven § 15 (byggverk og anlegg med meir).
- *Forskriftsfreding.* Freding av statens bygningar og anlegg kan skje ved forskrift med heimel i kulturminneloven § 22a. jamfør § 15. Før freding kan bli sett i verk, skal eigaren (statleg organ) kome med fråsegn til forslag om freding. Også kulturmiljøfredingar skjer etter forskrift, men den har heimel i §20 i kulturminnelova. Bygningar freda som del av kulturmiljø inngår som forskriftsfreda i tabell 15.2.
- *Mellombels freding.* Mellombels freding kan vedtakast med heimel i kulturminneloven § 22 nummer 4. Både enkeltobjekt og område rundt enkeltobjekt kan mellombels bli freda etter denne lovføresegna.

SEFRAK

Tabell 15.4 syner tal frå SEFRAK og er oppdatert med tal for åra 2008-2010. SEFRAK er ei forkorting for *Sekretariatet for registrering av faste kulturminne i Noreg*. SEFRAK-registeret inneheld opplysningar over alle bygningar og ruinar som er oppførte før 1900. Sekretariatet var det organet som starta prosjektet. Ansvaret for registeret er seinare teke over av Riksantikvaren. SEFRAK vart bygd opp gjennom eit stort feltarbeid i åra 1975-1995. Mange tusen registratorar samla da inn opplysningar om alle bygningar frå før år 1900 i Noreg. Med til arbeidet hørte også kartfesting, oppmåling og fotografering av objekta.

I delar av landet er også bygningar frå delar av 1900-talet tekne med, til dømes er grensa sett til 1945 i Finnmark på grunn av krigsøydeleggingane der, og til 1910 i Ålesund på grunn av bybrannen. SEFRAK inneheld også ein del ruinar og tufter og opplysningar om bygg som er blitt fjerna etter at dei vart registrerte. Dei fleste SEFRAK-bygga er ikkje underlagde noka form for formelt vern, men delar av

materialet er vurdert ut frå potensiell verneverdi. Det at ein bygning er registrert i SEFRAK, gir ikkje automatisk nokon vernestatus. Oppføring i registeret inneber heller ikkje i seg sjølv spesielle restriksjonar for kva som kan gjerast med eit hus.

SEFRAK er framfor alt eit generelt kulturhistorisk register som kanskje særleg har verdi som kjeldemateriale for lokal historie. Men registeret blir også nytta av forvaltninga som eit utgangspunkt for å finne kvar det kan vere verneverdig busetnad.

Skjemamaterialet etter registreringane er no lagra hos dei enkelte fylkeskommunane, medan storparten av fotomaterialet finst hos Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana. I fleire fylke og kommunar er det no i gang arbeid med å skanne gamle registreringsskjema og gjere dei tilgjengelege gjennom ein eigen landsdekkjande database i regi av Riksantikvaren. Opplysningane er også lagde inn på data og utgjer ein del av Statens Kartverks eigedomsregister Matrikkelen, og er såleis også enkelt tilgjengeleg for den kommunale forvaltninga. Det er også koplinga mot Matrikkelen som gjør at ein kan produsere statistikkar over kor mange av bygningane som går tapt. Riksantikvaren publiserer også SEFRAK som ein såkalla WMS-teneste til bruk i geografiske informasjonssystem (GIS). (Riksantikvaren – Direktoratet for kulturminneforvaltning).

Offentleg forvaltning – fysisk planlegging i fylkeskommunar

Tala frå fylkeskommunane syner søknader om dispensasjon etter kulturminneloven og utgifter til planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø. Datamaterialet er basert på respektive skjema 51 og dei fylkeskommunale rekneskapane som blir leverte gjennom KOSTRA-systemet (sjå kapittel 1). Rekneskapsfunksjonar for fysisk planlegging i fylkeskommunar er:

- 715 Lokal og regional utvikling
- 716 Friluftsliv og miljø
- 750 Kulturminnevern

Offentleg forvaltning – fysisk planlegging i kommunar

Tala frå kommunane syner communal saksbehandling i område med stor miljøverdi og utgifter til rekreasjon, naturforvaltning og kulturminnevern. Tala for communal byggjesaksbehandling er estimerte tal. Datamaterialet er basert på respektive skjema 20 og dei kommunale rekneskapane leverte gjennom KOSTRA-systemet. Rekneskapsfunksjonar for fysisk planlegging i kommunar er:

- 335 Rekreasjon i tettstad
- 360 Naturforvaltning og friluftsliv
- 365 Kulturminnevern

Offentleg forvaltning – statlege utgifter

Data i tabell 15.10 syner utgifter til kulturminne og kulturmiljø over Miljøverndepartementets budsjett, St. prp. 1, for programkategorien 12.20 naturens mangfold og friluftsliv, og programkategorien 12.30 kulturminne og kulturmiljø.

Referansar

Riksantikvaren, direktoratet for kulturminneforvaltning: (<http://www.ra.no>).
Statistisk sentralbyrå (22. juni 2011): «Flere søker om dispensasjon i strandsonen» (<http://www.ssb.no/fysplan>).

Meir informasjon

Askeladden, Databasen for kulturminne: (<http://askeladden.ra.no>).

Kulturminneloven: lov om kulturminne, 1978-06-09-50: (<http://www.lovdata.no/all/hl-19780609-050.html>).

Kulturminnesøk: (<http://www.kulturminnesok.no>).

Miljøverndepartementet: (<http://www.regjeringen.no/nb/dep/md.html>).

Statistisk sentralbyrå (22. juni 2011): «Svak økning i antallet som kan kjøre i utmark» (http://www.ssb.no/miljo_kostra).

Statistisk sentralbyrå (8. desember 2011): «4 av 10 utfører gratisarbeid» (<http://www.ssb.no/orgakt>).

Taule, Liv (red) (2010): Kulturstatistikk 2009, Statistiske analysar 117, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/nos_kultur/utg.html).

Tabell 15.1. Freda kulturminne¹. Enkeltminne/lokalitet², etter kategori, tidsepoke og fylke. 31. desember. 2004-2010

	I alt	Arkeologisk enkeltminne	Bygning	Historisk hage	Kyrkje	Enkeltminne under vatn	Teknisk/ industrielt enkeltminne	Anna kulturminne
2004	149 449	143 801	4 607	24	204	329	232	252
2005	158 427	152 479	5 022	41	215	361	273	36
2006	164 934	158 469	5 353	45	215	511	303	38
2007	173 175	166 549	5 451	45	219	554	311	46
2008	181 615	174 493	5 658	69	228	704	375	88
2009	194 705	187 153	5 737	82	232	824	468	209
2010	202 607	194 452	5 904	92	232	1 182	515	229
Datering								
Istdid	3	3	0	0	0	0	0	0
Steinalder	15 110	15 097	0	0	0	12	0	1
Bronsealder	1 478	1 477	0	0	0	1	0	0
Jernalder	69 101	69 083	0	0	0	6	0	12
Middelalder	5 773	5 257	261	6	200	47	1	0
Samisk datering	12 433	11 884	0	0	0	542	0	7
Førreformatorisk tid	86 302	86 261	0	0	0	12	0	29
Etterreformatorisk tid	5 067	3 865	873	28	0	14	230	57
1500-talet	20	12	0	1	1	6	0	0
1537-1649	131	1	122	0	5	3	0	0
1600-talet	315	29	156	2	14	69	33	12
1700-talet	1 296	57	1 088	13	3	110	12	13
1800-talet	2 477	104	1 927	10	4	320	78	34
1900-talet	1 868	114	1 474	31	5	40	159	45
2000-talet	10	0	3	1	0	0	2	4
Uviss tid	1 223	1 208	0	0	0	0	0	15
Fylke								
Østfold	9 195	8 859	162	6	18	93	49	8
Akershus	10 373	10 087	214	0	14	35	11	12
Oslo	1 213	676	432	28	5	29	8	35
Hedmark	21 209	20 913	232	6	5	5	31	17
Oppland	19 893	19 256	594	0	24	0	4	15
Buskerud	10 512	10 020	404	1	19	12	38	18
Vestfold	7 121	6 766	227	3	24	54	37	10
Telemark	6 794	6 167	509	2	12	75	12	17
Aust-Agder	5 274	4 887	240	3	10	121	12	1
Vest-Agder	7 296	6 775	176	2	7	299	20	17
Rogaland	22 933	22 362	416	3	15	123	10	4
Hordaland	5 959	5 256	544	12	22	105	13	7
Sogn og Fjordane	3 595	3 331	186	1	13	58	6	0
Møre og Romsdal	6 921	6 654	180	3	11	65	8	0
Sør-Trøndelag	7 976	7 530	367	5	10	39	12	13
Nord-Trøndelag	11 109	10 836	203	13	13	9	8	27
Nordland	13 739	13 432	238	3	8	28	20	10
Troms Romsa	10 530	10 389	125	0	1	8	5	2
Finnmark Finnmark	19 439	19 168	208	1	2	7	37	16
Svalbard	1 524	1 088	247	0	0	15	174	0
Kontinentalsokkelen	2	0	0	0	0	2	0	0

¹ Tabellane omfattar alle kulturminne som er registrerte som freda etter Kulturminneloven. ² Lokalitet/enkeltminne: Ein lokalitet er eit samanhengande kulturminneområde eller -anlegg som består av eitt eller fleire enkeltminne. Døme: eit gravfelt (lokalitet) med fleire gravhaugar (enk.minne) eller ein fyrtasjon (lokalitet) med fleire bygningar (enk.minne). Alle enkeltminne må vere knytt opp mot ein lokalitet.

Kjelde: Askeladden, Riksantikvarens kulturminnedsatabase.

Tabell 15.2. Vedtaksfreda kulturminne¹, etter hovedgruppe, vedtaksår og fylke. 31. desember 2005-2010

	I alt	Primær- næringer	Sekundær- næringer	Tertiær- næringer	Organisert/ offentleg verksemd	Religion/ tradisjon/ hending	Ikkje- nærings- tilknytt/ privat	Andre funksjonar	Ingen verdi
2005	4 669	1 245	174	761	1 161	59	433	713	123
2006	4 983	1 289	188	777	1 289	56	610	608	166
2007	5 094	1 410	207	829	1 300	64	693	449	142
2008	5 271	1 511	213	899	1 363	68	717	373	127
2009	5 522	1 554	229	1 040	1 453	56	855	335	-
2010	5 847	1 692	266	1 135	1 473	60	900	321	-
Vedtaksår									
1923-1950	1 633	914	36	160	89	7	326	101	-
1951-1978	288	174	13	27	24	8	26	16	-
1979-2009	3 801	511	212	936	1 354	43	543	202	-
2010	125	93	5	12	6	2	5	2	-
Fylke									
Østfold	225	21	3	36	145	-	18	2	-
Akershus	236	21	18	47	100	1	38	11	-
Oslo	494	50	28	37	71	13	269	26	-
Hedmark	279	106	3	43	100	-	7	20	-
Oppland	585	474	3	24	63	7	10	4	-
Buskerud	406	97	45	111	69	2	56	26	-
Vestfold	267	5	7	55	147	3	25	25	-
Telemark	366	180	11	55	68	1	29	22	-
Aust-Agder	227	26	30	62	42	2	54	11	-
Vest-Agder	186	17	2	75	39	1	38	14	-
Rogaland	428	114	4	67	106	3	115	19	-
Hordaland	541	136	36	125	128	5	67	44	-
Sogn og Fjordane	179	16	19	41	53	1	12	37	-
Møre og Romsdal	179	27	1	50	42	4	53	2	-
Sør-Trøndelag	390	128	15	64	104	4	68	7	-
Nord-Trøndelag	241	129	9	33	53	3	6	8	-
Nordland	242	66	5	107	41	3	12	8	-
Troms/Romsdal	120	6	4	38	51	3	8	10	-
Finnmark/Finnmárku	235	73	11	65	44	4	13	25	-
Svalbard	21	-	12	-	7	-	2	-	-

¹ Tabellen omfatter enkeltminne som er vedtaksfreda/forskriftsfreda etter Kulturminneloven (§§15og22a) eller Bygningsfredningsloven av 1920. Automatisk freda minne er ikke med i oversikta.

Kjelde: Askeladden, Riksantikvarens kulturminnedatabase.

Tabell 15.3. Freda kulturminne, etter fredingsform og type. 31. desember 2005-2010

	Totalt tal freda kulturminne	Automatisk freda	Forskriftsfreda	Vedtaksfreda	Førebels freda
2005	158 427	153 758	904	3 765	..
2006	164 934	159 951	1 200	3 783	..
2007	173 175	168 081	1 265	3 829	..
2008	181 615	176 210	1 366	3 905	134
2009	194 705	189 021	1 478	4 044	162
2010	202 607	196 760	1 561	4 050	236
2010					
Arkeologisk enkeltminne	194 452	194 444	0	7	1
Bygning	5 904	632	1 309	3 774	189
Grøntanlegg (Historisk hage)	92	7	21	56	8
Kyrkje	233	221	1	4	7
Enkeltminne under vann	1 182	1 182	0	0	0
Teknisk/industrielt	515	175	203	113	24
Anna kulturminne	229	99	27	96	7

Kjelde: Askeladden, Riksantikvarens kulturminnedatabase.

Tabell 15.4. SEFRAK-registrerte bygninger. Talet på bygninger og tap, etter fylke. 2000-2010. 31. desember

	Registrerte bygnings- objekt ¹	Tapte bygnings- objekt ²	Stående bygnings- objekt ³ (per 31.desember)	Tapte i prosent av tall registrerte	Talet på tapte bygnings- objekt i det enkelte år	Tapte bygnings- objekt i det enkelte år i prosent av alle registrerte	Tapte bygnings- objekt i prosent av talet på stående per 1. januar	Registrerte ruinar ⁴
2000	395 740	31 456	364 284	7,9
2001	399 809	34 090	365 719	8,5	2 311	1	1	..
2002	407 928	36 024	371 904	8,8	1 242	0,3	0,3	..
2003	414 799	39 212	375 587	9,5	2 581	0,6	0,7	48 157
2004	421 516	42 056	379 460	10,0	2 209	0,5	0,6	50 281
2005	421 839	44 964	376 875	10,7	2 876	0,7	0,8	50 465
2006	422 475	48 176	374 299	11,4	3 144	0,7	0,8	50 566
2007	423 612	52 672	370 940	12,4	4 354	1,0	1,2	50 456
2008	424 781	54 167	370 614	12,8	1 350	0,3	0,3	..
2009	424 781	58 108	366 673	13,7	3 941	0,9	1,1	..
2010								
I alt	424 781	60 719	364 062	14,3	2 611	0,6	0,7	..
Østfold	18 798	2 391	16 407	12,7	68	0,4	0,4	..
Akershus	22 184	2 979	19 205	13,4	112	0,5	0,6	..
Oslo	9 995	638	9 357	6,4	29	0,3	0,3	..
Hedmark	47 083	10 566	36 517	22,4	210	0,4	0,6	..
Oppland	35 692	5 278	30 414	14,8	245	0,7	0,8	..
Buskerud	32 755	2 598	30 157	7,9	229	0,7	0,8	..
Vestfold	16 116	1 690	14 426	10,5	75	0,5	0,5	..
Telemark	23 157	1 961	21 196	8,5	93	0,4	0,4	..
Aust-Agder	18 174	1 275	16 899	7,0	80	0,4	0,5	..
Vest-Agder	24 033	8 428	15 605	35,1	160	0,7	1,0	..
Rogaland	17 284	2 709	14 575	15,7	143	0,8	1,0	..
Hordaland	35 088	4 075	31 013	11,6	128	0,4	0,4	..
Sogn og Fjordane	23 955	2 137	21 818	8,9	188	0,8	0,9	..
Møre og Romsdal	33 231	3 895	29 336	11,7	156	0,5	0,5	..
Sør-Trøndelag	20 128	2 631	17 497	13,1	101	0,5	0,6	..
Nord-Trøndelag	11 550	2 480	9 070	21,5	79	0,7	0,9	..
Nordland	17 093	2 012	15 081	11,8	245	1,4	1,6	..
Troms Romsa	14 760	2 460	12 300	16,7	257	1,7	2,0	..
Finnmark Finnmark	3 705	516	3 189	13,9	13	0,4	0,4	..

¹ Registrerte bygningsobjekt: Talet på SEFRAK-objekt som var stående bygninger på registreringstidspunktet (1975-1995). ² Tapte bygningsobjekt: SEFRAK-objekt som har status "revet" eller "utgått" i GAB. (per 31.12). ³ Stående bygningsobjekt: Differansen mellom "registrerte bygningsobjekt" og "tapte bygningsobjekt". ⁴ Talet på objekt som ikke var stående bygninger på registreringstidspunktet. Utvikling i bestanden av slike finst det ikke data på. (Inngår ikke i totaltalet.).

Kjelde: Matrikkelen/SEFRAK.

Tabell 15.5. Dispensasjonsbehandling i fylkeskommunen, etter kulturminneloven og plan- og bygningsloven. 2001-2010

	Talet på mottekte søknader om dispensasjon etter kulturminneloven	Innvilga søknader	Talet på behandla søknader om dispensasjon etter plan- og bygningsloven
2001 ¹	121	94	..
2002	170	143	..
2003 ²	190	140	4 186
2004	249	174	5 013
2005	231	175	6 098
2006	263	212	7 077
2007	276	247	7 626
2008 ³	229	185	6 087
2009	396	359	8 478
2010 ³	410	348	6 843
Fylkeskommunane			
Østfold	36	32	750
Akershus	29	26	265
Oslo	74	68	580
Hedmark	6	4	207
Oppland	19	17	253
Buskerud	10	9	74
Vestfold	15	14	6
Telemark	35	35	122
Aust-Agder	6	6	834
Vest-Agder	15	12	682
Rogaland	52	25	534
Hordaland
Sogn og Fjordane	13	11	304
Møre og Romsdal	12	6	678
Sør-Trøndelag	35	34	439
Nord-Trøndelag	17	17	566
Nordland	7	7	468
Troms Romsa	11	9	6
Finnmark Finnmark	18	16	75

¹I 2001 mangla rapportering frå tre fylkeskommunar. ²I 2003 mangla rapportering frå ein fylkeskommune. ³I 2008 og 2010 mangla rapportering frå ein fylkeskommune.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 15.6. Netto driftsutgifter til fysisk planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø, etter fylkeskommune¹. 2007-2010.

	Netto driftsutgifter i alt. Mill.kr				Kroner per innbyggjar				Prosent av totale netto driftsutgifter			
	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
Heile landet	395,9	305,3	300,1	354,6	95	72	62	72	1,3	0,9	0,5	0,5
Østfold	1,0	7,5	11,8	26,5	4	28	43	96	0,1	0,4	0,6	1,2
Akershus	15,2	31,9	41,0	38,9	29	60	77	71	0,4	0,8	1,0	0,9
Oslo	0,0	0,0	:	0	0	0	..	0,0	0,0	0,0
Hedmark	25,7	14,2	31,4	31,9	136	75	165	167	1,8	0,9	1,9	1,7
Oppland	2,4	-23,9	-20,7	-20,7	13	-130	-112	-111	0,2	-1,6	-1,3	-1,1
Buskerud	13,7	12,1	19,1	21,6	54	47	74	83	0,9	0,7	1,0	1,0
Vestfold	45,6	39,9	57,9	55,1	201	174	250	235	3,2	2,6	3,6	3,0
Telemark	-8,2	2,0	14,3	13,9	-49	12	85	79	-0,7	0,2	1,1	0,9
Aust-Agder	6,4	12,2	9,2	9,3	61	113	85	85	0,8	1,5	1,0	0,9
Vest-Agder	38,7	47,2	35,6	51,2	233	281	209	297	3,2	3,9	2,7	3,4
Rogaland	39,4	39,9	7,3	70,2	95	95	17	161	1,4	1,3	0,2	1,9
Hordaland	69,8	45,3	48,1	53,7	151	96	101	111	2,2	1,3	1,3	1,2
Sogn og Fjordane	1,7	-21,9	9,1	7,4	16	-206	85	69	0,1	-1,9	0,7	0,4
Møre og Romsdal	13,7	24,8	21,7	13,1	55	100	86	52	0,7	1,2	1,0	0,5
Sør-Trøndelag	29,6	17,5	25,1	23,4	105	61	87	80	1,6	0,8	1,1	0,9
Nord-Trøndelag	8,7	16,6	16,1	17,8	67	127	123	135	0,7	1,3	1,2	1,0
Nordland	86,6	20,0	-35,9	-45,9	369	85	-152	-192	3,8	0,8	-1,3	-1,4
Troms Romsa	8,9	12,5	0,5	-18,0	57	80	3	-112	0,6	0,7	0,0	-0,8
Finnmark Finnmark	-2,9	7,6	8,5	5,1	-40	104	117	73	-0,4	0,9	1,0	0,5

¹Omfattar alle fylkeskommunar unntake Oslo.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 15.7. Netto og brutto driftsutgifter og brutto investeringsutgifter til fysisk planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø. Totalt og gjennomsnitt. Fylkeskommunar. 2008-2010. Millionar kroner

	Netto driftsutgifter	Brutto driftsutgifter	Brutto investeringsutgifter
2008	305,3	1 102,9	65,2
2009	300,1	1 229,7	13,8
2010	354,6	1 188,7	40,4
Gjennomsnitt 2008-2010			
Heile landet	320,0	1 173,7	39,8
Østfold	15,3	60,2	8,9
Akershus	37,3	77,9	22,6
Oslo	0,0	0,0	0,0
Hedmark	25,8	40,7	0,0
Oppland	-21,8	72,7	0,1
Buskerud	17,6	33,2	-0,1
Vestfold	50,9	74,4	4,7
Telemark	10,1	28,7	1,9
Aust-Agder	10,2	19,5	0,0
Vest-Agder	44,7	60,9	0,6
Rogaland	39,2	93,5	0,1
Hordaland	49,0	160,9	0,5
Sogn og Fjordane	-1,8	35,4	0,0
Møre og Romsdal	19,9	37,0	0,0
Sør-Trøndelag	22,0	46,9	0,0
Nord-Trøndelag	16,9	32,1	0,0
Nordland	-20,6	246,9	0,0
Troms Romsa	-1,7	22,7	0,0
Finnmark Finnmark	7,1	30,0	0,5

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 15.8. Kommunal behandling av byggjesaker i område med stor miljøverdi. 2001-2010

	Talet på behandla saker ^{3,4}	Talet på innvilga søknader i samsvar med plan	Talet på søknader om dispensasjon		Delen innvilga søknader om dispensasjon i prosent
			I alt	Talet på innvilga søknader om dispensasjon	
Nye bygningar i landbruks-, natur- og friområde¹ (LNF-område)					
2001	15 853	11 097	4 914	3 646	1 268
2002	17 167	12 704	4 463	3 433	1 030
2003	7 801	4 864	2 937	2 266	671
2004	7 175	4 969	2 206	1 838	368
2005	4 375	2 188	2 188	1 750	438
2006	3 494	1 732	1 761	1 396	365
2007	3 713	1 737	1 976	1 555	421
2008	3 703	1 749	1 954	1 555	399
2009	3 637	1 694	1 943	1 525	418
2010	3 864	1 569	2 295	1 936	359
Nye bygningar i område med byggjeforbot langs ferskvatn^{1,2}					
2001	336	269	67
2002	410	328	82
2003	325	239	86
2004	295	202	93
2005	398	68	330	256	74
2006	291	75	216	165	51
2007	343	66	277	218	59
2008	464	174	290	215	75
2009	348	99	249	173	76
2010	600	108	361	249	112
Nye bygningar i 100-metersbeltet langs sjø^{1,2}					
2001	1 636	1 096	540
2002	1 570	1 083	487
2003	1 175	867	308
2004	1 167	864	303
2005	3 173	1 744	1 429	1 024	405
2006	2 469	1 306	1 162	808	354
2007	2 854	1 658	1 196	767	429
2008	2 941	1 729	1 212	812	400
2009	2 865	1 503	1 362	900	462
2010	3 053	1 541	1 512	1 122	390
Tiltak i spesialområde for bevaring av kulturminne					
2001	799	631	176	96	80
2002	568	403	165	91	74
2003	866	628	238	91	147
2004	636	430	206	118	88
2005	948	627	321	184	137
2006	854	530	324	143	181
2007	1 117	816	301	167	134
2008	1 265	761	503	329	174
2009	1 458	989	469	308	161
2010	236

¹ For åra 2001 og 2002 gjeld statistikken alle tiltak, frå 2003 berre nye bygningar. ² For åra 2001-2004 gjeld rapporteringa berre dispensasjonssøknader. ³ Talet på saker gjeld berre kommunar som har rapportert for åra 2001-2003. Om lag 80 prosent av kommunane har rapportert. Frå 2004 gjeld talet for heile landet.

⁴ Frå og med 2005 er landbruk ikkje medrekna.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 15.9. Netto driftsutgifter for kommunar til rekreasjon, naturforvaltning og kulturminnevern (KOSTRA-funksjon 335, 360 og 365), etter fylke. 2007-2010

	I alt. 1 000 kr	I prosent av totale netto driftsutgifter	Netto driftsutgifter i kr per innbyggjar		
			Rekreasjon i tettstad	Naturforvaltning og friluftsliv	Kulturminnevern
2007	879 959	0,6	122	53	10
2008	979 382	0,6	137	57	10
2009	1 003 037	0,6	140	56	11
2010	1 071 540	0,6	144	60	14
Fylke					
Østfold	55 829	0,6	148	48	7
Akershus	96 131	0,5	116	52	8
Oslo	160 131	0,6	136	77	54
Hedmark	35 329	0,5	124	54	6
Oppland	28 280	0,4	71	75	6
Buskerud	54 378	0,6	146	56	6
Vestfold	54 023	0,7	154	74	4
Telemark	34 752	0,5	157	50	-2
Aust-Agder	26 940	0,6	177	65	3
Vest-Agder	66 304	1,0	234	137	13
Rogaland	141 162	0,9	237	74	13
Hordaland	100 015	0,5	154	37	15
Sogn og Fjordane	18 770	0,4	141	-5	38
Møre og Romsdal	39 368	0,4	120	27	8
Sør-Trøndelag	59 382	0,6	116	78	8
Nord-Trøndelag	18 315	0,3	86	48	4
Nordland	38 737	0,4	116	37	12
Troms Romsa	21 759	0,3	92	47	0
Finnmark Finnmark	20 915	0,6	176	108	5

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 15.10. Utgifter til kulturminne og kulturmiljø over Miljøverndepartementets budsjett 2006-2010. Rekneskapstal 2006-2010. Løyvingar. Millionar kroner

	Absolutte tal					Prosent av totale utgifter i Miljøverndepartementet				
	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
Programkategori 12.20 Naturens mangfald og friluftsliv										
Vilt- og fisketiltak	717,8	876,3	1 064,2	1 360,2	1 385,8	22,1	26,6	30,2	28,4	32,2
Statens naturopsyn	68,6	70,3	79,1	75,0	74,8	2,1	2,1	2,2	1,6	1,7
Direktoratet for naturforvaltning	113,3	131,3	146,7	209,1	201,7	3,5	4,0	4,2	4,4	4,7
Programkategori 12.30 Kulturminne og kulturmiljø										
Riksantikvaren	719,5	554,4	410,9	1 072,7	497,0	22,1	16,8	11,7	22,4	11,5
Norsk Kulturminnerefond	301,4	317,8	364,7	625,6	440,0	9,3	9,7	10,4	13,1	10,2
Kjelde: Miljøverndepartementet.	418,2	236,7	46,2	447,1	57,0	12,9	7,2	1,3	9,3	1,3

16. Idrett og friluftsliv

Høgaste tal på medlemskapar i Norges idrettsforbund på ti år

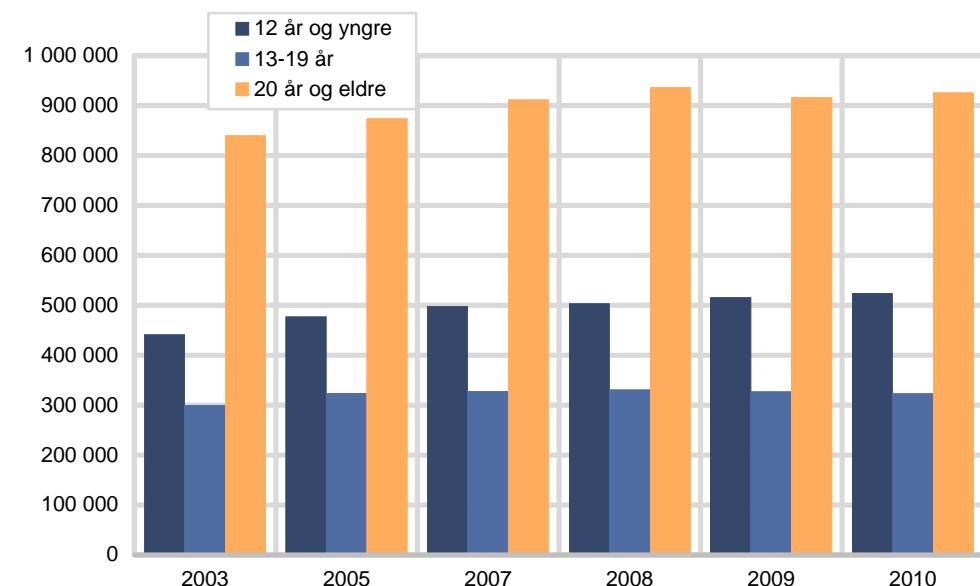
16.1. Nokre resultat

Det ser ut til å vere aukande interesse for å delta i idrettslivet i Noreg. Dei siste ti åra har talet på medlemskapar i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) auka med over 340 000 medlemskapar, dette svarar til om lag 24 prosent auke. Talet på lag har auka med nær 800 i same tidsrom.

Ved utgangen av 2010 var det 1 772 000 ordinære medlemskapar i NIF. Totalt var det om lag 2,1 medlemskapar i NIF, inkludert medlemskapar i bedriftsidrettslaga. Tabellar og tal som blir omtala i dette kapitlet, gjeld dei ordinære medlemskapane. Desse medlemskapane fordelte seg på 7 894 lag i dei ordinære idrettskrinsane. Talet på lag har auka med litt over 80 siste året. Etter ein nedgang på 12 500 medlemskapar førre året har talet på medlemskapar igjen auka med nær 14 000 siste året.

Det er medlemskapane blant menn som har gått mest opp siste året, med over 12 000 medlemskapar. Den største veksten finn ein i aldersgruppa 20 år og eldre, mens aldersgruppa 13-19 år syner enda eit år med fall i medlemskapane, om lag 1 prosent. Dette fenomenet kan tyde på at etter nokre år ute av lagidretten, kjem dei attende når dei blir litt eldre. Sjølv om medlemskapane blant menn har auka meir enn blant kvinner det siste året, er fordelinga mellom kjønna framleis stabil, med 60 prosent menn og 40 prosent kvinner også i 2010. I aldersgruppa 13-19 år for kvinner har det vore nedgang i medlemskapane på 2 prosent.

Figur 16.1. Medlemskap i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, etter alder. 2003-2010

Kjelde: Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité.

51 000 klassifiserte idrettsanlegg

Idrettsanleggsregisteret som Kulturdepartementet eig, har dei siste åra vore gjennom ei opprydding og kvalitetshaving. Nær 52 000 anlegg er eksisterande og i drift. Om lag 1 000 av desse einingane manglar framleis klassifikasjon, men dei siste tala viser at oppryddinga har hatt god effekt.

Tala i tabell 16.3 syner at det er ein auke på nær 1 700 anlegg totalt. Seks av anlegga er nasjonalanlegg, 35 600 er ordinære eller kommunale idrettsanlegg, og drygt 15 000 er nærmiljøanlegg. 340 anlegg hører inn under kategorien andre anlegg som inkluderer fylkesanlegg og riksbygg. I 2010 auka talet på ordinære idrettsanlegg med nær 1 500, mens nærmiljøanlegga hadde ein lågare vekst enn

tidlegare år. Nærmiljøanlegg omfattar blant anna balløkker/ballbingar, ulike typar aktivitetsanlegg og miljøkart.

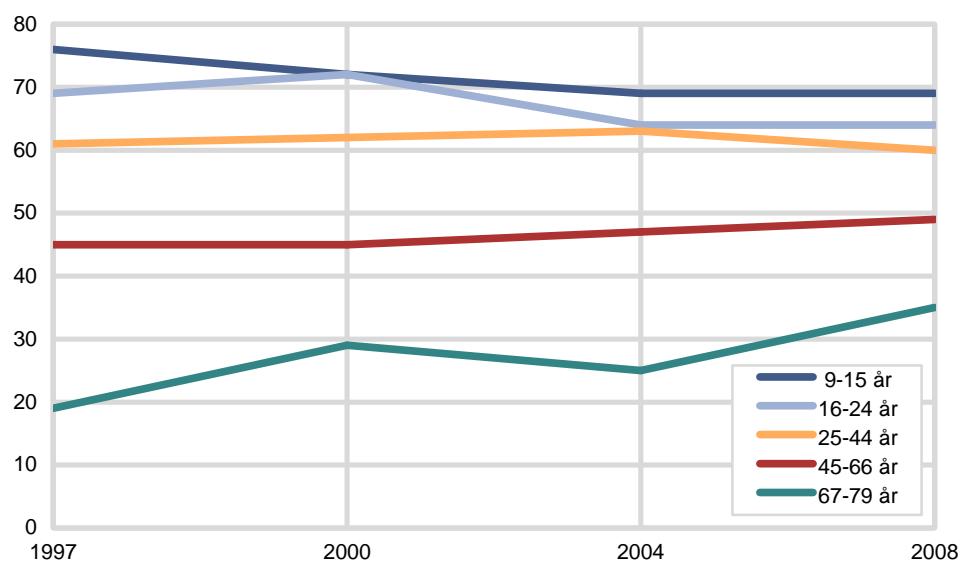
Talet på skianlegg (hoppbakkar) syner enda eit år med reduksjon, 66 færre enn i 2009. Sidan 2006 er det blitt 144 færre hoppbakkar i drift. Også det siste året har talet på skoleanlegg (gymnastikksalar) og symjehallar i drift blitt reduserte. Kulturdepartementet utførte i 2010 ei landsomfattande kartlegging av svømmeanlegg (Svømmebassengundersøkelsen 2010). Undersøkinga syner blant anna at av dei svømmeanlegga som var med i undersøkinga, var til saman 65 prosent av bassenga opne for publikum/allmenta. For anlegga innanfor kategorien friluftsliv er det registrert ein auke i turstiar siste året, på nær 200, og sidan 2006 har auken vore på 340. Det har også blitt fleire turkart.

Friluftsliv – 30 000 fleire medlemskapar

Det ser også ut som interessa for friluftsliv i Noreg aukar. Siste året steig talet på medlemmer i Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) med nær 31 000. På slutten av 2010 var det nær 588 000 medlemskapar i FRIFO. FRIFO har 14 medlemsorganisasjonar som er fordelt på 3 632 lokallag. I 2010 er det kome til ein ny medlemsorganisasjon, denne organiasjonen representerer om lag halve auken i medlemskapar. Dei siste ti åra har talet på medlemskapar auka med 106 000, eller 22 prosent. Talet på lokallag har gått litt opp og ned i same tidsperiode.

Den Norske Turistforening (DNT) er framleis den største organisasjonen med sine 242 000 medlemskapar, fordelt på 65 lokallag. Fra 2008 til 2009 auka talet på medlemskapar med 9 500, og siste året, 2010, hadde DNT ein vekst på 9 700 medlemskapar. Norges Jeger- og Fisker forbund er den nest største organisasjonen med nær 121 000 medlemskapar. Det kan virke som om interessa for denne organisasjonen er litt dalande da medlemstalet er redusert med nær 1 400 i 2010.

Figur 16.2. Personar som har vore på idrettsarrangement dei siste tolv månadene, etter alder. 1997-2008. Prosent

Kjelde: Norsk mediebarometer 2010, Statistisk sentralbyrå.

56 prosent av befolkninga på idrettsarrangement siste tolv månader

Det har ikkje vore kulturbruksundersøkingar sidan 2008. Detaljerte tal frå tidlegare undersøkingar er presenterte i Kulturstatistikk 2008 og 2009.

Figur 16.2 gir eit bilet av kor mange prosent, etter alder, som hadde vore på eit idrettsarrangement siste tolv månader i åra 1997, 2000, 2004 og 2008. Det er heller ikkje kome til oppdaterte/tilgjengelege data frå Levekårsundersøkinga 2011 og Tidsbruksundersøkinga 2010.

Kommunane brukte 2,6 milliardar kroner til idrettsformål

KOSTRA-tala (KOSTRA, sjå kapittel 1.2) viser at norske kommunar (medrekna Oslo) brukte 2,6 milliardar kroner til idrett i 2010 (netto driftsutgifter til idrett, funksjon 380 og idrettsanlegg funksjon 381). Dette er 31 prosent av utgiftene som kommunane har til kulturformål, litt høgare del enn i 2009. Brutto investeringsutgifter for idretten har vore om lag 3 milliardar kroner i gjennomsnitt for åra 2008–2010. Jamfør tabell 16.8 og kapittel 1.3.

Forutan dei økonomiske tala gir også KOSTRA-tala blant anna oversikt over areal for friluftslivsområde i kommunane, og areal for leik og rekreasjon.

Tabell 16.1 gir ei oversikt over desse områda i åra 2007 til 2010. Samla finst det drygt 1,5 millionar dekar (mål) friluftslivsområde med kommunal råderett gjennom offentleg eige eller bruksavtale i 2010. Det kan sjå ut som areala til desse formåla har gått ned dei siste åra.

Tabell 16.1. Friluftslivsområde og leike- og rekreasjonsareal i kommunane. 2007-2010. Dekar

	2007	2008	2009	2010
Friluftslivsområde m/kommunal råderett gjennom offentleg eige eller bruksavtale	2 330 068	1 658 253	1 294 275	1 556 103
Samla areal for leike- og rekreasjonsareal	201 248	115 615	157 076	159 741

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

16.2. Om statistikken og organisasjonane

Idrettsregistreringa

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité er det øvste organet i Noregs største interesseorganisasjon, med rundt 2,1 millionar medlemskapar fordelt på om lag 12 000 idrettslag. NIF har som mål å vere den fremste bidragsytaren for å oppnå idrett for alle (<http://www.idrett.no>).

Alle opplysningane og tala i statistikken baserer seg på elektroniske rapportar frå kvar enkelt klubb som er medlem av NIF, og frå kvar særidrettsgruppe i klubben. Rapporteringa er per 31. desember i rapporteringsåret. Medlemskapane er summen av medlemmer i kvar enkelt klubb, og ikkje talet på personar som totalt er medlem i den organiserte idretten. Talet på personar er lågare av di mange er medlemmer i fleire klubbar. Det har enno ikkje vore mogeleg å registrere eit totaltal på enkelt-personar som er medlem (NIF 2011). Tala i denne publikasjonen, omfattar berre statistikk over medlemskapar for dei ordinære idrettskrinsane (tal for bedrifts-idretten og aktivitetstala er ikkje med i statistikken).

Idrettsanlegg.no

Idrettsanlegg.no (Kulturdepartementets register over idrettsanlegg og søknader om spelemedlar) er eit register over alle idrettsanlegga i Noreg. Anleggsregisteret omfattar anlegg og tiltak for friluftsliv, frå dei store anlegga bygte og utforma for internasjonale meisterskapar til små balløkker og skileikanlegg. Idrettsanlegg.no inneholder eit nettbasert søknadssystem for spelemedlar til idrettsanlegg, eit register over alle idrettsanlegga i Noreg, og ein kartfunksjon som viser den grafiske plasseringa til anlegga i standart kart og flyfoto.

Anlegga for friluftsliv er også registrerte så langt det er funne formålstenleg. Alle anlegga og tiltaka for friluftsliv som har fått tilskot av spelemedlane, er registrerte. I 2010 var det drygt 60 000 anleggseininger i registeret, men data brukt i tabell 16.3 og 16.4 baserer seg på status «eksisterande» i registeret. Anlegga er registrerte med desse data: anleggsnummer i registeret, namnet på anlegget, anleggsstad (idrettspark eller liknande), kva for ein kommune anlegget ligg i, anleggskategori (til dømes: fotballanlegg, kart, friluftsliv), anleggstype (til dømes: grasbane, orienteringskart, badeplass), karakteristiske mål, anleggsklasse (til dømes: nasjonalanlegg, kommuneanlegg/ordinære anlegg, nærmiljøanlegg), plassering (kartkoordinatar i økonomisk kartverk) og eventuelt ombyggingsår, eigar, tildelte spelemedlar og året for tildelinga.

Anleggsregisteret vart oppretta i 1992, og sidan har opplysninga om anlegg for idrett og friluftsliv vorte registrerte inn etter kvart. Oppdatering av registeret skjer normalt ein gong i året. I 2006 og 2009/2010 er det utført ei opprydding i registeret, noko som kan gjere direkte samanlikningar med tidlegare år vanskeleg (Idrettsanlegg.no). Særleg har variabelen anleggsklasse vore utilfredsstillande registrert. Opprettninga av anleggsklasse held framleis på, sjølv om kvaliteten er blitt vesentleg heva.

Nærmiljøanlegg: Nærmiljøanlegg er anlegg eller område som er lagde til rette for eigenorganisert fysisk aktivitet og gjerne ligg i tilknyting til bustad- og/eller oppholdsområde. Områda skal vere fritt allment tilgjengelege og laga for eigenorganisert fysisk aktivitet, framfor alt for barn og ungdom, men også for lokalbefolkinga elles. Nærmiljøanlegg skal ikkje dekkje behovet for anlegg til organisert idrettsleg aktivitet eller ordinære konkuransar i idrett.

Nærmiljøanlegg kan plasserast i tilknyting til eit skoleanlegg og/eller eit idrettsanlegg. (Kultur- og kyrkjedepartementet).

Friluftslivets fellesorganisasjon Friluftslivets fellesorganisasjon, FRIFO, vart stifta i 1989 og er ein paraplyorganisasjon for dei 14 største friluftslivsorganisasjonane (i 2010) i landet, med til saman over 588 000 medlemskapar og om lag 3 630 lokale lag og foreiningar. FRIFOs formål er å fremje det tradisjonelle, naturvennlege friluftslivet og allemannsretten (retten til fri ferdsel i norsk natur) (<http://www.frifo.no>).

Kulturbruksundersøkingane Statistisk sentralbyrå gjennomfører kvart fjerde år ei utvalsundersøking, der folk i alderen 9-79 år blir spurde om bruken av ulike kulturtildel. Siste tilgjengelege resultat er publisert i Norsk kulturbarmometer 2008.

Referansar

Friluftslivets fellesorganisasjon: (<http://www.frifo.no>).

Idrettsanlegg.no: (<http://www.idrettsanlegg.no>).

Kultur- og kyrkjedepartementet: «Spelemidlar til ordinære nærmiljøanlegg – 2005 (V-0795 B)» http://www.regjeringen.no/upload/kilde/kkd/bro/2006/0004/ddd/pdfv/253506-v-0795-n_2005_a4odin.pdf.

Kulturdepartementet, idrett:

(<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kud/tema/idrett.html>).

Kulturdepartementet (2011): *Svømmebassengundersøkelsen 2010*

(http://www.regjeringen.no/nb/dep/kud/dok/rapporter_planer/rapporter.html).

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (2011): *Årsrapport 2010* (<http://www.idrett.no/omnif/Sider/aarsrapport.aspx>).

Meir informasjon

Statistisk sentralbyrå (7. november 2008): «Sju av ti trener minst én gang i uka» (<http://www.ssb.no/fritid/arkiv>).

Statistisk sentralbyrå (8. desember 2011): «4 av 10 utfører gratisarbeid» (<http://www.ssb.no/orgakt>).

Taule, Liv (red) (2010): *Kulturstatistikk 2009*, Statistiske analysar 117, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/nos_kultur/utg.html).

Vaage, Odd Frank (2009): *Norsk kulturbarmometer 2008*, Statistiske analyser 107, Statistisk sentralbyrå (<http://www.ssb.no/kulturbar>).

Vaage, Odd Frank (2009): *Kultur- og mediebruk blant personer med innvandrerbakgrunn*, Rapporter 2009/29, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/emner/07/02/rapp_200929).

Tabell 16.2. Talet på lag og medlemskap, etter idrettskrins. 2001-2010

	Talet på lag	Medlemskap ¹							
		I alt		Menn			Kvinner		
		I alt	0-12 år	13-19 år	20- år	I alt	0-12 år	13-19 år	20- år
2001	7 136 1 430 597	880 658	214 268	151 983	514 407	549 939	162 050	105 199	282 690
2002	7 292 1 534 868	945 645	238 936	169 299	537 410	589 223	182 895	118 250	288 078
2003	7 531 1 579 550	975 016	250 267	176 490	548 259	604 534	190 571	122 714	291 249
2004	7 633 1 649 311 1 008 923	258 629	182 892	567 402	640 388	204 094	131 704	304 590	
2005	7 791 1 675 737 1 018 786	265 888	187 810	565 088	656 951	211 619	136 842	308 490	
2006	7 870 1 701 153 1 028 524	271 278	186 601	570 645	672 629	220 699	138 241	313 689	
2007	7 725 1 738 086 1 047 103	275 608	188 242	583 253	690 983	222 743	139 818	328 422	
2008	7 760 1 770 720 1 059 933	276 787	188 906	594 240	710 787	226 673	141 748	342 366	
2009	7 813 1 758 229 1 050 413	281 904	186 578	581 931	707 816	233 203	140 594	334 019	
2010	7 894 1 771 961 1 062 766	287 429	185 076	590 261	709 195	236 332	137 743	335 120	
Idrettskrins									
Østfold	406	85 872	55 367	12 168	8 154	35 045	30 505	9 077	5 689
Akershus	660	219 514	133 406	38 471	23 567	71 368	86 108	29 888	17 376
Oslo	628	185 816	116 709	34 056	18 272	64 381	69 107	24 501	10 853
Hedmark	387	79 435	47 554	13 477	8 184	25 893	31 881	11 109	6 189
Oppland	409	76 392	43 653	11 870	7 727	24 056	32 739	10 444	5 882
Buskerud	376	94 168	58 533	14 070	9 815	34 648	35 635	10 980	6 737
Vestfold	306	74 765	47 154	10 904	7 548	28 702	27 611	8 559	5 129
Telemark	307	61 796	36 423	9 361	6 374	20 688	25 373	7 939	4 830
Aust-Agder	181	40 304	23 696	6 373	4 298	13 025	16 608	5 013	3 363
Vest-Agder	261	51 739	30 834	8 160	5 565	17 109	20 905	7 014	4 565
Rogaland	549	143 976	85 555	25 322	15 384	44 849	58 421	22 719	11 716
Hordaland	802	169 927	101 082	29 825	18 656	52 601	68 845	26 281	14 056
Sogn og Fjordane	189	43 946	24 674	6 034	4 459	14 181	19 272	5 221	3 854
Møre og Romsdal	498	96 252	56 133	14 285	9 980	31 868	40 119	12 449	7 973
Sør-Trøndelag	516	131 355	77 339	17 507	14 108	45 724	54 016	14 751	11 001
Nord-Trøndelag	304	60 333	34 520	8 823	6 198	19 499	25 813	7 538	5 208
Nordland	538	69 940	40 582	12 442	7 886	20 254	29 358	10 435	6 285
Troms Romsa	382	58 660	33 738	10 136	6 028	17 574	24 922	8 470	4 708
Finnmark Finnmárku	195	27 771	15 814	4 145	2 873	8 796	11 957	3 944	2 329
									5 684

¹ Medlemskapsoversikta viser summen av medlemmer i kvar enkelt klubb, ikkje talet på personar totalt som er medlem i den organiserte idretten. Dette talet vil vere mykje lågare fordi mange har medlemskap i fleire klubbar. Det er enno ikkje mogleg å registrere eit totalt tal på enkelpersonar som er medlem i den organiserte idretten.

Kjelde: Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité.

Tabell 16.3. Talet på anlegg, etter klassifikasjon og fylke. 2004-2010

	I alt	Nasjonalanlegg	Ordinære idrettsanlegg	Nærmiljøanlegg	Andre anlegg ¹
2004	40 122	5	28 489	11 628	..
2005	42 526	5	30 146	12 375	..
2006	43 718	5	30 479	13 234	..
2007	43 911	5	30 343	13 563	..
2008	44 168	5	30 417	13 746	..
2009 ²	49 326	6	34 150	14 769	401
2010 ³	50 990	6	35 616	15 027	341
Fylke					
Østfold	2 194	-	1 538	653	3
Akershus	4 005	-	2 693	1 285	27
Oslo	2 065	3	1 293	767	2
Hedmark	3 351	1	2 557	793	-
Oppland	3 197	1	2 419	777	-
Buskerud	3 323	1	2 531	791	-
Vestfold	1 930	-	1 397	526	7
Telemark	2 155	-	1 529	586	40
Aust-Agder	1 686	-	1 133	534	19
Vest-Agder	2 497	-	1 613	866	18
Rogaland	3 453	-	2 033	1 408	12
Hordaland	4 170	-	2 633	1 507	30
Sogn og Fjordane	2 183	-	1 439	723	21
Møre og Romsdal	3 717	-	2 734	957	26
Sør-Trøndelag	2 786	-	2 000	735	51
Nord-Trøndelag	2 381	-	1 663	655	63
Nordland	3 256	-	2 393	845	18
Troms Romsa	1 827	-	1 326	499	2
Finnmark Finnmárku	805	-	684	119	2
Svalbard	9	-	8	1	-

¹ Inkluderer fylkesanlegg og riks'anlegg. ² Tala er produserte per 31.10.2010 og omfattar eksisterande anlegg som er i drift. ³ Tala er produserte per februar 2011 og omfattar eksisterande anlegg som er i drift.

Kjelde: Kulturdepartementet.

Tabell 16.4. Tal på anlegg og innbyggjarar per anlegg for nokre utvalde anleggskodar. 2005-2010

Type anlegg	2005		2006		2007		2008		2009		2010	
	Einingar	Innbyggjarar per anlegg	Einingar	Innbyggjarar per anlegg	Einingar	Innbyggjarar per anlegg	Einingar	Innbyggjarar per anlegg	Einingar ¹	Innbyggjarar per anlegg	Einingar ²	Innbyggjarar per anlegg
Skianlegg i alt	4 057	1 135	4 051	1 145	4 050	1 156	3 992	1 187	3 943	1 232	3 878	1 269
Alpinbakkar	574	8 025	576	8 056	575	8 141	574	8 253	564	8 614	564	8 724
Hoppbakkar	982	4 691	961	4 829	949	4 933	904	5 240	883	5 502	817	6 022
Skiløyper	2 501	1 842	2 514	1 846	2 526	1 853	2 514	1 884	2 496	1 946	2 497	1 970
Friluftsliv i alt	2 813	1 638	2 873	1 615	2 927	1 599	2 939	1 612	3 038	1 599	3 244	1 517
Tursti	2 592	1 777	2 637	1 760	2 681	1 746	2 693	1 759	2 776	1 750	2 974	1 654
Turkart	221	20 843	236	19 662	246	19 029	246	19 257	262	18 543	270	18 223
Fotballanlegg i alt	4 709	978	4 782	970	4 639	1 009	4 659	1 017	4 676	1 039	4 690	1 049
Fotballbaner	4 668	987	4 737	980	4 591	1 020	4 609	1 028	4 626	1 050	4 641	1 060
Fotballhallar	41	112 350	45	103 116	48	97 524	50	94 743	50	97 164	49	100 414
Friidrettsanlegg i alt ...	1 004	4 588	1 003	4 626	1 002	4 672	993	4 771	976	4 978	992	4 960
Fast dekke	122	37 757	122	38 035	125	37 449	123	38 514	129	37 660	129	38 142
Grusdekke	516	8 927	508	9 134	502	9 325	492	9 628	472	10 293	484	10 166
Delanlegg	366	12 586	373	12 440	376	12 450	378	12 532	375	12 955	379	12 982
Hestesportanlegg	288	15 994	300	15 467	302	15 500	316	14 991	331	14 677	334	14 731
Ridebaner	200	23 032	207	22 417	209	22 398	219	21 631	222	21 884	221	22 264
Ridehallar	88	52 345	93	49 895	93	50 335	97	48 837	109	44 571	113	43 543
Isanlegg	56	82 256	59	78 648	58	80 709	60	78 953	64	75 909	65	75 697
Ishallar	36	127 955	38	122 111	38	123 188	39	121 466	42	115 671	42	117 150
Hurtigløpsbaner (kunstis)	12	383 864	13	356 940	12	390 095	12	394 764	13	373 708	13	378 485
Bandybaner (kunstis)	8	575 795	8	580 027	8	585 142	9	526 352	9	539 800	10	492 031
Idrettshallar	764	6 029	804	5 771	814	5 751	834	5 680	807	6 020	818	6 015
Fleirbruksshallar	764	6 029	804	5 771	814	5 751	834	5 680	807	6 020	818	6 015
Skoleanlegg	3 025	1 523	3 001	1 546	2 985	1 568	2 965	1 598	2 891	1 680	2 875	1 711
Gymnastikksalar	3 025	1 523	3 001	1 546	2 985	1 568	2 965	1 598	2 891	1 680	2 875	1 711
Nærmiljøanlegg	9 594	480	10 396	446	10 560	443	10 829	437	11 441	425	11 383	432
Balløkker/ballbingar	4 746	971	5 055	918	5 131	912	5 205	910	5 413	898	5 399	911
Aktivitetsanlegg	3 754	1 227	4 222	1 099	4 278	1 094	4 476	1 058	4 852	1 001	4 809	1 023
Skolekart/nærmiljøkart ..	1 094	4 211	1 119	4 147	1 151	4 067	1 148	4 126	1 176	4 131	1 175	4 187
Symjehallar	1 108	4 157	1 117	4 154	1 112	4 210	1 119	4 233	1 082	4 490	1 067	4 611
Symjebasseng	1 038	4 438	1 046	4 436	1 041	4 497	1 047	4 525	1 015	4 786	1 000	4 920
Utandørs symjeanlegg ..	70	65 805	71	65 355	71	65 931	72	65 794	67	72 510	67	73 437
Golfbaner	157	29 340	162	28 643	163	28 719	162	29 242	108	44 983	114	43 161
18 hol	54	85 303	57	81 407	58	80 709	56	84 592	46	105 613	47	104 687
9 hol	74	62 248	76	61 056	77	60 794	84	56 395	56	86 754	59	83 395
6 hol	29	158 840	29	160 008	28	167 183	22	215 326	6	809 700	8	615 038
Orientering	3 418	1 348	3 446	1 347	3 467	1 350	3 449	1 373	3 466	1 402	3 470	1 418
Orienteringskart	3 390	1 359	3 418	1 358	3 439	1 361	3 421	1 385	3 438	1 413	3 442	1 429
Skiorienteringskart	28	164 513	28	165 722	28	167 183	28	169 185	28	173 507	28	175 725

¹ Gjeld eksisterande anlegg per 31.10.2010. ² Gjeld eksisterande anlegg i drift per februar 2011.

Kjelde: Kulturdepartementet.

Tabell 16.5. Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO). Lokallag og medlemskap. 2006-2010

	2006		2007		2008		2009		2010	
	Lokallag	Medlemskap								
Heile landet	3 578	523 719	3 580	526 707	3 494	539 151	3 432	556 711	3 632	587 682
Den Norske Turistforening	52	210 556	55	215 000	56	222 291	56	231 783	65	241 520
Forbundet Kysten	105	8 826	111	8 612	114	8 910	116	9 285	116	9 336
Skiforeningen	8	50 181	8	49 310	8	48 646	8	50 362	8	57 731
Norges Jeger- og Fiskerforbund	575	110 595	575	110 710	577	117 864	574	122 603	567	121 223
Norges folkesportforbund	283	20 000	280	20 000	268	20 000	243	20 000	236	20 000
KFUK-KFUM-speiderne	274	13 349	266	13 095	256	12 212	244	11 858	249	12 285
Norges Klatreforbund	163	10 500	176	11 300	176	11 520	180	12 051	162	12 583
Norges orienteringsforbund	401	25 731	399	24 285	397	23 120	397	22 465	386	23 169
Norges Padleforbund	88	12 226	100	13 500	110	14 439	105	16 313	104	15 656
Norges Røde Kors Hjelpekorps	322	13 000	320	14 000	307	13 395	306	14 132	320	12 000
Norges speiderforbund	607	19 392	604	18 079	550	19 531	546	18 576	552	20 216
Norske 4H	684	16 863	671	17 360	659	16 314	647	16 683	635	16 663
Syklistenes landsforening	16	12 500	15	11 456	16	10 909	10	10 600	12	11 000
Kristen Idrettskontakt ²	-	-	-	-	-	-	-	-	220	14 300

¹ Nedgangen i lokale lag kjem av samanslåinga av KFUK- og KFUM-speidarane. ² Ny medlem 2010.

Kjelde: Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO).

Tabell 16.6. Netto driftsutgifter og brutto investeringsutgifter for kommunekonsern til idrett, etter fylke. 2008-2010

	Netto driftsutgifter funksjon 380 Idrett	Netto driftsutgifter funksjon 381 Idrettsanlegg	Netto driftsutgifter funksjon 380 og 381, idrett. Prosent av totale netto driftsutgifter til kulturformål	Brutto investerings-utgifter funksjon 380 Idrett	Brutto investerings-utgifter funksjon 381 Idrettanlegg
	Millionar kroner		Prosent	Millionar kroner	
2008	1 316,9	718,8	27,3	1 020,3	1 503,2
2009	945,5	1 210,1	28,0	703,1	2 605,6
2010	801,8	1 796,3	30,5	357,4	3 077,9
2010					
Østfold	38,1	78,4	31,9	6,0	60,2
Akershus	74,7	220,5	35,8	20,3	242,1
Oslo	-32,4	530,9	37,7	1,0	927,9
Hedmark	45,8	21,9	23,9	40,3	14,8
Oppland	48,5	32,7	28,0	11,9	68,9
Buskerud	31,4	76,5	27,2	11,5	45,3
Vestfold	39,6	54,9	29,2	8,1	83,1
Telemark	65,7	42,3	31,5	17,6	34,3
Aust-Agder	20,2	27,7	25,0	6,8	53,7
Vest-Agder	28,1	47,4	24,3	19,3	211,5
Rogaland	100,3	159,9	28,2	68,4	206,6
Hordaland	89,2	175,4	33,0	18,4	382,4
Sogn og Fjordane	29,1	26,4	30,0	5,5	42,5
Møre og Romsdal	39,9	54,7	24,7	30,8	263,8
Sør-Trøndelag	58,8	82,4	28,4	6,7	142,3
Nord-Trøndelag	17,9	32,1	24,2	16,6	171,3
Nordland	45,7	63,4	27,0	19,3	39,2
Troms/Romsdal	33,2	34,7	25,8	47,2	72,0
Finnmark/Finnmárku	28,0	33,9	30,5	1,8	16,0

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

17. Trus- og livssynssamfunn og Den norske kyrkja

17.1. Nokre resultat

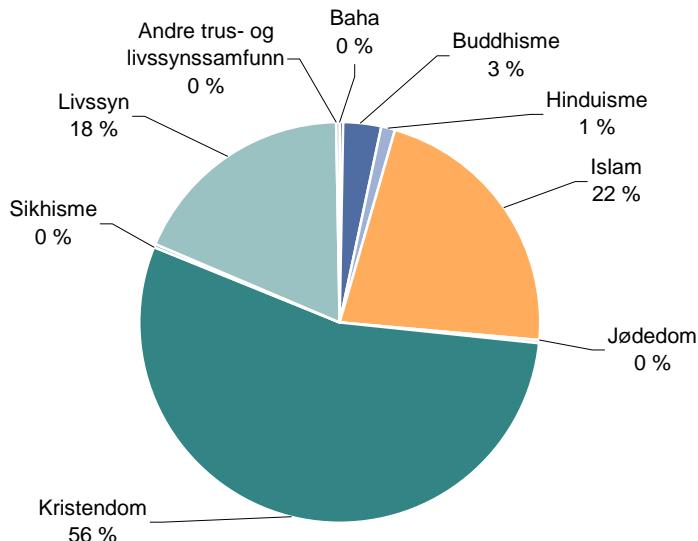
449 900 i trus- og livssynssamfunn

Av dei 4 858 200 personane som var busette i Noreg 1. januar 2010, var 449 900, eller 9,3 prosent, medlemmer i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja (Dnk). Veksten i medlemmer med statstilskot har vore litt lågare det siste året. Auken i talet på medlemmer var på 18 600 medlemmer, eller 4 prosent, frå 2009.

Sidan 2005 har talet på medlemmer i trus- og livssynssamfunn auka med nær 67 000 medlemmer. Dei kristne trussamfunna står for nær halvparten av denne veksten viss ein ser på heile perioden under eitt.

Dei kristne trussamfunna utanfor Dnk hadde 246 000 medlemmer som utgjer 55 prosent av alle medlemmene i trus- og livssynssamfunna som fekk statstilskott i 2010. Dei kristne trussamfunna hadde størst vekst i talet på medlemmer siste året, ein vekst på 11 000, eller om lag 5 prosent. Dei to største kristne trussamfunna utanfor Dnk var Den romersk-katolske kyrkja, med nær 67 000 medlemmer og meinigheter innanfor pinserørsla med om lag 40 000 medlemmer. Islamske trussamfunn hadde 99 000 medlemmer, eller nær 22 prosent av alle medlemmene i trus- og livssynssamfunn utanfor Dnk. 83 000 var medlemmer i livssynssamfunn i 2010. 99 prosent av alle medlemmene i livssynssamfunna høyrde til Human-Etisk Forbund.

Figur 17.1. Medlemmer¹ i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter religion/livssyn. 2010. Prosent

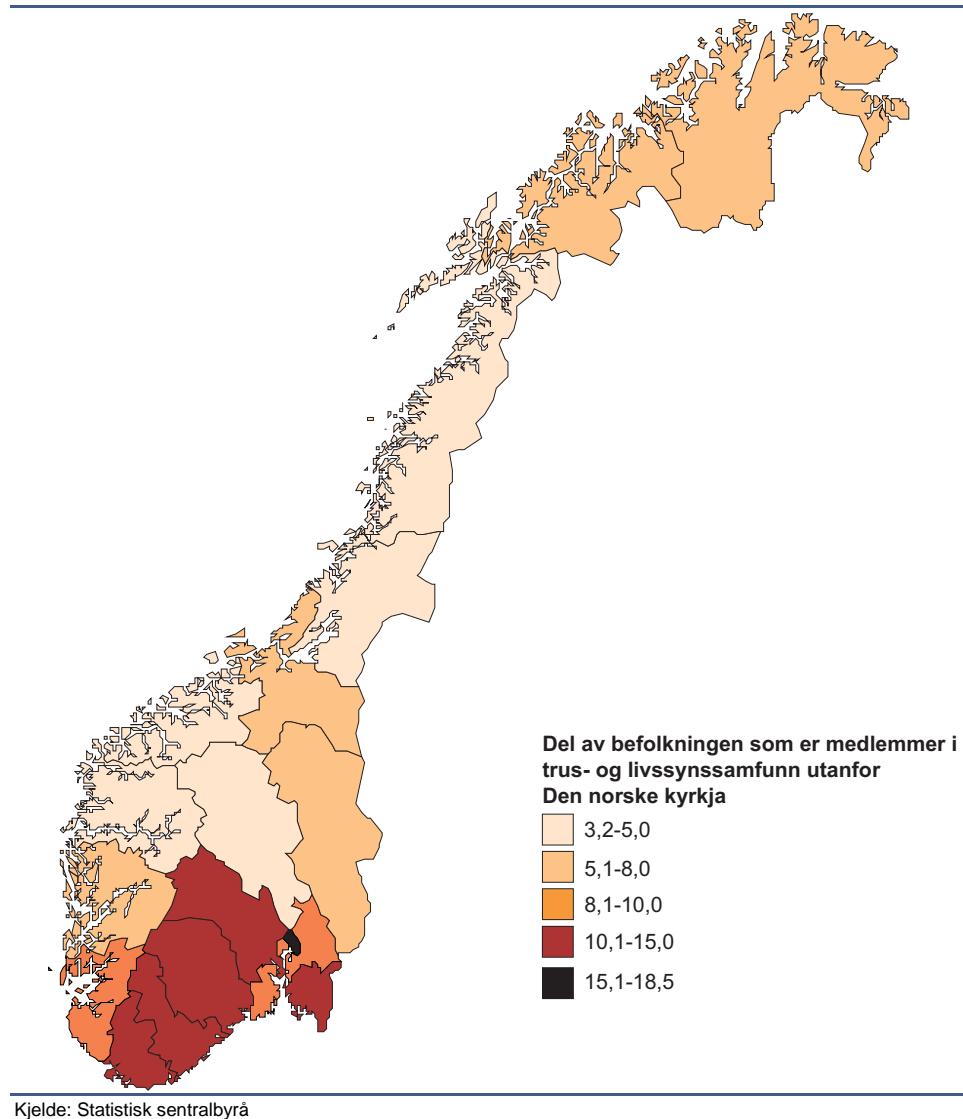
¹Omfattar berre medlemmer det blir motteke offentleg stønad for.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå

108 700 i trus- og livssynssamfunn i Oslo

Siste året var det vekst i talet på medlemmer i alle delar av landet. Oslo er framleis det fylket der flest står utanfor Dnk. I Oslo er 108 700, eller 19 prosent, av folke-mengda, medlemmer i eit trus- eller livssynssamfunn utanfor Dnk. Om lag ein fjerdedel av alle medlemmene i trus- og livssynssamfunn er busette her. Blant dei som bur i Oslo, har dei islamske samfunna nærmare 44 600 medlemmer, og kristne trussamfunn om lag 40 200 medlemmer. Oslo hadde òg den største auken i talet på medlemmer frå året før, med 3 400, eller 3,2 prosent. Dei islamske samfunna i Oslo hadde størst auke med om lag 2 000 medlemmer. 36 prosent av alle medlemmene i trus- og livssynssamfunna bur i Oslo.

Figur 17.2. Medlemmer¹ i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter fylke. Prosent 2010

78 prosent medlem i Dnk

Ved årsskiftet 2010/2011 var 78 prosent av Noregs befolkning medlemmer i Dnk. Jamfør tabell 17.2. I årsstatistikken for Dnk blei det rapportert at 6 500 personar melde seg ut av Dnk i 2010, og 1 100 melde seg inn. Det er ein nedgang i talet på utmelde samanlikna med 2009. Talet på innmelde gjekk ned med 700 personar siste året.

Det blei utført 41 100 dåpshandlingar i Dnk i 2010, ein nedgang på vel 800 frå året før. Prosentsdelen døypte i forhold til fødde var på 67 prosent, mens delen i 2009 og 2008 var 67,8 og 70,4 prosent.

Nær 42 000 blei konfirmerte i Dnk i 2010, 100 fleire enn i 2009. Delen 15-åringar som blei konfirmerte i kyrkja fall likevel med 0,6 prosentpoeng, på grunn av at det totalt var fleire 15-åringar i 2010 enn i 2009.

Nøkkeltala for Dnk syner også kor mange gravferder som blir gjennomførte kvart år. Det vart rapportert 38 290 kyrkjelege gravferder i 2010, om lag same tal som det føregåande året. Dette svarar til om lag 92 prosent av talet på dei som døydde i 2010. Fleire detaljar om kyrkjelege handlingar finn ein i tabell 17.4.

9 500 kyrkjelege vigslar

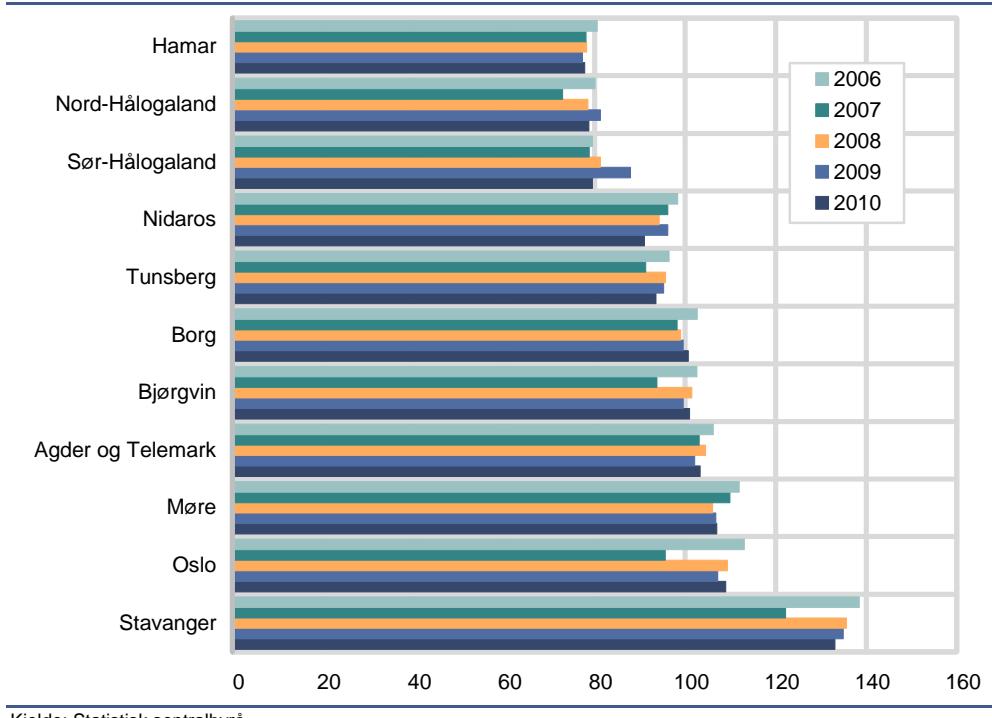
I alt blei 23 600 ekteskap inngått i 2010. Årsstatistikken viser at 9 550 par vart vigde i Dnk. Nedgangen i kyrkjelege vigslar reflekterer ein svak nedgang i det totale talet på giftarmål. Prosentsdelen kyrkjelege vigslar sett i høve til alle vigslar

var 42 prosent i 2010 (folkeregisteropplysninga). I 2009 og 2008 var delen kyrkjelege vigslar respektive 43 og 45 prosent av det totale talet på vigslar. Tala rapportert gjennom årsstatistikken frå dei geografiske sokna ligg litt lågare då handlingar utanfor sokna (til dømes vigslar i sjømannskyrkjene) ikkje er rekna med.

6,1 millionar gudstenestebesök

I 2010 blei det rapportert om 65 700 gudstenester og meir enn 6,1 millionar besök ved desse gudstenestene i Dnk. I høve til året før var det ein nedgang i talet på gudstenester og om lag 123 000 færre besök. Samanlikna med til dømes 2006, har talet på gudstenestebesök gått ned med nær ein halv million.

Figur 17.3. Den norske kyrkja. Talet på deltagarar per gudsteneste søndagar/helgedagar i gjennomsnitt, etter bispedøme. 2006-2010

Kjelde: Statistisk sentralbyrå

Sysselsette i Dnk

I Den norske kyrkja var det 8 751 sysselsette per 4. kvartal 2010, ein svak auke frå 2009. 51 prosent av dei tilsatte i Dnk var kvinner. Det viser den registerbaserte sysselsetningsstatistikken for Dnk. Tala i tabell 17.6 gir ei oversikt over sysselsette etter verksemد og kjønn, jamfør avsnitt 3.3 og 17.2.

I Statistikkbanken (ssb.no), tabell 06932, kan ein også finne sysselsette personar og avtala årsverk i Dnk etter yrke, kjønn, alder og bispedøme. I 2010 var 1 628 sysselsett innanfor geistlege yrke.

Statlege og kommunale utgifter til Dnk og trus- og livssynssamfunn

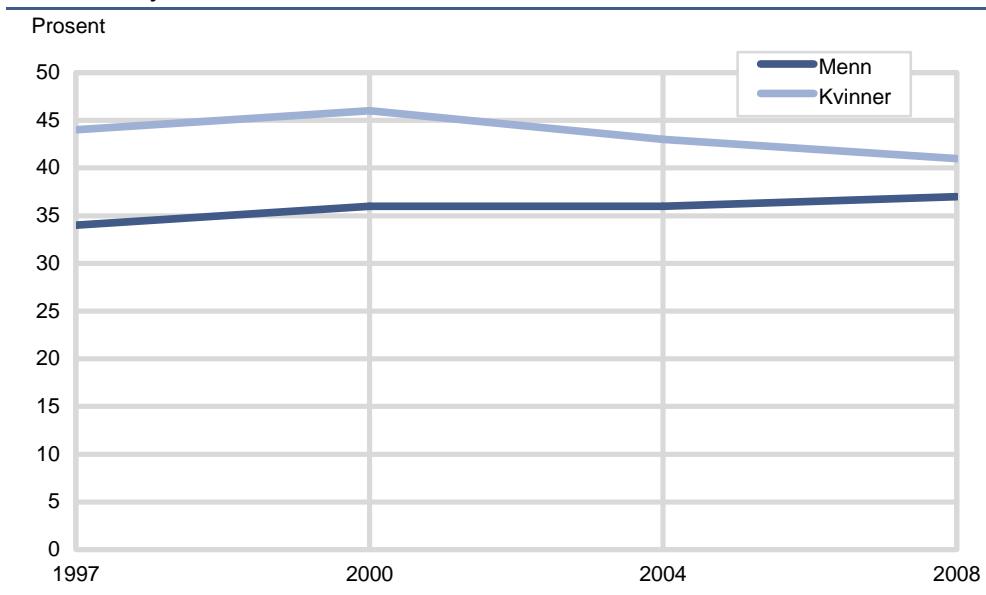
Det går fram av Fornyings-, administrasjons- og kyrkjedepartementets rekneskap for 2010 at dei statlege utgiftene til Dnk utgjorde 1 525 millionar kroner. Kulturdepartementets rekneskap for 2010 syner at dei statlege utgiftene til «tilskot til trussamfunn m.m.» utgjorde 185,3 millionar kroner. Jamfør kapittel 1 og tabellane 1.1.1 og 17.7.

Utgiftene som kommunane har til Dnk og andre religiøse formål for 2010, finn ein i tabell 17.8 som er basert på KOSTRA-rapporteringa. Totalt var netto driftsutgiftene i kommunane til Dnk (rekneskapsfunksjon 390) og rekneskapsfunksjon 393 kyrkjegardar, gravlundar og krematorium på drygt 2,3 milliardar kroner til saman, som svarar til 1,2 prosent av totale netto driftsutgifter. Fordi det er få kommunar som har forvaltningsansvaret for kyrkjegardar og så vidare, må ein sjå desse to funksjonane under eitt. Til andre religiøse formål, til dømes tilskot til trus- og livssynssamfunn, var netto driftsutgiftene 211 millionar kroner. Jamfør tabell 17.8.

**39 prosent av befolkninga
på trus- eller livssynsmøte
siste tolv månader**

Det har ikkje vore kulturbruksundersøkingar sidan 2008. Detaljerte tal frå denne og tidlegare undersøkingar er presenterte i kulturstatistikk 2008 og 2009. Figur 17.4 gir eit bilet av kor mange prosent som hadde vore på trus- eller livssynsmøte dei siste tolv månadene i åra 1997, 2000, 2004 og 2008.

Figur 17.4. Personar som har vore på trus- eller livssynsmøte dei siste tolv månadene, etter kjønn. 1997-2008. Prosent

Kjelde: Norsk kultubarometer 2008, Statistisk sentralbyrå.

17.2. Om statistikken – trus- og livssynssamfunn og Den norske kyrkja

Trus- og livssynssamfunn

Hovudformålet med denne statistikken er å synleggjere talet på medlemmer i dei trussamfunna og livssynssamfunna utanfor Dnk som søker om statsstøtte.

Statistikken over trus- og livssynssamfunn utanfor Dnk byggjer på oppgåver frå fylkesmennene over dei samfunna som har fått statstilskot. Frå 2005 blir medlemslistene til trus- og livssynssamfunna som søker om statstilskot via fylkesmennene, sende til Brønnøysundregistra (BR) for kontroll. Medlemslistene blir kontrollerte for dobbeltmedlemskap mellom dei ulike trus- og livssynssamfunna og for dobbelt-medlemskap mellom Dnk og trus- og livssynssamfunn utanfor Dnk. SSB får oppgåve over talet på medlemmer frå BR.

Alle trus- og livssynssamfunna som er godkjende hos fylkesmannen, og som får statstilskot for rapporterte tal på medlemmer i samfunnet, er med i statistikken.

Eininga i statistikken er det enkelte samfunn. Nokre nye samfunn kjem til i statistikken kvart år, mens andre samfunn som har vore med tidlegare/andre år, ikkje alltid er representerte året etter. Statistikken inneholder ikkje opplysningar om talet på meinigheter.

Dnk – årsstatistikk

Frå og med statistikkåret 2005 skjer rapporteringa av årsstatistikk for Dnk på elektronisk skjema til SSB. Innhentinga av statistikken er eit samarbeid mellom SSB og Fornyings-, administrasjons- og kyrkjedepartementet. Formålet med statistikken er å gi informasjon om verksemder i kyrkjelydane.

Statistikken omfattar alle geografiske sokn i Dnk, med unntak av Svalbard. Det blir samla opplysningar om innmeldingar, utmeldingar, kyrklege handlingar⁷, gudstenester, opplæring og diakoni, barnehage- og skolekontakt, kyrkjemusikk og kulturarbeid, frivillig arbeid og ofringar. I hovudsak skal det rapporterast om verksemder som går føre seg i soknet, og som presten, soknerådet og dei tilsette har

⁷ Talet på kyrklege vigslar i denne statistikken avvik litt frå talet på kyrklege vigslar som bygger på folkeregisteropplysninga i «Befolkningsstatistikk. Ekteskap og skilsmisser».

ansvar for. Aktivitetar som andre kristelege organisasjonar driv, er ikkje med i denne statistikken.

Dnk – rekneskapane i fellesråda

Dei kommunale løyvingane til kyrkja, jamfør tabell 17.8, blir i hovudsak forvalta av dei kyrklege fellesråda. Reknesapsstatistikk for dei kyrklege fellesråda blei for første gong innhenta for reknesaksåret 1997. Heimel for denne statistikken er kyrkjelova av 7. juni 1996, og forskrift om økonomiforvaltinga for kyrklege fellesråd og kyrkjelydar i Dnk av 25. september 2003. I 2004 gjekk fellesråda og sokna over til å føre rekneskapane etter ny kontoplan. Statistikken vert publisert årleg på nasjonalt nivå. I tabell 17.9 følgjer oversikt over utgifter og inntekter for fellesråda fordelt på ulike formål.

Dnk – verksemd

Etter Standard for næringsgruppering (SN2002) omfattar tala for religiøs verksemd til og med 2008 næring 91310 - Religiøse organisasjonar og næring 93030 - Begravelsesverksemd og drift av kyrkjegardar og krematorium. Helse, omsorg og sosiale tenester omfattar næringane 85339 - Andre sosialtenester utanfor institusjon, 85333 - Aktivitetssentra for eldre og funksjonshemma, 85313 - Omsorgsinstitusjonar for eldre og funksjonshemma, og 85118 - Somatiske sjukeheimar. Barnehagar og skolefritidsordningar omfattar tilsvarende næringar (85331 og 85327). Offentleg administrasjon knytt til kyrkje med meir omfattar tilsvarende næring (75120). Andre verksemder omfattar næringane 93020 - Frisering og annan venleikspleie, 70202 - Utleige av eigen fast eide dom elles og 55301 - Restaurant- og kafédrift.

Religiøs verksemd omfattar etter ny Standard for næringsgruppering (SN2007): Religiøs verksemd omfattar næring 94.910 Religiøse organisasjonar og næring 96.030 Gravferdsverksemd og drift av kyrkjegardar og krematorium. Helse, omsorg og sosiale tenester omfattar næringane 87.102 Somatiske sjukeheimar, 87.301 Aldersheimar, 87.304 Avlastningsheimar/-institusjonar, 87.305 Bustader for barn, 88.102 Dagsentra/aktivitetssentra for eldre og funksjonshemma, 88.103 Eldresentre og 88.999 Andre sosiale tenester utan tilbod om bustad. Barnehagar og skolefritidsordningar omfattar næringane 88.911 og 88.913. Offentleg administrasjon knytt til kyrkje med meir omfattar næring 84.120. Andre verksemder omfattar næringane 56.101 Drift av restaurantar og kaféar, 56.210 Cateringverksemd, 68.209 Utleige av eigen eller leigd fast eide dom elles og 96.020 Frisering og annan venleikspleie. Sjå også kapittel 3.3.

Reknesapsfunksjonar til kyrkje og andre religiøse formål – kommunar

I KOSTRA-rapporteringa av rekneskapane til kommunane omfattar kyrkje og andre religiøse formål desse reknesapsfunksjonane:

- 390 Den norske kyrkja
- 392 Andre religiøse formål
- 393 Kyrkjegardar, gravlundar og krematorium

For reknesapsomgrep nytta i KOSTRA, sjå kapittel 1.3 om omgrep og definisjonar.

Kulturbucksundersøkingane

Statistisk sentralbyrå gjennomfører kvart fjerde år kulturbucksundersøkingar. Data i figur 17.4 er henta frå desse undersøkingane, dei er publiserte i Norsk kultubarometer 2008. I den undersøkinga vart det spurd om: «*Har du vore på trus- eller livssynsmøte dei siste tolv månadene?*». Viss svaret er ja, vart det spurd «*Kor mange gonger i løpet av dei siste tolv månadene har du vore på trus- og livssynsmøte?*». Med trus- og livssynsmøte meiner ein gudsteneste, messe eller møte arrangert av trussamfunn eller organisasjon som representerer ikkje-religiøse livssyn. Dåp, konfirmasjon, bryllaup og gravferder er ikkje medrekna. Dette spørsmålet omfattar alle typar trussamfunn eller livssynssamfunn, inkludert Dnk.

Referansar

Statistisk sentralbyrå (20. juni 2011): «Flere til nattverd» (http://www.ssb.no/kirke_kostra)

Statistisk sentralbyrå (25. august 2011): «Færre gifta seg i 2010» (<http://www.ssb.no/ekteskap>)

Meir informasjon

Den norske kyrkja: (<http://www.kirken.no>).
Fornyings-, administrasjons- og kyrkjedepartementet:
Kirke:(<http://www.regjeringen.no/nb/dep/fad/tema/kirke.html>).
Kulturdepartementet: Tros- og livssynssamfunn:
(http://www.regjeringen.no/nb/dep/kud/tema/tros_og_livssynssamfunn.html).
Statistisk sentralbyrå (8. desember 2011): «4 av 10 utfører gratisarbeid»
(<http://www.ssb.no/orgakt>).
Taule, Liv (red) (2010): *Kulturstatistikk 2009*, Statistiske analysar 117, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/nos_kultur/utg.html).
Vaage, Odd Frank (2009): *Norsk kulturbarometer 2008*, Statistiske analyser 107, Statistisk sentralbyrå (<http://www.ssb.no/kulturbar>).
Vaage, Odd Frank (2009): *Kultur- og mediebruk blant personer med innvandrerbakgrunn*, Rapporter 2009/29, Statistisk sentralbyrå (http://www.ssb.no/emner/07/02/rapp_200929).

Tabell 17.1. Medlemmer¹ i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter religion/livssyn. 1. januar. 2005-2010. Absolutte tal og prosent

	2005		2006		2007		2008		2009		2010	
	Absolutte tal	Prosent av alle										
Medlemmer, i alt ..	382 986	100,0	383 510	100,0	403 909	100,0	411 790	100,0	431 287	100,0	449 875	100,0
Baha'i	1 006	0,3	1 004	0,3	1 015	0,3	1 024	0,2	1 023	0,2	1 012	0,2
Buddhisme	9 471	2,5	9 934	2,6	10 753	2,7	11 038	2,7	12 252	2,8	13 376	3,0
Hinduisme	3 769	1,0	3 669	1,0	4 098	1,0	4 566	1,1	5 238	1,2	5 175	1,2
Islam	76 621	20,0	72 023	18,8	79 068	19,6	83 684	20,3	92 744	21,5	98 953	22,0
Jødedom	909	0,2	870	0,2	868	0,2	850	0,2	803	0,2	818	0,2
Kristendom	215 090	56,2	216 141	56,4	225 507	55,8	226 969	55,1	234 772	54,4	245 664	54,6
Sikhisme	2 298	0,6	2 257	0,6	2 440	0,6	2 537	0,6	2 713	0,6	1 037	0,2
Livssyn	73 517	19,2	77 271	20,1	79 722	19,7	80 659	19,6	81 124	18,8	82 890	18,4
Andre trus- og livssynssamfunn ...	305	0,1	341	0,1	438	0,1	463	0,1	618	0,1	950	0,2

¹ Omfattar berre medlemmer det blir motteke offentleg stønad for. Meir informasjon, sjå Feilkjelder i "Om statistikken".

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 17.2. Medlemmer¹ i trus-og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter religion/livssyn og medlemmer i Dnk, etter fylke. 2006-2010

	Medlemmer utanfor Den norske kyrkja	Buddhisme	Islam	Kristendom	Annan religion ²	Livssyn	Medlemmer i Den norske kyrkja per 31.12
2006	383 510	9 934	72 023	216 141	8 141	77 271	3 871 006
2007	403 909	10 753	79 068	225 507	8 859	79 722	3 873 847
2008	411 790	11 038	83 684	226 969	9 440	80 659	3 874 823
2009	431 287	12 252	92 744	234 772	10 395	81 124	3 848 841
2010	449 875	13 376	98 953	245 664	8 992	82 890	3 835 477
2010							
Østfold	31 148	1 220	7 460	18 543	225	3 700	211 545
Akershus	52 068	1 881	10 369	26 136	1 238	12 444	411 011
Oslo	108 734	2 995	44 583	40 226	3 361	17 569	346 157
Hedmark	10 322	362	1 438	5 627	108	2 787	164 300
Oppland	8 441	271	1 349	4 350	99	2 372	161 604
Buskerud	27 438	812	8 097	13 109	1 262	4 158	200 807
Vestfold	21 920	606	3 276	13 317	215	4 506	182 936
Telemark	19 379	416	2 524	13 717	79	2 643	131 984
Aust-Agder	12 613	262	821	10 123	26	1 381	84 898
Vest-Agder	24 209	577	2 212	19 281	82	2 057	126 675
Rogaland	36 938	1 034	6 565	23 264	307	5 768	342 504
Hordaland	34 681	1 068	3 721	22 561	800	6 531	394 234
Sogn og Fjordane	3 468	42	387	2 086	65	888	94 810
Møre og Romsdal	11 842	308	982	7 710	385	2 457	219 011
Sør-Trøndelag	18 027	896	2 679	8 064	536	5 852	244 106
Nord-Trøndelag	5 061	158	508	2 581	52	1 762	117 426
Nordland	11 649	158	1 030	7 503	63	2 895	204 961
Troms Romsa	8 055	229	717	4 741	54	2 314	134 241
Finnmark Finnmárku	3 882	81	235	2 725	35	806	62 267

¹ Omfattar berre medlemmer det blir motteke offentleg stønad for. Meir informasjon, sjå Feilkjelder i "Om statistikken". ² Omfattar Bahá'í, Jødedom, Sikhisme og andre trusretninger.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 17.3. Medlemmer¹ i kristne trussamfunn utanfor Den norske kyrkja. Per 1. januar. 2005-2010

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kristne trussamfunn	215 090	216 141	225 507	226 969	234 772	245 664
Adventistsamfunnet	5 567	5 258	5 281	5 177	5 086	5 136
Dei frie evangeliske forsamlingsar	3 653	3 514	3 628	3 455	3 434	3 492
Den Evangelisk Lutherske Frikyrkja i Noreg	21 140	19 308	19 524	19 496	19 262	19 503
Den Finlandska evangelisk-lutherska församling	² 3 504	3 738	4 291	4 288	4 237	4 169
Den Islandske Evangeliske Lutherske menighet i Noreg	² 3 395	2 999	2 027	-	2 735	5 422
Den kristelige menighet	6 054	6 280	6 476	6 602	6 779	6 879
Den ortodokse kyrkja	5 028	5 494	6 075	6 771	7 664	8 492
Den romersk-katolske kyrkja	43 118	46 440	51 508	54 011	57 348	66 972
Det Evangelisk-Lutherske kyrkjessamfunn	3 410	3 347	3 345	3 275	3 232	3 213
Det norske Baptistsamfunn	9 549	8 745	9 071	9 492	9 382	9 749
Det Norske Misjonsforbund	8 505	8 154	8 399	8 476	8 497	8 729
Jehovas vitner i Noreg	14 502	14 568	14 756	14 856	14 976	11 640
Kristensamfundet	2 472	2 461	2 505	2 463	2 474	2 578
Kristne senter	3 264	2 975	3 353	3 324	3 290	3 266
Metodistkyrkja i Noreg	11 981	11 324	11 299	11 133	10 974	11 082
Pinsemenigheter	42 744	39 492	40 398	39 866	39 590	39 923
Svenska Margaretaførsamlingen i Oslo	² 7 267	12 166	13 098	14 087	15 574	14 626
Andre kristne trussamfunn	19 937	19 878	20 473	20 197	20 238	20 793

¹ Omfattar berre medlemmer det blir motteke offentleg stønad for. Meir informasjon, sjå Feilkjelder i "Om statistikken". ² Berekna etter gammal metode.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 17.4. Den norske kyrkja. Kyrkjelege handlingar¹, etter bispedøme. 1995-2010

	Talet på personar					
	Døypte	Konfirmerte	Kyrkjelege vigslar	Kyrkjelege gravferder	Innmelde i Dnk	Utmelde frå Dnk
1995	50 342	39 857	13 502	42 104	1 130	5 857
1996	50 067	39 122	13 837	41 352	1 071	5 000
1997	50 294	39 083	14 049	42 417	1 392	4 955
1998	48 462	37 870	13 189	42 002	871	4 831
1999	48 049	37 408	12 744	42 436	943	4 416
2000	48 023	37 330	14 041	41 369	843	4 519
2001	46 135	37 427	12 091	41 313	1 239	3 866
2002	44 136	38 250	12 690	41 531	854	3 759
2003	43 916	40 183	11 440	40 115	856	3 603
2004	44 008	41 600	10 710	38 491	877	4 475
2005	43 016	42 110	10 189	37 683	1 178	6 038
2006	43 255	42 587	9 594	37 897	1 132	8 134
2007	42 916	42 472	10 358	38 805	956	8 312
2008	42 599	41 655	10 536	38 832	955	7 036
2009	41 920	41 885	10 009	38 290	1 788	10 792
2010						
I alt	41 100	41 981	9 549	38 290	1 101	6 570
Oslo	4 317	3 316	793	4 464	159	1 342
Borg	4 812	5 115	1 103	4 652	134	895
Hamar	3 169	3 536	845	4 155	68	405
Tunsberg	3 628	3 898	995	4 061	116	636
Agder og Telemark	3 853	3 959	1 057	3 667	142	712
Stavanger	4 486	4 411	1 045	2 882	160	623
Bjørgvin	5 708	6 021	1 221	4 456	106	731
Møre	2 621	2 848	605	2 248	69	255
Nidaros	4 031	4 060	867	3 464	69	521
Sør-Hålogaland	2 246	2 507	529	2 288	41	234
Nord-Hålogaland	2 229	2 310	489	1 953	37	216

¹ Statistikken omfattar ikkje kyrkjelege handlingar i utlandet eller ved institusjonar (sjukehus, fengsel), kyrkje for høyrselsskadde, feltprestkorpsset o.a. som har eiga kyrkjebokføring.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 17.5. Den norske kyrkja. Gudstenester og deltagarar på gudstenester, etter bispedøme. 1995-2010

	Gudstenester		Deltakarar		Talet på deltagarar per gudsteneste søndagar/ helgedagar i snitt
	I alt	Av dette gudstenester på søndagar/ helgedagar	I alt	Av dette deltagarar på gudstenester søndagar/ helgedagar	
1995	71 760	51 757	7 462 944	5 602 284	108,2
1996	73 149	52 476	7 234 642	5 471 186	104,3
1997	72 659	53 707	7 182 081	5 392 558	100,4
1998	72 094	52 948	7 080 758	5 479 949	103,5
1999	71 235	52 246	6 869 729	5 298 655	101,4
2000	71 300	51 729	6 928 579	5 318 513	102,8
2001	70 630	51 529	6 678 321	5 169 015	100,3
2002	69 949	50 904	6 709 633	5 156 170	101,3
2003	69 896	50 559	6 742 174	5 185 894	102,6
2004	69 643	50 415	6 769 080	5 211 881	103,4
2005	70 070	52 045	6 716 051	5 389 181	103,5
2006	69 050	52 049	6 582 921	5 291 092	101,7
2007	67 562	51 429	6 432 108	5 177 754	95,2
2008	67 455	50 948	6 330 752	5 069 341	99,5
2009 ¹	66 803	49 926	6 224 424	4 968 006	99,5
2010					
I alt	65 652	49 684	6 100 985	4 896 115	98,5
Oslo	6 266	4 189	615 373	456 533	109,0
Borg	6 552	4 945	618 671	497 922	100,7
Hamar	6 345	4 883	474 716	379 793	77,8
Tunsberg	5 878	4 582	525 963	428 899	93,6
Agder og Telemark	7 072	5 763	709 058	595 486	103,3
Stavanger	6 188	4 524	745 877	602 181	133,1
Bjørgvin	9 279	6 791	848 460	685 607	101,0
Møre	3 933	3 219	416 532	344 499	107,0
Nidaros	5 404	4 360	495 468	396 748	91,0
Sør-Hålogaland	4 175	3 255	313 498	258 707	79,5
Nord-Hålogaland	4 560	3 173	337 369	249 740	78,7

¹Korrigerte tall.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 17.6. Registerbasert sysselsetningsstatistikk. Sysselsette¹ i Den norske kyrkja 15-74 år, etter kjønn og verksemد². Per 4. kvartal 2005-2010

	2005	2006	2007	2008	2009 ³	2010
Sysselsette personar i alt	8 715	8 804	9 016	8 744	8 727	8 751
Menn	4 342	4 288	4 451	4 308	4 304	4 274
Kvinner	4 373	4 516	4 565	4 436	4 423	4 477
Religiøs verksemد	7 636	7 726	8 039	7 802	7 901	7 944
Menn	4 157	4 140	4 290	4 146	4 169	4 124
Kvinner	3 479	3 586	3 749	3 656	3 732	3 820
Helse, omsorg og sosialtenester	163	146	140	122	39	39
Menn	17	11	13	12	1	1
Kvinner	146	135	127	110	38	37
Barnehagar og skolefritidsordningar	689	714	608	598	557	537
Menn	54	38	48	56	33	41
Kvinner	635	676	560	542	524	496
Offentleg verksemد knytt til kyrkja og andre verksemder	227	207	217	206	209	213
Menn	113	99	98	93	98	105
Kvinner	104	108	119	113	111	108
Andre verksemder	10	11	12	16	21	19
Menn	:	:	:	:	3	3
Kvinner	:	:	:	:	18	16

¹Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald. ²Religiøs verksemد omfattar næring 91310 - Religiøse organisasjoner og næring 93030 - Gravferdsverksemد og drift av kyrkjegardar og krematorium. Helse, omsorg og sosiale tenester omfattar næringane 85339 - Andre sosialtenester utanfor institusjon, 85333 - Aktivitetssentra for eldre og funksjonshemmede, 85313 - Omsorgsinstitusjonar for eldre og funksjonshemmede, og 85118 - Somatiske sjukeheimar. Barnehagar og skolefritidsordningar omfattar tilsvarende næringar (85331 og 85327). Offentleg administrasjon knytt til kyrkje m.m. omfattar tilsvarende næring (75120). Andre verksemder omfattar næringane 93020 - Frisering og annan venleikspiele, 70202 - Utleige av eigen fast eigedom elles og 55301 - Restaurant- og kafedrift. ³Religiøs verksemد omfattar næring 94.910 Religiøse organisasjoner og næring 96.030 Gravferdsverksemد og drift av kyrkjegardar og krematorium. Helse, omsorg og sosiale tenester omfattar næringane: 87.102 Somatiske sjukeheimar, 87.301 Aldersheimar, 87.304 Avlastningsheimar/-institusjonar, 87.305 Bustader for barn, 88.102 dagsentral/aktivitetssentra for eldre og funksjonshemmede, 88.103 Eldresentre og 88.999 Andre sosiale tenester utan tilbod om bustad. Barnehagar og skolefritidsordningar omfattar næringane 88.911 og 88.913. Offentleg administrasjon knytt til kyrkje med meir omfattarnæring 84.120. Andre verksemder omfattar næringane: 56.101 Drift av restaurantar og kaféar, 56.210 Cateringverksemد, 68.209 Utleige av eigen eller leidt fast eigedom elles og 96.020 Frisering og annan venleikspiele.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 17.7. Statlege utgifter til Den norske kyrkja. 2005-2010. Rekneskapstal 2005-2010. Løyvingar. Millionar kroner og prosent

	Absolutte tal					
	2005 ¹	2006	2007	2008	2009	2010 ²
Den norske kyrkja	1 206,3	1 293,7	1 352,9	1 434,1	1 611,5	1 524,8
Prosent av departementet sine utgifter	19,9	19,0	18,5	18,1	17,7	19,8

¹ 2005 til 2009 inngjekk Den norske kyrkja i budsjettet til Kultur- og kyrkjedepartementet. ² Frå 2010 hører Den norske kyrkja inn under Fornyings-administrasjons- og kyrkjedepartementet.

Kjelde: Kulturdepartementet og Fornyings- administrasjons- og kyrkjedepartementet.

Tabell 17.8. Netto drifts- og investeringsutgifter for kommunar til Den norske kyrkja, andre religiøse formål og kyrkjegardar, gravlundar, krematorium. 2009-2010

Den norske kyrja, og kyrkjegardar, gravlundar, krematorium	Funksjon 390 Den norske kyrkja og funksjon 393 kyrkjegardar, gravlundar, krematorium				Funksjon 392 Andre religiøse formål			
	Av dette til Den norske kyrja	Av dette til Kyrkjegardar, gravlundar, krematorium	Netto driftsutgifter i prosent av totale driftsutgifter	Investerings-utgifter	Andre religiøse formål	Netto drifts-utgifter i prosent av totale driftsutgifter	Investerings-utgifter	
	Mill. kr	Prosent	Mill. kr	Prosent	Mill. kr	Prosent	Mill. kr	
2009	2 239,6	2 014,0	225,7	1,2	869,6	176,0	0,1	1,2
2010 ¹	2 324,4	2 094,1	230,3	1,2	813,1	210,6	0,1	1,6
Østfold	120,0	104,8	15,2	1,2	35,9	13,9	0,1	1,6
Akershus	203,0	179,6	23,4	1,1	29,0	16,3	0,1	0,0
Oslo	158,6	129,4	29,2	0,6	128,0	55,0	0,2	0,0
Hedmark	95,3	92,7	2,6	1,2	8,5	3,6	0,0	0,0
Oppland	108,2	98,1	10,1	1,4	23,2	3,2	0,0	0,0
Buskerud	120,9	105,7	15,2	1,2	44,7	11,2	0,1	0,0
Vestfold	104,3	96,6	7,7	1,3	81,6	7,8	0,1	0,0
Telemark	95,9	85,0	10,9	1,4	19,5	9,4	0,1	0,0
Aust-Agder	61,6	55,8	5,8	1,4	12,8	6,6	0,2	0,0
Vest-Agder	82,4	73,8	8,6	1,2	14,9	13,3	0,2	0,0
Rogaland	232,7	216,6	16,1	1,4	90,9	20,2	0,1	0,0
Hordaland	249,8	214,3	35,5	1,3	109,2	17,6	0,1	0,0
Sogn og Fjordane	77,1	73,9	3,1	1,6	10,3	1,8	0,0	0,0
Møre og Romsdal	142,4	128,1	14,3	1,4	26,9	5,5	0,1	0,0
Sør-Trøndelag	130,9	120,0	10,9	1,3	60,4	6,9	0,1	0,0
Nord-Trøndelag	68,9	60,4	8,6	1,3	18,9	1,7	0,0	0,0
Nordland	137,6	131,7	5,9	1,3	55,8	11,3	0,1	0,0
Troms Romsa	81,8	77,5	4,2	1,3	34,6	3,4	0,1	0,0
Finnmark Finnmark	47,8	45,1	2,7	1,3	8,1	1,6	0,0	0,0

¹ Estimat alle kommuner.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 17.9. Kyrkjelege fellesråd, reknesaksstatistikk. Inntekter og utgifter. 2008-2010

	2008				2009				2010			
	Driftsinntekter i alt	Drifts- ut- gifter	Inves- terings- gifter	Drifts- ut- gifter	Driftsinntekter i alt	Drifts- ut- gifter	Inves- terings- gifter	Drifts- ut- gifter	Driftsinntekter i alt	Drifts- ut- gifter	Inves- terings- gifter	Drifts- ut- gifter
	Mill.kr	Prosent	Mill.kr	Prosent	Mill.kr	Prosent	Mill.kr	Prosent	Mill.kr	Prosent	Mill.kr	Prosent
Driftsinntekter i alt	3 161	.	.	.	3 496	.	.	.	3 634	.	.	.
Driftsutgifter i alt 3 055	551	100	100	. 3 329	645	100	100	. 3 495	685	100	100
Kyrkjeleg administrasjon 853	15	28	3	. 1 013	12	31	2	. 952	7	28	1
Kyrkjer 1 206	380	39	69	. 1 245	473	37	73	. 1 354	497	38	72
Gravstader 521	137	17	25	. 534	118	16	18	. 580	163	16	24
Anna verksamdi i kyrkjene 475	19	16	4	. 537	42	16	7	. 609	18	18	3

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Figurregister

1.1. Offentlege utgifter til kultur. 2008-2010. Millionar kroner	6
1.2.1. Netto driftsutgifter til kulturformål i fylkeskommunane. 2010. Krone per innbyggjar	8
1.2.2. Netto driftsutgifter til ulike kulturformål i fylkeskommunane. 2010. Prosent.....	8
1.3.1. Netto driftsutgifter til kultur for kommunekonsern. 2010. Prosent.....	9
1.3.2. Netto driftsutgifter til kultur for kommunekonsern, etter fylke. 2009. Krone per innbyggjar.....	10
1.3.3. Netto driftsutgifter til kultur for kommunekonsern, etter fylke. 2008-2010. Prosent av totale netto driftsutgifter	11
2.3. Konsum i hushald, etter type kulturgode. 2010. Prosent	22
2.4. Konsum i hushald, hovudgrupper, gjeldande prisar. 1999- 2010. Millionar kroner	22
2.5. Konsum i hushald, gruppa fritidstjenester, gjeldande prisar. 1997-2008. Millionar kroner	23
3.1. Talet på føretak i kulturnæringane. 2008-2010.....	26
3.2. Sysselsetjing ¹ per føretak i trykking og reproduksjon av innspela opptak og forlagsverksemrd, etter fylke. 2008.....	27
3.3. Sysselsetjing ¹ per føretak i kunstnarisk verksem og underhaldningsverksem, etter fylke. 2008.....	28
3.4. Prosentendring i talet på sysselsette 15-74 år i kulturnæringane, etter arbeidsstadsfylke. Frå 4. kvartal til 4. kvartal i 2008-2009 og 2009-2010	29
3.5. Talet på sysselsette i kulturnæringane, etter kjønn. 2010	30
4.1. Norsk kulturfond. Løyvingar, etter område. 2001-2010. Millionar kroner	50
4.2. Stipend og heimlar, etter stipendtype. 2010. Prosent	52
5.1. Tilskodrarar ved teater og opera og frie grupper innanfor teater og dans. 2000-2010..	60
5.2. Tilskodrarar ved teater og opera. 2006-2010.....	61
5.3. Teater og opera. Inntekter for tilskotsteatra. 2004-2010. 1 000 kroner.....	61
5.4. Personar som har vore på ballett eller danseframstilling, opera- eller operetteframstilling og teater, musical dei siste tolv månadene. 1997-2008. Prosent	62
6.1. Orkester. Tilhørarar per konsert. 2006-2010	68
6.2. Medlemmer i Norges Musikkorps Forbund. 1999-2010.....	69
6.3. Elevar i kommunale musikk- og kulturskolar, etter fylke. 2006, 2008 og 2010	70
6.4. Personar som har vore på konsert dei siste tolv månadene, etter alder. 1997-2008. Prosent	71
7.1. Tilskot til musikkfestivalar. Gjennomsnitt per festival, etter kategori. 2001-2010 Kroner	81
7.2. Norske Festivaler. Talet på festivalar som er medlemmer, etter kategori. 2004-2010.	82
7.3. Personar som har vore på festival dei siste tolv månadene, etter utdanning. 2004 og 2008. Prosent	83
8.1. Besök i norske museum. Fylke, etter endringar i prosent i talet på besök det siste året og dei siste fem åra	86
8.2. Besøkjande, betalande og andre, etter fylke. 2010	87
8.3. Samlingar i norske museum. 2007-2010. 1 000	88
8.4. Driftsinntekter, etter inntektstype og museumstype. 2008-2010. Prosent	89
8.5. Driftsutgifter, etter kostnadstype og museumstype. 2008-2010. Prosent	89
9.1. Folkebibliotek. Millionar utlån. 2000-2010	101
9.2. Folkebibliotek. Besök per innbyggjar, etter fylke. 2010	102
9.3. Bøker og periodika i fag- og forskningsbibliotek, etter bibliotekstype. 2010	104
9.4. Personar som har vore på folkebibliotek dei siste tolv månadene, etter alder. 1997-2008. Prosent	105
10.1. Lesesalbesök og utleverte arkivstykke på lesesalane. 1998-2010	118
10.2. Riksarkivet. Utlân til andre arkivinstitusjonar og andre institusjonar. 2001-2010	119
10.3. Statsarkiva. Utlân til andre arkivinstitusjonar og andre institusjonar. 2006-2010.....	119
10.4. Digitalarkivet. Sök nedlastingar. 1998-2010. Millionar	120
11.1. Utgitte bøker og småtrykk, etter emne. 2000-2010. Talet på titlar	124
11.2. Bokomsetnad. 2010. Millionar kroner	125
11.3. Bruttoomsetnad fordelt på bokkgruppe. 2008- 2010. Millionar kroner	126
12.1. Aviser. Opplagstal, etter type. 2005-2010	134
12.2. Aviser. Opplagstal for dei største avisene. 2004-2010	134
12.3. Fagpresse. Opplag per utgjeving, etter gruppe . 2003-2010	136
12.4. Avislesing blant personar 9-79 år ein gjennomsnittsdag, etter kjønn. 1991-2010. Prosent	137
13.1. Kinobesök. Utanlandske og norske filmar. 2000-2010. Millionar personar.....	143
14.1. NRK1, NRK2 og NRK3/Super. Sendetid, etter programtype. 2008-2010. Prosent....	152
14.2. TV 2. Sendetid, etter programtype. 2007-2010. Prosent	153
14.3. Prosentdel nynorsk i programtilbodet på NRKs TV- og radiokanalar. 2007-2010. Prosent	153
14.4. Radiolytting blant personar 7-79 år ein gjennomsnittsdag. Lyttardelar i prosent. 1997-2010	154
14.5. Fjernsynssjåing blant personar 7-79 år ein gjennomsnittsdag. Sjåardelar i prosent. 1997-2010	155

14.6. Minutt bruk til radiolytting og fjernsynssjåing ein gjennomsnittsdag, etter kjønn.	
2001-2010	155
15.1. Freda kulturminne. Enkeltminne, etter tidsepoke. 31. desember 2010.....	165
15.2. Freda bygningar1, etter eigartype og fredingsform. 31 desember 2010.....	165
15.3. SEFRAK-registrerte bygningsobjekt. Talet på bygningar, tapte og ståande. Fylke.	
1. januar 2010	166
15.4. Dispensasjonsbehandling i fylkeskommunen, etter kulturminneloven. 2001-2010....	166
16.1. Medlemskap i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, etter alder. 2003-2010	177
16.2. Personar som har vore på idrettsarrangement dei siste tolv månadene, etter alder. 1997-2008. Prosent.....	178
17.1. Medlemmer i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter religion/livssyn. 2010. Prosent.....	184
17.2. Medlemmer i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter fylke. Prosent 2010.....	185
17.3. Den norske kyrkja. Talet på deltagarar per gudsteneste søndagar/helgedagar i gjennomsnitt, etter bispedøme. 2006-2010	186
17.4. Personar som har vore på trus- eller livssynsmøte dei siste tolv månadene, etter kjønn. 1997-2008. Prosent	187

Tabellregister

1.1.1.	Utgifter til kulturformål over Kulturdepartementets budsjett 2005-2010.	
	Rekneskapstal 2005-2010. Løyingar. Millionar kroner og prosent.....	14
1.1.2.	Hovudfordeling av spelemidlar til idrettssektoren. 2002-2010. Millionar kroner.....	14
1.1.3.	Hovudfordeling av spelemidlar til kultur. 2004-2010. Millionar kroner	15
1.1.4.	Den kulturelle skolesekken i grunnskolen1. Inntekter og utgifter. 2006/2007-2009/2010	15
1.2.1.	Netto driftsutgifter til kulturformål i fylkeskommunane, etter fylke. 2006-2010. Millionar kroner.....	15
1.2.2.	Netto driftsutgifter til kulturformål i fylkeskommunane, etter fylke. 2006-2010. Prosent.....	16
1.2.3.	Netto og brutto driftsutgifter og brutto investeringsutgifter til kulturformål. 2003-2010. Fylkeskommunar. Millionar kroner.....	16
1.2.4.	Netto driftsutgifter til kulturformål i prosent av totale netto driftsutgifter. Fylkeskommunar. 2005-2010	17
1.3.1	Netto driftsutgifter for kommunekonsern til kultur, etter fylke. 2009-2010.....	17
1.3.2.	Netto driftsutgifter for kommunekonsern til kultur, etter fylke. 2008-2010. Millionar kroner.....	18
1.3.3.	Netto driftsutgifter for kommunekonsern til kultur, etter fylke. 2008-2010. Prosent .	18
1.3.4.	Brutto investeringsutgifter, kommunekonsern, etter rekneskapsfunksjon for kultur. 2006-2010. 1 000 kroner	19
1.3.5.	Frivillige lag og foreiningar som får driftstilskot frå kommunane. KOSTRA-skjema 17. 2007-2010	19
2.1.	Utgift per hushald, etter type hushald og etter vare- og tenestegruppe. 2007-2009. Kroner	24
2.2.	Konsum i hushald, gjeldande prisar. 1999-20101. Millionar kroner	25
3.1.	Føretaksdemografi. Utvalde kulturnæringer, 2008-2010. Bestandtal per 1. januar	34
3.2.	Føretaksdemografi. Utvalde kulturnæringer, 2008-2010. Bestandtal per 1. januar	35
3.3.	Føretaksdemografi. Nyetableringar og nedleggingar. Utvalde kulturnæringer. 2008-2010	36
3.4.	Føretaksdemografi. Nyetableringar og nedleggingar. Utvalde kulturnæringer. 2008-2010	37
3.5.	Føretak, sysselsetjing og omsetnad. Utvalde kulturnæringer. 2008	38
3.6.	Føretak, sysselsetjing og omsetnad. Utvalde kulturnæringer. 2008	39
3.7.	Føretak, sysselsetjing og omsetnad. Næring 18, 32, 46 og 47. Fylke. 2008	40
3.8.	Føretak, omsetnad og sysselsetjing. Næring 58, 59, 60 og 63. Fylke. 2008	40
3.9.	Føretak, sysselsetjing og omsetnad. Utvalde kulturnæringer. Fylke. 2008	41
3.10.	Føretak, sysselsetjing og omsetnad. Utvalde kulturnæringer. Fylke. 2008	41
3.11.	Import og eksport av varer for utvalde kulturnæringer 18,32,46,47,58,59,60,63,71,74,85,90,91,92 og 93. 2008-2010. 1 000 kroner.....	42
3.12.	Registerbasert sysselsetningsstatistikk. Utvalde kulturnæringer. Sysselsette 15-74 år, etter arbeidsstadsfylke. Per 4. kvartal 2008-2010	42
3.13.	Registerbasert sysselsetningsstatistikk. Utvalde kulturnæringer1. Sysselsette 15-74 år, etter arbeidsstadsfylke. Per 4. kvartal 2008-2010	43
3.14.	Registerbasert sysselsetningsstatistikk. Sysselsette1 15-74 år, etter arbeidsstadsfylke. Utvalde kulturnæringer. Per 4. kvartal 2008-2010	43
3.15.	Registerbasert sysselsetningsstatistikk. Sysselsette1 15-74 år, etter arbeidsstadsfylke. Utvalde kulturnæringer. Per 4. kvartal 2008-2010	44
3.16.	Registerbasert sysselsetningsstatistikk. Utvalde kulturnæringer. Sysselsette, 15-74 år, etter kjønn. Per 4. kvartal 2008-2010	44
3.17.	Registerbasert sysselsetningsstatistikk. Utvalde kulturnæringer. Sysselsette, 15-74 år, etter kjønn. Per 4. kvartal 2008-2010	45
3.18.	Registerbasert sysselsetningsstatistikk. Utvalde kulturnæringer. Sysselsette, 15-74 år, etter kjønn. Per 4. kvartal 2008-2010	46
3.19.	Registerbasert sysselsetningsstatistikk. Utvalde kulturnæringer. Sysselsette, 15-74 år, etter kjønn. Per 4. kvartal 2008-2010	47
3.20.	Registerbasert sysselsetningsstatistikk. Ulike næringar. Arbeidstakrar1, etter innvandringsbakgrunn og kjønn. Per 4. kvartal 2010	48
3.21.	Lønte og ulønte årsverk i ideelle og frivillige organisasjoner, etter aktivitet. 2006-2008	49
3.22.	Produksjon og bruttoprodukt i ideelle og frivillige organisasjoner, etter aktivitet. 2006-2008. Millionar kroner.....	49
4.1.	Innkjøpsordningane for litteratur. Innkjøpte titlar. 2005-2010	50
4.2.	Innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur for vaksne. Innkjøpte titlar, etter område og kjønn. 2001-2010	51
4.3.	Fond for lyd og bilete. Tildelingar, etter fagutval. 2001-2010.....	53
4.4.	Norsk kulturfond. Løyingar, etter område. 2003-2010. Millionar kroner	55
4.5.	Støtteordningar for biletkunst og kunsthandverk. Avsette midlar. 2002-2010. 1 000 kroner	55

4.6.	Tilskot til scenekunstformål under Norsk kulturfond. Tal på tildelingar og beløp. 2009-2010	55
4.7.	Tilskot til musikkformål under Norsk kulturfond. Tal på tildelingar og beløp. 2007-2010	55
4.8.	Statens kunstnarstipend. Utdelte stipend i alt i ordninga, etter beløp, stipendtype og kjønn. 2007-2010	56
4.9.	Statens kunstnarstipend. Tal på stipend i alt i ordninga, etter stipendtype og kjønn. 2006-2009	56
4.10.	Statens kunstnarstipend. Beløp, etter stipendtype og kunstnargruppe. 2000-2010. 1 000 kroner	57
4.11.	Statens kunstnarstipend. Tal på stipend, etter stipendtype og kunstnargruppe. 2000-2010	58
4.12.	Tal på stipend for gjennomført kunstuddanning, etter kjønn. 2006-2010. Prosent	58
4.13.	Beløp for stipend basert på gjennomført kunstuddanning, etter kjønn. 2006-2010. Prosent	59
4.14.	Fond for lyd og bilet. Talet på medlemmer og varamedlemmer i fagutval, etter kjønn. 2006-2010	59
4.15.	Opphavsrett. Innkravde og utbetalte vederlag, etter organisasjon. 2002-2010. 1 000 kroner	59
5.1.	Framsyningar og tilskodarar ved teater1 og opera. 2003-2010	65
5.2.	Økonomiske nøkkeltal for tilskotsteatra. 2003-2010. 1 000 kroner	66
5.3.	Frie teater- og dansegrupper. 1993-2010	66
5.4.	Norsk scenekunstbruk. Produksjonar. Framsyningar og tilskodarar, etter aldersgrupper. 2000-2010	67
5.5.	Norsk teaterråd. Talet på produksjonar, framsyningar, aktørar og tilskodarar. 2007-2008	67
5.6.	Frifond teater. Talet på søknader, framsyningar og aktørar. 2004-2010	67
6.1.	Statlege utgifter til musikkformål. Rekneskap. 2008-2010. 1 000 kroner	69
6.2.	Statlege utgifter til orkester og musikkinstitusjonar. Rekneskap. 2008-2010. 1 000 kroner	74
6.3.	Kor og orkester. Konsertar, turnékonsertar og tilhøyrarar. 2003-2010	75
6.4.	Orkester. Inntekter og utgifter. 2003-2010. 1 000 kroner	75
6.5.	Rikskonsertane. Talet på konsertar og tilhøyrarar, etter konserttype og fylke. 2000-2010	76
6.6.	Rikskonsertane. Tilhøyrarar, etter konserttype og fylke. 2009-2010	76
6.7.	Norsk musikkråd. Talet på medlemmer i dei ulike medlemsorganisasjonane. 2003-2010	77
6.8.	Norges Musikkorps Forbund. Korps og medlemmer, etter region. 1999-2010	78
6.9.	Norges Korforbund. Talet på medlemmer og kor. 1997-2010	78
6.10.	Kommunale kultur- og musikkskolar. Elevar, etter fylke. 2001, 2005-2010	79
6.11.	Den kulturelle skolesekken i grunnskolen og vidaregåande skole. Fylkeskommunale tilbod. 2007/2008-2010/2011	79
6.12.	Grammofonplategrossistenes Forening. Sal av musikkfonogram, volum1 og verdi i utsalspris. 1996-2010	80
7.1.	Knutepunktfestivalar. Tal på arrangement og publikum på billetterte arrangement1. 2006-2010	82
7.2.	Utdelingar til musikkfestivalar, etter kategori. Talet på festivalar og tilskot. 2003-2010. 1 000 kroner	85
7.3.	Hovudtal frå medlemmer av Norske Festivaler. Rapporterte tal1. 2004-2010	85
8.1.	Museum1 og samlingar. Storleik på samlingane. 2002-2010	94
8.2.	Museum1 og samlingar. Besøk. 2002-2010	95
8.3.	Utstillingar i norske museum1. 2002-2010	96
8.4.	Kulturhistoriske bygningar, etter type museum og fylke. 2006-2010	97
8.5.	Museum og samlingar. Driftsinntekter og driftskostnader, etter museumstype. 2010. Millionar kroner	97
8.6.	Museum og samlingar. Årsverk, etter museumstype og kjønn. 2006-2010	98
8.7.	Årsverk, etter type stilling og kjønn. 2006-2010. Prosent	98
8.8.	Samansetjing av styra i musea, etter kjønn og fylke. 2006-2010. Prosent	99
8.9.	Museum på Internett, etter museumstype. 2010	99
8.10.	Museum og samlingar, etter storleik. 2010	99
8.11.	Museum som er lagde til rette for funksjonshemma. 2006-2010	100
9.1.	Pliktavlevering av materiale til Nasjonalbiblioteket. 2004-2010	105
9.2.	Folkebibliotek. Utlån av bøker, etter fylke. 1999-2010	109
9.3.	Folkebibliotek. Utlån av andre medium2, etter fylke. 1999-2010	110
9.4.	Folkebibliotek. Besøk totalt og besøk per innbyggjar, etter fylke. 2006-2010	110
9.5.	Folkebibliotek. Bøker og anna materiale, etter fylke. 1999-2010	111
9.6.	Folkebibliotek. Bøker for vaksne og barn, etter fylke. 1999-2010	111
9.7.	Folkebibliotek. Driftsutgifter, etter fylke. 1999-2010	112
9.8.	Fylkesbibliotek. Utlån og rekneskap. 2000-2010	113
9.9.	Skolebibliotek. Grunnskolar. Bokmengd og utlån, etter fylke. 1999-2010	114
9.10.	Skolebibliotek. Vidaregåande skolar. Bokmengd og utlån, etter fylke. 1999-2010	115
9.11.	Fengselsbibliotek1. Bestand og utlån. 2001-2010	115

9.12.	Fag- og forskningsbibliotek. Hovudtabell. 2010.....	116
9.13.	Fag- og forskningsbibliotek. Besøk, låntakarar og brukarplassar/lesepllassar. 2010	117
10.1.	Lesesalbesøk og utleverte arkivstykke1 på lesesalen. 2003-2010.....	122
10.2.	Utlån til andre arkivinstitusjonar og andre institusjonar. 2002-2010	122
10.3.	Digitalarkivet. Talet på søk/nedlastingar. 1998-2010. Millionar	122
10.4.	Digitalarkivet. Talet på skanna kyrkjebøker, etter fylke. Totalt per 31.12. 2008-2010	123
10.5.	Arkivbestand i arkivinstitusjonar, bibliotek og museum. 2008-2010	123
10.6.	Arkivinstitusjonar. Besøk, formidling, årsverk og økonomital. 2009-2010	123
11.1.	Originale norske utgivingar1 med norske opphavsmenn2, fordelt på kjønn. 2009-2010	126
11.2.	Utgitte bøker, etter emne.Talet på titlar. 2000-2010	129
11.3.	Bøker, etter utgivarspråk og emne. 2000-2010	129
11.4.	Norske og utanlandske skjønnlitterære bøker, etter genre/type. Talet på titlar. 2010	129
11.5.	Omsette bøker, etter originalspråk. 2000-2010. Talet på titlar	130
11.6.	Andre typar utgivingar. 2001-2010. Talet på titlar.....	130
11.7.	Barne- og ungdomslitteratur, etter genre og utgivarspråk. 2010. Talet på titlar.....	130
11.8.	Originale norske utgivingar, (utan omsyn til språk) med norske opphavsmenn1, etter emne og kjønn. 2009-2010	130
11.9.	Den Norske Forleggerforening. Bokomsetnad til utsalsprisar. 1990-2010	131
11.10.	Den Norske Forleggerforening. Omsetnaden og talet på selde eksemplar, etter bokgruppe. 2009-2010	131
11.11.	Minutt brukt til boklesing i gjennomsnitt blant alle og blant lesarar, etter alder og kjønn. 1996-2010	131
11.12.	Prosentdel boklesarar og minutt brukt til lesing av bøker ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning, hushaldsinntekt, yrkesstatus og landsdel. 2004-2010	132
11.13.	Boklesarar som har lese ulike typar bøker ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning, hushaldsinntekt og landsdel. 2000-2010. Prosent	133
12.1.	Dagsaviser som fekk produksjonstilskot. 2004-2010.....	135
12.2.	Norske aviser på Internett1, ved utgangen av året. 1996-2010.....	135
12.3.	Vekepresse1. Talet på blad og magasin og opplag per utgiving, etter gruppe. 2007-2010	136
12.4.	Aviser, etter type og opplag. 2004-2010.....	140
12.5.	Fagpresse. Talet på periodika og opplag per utgiving, etter gruppe. 2003-2010 ..	140
12.6.	Minutt brukt til lesing av avis, vekeblad, teikneserieblad og tidsskrift ein gjennomsnittsdag. 2005-2010	141
12.7.	Personar som les avis, vekeblad, teikneserieblad og tidsskrift ein gjennomsnittsdag. 2005-2010. Prosent	141
12.8.	Lesing av trykt avis og nettavis ein gjennomsnittsdag, etter kjønn og alder. 2001-2010. Prosent	142
13.1.	Besøk ved kinoane, etter kinotype og fylke. 2001-2010	147
13.2.	Verksemda ved kinoane, etter eigarform. 2001-2010.....	147
13.3.	Langfilmpremiar, etter produksjonsland. 2005-2010	148
13.4.	Spelefilmar og kortfilmar vurderte/registrerte av Medietilsynet, etter aldersgrupper.1995-2010	148
13.5.	Filmsamlingar ved Nasjonalbiblioteket1.1998-2010	148
13.6.	Norsk filminstitutt1. Tilskot til audiovisuell produksjon, tal på filmar, type tilskotsordning og beløp. 2005-2010	149
13.7.	Besøk på kino, etter kjønn, alder, utdanning, hushaldsinntekt og landsdel. 2004-2010. Gjennomsnitt og prosent	150
13.8.	Sal av DVD og Blu-ray. Tal på selde filmar. 2004-2011. Millionar	150
14.1.	NRK P1 og P2. Sendetid, etter programtype og radiokanal. 2008-2010	158
14.2.	NRK P3. Sendetid1, etter programtype. 2006-2010	158
14.3.	Radio Norge1. Sendetid2, etter programtype. 2006-2010.....	158
14.4.	P4. Sendetid1, etter programtype. 2005-2010	159
14.5.	NRK. Sendetid1, etter fjernsynskanal og programtype. 2009-2010.....	159
14.6.	TV 2. Sendetid, etter programtype. 2007-2010	160
14.7.	Norsk riksringkasting. Sendetid i radio og fjernsyn, etter målform. 2003-2010. Prosent	160
14.8.	Konsesjon for drift av lokalfjernsyn og lokalradio, etter fylke. 1990-2010	160
14.9.	Registrerte fjernsynslisensar, etter fylke. 31. desember. 2001-2010.....	161
14.10.	Lyttar- og sjåardelar for ulike radio- og fjernsynskanalar. 1994-2010. Prosent	161
14.11.	Minutt brukt til radiolytting og fjernsynssjåing ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning og hushaldsinntekt. 2003-2010	162
14.12.	Personar som hører på radio og ser på fjernsyn ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning og landsdel. 2003-2010. Prosent	163
15.1.	Freda kulturminne. Enkeltminne/lokalitet, etter kategori, tidsepoke og fylke. 31. desember. 2004-2010	170
15.2.	Vedtaksfreda kulturminne1, etter hovudgruppe, vedtaksår og fylke. 31. desember 2005-2010	171

15.3.	Freda kulturminne, etter fredingsform og type. 31. desember 2005-2010.....	171
15.4.	SEFRAK-registrerte bygningar. Talet på bygningar og tap, etter fylke. 2000-2010. 31. desember	172
15.5.	Dispensasjonsbehandling i fylkeskommunen, etter kulturminneloven og plan- og bygningsloven. 2001-2010	173
15.6.	Netto driftsutgifter til fysisk planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø, etter fylkeskommune1. 2007-2010.	173
15.7.	Netto og brutto driftsutgifter og brutto investeringsutgifter til fysisk planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø. Totalt og gjennomsnitt. Fylkeskommunar. 2008-2010. Millionar kroner.....	174
15.8.	Kommunal behandling av byggjesaker i område med stor miljøverdi. 2001-2010	175
15.9.	Netto driftsutgifter for kommunar til rekreasjon, naturforvaltning og kulturminnevern (KOSTRA-funksjon 335, 360 og 365), etter fylke. 2007-2010....	176
15.10.	Utgifter til kulturminne og kulturmiljø over Miljøverndepartementets budsjet 2006-2010. Rekneskapstal 2006-2010. Løyvingar. Millionar kroner.....	176
16.1.	Friluftslivsområde og leike- og rekreasjonsareal i kommunane. 2007-2010. Dekar.....	179
16.2.	Talet på lag og medlemskap, etter idrettskrins. 2001-2010.....	181
16.3.	Talet på anlegg, etter klassifikasjon og fylke. 2004-2010	181
16.4.	Tal på anlegg og innbyggjarar per anlegg for nokre utvalde anleggskodar. 2005-2010	182
16.5.	Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO). Lokallag og medlemskap. 2006-2010 ...	182
16.6.	Netto driftsutgifter og brutto investeringsutgifter for kommunekonsern til idrett, etter fylke. 2008-2010.....	183
17.1.	Medlemmer1 i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter religion/livssyn. 1. januar. 2005-2010. Absolutte tal og prosent	190
17.2.	Medlemmer1 i trus-og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter religion/livssyn og medlemmer i Dnk, etter fylke. 2006-2010	190
17.3.	Medlemmer1 i kristne trussamfunn utanfor Den norske kyrkja. Per 1. januar. 2005-2010	191
17.4.	Den norske kyrkja. Kyrklege handlingar1, etter bispedøme. 1995-2010	191
17.5.	Den norske kyrkja. Gudstenester og deltagarar på gudstenester, etter bispedøme. 1995-2010	192
17.6.	Registerbasert sysselsetningsstatistikk. Sysselsette1 i Den norske kyrkja 15-74 år, etter kjønn og verksemeld2. Per 4. kvartal 2005-2010	192
17.7.	Statlege utgifter til Den norske kyrkja. 2005-2010. Rekneskapstal 2005-2010. Løyvingar. Millionar kroner og prosent	193
17.8.	Netto drifts- og investeringsutgifter for kommunar til Den norske kyrkja, andre religiøse formål og kyrkjegardar, gravlundar, krematorium. 2009-2010	193
17.9.	Kyrklege fellesråd, rekneskapsstatistikk. Inntekter og utgifter. 2008-2010	193